

INHALT

ABHANDLUNGEN

ZWEIUNDFÜNFZIGSTER BAND.

ABHANDLUNGEN

ZWEIFÜNFTEIGSTER BAND

ABHANDLUNGEN

DER KÖNIGLICH SÄCHSISCHEN

GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

ZWEIUNDFÜNFZIGSTER BAND.

LEIPZIG
BEI B. G. TEUBNER

1907.

ABHANDLUNGEN

DER PHILOLOGISCH-HISTORISCHEN KLASSE

DER KÖNIGLICH SÄCHSISCHEN

GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

DREIUNDZWANZIGSTER BAND.

LEIPZIG

BEI B. G. TEUBNER

1907.

239,9

METRISCHE STUDIEN

II

DIE HEBRÄISCHE GENESIS

ERSTER THEIL. TEXTE

INHALT.

- Nr. 1. EDUARD SIEVERS, Metrische Studien. II. Die hebräische Genesis. Erster Teil: Texte.
- 2. — — — Zweiter Teil: Zur Quellenscheidung und Textkritik.
 - 3. Amos. Metrisch bearbeitet von EDUARD SIEVERS und HERMANN GUTHE.
 - 4. EDUARD SIEVERS, Metrische Studien. III. Samuel, metrisch herausgegeben. Erster Teil: Text.

INHALT

1. Einleitung
2. Die deutsche Sprache
3. Die deutsche Grammatik
4. Die deutsche Literatur
5. Die deutsche Geschichte
6. Die deutsche Kunst
7. Die deutsche Wissenschaft
8. Die deutsche Philosophie
9. Die deutsche Religion
10. Die deutsche Politik
11. Die deutsche Wirtschaft
12. Die deutsche Kultur
13. Die deutsche Jugend
14. Die deutsche Familie
15. Die deutsche Gesellschaft
16. Die deutsche Nation
17. Die deutsche Welt
18. Die deutsche Zukunft
19. Die deutsche Gegenwart
20. Die deutsche Vergangenheit

22

METRISCHE STUDIEN.

III.

SAMUEL.

METRISCH HERAUSGEGEBEN

VON

EDUARD SIEVERS,

MITGLIED DER KÖNIGL. SÄCHS. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

ERSTER TEIL: TEXT.

DES XXIII. BANDES

DER ABHANDLUNGEN DER PHILOLOGISCH-HISTORISCHEN KLASSE
DER KÖNIGL. SÄCHSISCHEN GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN

N° IV.

LEIPZIG

BEI B. G. TEUBNER

1907.

Einzelpreis: 4 Mark 50 Pfg.

ABHANDLUNGEN

DER KÖNIGL. SÄCHS. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN ZU LEIPZIG.

PHILOLOGISCH-HISTORISCHE CLASSE.

ERSTER BAND. Mit einer Karte. Hoch 4. 1850. brosch.		(Statt M 18.—) M 9.—
A. WESTERMANN, Untersuch. über die in die attischen Redner eingelegten Urkunden. 2 Abhandl. 1850	(Statt M 3.—)	M 1.50
F. A. UKERT, Über Dämonen, Heroen und Genien. 1850	(" " 2.40)	" 1.20
TH. MOMMSEN, Über das römische Münzwesen. 1850	(" " 5.—)	" 2.50
E. v. WIETERSHEIM, Der Feldzug des Germanicus an der Weser. 1850	(" " 3.—)	" 1.50
G. HARTENSTEIN, Darstellung der Rechtsphilosophie des Hugo Grotius. 1850	(" " 2.—)	" 1.—
TH. MOMMSEN, Üb. d. Chronographen v. J. 354. Mit e. Anh. üb. d. Quellen d. Chronik d. Hieronymus. 1850	(" " 4.—)	" 2.—
ZWEITER BAND. Mit 3 Tafeln. Hoch 4. 1857. brosch.		
WILHELM ROSCHER, Z. Geschichte d. englischen Volkswirtschaftslehre i. 16. u. 17. Jahrhundert. 1851.		Vergriffen.
Nachträge. 1852		Vergriffen.
JOH. GUST. DROYSEN, Eberhard Windeck. 1853	(Statt M 2.40)	M 1.20
TH. MOMMSEN, Polemii Silvii laterculus. 1853	(" " 1.60)	" —.80
Volusii Maeciani distributio partium. 1853	(" " —.60)	" —.30
JOH. GUST. DROYSEN, 2 Verzeichnisse, Kaiser Karls V. Lande, s. u. s. Grossen Einkünfte u. and. betr. 1854	(" " 2.—)	" 1.—
TH. MOMMSEN, Die Stadtrechte d. latinischen Gemeinden Salpensa u. Malaca in der Prov. Baetica. 1855.		Vergriffen.
Nachträge. 1855	(Statt M 1.60)	M —.80
FRIEDRICH ZARNCKE, Die urkundlichen Quellen zur Geschichte der Universität Leipzig in den ersten 150 Jahren ihres Bestehens. 1857	(" " 9.—)	" 4.50
DRITTER BAND. Mit 8 Tafeln. Hoch 4. 1861.		
H. C. VON DER GABELENTZ, Die Melanesischen Sprachen nach ihrem grammatischen Bau und ihrer Verwandtschaft unter sich und mit den Malaiisch-Polynesischen Sprachen. 1860.	(Statt M 8.—)	M 4.—
G. FLÜGEL, Die Classen der Hanefitischen Rechtsgelehrten. 1860	(" " 2.40)	" 1.20
JOH. GUST. DROYSEN, Das Stralendorfsche Gutachten. 1860	(" " 2.40)	" 1.20
H. C. VON DER GABELENTZ, Über das Passivum. Eine sprachvergleichende Abhandlung. 1860	(" " 2.80)	" 1.40
TH. MOMMSEN, Die Chronik des Cassiodorus Senator v. J. 519 n. Chr. 1861		Vergriffen.
OTTO JAHN, Über Darstellungen griechischer Dichter auf Vasenbildern. Mit 8 Tafeln. 1861	(" " 6.—)	" 3.—
VIERTER BAND. Mit 2 Tafeln. Hoch 4. 1865.		
J. OVERBECK, Beiträge zur Erkenntniss und Kritik der Zeusreligion. 1861	(Statt M 2.80)	M 1.40
G. HARTENSTEIN, Locke's Lehre v. d. menschl. Erkenntniss in Vergl. m. Leibniz's Kritik ders. dargest. 1861	(" " 4.—)	" 2.—
WILHELM ROSCHER, Die deutsche Nationalökonomik an der Gränzscheide des 16. u. 17. Jahrh. 1862	(" " 2.—)	" 1.—
JOH. GUST. DROYSEN, Die Schlacht von Warschau 1656. Mit 1 Tafel 1863	(" " 4.40)	" 2.20
AUGUST SCHLEICHER, Die Unterscheidung von Nomen und Verbum in der lautlichen Form. 1863	(" " 2.40)	" 1.20
J. OVERBECK, Über die Lade des Kypselos. Mit 1 Tafel. 1865	(" " 2.80)	" 1.40
FÜNFTER BAND. Mit 6 Tafeln. Hoch 4. 1870.		
K. NIPPERDEY, Die leges Annales der Römischen Republik. 1865	(Statt M 2.40)	M 1.20
JOH. GUST. DROYSEN, Das Testament des grossen Kurfürsten. 1866	(" " 2.40)	" 1.20
GEORG CURTIUS, Zur Chronologie der Indogermanischen Sprachforschung. 2. Auflage. 1873	(" " 2.—)	" 1.—
OTTO JAHN, Über Darstellungen des Handwerks und Handelsverkehrs auf antiken Wandgemälden. 1868	(" " 4.—)	" 2.—
ADOLF EBERT, Tertullian's Verhältniss zu Minucius Felix, nebst einem Anhang über Commodian's carmen apologeticum. 1868	(" " 2.40)	" 1.20
GEORG VOIGT, Die Denkwürdigkeiten (1207—1238) des Minoriten Jordanus von Giano. 1870	(" " 2.80)	" 1.40
CONRAD BURSIAN, Erophile. Vulgärgriechische Tragoedie von Georgios Chortatzes aus Kreta. Ein Beitrag zur Geschichte der neugriechischen und der italienischen Litteratur. 1870	(" " 2.40)	" 1.20
SECHSTER BAND. Mit 3 Tafeln. Hoch 4. 1874.		(Statt M 21.—) M 10.—
MORITZ VOIGT, Über den Bedeutungswechsel gewisser die Zurechnung und den öconomischen Erfolg einer That bezeichnender technischer lateinischer Ausdrücke. 1872.	(Statt M 4.—)	M 2.—
GEORG VOIGT, Die Geschichtschreibung über den Zug Karls V. gegen Tunis. 1872	(" " 2.—)	" 1.—
ADOLF PHILIPPI, Üb. die römischen Triumphalreliefe u. ihre Stellung in d. Kunstgesch. Mit 3 Taf. 1872	(" " 3.60)	" 1.80
LUDWIG LANGE, Der homerische Gebrauch der Partikel εἰ. I. Einleitung und εἰ mit dem Optativ. 1872	(" " 4.—)	" 2.—
D. homer. Gebrauch d. Partikel εἰ. II. εἰ καὶ (an) mit d. Optativ u. εἰ ohne Verbum finitum. 1873	(" " 2.—)	" 1.—
GEORG VOIGT, Die Geschichtschreibung über den Schmalkaldischen Krieg. 1874	(" " 6.—)	" 3.—
SIEBENTER BAND. Hoch 4. 1879.		
H. C. VON DER GABELENTZ, Die Melanesischen Sprachen nach ihrem grammatischen Bau und ihrer Verwandtschaft unter sich und mit den Malaiisch-Polynesischen Sprachen. Zweite Abhandlung. 1873	(Statt M 8.—)	M 4.—
LUDWIG LANGE, Die Epheten und der Areopag vor Solon. 1874	(" " 2.—)	" 1.—
J. P. VON FALKENSTEIN, Zur Charakteristik König Johann's v. Sachsen in seinem Verhältniss zu Wissenschaft und Kunst. 1874		Vergriffen.
MORITZ VOIGT, Über das Aelius- und Sabinus-System, wie über einige verwandte Rechtssysteme. 1875	(" " 4.—)	" 2.—
FRIEDRICH ZARNCKE, Der Graltempel. Vorstudie zu einer Ausgabe des jüngern Titulreliefes	(" " 8.—)	" 4.—
MORITZ VOIGT, Über die Leges regiae. I. Bestand und Inhalt der Leges Regiae. 1876	(" " 4.—)	" 2.—
Über die Leges regiae. II. Quellen und Authentie der Leges Regiae. 1877	(" " 8.—)	" 4.—
FRIEDRICH ZARNCKE, Der Priester Johannes. Erste Abhandlung. 1879	(" " 8.—)	" 4.—
ACHTER BAND. Mit 14 Tafeln. Hoch 4. 1883.		(Statt M 35.—) M 16.—
FRIEDRICH ZARNCKE, Der Priester Johannes. Zweite Abhandlung. 1876	(Statt M 8.—)	M 4.—
ANTON SPRINGER, Die Psalter-Illustrationen im frühen Mittelalter. Mit 10 Tafeln in Lichtdruck. 1880	(" " 8.—)	" 4.—
MORITZ VOIGT, Über das Vadimonium. 1881	(" " 3.20)	" 1.60
G. VON DER GABELENTZ und A. B. MEYER, Beiträge zur Kenntniss der melanesischen, mikronesischen und papuanischen Sprachen. 1882	(" " 6.—)	" 3.—
THEODOR SCHREIBER, Die Athena Parthenos des Phidias u. ihre Nachbild. M. 4 Taf. in Lichtdr. 1883	(" " 6.—)	" 3.—
MAX HEINZE, Der Eudämonismus in der Griechischen Philosophie. Erste Abhandlung. 1883	(" " 4.—)	" 2.—
NEUNTER BAND. Mit 7 Tafeln. Hoch 4. 1884.		(Statt M 32.—) M 15.—
OTTO RIBBECK, Kolax. Eine ethologische Studie. 1883	(Statt M 4.—)	M 2.—
WILHELM ROSCHER, Versuch einer Theorie der Finanz-Regalien. 1884		" 3.60
GEORG EBERS, Der geschnitzte Holzsarg des Hatbastru im ägyptologischen Apparat der Universität zu Leipzig. Mit 2 lithographirten und 3 Lichtdruck-Tafeln. 1884	(" " 6.—)	" 3.—
AUGUST LESKIEN, Der Ablaut der Wurzelsilben im Litauischen. 1884	(" " 7.—)	" 3.50
FRIEDRICH ZARNCKE, Christian Reuter, der Verfasser des Schelmuffsky, sein Leben u. s. Werke. 1884	(" " 8.—)	" 4.—
ANTON SPRINGER, Die Genesisbilder in der Kunst des frühen Mittelalters mit besonderer Rücksicht auf den Ashburnham-Pentateuch. Mit 2 Tafeln. 1884	(" " 4.—)	" 2.—
ZEHNTER BAND. Mit 4 Tafeln. Hoch 4. 1888.		(Statt M 33.—) M 16.—
OTTO RIBBECK, Agroikos. Eine ethologische Studie. 1885	(Statt M 2.—)	M 1.—
AUGUST LESKIEN, Untersuch. üb. Quantität u. Betonung i. d. slav. Sprachen. I. Die Quantität i. Serbischen.		
A. Feste Quantitäten der Wurzel- oder Stammsilben d. Nomina b. bestimmten stammbild. Suffixen. 1885	(" " 5.—)	" 2.50
MORITZ VOIGT, Über die staatsrechtliche Possessio u. den Ager compascuus d. Römisch. Republik. 1887	(" " 2.—)	" 1.—
OTTO EDUARD SCHMIDT, Die handschriftliche Überlieferung der Briefe Ciceros an Atticus, Q. Cicero, M. Brutus in Italien. Mit 4 Tafeln. 1887	(" " 6.—)	" 3.—
FRIEDRICH HULTSCH, Scholien zur Sphaerik des Theodosios. Mit 22 Figuren. 1887	(" " 3.60)	" 1.80
ERNST WINDISCH, Über die Verbalformen mit dem Charakter r im Arischen, Italischen u. Celtischen. 1887	(" " 3.—)	" 1.50
MORITZ VOIGT, Über die Bankiers, die Buchführung und die Litteralobligation der Römer. 1887	(" " 3.—)	" 1.50
GEORG VON DER GABELENTZ, Beiträge zur chinesischen Grammatik. Die Sprache des Cuang-Tsi. 1888	(" " 4.—)	" 2.—
WILHELM ROSCHER, Umriss zur Naturlehre des Cäsarismus. 1888	(" " 5.—)	" 2.50
Band 1—10 zusammen (statt Mk. 264.—) für Mk. 110.—		
ELFTER BAND. Mit 15 Tafeln. Hoch 4. 1890.		Statt M 35.—) M 16.—
FRIEDRICH ZARNCKE, Kurzgef. Verzeichniss d. Originalaufnahmen v. Goethe's Bildniss. M. 15 Taf. 1888	(Statt M 7.—)	M 3.50
GEORG EBERS, Papyrus Ebers. Die Maasse und das Kapitel über die Augenkrankheiten. Erster Theil. Die Gewichte und Hohlmaasse des Papyrus Ebers. 1889	(" " 3.—)	" 1.50
Papyrus Ebers. Die Maasse und das Kapitel über die Augenkrankheiten. Zweiter Theil. Das Kapitel über die Augenkrankheiten. T. LV, 2—LX IV, 13. 1889	(" " 7.—)	" 3.50
ANTON SPRINGER, Der Bilderschmuck in den Sacramentarien des frühen Mittelalters. 1889	(" " 2.—)	" 1.—
BERTHOLD DELBRÜCK, Die indogerm. Verwandtschaftsnamen. E. Beitr. z. vergleich. Alterthumsk. 1889	(" " 8.—)	" 4.—
MORITZ VOIGT, Die technische Produktion und die bezüglichen römisch-rechtlichen Erwerbstitel. 1890	(" " 2.—)	" 1.—
WILHELM ROSCHER, Umriss zur Naturlehre der Demokratie. 1890	(" " 6.—)	" 3.—

METRISCHE STUDIEN.

III.

SAMUEL.

METRISCH HERAUSGEGEBEN

VON

EDUARD SIEVERS,

MITGLIED DER KÖNIGL. SÄCHS. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

ERSTER THEIL: TEXT.

DES XXIII. BANDES

DER ABHANDLUNGEN DER PHILOGISCH-HISTORISCHEN KLASSE
DER KÖNIGL. SÄCHSISCHEN GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN

N° IV.

LEIPZIG

BEI B. G. TEUBNER

1907.

IV. 992

~~~~~  
Vorgetragen für die Abhandlungen am 14. Juli 1906.  
Das Manuskript eingeliefert am 6. Februar 1907.  
Der letzte Bogen druckfertig erklärt am 18. Juli 1907.  
~~~~~

METRISCHE STUDIEN.

III.

SAMUEL.

METRISCH HERAUSGEGEBEN

VON

EDUARD SIEVERS.

ERSTER THEIL: TEXT.

METTRISCHES STUDIUM

III

VERGLEICHENDE METRIK
UND METRISCHES STUDIUM

EDUARD BRUGER

LEIPZIG

SAMUEL.

I. Samuels Geburt (Sa).

I, 1.

- 1 *waihi' 'iš' exād min-háramaḅāim, šūfī¹ mehār 'efraim,*
ušmō 'elqanā ben-jəroxám ben-'ēlīhū ben-tóxū ben-šūf 'efraim.²
- 2 *wəlō štē-našim: šem'axāḅ xannā, wəšém haššenīḅ pəninná.*
- (6) *waihi' lifninnā jəladīm, ulxannā 'ēn-jēlēḅ³, (6) ^βkī-sazār jahwē*
bə'ād raxmáh, "wəchi'sáttā šaraḅāh gam-ká'as bə'būr †har'imáh.
- 3 *wə'alā ha'iš-hahū⁴ me'irō mijjamīm jamimā ləhištəxəwōḅ*
wəlizbóx ləjahwē šəba'ōḅ bəšilō, wəšām 'elī × × ⊥ (...)
ušnē banāu, xofnī ufinəxas, kohānīm ləjahwē <šəba'ōḅ>.
- 4 *waihi' hajjóm, wajjizbāx 'elqanā, wənaḅán lifninnā 'istō*
- (5) *ulchōl-banēh ubnōḅēh manōḅ, (5) ulxannā jittēn manā*
†'axāḅ 'appáim, kī'ēḅ-xannā 'ahēb, wəjahwē sazār raxmáh:
- 7 *wəchēn ja'sē šaná bəšanā middē 'āloḅō⁶ bēḅ-jahwē.⁷*
- (8) *wəttibké wəlōḅōchāl. (8) wajjōmər lāh 'elqanā 'išāh: „xannā,*
lāmē ḅibchī wəlámē lōḅōchālī, wəlámē jerá' ləbaḅéch?

Im Folgenden bezeichnet die Sigle **M** den hebr. Text, **LXX** ohne weiteren Zusatz die Lesarten des Vaticanus (LXXB) nach SWETE, **Luc.** den Luciantext, **Chr.** die Chronik. Stützende Lesarten aus andern Versionen als LXX sind nur ausnahmsweise angeführt.

Die Abkürzungen **Th.**, **W.**, **Kl.**, **B.**, **K.**, **L.**, **Sm.** und **N.** weisen auf die bekannten Specialarbeiten von THENIUS (Comm., 2. Aufl. 1864), WELLHAUSEN (Der Text der Bücher Samuelis, 1871), KLOSTERMANN (Comm., 1881), BUDDE (SBOT., 1894, und Comm., 1902), KITTEL (bei KAUTZSCH, Die hl. Schrift des AT., 2. Ausg. 1896), LÖHR (Neubearbeitung des Comm. von THENIUS, 1898), H. P. SMITH (Comm., urspr. 1899, benutzt in dem Neudruck von 1904), NOWACK (Comm., 1902).

Ein Stern hinter einer Abkürzung (oder einem Autornamen) zeigt an, daß eine innerhalb des hier bezeichneten Kreises (und gelegentlich sonst) von dem genannten Autor zuerst empfohlene Emendation auch bei den spätern Kritikern ganz oder doch hie und da Beifall gefunden hat.

I. 1 so W.*: *sōfīm* M, Σ(ε)ιφα = ם״פ LXX 2 so W.* nach LXX: *'efraḅī* M
3 so LXX: *jəladīm* M 4 oder lies *wə'alā ha'iš* (ohne *hahū*) nach LXX (Sm.)? 5 so nach LXX: *wəšam šənē bənē-'elī xofnī ufinəxas kohānīm ləjahwē* M 6 so (עליו) B.: *'āloḅah* 7 so B.: *bəḅēḅ j.*, und danach, auf V. 6 zurückweisend, *ken tach'isennā* M, καὶ ἠθύμει LXX, gestrichen von B.

- (9) *hālō 'anochī tōb-lāch me'sarā banīm?*“ (9) *wattāqom xannā,*
 <*wattānnaḥ*> *'axārēh 'ochlāh balliskā*⁸, <*wattiḥjaṣṣēb lifnē jahwē*>.⁹
w'elī ḥakkohēn jošēb 'al-ḥakkissē 'al-məzūzāḥ ḥēchāl jahwē.
- 10 *wəhī-māraḥ nāfēs,* *wattiḥpallél 'el-jahwē*¹⁰ (11) *wattiddōr nēdēr, wattōmār:*
- 11) „*jahwē ṣəba'ōḥ,* *'im-ra'ō ḥir'ē bo'nī 'amaḥāch uzchartānī,*
*wəlō-ḥiskāx 'eḥ-amaḥāch wənaḥātt*¹¹ *lā'maḥāch zērā' 'anašim,*
unḥattū ləjahwē kol-jəmē xajjāu, umōrā lō-ja'lē 'al-rōšō!“
- 12 *wəhī*¹² *kī-ḥirbāḥā ḥiḥpallél 'el-*¹³*jahwē, w'elī šomēr 'eḥ-pīh.*
- 13 *wəxannā ḥī mādabbēreḥ 'el-*¹⁴*libbāh: rāq ṣəfaḥēh na'ōḥ,*
- (14) *wəqōlāh lō-jišsamē,* *wajjāxšəḥēh'elī ḥšikkorā,* (14) *wajjōmer 'elēh:*¹⁵
- (15) „*ad-maḥāi tištakkārīn? ḥasīrī 'eḥ-jēnēch me'alāich!*“ (15) *wattā'an xannā*
wattōmer <'elāu>: „*lō, 'ādōnī: 'iššā qəšaḥ-jōm*¹⁶ *'anochī,*
wəjāin wəšechār lō-šaḥīḥī, wa'ešpōch 'eḥ-naḥšī lifnē jahwē:
- 16 *'al-tittén 'eḥ-amaḥāch ləbāḥ*¹⁷ *bəlijjā'al: kī-merōb šixī wəchā'sī*
- (17) *dibbārtī 'ad-hēnnā!*“ (17) *wajjā'an 'elī wajjōmer:* „*ləchī ləšalōm,*
- (18) *wəlohē jisra'el jitten* <lāch>¹⁸ *'eḥ-šelaḥēch 'əšēr-ša'alt me'immō!*“ (18) *wattōmār:*
 „*timšā šifxaḥāch xēn bə'enēch!*“ *wattēlech ḥa'iššā ləḥarkāh,*
 <*wattabō ḥalliškāḥā*>¹⁹ *wattōchāl* <'im-'išāh>²⁰, *ufanēh lō-hājū-lāh'ōd.*
- 19 *wajjāškīmū bəbbōger wajjīštəxəwū lifnē jahwē wəišubūn*²¹,
wajjābō'ū 'el-bēḥām ḥaramāḥā. wajjēdā' 'elqanā 'eḥ-xannā 'ištō,
- (20) *wajjīzkərēh-jahwē,* (20) ²*wattāḥar xannā*²², „*wəhī liḥqufāḥ*²³ *ḥajjamīm,*
 'wattēlēḥ bēn, *wattiqrā 'eḥ-šəmō šəmū'el: „kī-mijjahwē šə'iltū!*“
- 21 *wajjā'al ḥa'īs 'elqanā wəchəl-bēḥō lizbōx*²⁴ *'eḥ-zēḥax ḥajjamīm*²⁵,
- 22 *wəxannā lō'alaḥā, kī-'amərā lə'išāh: „ad jiggamēl ḥannā'ar:*
*wəḥbī'ōḥū wənir'ē*²⁶ *'eḥ-pənē jahwē, wəjāšəb šām 'ad-'ōlām!*“
- 23 *wajjōmer lāh 'elqanā 'išāh: „āšī ḥattōb bə'enāich:*
šəḥī <*bazē*> *'ad-gōmlēch 'ōḥō, 'əch-jaqēm jahwē 'eḥ-dəbarēch*²⁷!“
- (24) *wattēšəḥ ḥa'iššā wattēneq 'eḥ-bənāh 'ad-gōmlāh 'ōḥō,* (24) *wattā'leu*
 'immāh *kə'sēr gəmalāttū bəfār məšullāš*²⁸ *wə'ēfā'axəḥ-qəmaḥ,*
wənēḥel jāin, wattabō bēḥ-jahwē <*bə*>*šilō*²⁹, *wəḥannā'ar 'immāh*³⁰.
- 25 *wajjīšxātū 'eḥ-ḥappār, wajjābī'ū 'eḥ-ḥannā'ar 'el-'elī,* (26) *wattōmer* <'immāh>:
- (26) „*bī 'ādōnī, xē-naḥšāch, 'ādōnī: 'ānī ḥa'iššā ḥanniššəḥēḥ*
- (27) *'imməchā bazē ḥiḥpallél 'el-jahwē:* (27) *'el-ḥannā'ar ḥəzzē-ḥiḥpallāttī,*

8 so KL.*: 'axārē 'ochlā bəšilō wə'axārē šaḥō M (die beiden letzten Worte fehlen LXX) 9 so allgemein ergänzt nach LXX 10 ('al-j. M) + ubachō ḥibkē 11 wənaḥāttā M 12 so W.*: wəhajā M 13 so ca. 35 Hss. von M, sonst lifnē M 14 'al- M 15 danach 'elī M, na'ar 'elī LXX 16 so Th.* nach LXX: qəšaḥ-rūx M 17 so B.: lifnē ḥaḥ- M 18 so LXX 19 so W.* nach LXX 20 desgl.; danach noch wəttēšt LXX, das die ergänzenden Kritiker ebenfalls aufnehmen 21 wajjāšubū M 22 die Umstellung nach LXX (vgl. Th.) 23 so die Kritiker mit (LXX und) einigen Hss., sonst liḥqufōḥ M 24 danach ləjahwē M, bəšilō LXX 25 danach wə'eḥ-nidrō, gestrichen von Sm.* 26 so allgemein: wənir'ū 27 so (Th.) W.* nach -dəbarō M, ḥajjōšē miḥpāch LXX 28 so Th.* nach ἐν μόσχῳ τριτίζοντι LXX (danach noch καὶ ἄρτοις): bəfārīm šəlošā M 29 so (KL.) B. nach LXX: wattəḥī'ehū b.-j. šilō M 30 so nach LXX W.* (der aber umstellt): w. na'ar M

wajjittē jahwē lī 'ēḇ-šelaḇī³¹ 'āšēr ša'altī me'immō:
 28 wəzām 'anochī hiš'iltihū lajahwē: kol-hajjamīm³² hūša'ūl lajahwē!³³

I, 2.

11 <wattānnixēušām lifnē jahwē>, wattéleḥ³⁴ haramáḇā 'el-bēḇáh³⁵.
 wəhanná'ar hajá məšaréḇ 'ēḇ-jahwē 'ēḇ-pənē 'elī ḥakkohén.

II. Die Söhne Elis. Samuels Jugend (8a).

I, 2.

- 12 ubnē 'elī¹ lō-jadā'ú 'ēḇ-jahwē (13) umišpāt ḥakkohén me'ēḇ² ḥa'am:
 (13) kol-'iš zobēx zēbāx, ubānā'ar ḥakkohén kəḇāššél ḥabbašár,
 (14) umazléz šəlošā šinnāim³ bəjadō, (14) wəhikkā ḥakkijjōr 'ōḇḇaddūd,
 'ō ḥaqqallāxāḇ:⁴ kol'āšēr-ja'lē ḥammazléz, jiqqaxlō ḥakkohén:⁵
 kəchā ja'sū ləchól-jisra'él ḥabba'im šām <lizbóx
 (15) lajahwē>⁶ bəšilō. (15) gamḇatērem jaqtirūn 'ēḇ-ḥaxələḇ, ubānā'ar ḥakkohén,
 wə'amār la'is ḥazzobēx: „tənā bašār lišlōḇ ḥakkohén,
 (16) wəlō-jiqqax mimmeḥ bašár məḇuššál, kī'im-xái!“ (16) wəjōmār⁷ 'elāwḥa'is:
 „qattēr jaqtirūn kajjōm ḥaxələḇ, wəqaxlāḥ ka'sēr-tawwē⁸ nafšāḥ!“
 wə'amār: „lō, kī'attā ḥittén, wə'im-lō, laqaxti bəxozqá!“
 17 wattəhī xattāḇ ḥan'arīm gəḏōlā mə'ód, 'ēḇ-pənē jahwē.⁹
 18 ušmū'el məšaréḇ 'ēḇ-pənē jahwē, <wəhan>nā'ar¹⁰ xazūr 'efōḏḇād.
 19 um'īl qatón ta'sē-llō 'immō, wəhá'ləḇā¹¹ bə'lōḇáh
 (20) 'ēḇ-'išāḥ lizbóx 'ēḇ-zēbāx hajjamīm. (20) uḇerāḥ 'elī 'ēḇ-'elqanā
 wəḇ-'išṭō wə'amār: „jəšallém¹² jahwēlāḥ zērā' min-ha'isšā ḥazzōḇ
 tāxāḇ ḥaš'elā 'āšēr hiš'ilā¹³ lajahwē!“ wəhalāḥ <ha'is>¹⁴ limqōmō.
 21 wajjifqōḏ¹⁵ jahwē 'ēḇ-xannā¹⁶, wattéleḏ <'ōḏ>¹⁷ šəlošā-ḇanīm
 uštē ḇanōḇ, wajjizdāl ḥannā'ar šəmū'el lifnē¹⁸ jahwē. —
 22 wə'elī zaqēn mə'ód, wəšamā' 'ēḇ¹⁹ 'āšēr ja'sūn ḇanāu

31 -šə'elaḇī M 32 lies kol-jamāu? danach 'āšēr xai LXX, 'āšēr hajā M 33 da-
 nach wajjištāxū šām lajahwē, und dann folgend 2, 1 ff. wattīḇpallēl xannā wattōmār
 (zus. ein Doppeldreier) + dem sog. Psalm Hannas, den ich hier nicht wiederhole. Davon
 hat LXX, außer dem Psalm, nur wattōmer, dafür aber in 2, 11 den oben im Text nach
 W.* ergänzten Eingangsvierer 34 so (mit der Ergänzung) allgemein nach LXX: wajjēleḥ
 'elqanā M 35 'al- bez. 'el-bēḇō M, fehlt LXX

II. 1 danach ḇənē ḇəlijja'al 2 so allgemein nach LXX: ḥakkohānīm 'ēḇ- M
 3 so W.* nach LXX: wəḥammazlez šəloš ḥaššinnāim M 4 danach 'ō ḇapparūr M, fehlt
 LXX 5 so LXX: jiqqax h. bō M (lō TH.*) 6 so KL.* nach LXX (wo šam fehlt) 7 so
 W.* (wə'amār andre), vgl. καὶ ἔλεγεν LXX: wajjōmer M 8 tə'awwē M 9 danach kī
 ni'āšū ha'našim (h. fehlt LXX) 'ēḇ minxāḇ jahwē 10 so B. Oder ist das Wort zu
 streichen? 11 danach mijjamīm jamīmā 12 so W.* nach LXX: jašem M 13 so B.*:
 ša'al M, ἔχοησας LXX 14 so TH.* nach LXX: wəhalāḥū M 15 so W.* nach LXX:
 kī-faqāḏ M 16 danach wattāḥar M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 17 so W.* nach
 LXX 18 so LXX: 'im- M 19 danach kol- M, fehlt LXX (vgl. BUDDÉ S. 21)

- (23) *ləchól-jisra'el, weḥ'āšér-jiskəbún 'eḥ-hannašīm*²⁰, (23) *wajjōmer lahém:*
 „lammā ḥa'sún kaḏbarīm ha'ellē 'āšér 'anochī šomē"²¹
- (24) *me'ēḥ kol-ha'am?*²² (24) 'al(-nā), *banāi: kīlō-tōbā hašmu'ā*
- (25) 'āšér 'anochī šomē ma'birīm 'am-jahwē: (25) 'im-jexṭā 'išlā'is,
*ufilalū*²³ 'ēlohīm, wə'im lajahwē jexṭā-'iš, mī-jipállēl-lō?²⁴
wəlō jisra'ū laqōl 'ābīm, kī-xafēs jahwē lahmīpām.
- 26 *wəhanna'ar šamū'el holēch wəzadēl wəṭōḥ gām 'im-jahwē,*
wəzām 'im-'ānašīm. (s. I 3, 1).

III. Der Gottesmann bei Eli (Σα).

I, 2.

- 27 *wajjabō 'iš-'ēlohīm 'el-'elī wajjōmer 'elāu:*
 „kō'amār jahwē (<'ēlohē jisra'el>¹: »hēn nizlō² nizlēḥī
 'el-bēḥ 'abīch bihjōpām bəmišrāim (<'ābādīm>³ ləbēḥ pər'ō,
 28 *uḏaxōr 'oḥō mikkōl-šibṭē jisra'el ləchahēn lī,*⁴
la'tōḥ 'al-mizbaxī, lahaqtīr qəṭōreḥ, lašēḥ 'efōḏ lefanāi,
wa'etnā ləbēḥ'abīch 'eḥ-kōl-'iššē bənē jisra'el (<lə'ochlā:
 29 *wə>lammā*⁵ ḥabbīṭ⁵ bəziḅxī⁶ mə'ojén⁷, wəṭḥabbéd 'eḥ-banēch mimmēnnī
 (30) *ləḥabrī'am*⁸ merēšīḥ kol-minxā lafanāi?⁹ (30) *lachēn:*¹⁰ 'amōr 'amārti:
*bēpāch*¹¹ jipḥalləchū lafanāi 'ad-'ōlām: wə'attā¹² xalīlā lī:
 (31) *kī-mḥabḏāi 'āḥabbéd,* uḏozāi jeqállū! (31) *hinnē jamīm ba'im,*
*wəzadə'tī 'eḥ-zəro'āch weḥ-zəro' bēḥ'abīch*¹³ mihjōḥ zaqén bəbēpāch.¹⁴
 33 *wə'is lō-'achriḥ ləch me'im mizbaxī ləchallōḥ 'eḥ-'ēnāu*¹⁵
*ulḥadīb*¹⁶ 'eḥ-naššō,¹⁷ wəchōl-mərbīḥ bēpāch jamūḥū (<bəxéḥēḥ>¹⁸ 'ānašīm.
 34 *wəzē-lləch ha'ōḥ 'āšer-jabō 'el-šənē banēch, 'el-xofnī ufīnaxás:*
 (35) *bajōm 'exād jamūḥū šənēm.* (35) *wəḥqimóḥ ləkohēn ne'mán:*
ka'sér bilḅabī uḏnaššī ja'sē, uḏanīḥ lō-bāiḥ ne'mán,
 (36) *wəḥipḥalləch lifnē- məšixī kol-hajjamīm.* (36) *wəhajā kol-hannōḥār bəbēpāch*
jabō lḥištaxwōḥ lō la'zōrāḥ kēséf wəchikkār-laxém,
wə'amār: »səfaxēnī nā 'el-'axāḥ ḥəkhunnōḥ lə'chōl paḥ-laxém!«

20 danach *haššobə'ōḥ peḥax 'ohel mō'ed* M; das Ganze, von *weḥ'āšér-* an, fehlt LXX und wird seit W. gestrichen 21 danach *'eḥ-dibrēchem ra'im* M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 22 danach *'ellē* M, fehlt LXX (welche *me'ēḥ kol-'am-jahwē* liest); gestrichen von DRIVER* 23 so W.*: *ufilalō* M (LXX abweichend)

III. 1 vgl. Jud. 6, 8 (BUDDE S. 23) 2 so KL.: *həniḡlō* M, *niḡlō* LXX; lies *hinnē* n.? 3 so TH.* nach LXX 4 *lī ləchohen* M, *lī ləchahen* LXX 5 so KL. nach LXX: *ḥib'ātū* M 6 danach *uḏminxaḥī 'āšer šiwiḥī* M, bloß *uḏminxaḥī* LXX 7 so KL.*: *ma'ōn* M, *ἀναιδεῖ ὀφθαλμῶ* LXX 8 *ləḥabrī'āchem* M, *ἐνευλογεῖσθαι* LXX (*ləḥabrī 'oḥam* oder *ləḥabrōḥam* KL.) 9 *kol-minxaḥ jisra'el la'ammi* M, *k.-m. jisra'el lafanai* LXX 10 danach *nə'um* (*kō 'amar* LXX) *jahwē 'ēlohē jisra'el* 11 danach *ubēḥ 'abīcha*: gestrichen von LÖHR* 12 danach *nə'um ('amar* LXX) *jahwē* 13 lies *bēpāch?* 14 danach V. 32 *wəḥibbatṭa šar ma'ōn bəchol 'āšer-jēṭīb 'eḥ-jisra'el, wəlō-jihjē zaqen bəbēḥəcha* (*bəbēḥī* LXX) *kol-hajjamīm*. In LXX fehlt *mihjōḥ — jisra'el*. Das Ganze gestrichen von W.* 15 so TH.* nach LXX: *'ēnēcha* M 16 so (bez. *ləḥadīb*) allgemein für *wəla'ādīb* M 17 so TH.* nach LXX: *naššəcha* M 18 so TH.* nach LXX

IV. Samuels erstes Gesicht (Sa).

I, 3.

- 1 wəhanná'ar šəmū'el məšarép 'eḅ-jəhwē lifnē 'elī <ħakkohén>¹
uḏbār-jəhwē ħajā jaqár bajjamīm hahém,
- (2) 'ēn-xazōn nifrāš. (2) wəihī ħajjōm², wə'elī šochēb bimqōmō
- (3) (wə'ēnāu hexellū chhōḅ³, (3) wənér 'ēlohīm tēreḡm jichbē),
ušmū'el šochēb bəhēchāl jəhwē, 'āšer-šām 'ārōn 'ēlohīm.
- 4 wajjiqrā jəhwē: „šəmū'el, <šəmū'el>!“⁴ wajjōmer <šəmū'el>: „hinnēnī!“
- 5 wajjāroš 'el-'elī, wajjōmer: „hinēnī, kī-qarāḅa lī!“ wajjōmār:
„lō-qarāḅī: šūḅ šəchāb!“ wajjēleḅ <šəmū'el> wajjiškāb.
- 6 wajjōsef jəhwē qərō'ōḏ: „šəmū'el, <šəmū'el>!“⁵ wajjāqom šəmū'el,
wajjēleḅ 'el-'elī, wajjōmer: „hinēnī, kī-qarāḅa lī!“ wajjōmār:
- (7) „lō-qarāḅī, bənī: šūḅ šəchāb!“ (7) ušmū'el tēreḡm-jəḏá'⁶ 'eḅ-jəhwē,
- (8) wətēreḡ jiggālē 'elāu dəḅar-jəhwē. (8) wajjōsef jəhwē qərō-
šmū'el bašlīšīḅ, wajjāqom wajjēleḅ 'el-'elī, wajjōmer: „hinēnī,
kī-qarāḅa lī!“ wajjāḅen 'elī, kī-jəhwē qorē lanā'ar.
- 9 wajjōmer 'elī lišmū'el: „leḅ-šəchāb, wəhajā 'im-jiqrā 'elēḅ,
wə'amārtā: »dabbér⁷, kī-šomē' 'əḏdāch!“⁸ wajjēleḅ šəmū'el wajjiškāb
- (10) bimqōmō, (10) wajjāḅō jəhwē wajjiḅjaššēb, wajjiqrā kəfá'am-bəfá'am.⁸
- (11) wajjōmer:⁹ „dabbér, kī-šomē' 'əḏdāch!“ (11) wajjōmer jəhwē 'el-šəmū'el:
„hinē 'anoḅī 'osē ḏabār bəjisra'el, 'āšer-kól-šomə'ō
təšillēnā štē'oznāu:
- 12 bajjōm ħahū 'aqīm 'el-'elī 'eḅ-kōl-'āšér dibbārtī
'eḅ-bēḅō, ħaxél wəḅallē!
- 13 wəhiggāḏta¹⁰ lə'elī¹¹, kī-šofēt 'ānī 'eḅ-bēḅō
'əḏ-'ōlām¹², 'āšer-jəḏá' kī-mqillīm¹³ 'ēlohīm¹⁴ banāu, wəlō chihā-ḅām!“
- 14 wəlachēn nišbá'tī ləḅēḅ 'elī, 'im-jəḅḅippār¹⁵ 'əwón bēḅ-'elī
bəzēḅāx ubminxá 'əḏ-'ōlām!
- 15 wajjiškāb šəmū'el 'əḏ-ħəḅḅoqer, <wajjaškém>¹⁶ wajjiftáx 'eḅ-dalḅōḅ bēḅ-jəhwē.
- (16) ušmū'el jaré mehəgḡid 'eḅ-ħəmmar'á 'el-'elī. (16) wajjiqrā 'elī
- (17) 'el-¹⁷šəmū'el wajjōmer: „šəmū'el bənī!“ wajjōmer: „hinnēnī!“ (17) wajjōmār:
„mā ḡaddabār 'āšer-dibbēr'elēḅ? 'al-nā ḅəḅaxēḏ mimmənnī:
kō-jə'sē-llāḅ'ēlohīm wəḅō jōsīf, 'im-təḅaxēḏ mimmənnī dabār

IV. 1 so LXX 2 so B.: bajjōm ħahū 3 cheḅōḅ M, βαρύνεσθαι LXX; danach lō (wəlō LXX) jūḅḅal lir'ōḅ 4 so Th.* nach LXX: 'el-šəmū'el M 5 so W.* nach LXX 6 so BÖTTCHER*: jəḏá' M 7 danach jəhwē M, fehlt LXX 8 danach šəmū'el šəmū'el M, fehlt LXX, gestrichen von Kl.* 9 danach šəmū'el 10 so Kl.*: wəhiggāḏti 11 lō 12 danach bə'won M, bə'won banāu LXX, gestrichen von W.* 13 so B.: -məqalēlīm 14 so GEIGER* nach LXX: lahēm M 15 so B.: jīḅkapper M, ἐξιλασθήσεται LXX 16 so (Th.) W.* nach LXX (die noch ein zweites bəḅḅoqer hinzufügt) 17 so LXX und 44 Hss von M, sonst 'eḅ- M

- (18) *mikkól-haddabár 'āšer-dibbēr-elēch!*“ (18) *wajjāggeḏ-lō šəmū'el*
'ēḇ-kól-haddarīm wālō chixēḏ mimmenū. wajjōmer <'elī>¹⁸:
- (19) „*jahwē hū: haṭṭōb bā'enāu ja'sē!*“ (19) *wajjizdāl šəmū'el,*
wəjahwē hajā'immō, wālō-hippīl mikkól-dabarāu 'arsā.
- 20 *wajjēḏa' kōl-jisra'el*
middán wā'ād-bā'er šābā', kī-ne'mán šəmū'el lənabī ləjahwē.
- 21 *wajjōsef jahwē ūthera'ō bāšilō, kī-nizlā jahwē 'el-šəmū'el,¹⁹*
 4, 1^a *waihi'ḏbar-jahwē²⁰ ləchōl-jisra'el.²¹*

V. Der Verlust der Lade und Elis Tod (Sa und Sβ).

I, 4.

- 1^b *<waihi' bajjamīm hahēm,*
wajjiqqabəšū fəlišṭīm 'al-jisra'el lammiḵcamā>,¹ wajješē jisra'el
liqrāḇām², wajjaḵnū 'al-'ēḇen³ ha'ēzer, ušlišṭīm xanū bā'fēq.
- 2 *wajja'rəchū fəlišṭīm liqrāḇ jisra'el, wəttinnatēš⁴ ḥammilcamā,*
wajjinnāzeḡ <'iš>⁵ jisra'el lifnē fəlišṭīm, wajjaḵkū bamma'rachā
- (3) *bāšādē kə'arḇā'āḇ 'ālafīm 'iš. (3) wajjabō ḥa'am'el-ḥammaḵnē,*
wajjōmərū ziqnē jisra'el: „lammā nəzafānū jahwē hajjōm
lifnē fəlišṭīm? niqḵā 'elēn 'ēḇ-'ārōn 'ēlohēn⁶ miššilō⁷,
- (4) *wəješē⁸ bəqirbēnū wəjōšī'enū mikkāf 'ojəḇēn!*“ (4) *wajjišlāx*
ha'am šilō, wajjis'ū miššām 'ēḇ-'ārōn⁹ jahwē šəba'ōḇ,¹⁰
ušnē¹¹ bənē- 'elī 'im-'ārōn¹² ha'lohīm, xofnī ufinaxās.
- 5 *waihi' kəbō ha'arōn¹³ 'el-ḥammaḵnē, wajjarī'ū chōl-jisra'el*
- (6) *tərū'ā zəḏōlā, wəttehōm ha'arəḡ. (6) wajjišmə'ū <hāp>pəlišṭīm*
'ēḇ-qōl haṭrū'ā, wajjōmərū: „mē-qōl haṭrū'ā ḥəḡḏōlā ḥəzḏōḇ
- (7^b) *bəmaḵnē ha'ibrīm? (7^b) kīlō hajəḇā kazōḇ 'ēḇmōl šilšóm!*“
- 6^d *wajjēḏa'ū kī-jahwē¹⁴ bā'el-ḥammaḵnē, (7^a) wajjirə'ū ḥaplišṭīm¹⁵ wajjōmərū:¹⁶*
- 8 „*'ōi-lānū! mi' jaššilēnū mijjād ha'lohīm ha'addirīm ha'ellē?*
'ellē ḥēm ha'lohīm ḥammaḵkīm 'ēḇ-mišrāim bəchōl-məkkā † bəmmiḏbār!

18 so TH. nach LXX 19 danach *bāšilō bidbar jahwē* M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 20 *-šəmū'el* M (*-jahwē bajad šəmū'el* B.) 21 statt dieses Halbverses hat LXX drei Zeilen, die nach KLOSTERMANN und BUDDES Rückübersetzung so lauten:

wajje'amén šəmū'el lihjōḇ nabī ləjahwē 'el-kōl-jisra'el
miqšē ha'arəḡ wā'ād qəḡēh. wā'elī zaqēn mə'ōḏ,
uḇanāu ḥaləḥū ḥalōch wəharē' ḏarkām lifnē jahwē.

V. 1 so W.* nach LXX 2 so LXX (vgl. TH.*): *liqrāḇ pəlišṭīm* M; danach noch *lammiḵcamā* M und LXX 3 so W.* nach LXX: *ha'ēḇen* M 4 so B.*: *wəttitṭōš* M, *ἐκλιτεν* LXX 5 so KL.* nach LXX 6 so B.* nach LXX: *bərīḇ jahwē* M; daß das *bərīḇ* von M hier überall sekundär ist, steht fest 7 *miššilō* in M schon nach *'elēnū* 8 so KL.* nach LXX: *wəjabō* M 9 danach *bərīḇ-* M 10 *šəba'ōḇ* fehlt LXX; danach anerkannt interpoliertes *jošēḏ ḥəḵkərūḏīm* 11 so W.* nach LXX: *wəšam šənē* M 12 danach *bərīḇ* M (*'im-ha'arōn* LXX) 13 *'ārōn (+ bərīḇ* M) *jahwē* 14 davor *'ārōn* 15 danach *kī 'amərū bā 'ēlohīm 'el-ḥammaḵnē* M (vgl. Note 16) 16 danach *'ōi-lānū* M, *ha'lohīm ha'ellē bā'ū 'ālēḥēm 'el-ḥammaḵnē* LXX (vgl. Note 15)

9 *hiḫaḫqū wihjū la'našim, pəlišṭim, pən ta'bəḏū la'ibrim,*
ka'ser'ábəḏūlachēm!"

„wihjūḫém la'našim wənilḫamtém!"

10 *wajjillaxāmū fəlišṭim, wajjinnázef jisra'el,*
wajjanúsū 'iš lohalāu, wəttəhī ḫammakkā gəḏōlā mə'ód,

(11) *wajjippól mijjisra'el šəlošim'əlef-raqṭi,* (11) *wə'rōn <ha>'lohīm nilqāx,*

(12) *ušné bənē-'elī mēḫū*¹⁷. (12) *wajjárōš 'iš*¹⁸ *məḫamma'rachā,*
*wajjabō bajjōmḫahū šilō*¹⁹, *uməddāu qəru'im, wə'damā 'al-rōšō.*

13 *wajjabō wəhinnē 'elī jošēb 'al-ḫakkissē lajād ḫəššə'ar,*
*məšappē ḫədderech*²⁰, *kī-ḫajū libbō xaréd 'al'ārōn ha'lohīm.*
wəha'īs bā ḫəggīd bə'ir, wəttiz'āq kōl-ha'ir.

14 *wajjišmā' 'elī 'eḫ-qōl ḫəš'aqā,*
*wajjōmər <'elī ḫənniššabim'alāu>*²¹: „mē-qōl ḫəḫamōn ḫəzžē?"
wəha'īs miḫār wajjabō,

(15) *wajjaggéd lə'elī.* (15) *wə'elī bən-tiš'im*²² *šanā, wə'enāu qāmū,*²³
wəlō jachōl lir'ōḫ.

16 *wajjōmər ha'īs 'el-'elī:* „anoḫī ḫəbbā min-ḫamma'rachā!"²⁴

(17) *wajjōmər:* „mē-ḫajā ḫəddabār, bənī?" (17) *wajjā'an ḫəmbəššér wajjōmār:*
*„nās jisra'el mippənē*²⁵ *fəlišṭim, wəzām maḡgefā zəḏōlā*
ḫəjəḫā bə'ām, wəzām-šənēḫəbənēch mēḫū, xofnī ufīnəxās,

(18) *wə'rōn ha'lohīm nilqāx*²⁶! (18) *wəhī ḫəḫəzkirō 'eḫ-'ārōn ha'lohīm,*
*wajjippōl <'elī> mē'al ḫəkkissē 'əxorənnīḫ,*²⁷ *wəttiššabér maḫraqtō,*

(19) *wajjámōḫ, kī-zaqēn ha'īs wəḫabéd.*²⁸ (19) *wəḫəlləḫō'əšəḫ-pīnəxās*
*ḫarā lələḏəḫ,*²⁹ *wəttišmā' 'eḫ-ḫəšmū'ā 'el-ḫillaqəx'ārōn ha'lohīm,*
*wajjámōḫ*³⁰ *xamīḫ wə'isāḫ, wəttichrā', kī-nəḫfəḫū'alēḫ širēḫ,*

(20) *wəttələḏ <bən>*³¹. (20) *uch'eḫ lidtāḫ*³², *wəḏəbbərnā ḫənniššabōḫ'alēḫ:*
*„əl-tir'ī, kīḫbən jalāḏt!" <(kī-mēḫā)>*³³, *wəlō 'anəḫā,*

(21) *wəlō-šəḫā libbāḫ* (21) *'el-xamīḫ wə'isāḫ,* *ḫ' <kī>'el-ḫillaqəx'ārōn ha'lohīm,*
"wəttiqrā ḫənnā'ar 'iḫəbōḏ lēmōr: „galā ḫəbōḏ mijjisra'el!"

22 *wəttōmər:* „galā ḫəbōḏ mijjisra'el, kīnilqāx 'ārōn ha'lohīm!"

17 danach *xofnī ufīnəxās* 18 danach -*binjamin* M, *jəminī* LXX 19 *šilō bajjōm ḫəḫū* 20 so (TH.) W.* nach LXX: *jəch (jəḏ Qere) dərēch məšappē* M (lies *kimšappē h.?*)
 21 so LXX (vgl. TH. KL.) 22 danach *ušmonē* M, fehlt LXX 23 so Sm.* nach LXX etc.: *qāmā* M 24 danach *wə'nī min-ḫamma'rachā nəstī ḫəjjōm* 25 so LXX und ca. 15 Hss. von M, sonst *lifnē* M 26 *nilqaxā* M 27 danach *bə'əḏ jəḏ ḫəššə'ar* M, *ἐχόμενοι τῆς πύλης* LXX 28 danach *wəḫū šafat 'eḫ-jisra'el 'arba'im* (*'esrim* LXX) *šanā*: als Einsatz anerkannt 29 so z. B. GESENIUS-KAUTZSCH § 69m etc.: *lələḫ* M 30 so B.*: *uməḫ* M 31 *wəttələḏ* nach *wəttichrā'*; die Ergänzung nach BUDDÉ S. 37 32 so B.: *uch'eḫ mūḫah* M, *uch'ittah mēḫā* LXX 33 vgl. BUDDÉ S. 37 34 *wə'el-*

VI. Die Lade bei den Philistern (S α und S β).

I, 5.

- 1 *uflištīm laqaxū 'eḇ-ʾārōn ha'lohīm, waiṭi'ūhū me'ēḇen ha'ēzer*
 (2) *'ašdōdā, (2) wajjabī'ū¹ 'oḇō bēḇ-dazōn, wajjaššigū' oḇō'ēṣel dazōn.*
 3 *wajjaškīmū 'ašdōdīm mimmoḡrāḇ, wəhinnē dazōn nofēl 'al-panāu²*
lifnē jahwē³, wajjiqū 'eḇ-dazōn wajjaštū 'oḇō limqōmō.
 4 *waiḥī kīhiškīmū⁴ bābbōqer mimmoḡrāḇ, wəhinnē⁵ rōš dazōn*
uštēkappōḇ-jadāu kəruḇōḇ 'el-hammiftān: raq-gewō⁶ niš'ār 'alāu.
 5 *'al-kén lō-jidrəchū chohānē dazōn wəchōl-hābba'im bēḇ-dazōn*
'al-miftān <bēḇ- >' dazōn bə'ašdōd
'ad-hajjōm hazzē, <kīḏalōz jidlozū>⁸, × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.
 6 *wattichbād jad-jahwē 'al-'ašdōd⁹ waišimmēm, wajjāch 'oḇām bo'falīm,*
 (7) *'eḇ-'ašdōd wə'ēḇ-gəḇulēh. (7) wajjir'ū 'anšē-'ašdōd kī-chén, wə'amərū:*
„lō-ješēb 'ēlohē¹⁰ jisra'el 'immānū, kī-qāšəḇā-jadō 'alēn¹¹!“
 8 *wajjišlaxū wajja'səfū 'eḇ-kōl-sarnē fəlištīm 'ālēm wajjōmərū: „mā-nna'sē*
lēlohē¹² jisra'el?“ wajjōmərū: „gāḇ jissōb 'ēlohē¹⁰ jisra'el!“
 (9) *wajjašébbū 'eḇ-ʾārōn ha'lohīm <gāḇā>¹³. (9) waiḥī 'axrē-hesābbū 'oḇō,*
wattāhī jad-jahwē ba'ir, məhūmā gəḏōlā mə'ōd,
wajjāch <jahwē> 'eḇ-'anšē ha'ir miqqatōn wə'ād-gadōl,
 (10) *wajjišsarəḇū lahém 'ōfalīm. (10) waišalxū 'eḇ-ʾārōn ha'lohīm*
'eqrōn, waiḥī kəbo'ō¹⁴ 'eqrōn, wajjiz'āqū ha'eqronīm lēmór:
„hesābbū 'elāi 'eḇ-'ēlohē¹⁰ jisra'el ləhamīḇ 'oḇī¹⁵ wəḇ-'ammī!“
 11 *wajjišlaxū wajja'səfū 'eḇ-kōl-sarnē fəlištīm <'ālēm>¹⁶, wajjōmərū:*
„šallaxū 'eḇ-'ēlohē¹⁰ jisra'el, wəjašōb limqōmō, wəlō-jamīḇ
'oḇī wəḇ-'ammī!“ kī-hajəḇā məhūmāḇ- māuḇ bechōl-ha'ir:
 (12) *kəḇədā-mə'ōd-jād jahwē¹⁷ šām, (12) wəha'našīm¹⁸ hukku' bo'falīm,*
wattā'al šau'āḇ ha'ir haššamāim. × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.

VII. Die Lade wird nach Kirjath Jearim gebracht (S β).

I, 6.

- 1 *waiḥī 'ārōn-jahwē*
 (2) *bišdē fəlištīm šib'ā xōḏašīm, (2) wajjiqrə'ū fəlištīm lakkoḥānīm*
wəlaqqosəmīm lēmór: „mā-nna'sē
 (3) *lə'rōn jahwē? hōḏi'ūn bammē nəšalxənnū limqōmō!“ (3) wajjōmərū:*

VI. 1 davor *wajjiqū fəlištīm 'eḇ-ʾārōn ha'lohīm (jahwē LXX)*; vgl. WELLH. 58
 2 so W.* nach LXX: *ləfanāu*; danach *'aršā M*, fehlt LXX 3 *'ārōn j. M, 'ārōn ha'lohīm*
 LXX 4 so W.* nach LXX: *wajjaškīmū M* 5 danach *dazōn nofel ləfanāu 'aršā* (dies
 Wort fehlt LXX) *lifnē 'ārōn (+ bəriḇ LXX) jahwē wə-* 6 so LAGARDE*: *dazōn M,*
ἡ ῥαχίς Δαγών LXX 7 so LXX 8 so LXX (vgl. THENIUS 22. BUDDE 40) 9 *'el-*
ha'ašdōdīm M 10 davor *'ārōn* 11 danach *wə'al dazōn 'ēlohēnū* 12 *lə'rōn 'ēlohē*
 13 so LXX: *'eḇ-'ārōn 'ēlohē jisra'el M (gāḇ TH.)* 14 *kəbo' 'ārōn ha'lohīm* 15 *ləhmīḇenī M*
 16 s. V. 8^a 17 *ha'lohīm M* (das Ganze abweichend LXX). Oder lies *kəḇədā-mə'ōd-jād*
ha'lohīm šām? 18 danach *'ašer lō-meḇū*

- „im-məšállaxim <'attém>¹ 'eḅ-'ēlohē² jisra'el,
'al-təšállaxū'opō rēqám, kī-hašēb tašībū lō 'ašām:
'az-terafə'ú, wənōđā' lachēm,
(4) lammá lō-ḥasūr jađō mikkēm!“ (4) wajjōmərū: „má ha'ašām
'ašēr našīb-lō?“ wajjōmərū:
(5) „mispār sarne fəlištīm³ xāmiššā 'aḥbərē zaháb⁴ (5) 'āšipēm⁵,
šalmē 'aḥbərēchēm ḥammašxīḥīm 'eḅ-ha'arəṣ,
unḥattém lēlohē jisra'el kabōđ: 'ulāi jaqel 'eḅ-jađō
me'lēchēm ume'al 'ēlohēchēm
(6) ume'al 'arəṣchēm: (6) wəlammá ḥəḥəbđū 'eḅ-ləḥəbchēm ka'sēr kibbəđū
mišraim ufar'ō 'eḅ-libbám:
ḥəlō ka'sēr ḥiḅ'alləl bahēm, wəišállaxūmwəjjelechú?
7 wə'attā qəxūwə'sú 'āzalā
xādašā 'axāḅ, uštēfarōḅ'alōḅ, 'āšēr lō-'alā'āləm'ól,
wə'sartém 'eḅ-ḥapparōḅ ba'zalā,
(8) wəḥšēboḅēm bənēm me'axrēm ḥəbbaiḅá, (8) ulqaxtém 'eḅ-'ārōn jahwē
unḥattém'opō'ēl-ha'zalā,
weḅkalē ḥəzzaháb 'āšēr-ḥəšēboḅēm-lō⁶ tašimū ba'argáz miššiddō,
wəšillaxtém'opō wəhalách.
9 ur'ipēm, 'im-đérech gəbūlō ja'lē bēḅšémeš, hū'ásū lánú
'eḅ-hara'á ḥəđōlā ḥəzzōḅ:
wə'im-lō, wəjađá'nū kīlō jađō na'zə'ā bənú,
<kī->'miqrē hū-ḥájā lánú!“
10 wajja'sú'ha'našim⁸ kén, wajjiqū štēfarōḅ 'alōḅ wajja'sərūm ba'zalā,
weḅ-bənēm kalə'ū⁹ bəbbaiḅ,
11 wajjašimū 'eḅ-'ārōn jahwē 'al-¹⁰ha'zalā, weḅha'argáz weḅ'aḥbərē ḥəzzaháb¹¹,
12 wəttiššərnā¹² ḥapparōḅ bəddérech:
'al-dérech bēḅšémeš bimsillā 'axāḅ ḥaləchū ḥalóch wəza'ō,
wəlō-sárū jamīn ušmōl

wəsarne fəlištīm ḥoləchīm 'axərēm

- (13) 'ađ-gəbūl bēḅšámeš. (13) ubēḅšémeš qəsarīm qəšīr-xittīm ba'éməq,
wajjis'ú 'eḅ-'ənēm wajjir'ú
(14) 'eḅ-ha'arōn wajjišməxū liqrāḅō.¹³ (14) wəha'zalā bə'á 'ēl-səđé jəhōšū'
bēḅ-ḥəššimšī, wəttə'mōđ šām.
(15) wəšam'ēḅen gəđōlā, (15) ubnē jəxənjā¹⁴ ḥōriđū 'eḅ-'ārōn jahwē¹⁵,
wajjašimū 'al-¹⁰ha'ēḅen ḥəđōlā,

VII. 1 so TH.* nach LXX 2 davor 'ārōn (+ bəriḅ LXX) 3 danach xāmiššā
'oflē zahāb (gestrichen von [KL.] N.) wə- 4 danach kī-maggefā 'axāḅ ləchullam ulsarnechēm
wə- 5 danach šalmē 'oflēchēm wə- 6 danach 'ašām 7 so LXX 8 zu tilgen?
pəlištīm LXX 9 kalū M 10 'ēl- M 11 danach wə'eḅ šalmē təxorēchēm M, fehlt LXX:
allgemein gestrichen 12 lies mit B. (vgl. KL.) wəttəššərnā?: wajjiššərnā M 13 so
W.(?)B.* nach LXX: lir'ōḅ M 14 ubnē jəxənjā (s. Note 21) wəḥəlwiḅḅim 15 danach
wə'eḅ-ha'argáz 'āšēr-'ittō 'āšēr-bō chələ-<ḥəz>zahāb

- 14^d *waiḇaq'ū 'eḇ-āšē ha'galá, weḇ-happarōḇ he'lū 'olá lajahwē,*
 15e *wə'anšē bēḇ-šémēš <ra'ū>.*

- <wə'anšē bēḇ-šémēš> he'lū 'olōḇ, wajjizbaxū zəbaxīm¹⁶ lajahwē,*
 16 *waxmiššā sarnē- fəlišṭīm ra'ū, wajjašūbū 'eqrōn bajjōm hahū.*
 17 *wə'ellē təxorē hazzahāb 'āšēr hešībū fəlišṭīm 'ašám lajahwē,¹⁷*
 18 *wə'achbərə hazzahāb mispār kol-'arē fəlišṭīm laxméšēḇ ḥasranīm*
me'ir mišār wə'ad kófer ḥaprazī, wə'ēd ha'éḇen¹⁸ ḥagḏolá
'āšēr ḥinnixū 'alēh 'eḇ-ārōn jahwē¹⁹ bišḏé-jōšū²⁰ bēḇ-ḥaššimšī.

- 19 *<wajjixar-'af-jahwē>²¹ bə'anšē bēḇ-šémēš, kī-ra'ū ba'rōn jahwē,*
wajjāch bahém²² šib'im²³ 'iš.
wajjiḇ'ābbəlū ḥa'am, kī-hikkā jahwē ba'am maḡká ḡḏolá.
 20 *wajjōmərū 'anšē bēḇ-šémēš:*
„mī-jūchāl la'mōd lifnē jahwē, ha'lohīm ḥaqqadōš ḥazzē,
wə'el-mī ja'lē me'alén?
 21 *wajjišlaxū <ha'am> ma'achīm 'el-jōšəbē qirjāḇ-jə'arīm lēmór:*
„hešībū fəlišṭīm 'eḇ-ārōn jahwē:
rəḏū ḥa'lū 'oḇō 'ālēchém!“

I, 7.

- I *wajjabó'ū 'anšē qirjāḇ jə'arīm*
wajja'lū 'eḇ-ārōn jahwē,
wajjabī'ū²⁴ 'el-bēḇ 'āḇinaḏāb baḡḡib'á, wə'eḇ-'el'azār bənó qiddəšū
lišmór 'eḇ-ārōn jahwē.

VIII. Die Niederlage der Philister. Samuels Richteramt (Σα).

I, 7.

- 2 *waiḥt mijjōm šēḇeḇ ha'arōn baqirjāḇ jə'arīm (wajjirbū ḥajjamīm,*
kə'əsrīm¹ šaná), wajjittū² kol-bēḇ jisra'el 'axārē jahwē.
 3 *wajjōmər šəmū'el 'el-koḷ-bēḇ jisra'el lēmór: „im-bəchól-ləḇəḇchēm*
'attēm šabīm 'el-jahwē: ḥasirū 'eḇ-'ēlohē ḥannechār mittōchəchēm,
wəhá'əštarōḇ, wəhachīnū ləḇəḇchēm 'el-jahwē, wə'ibḏūhū ləḇəḇdō,
 (4) *wajjaššēl 'eḇchēm mijjād pəlišṭīm!“ (4) wajjasirū bənē jisra'el*
'eḇ-ḥābbə'alīm wə'eḇ-ḥá'əštarōḇ, wajja'ḇəḏū 'eḇ-jahwē ləḇəḇdō.
 5 *wajjōmər šəmū'el: „qibšū 'eḇ-koḷ- jisra'el ḥammišpāpā, weḇpallél*
 (6) *bə'adchém 'el-jahwē!“ (6) wajjiqqəḇəšū ḥammišpāpā, wajjiš'āḇū-māim,*
wajjišpəchū lifnē jahwē <'āršá>³, wajjašūmū bajjōm hahū.⁴

16 danach *bajjōm hahū* 17 danach ein prosaischer Einschub: *lə'ašdōd 'exad,*
lə'azzā 'exad, lə'ašqəlōn 'exad, ləzaḇ 'exad, lə'eqrōn 'exad 18 so TH.* nach LXX:
wə'ad 'abel M 19 danach *'ad ḥajjōm ḥazzē M,* fehlt LXX 20 *jəhōšū' M* 21 dafür
wajjāch M, wəlō xadū bənē jəxənjā LXX (so KL.) 22 so KL.* nach LXX: *ba'am M*
 23 danach *(wə)xmiššim 'eḇ' 'iš:* anerkannte Glosse 24 danach *'oḇō;* oder lies *waiḇi'ūhū?*

VIII. 1 *wajjihjū 'əsrīm* 2 so KL.* nach LXX: *wajjinnahū M* 3 so KL.
 nach LXX 4 danach *wajjōmərū šam (šam fehlt LXX) xaṭānū lajahwē (lifnē j. LXX).*
wajjišpoṭ šəmū'el 'eḇ-bənē jisra'el baḡmišpā

- 7 wajjišmā'ū fəlištīm, kī-hīḡqabbəšū bənē-jisra'el ḥammisḡpāḡa,
wajja'lū sərənē- fəlištīm 'al-⁵jisra'el. wajjišmā'ū bənē jisra'el,
(8) wajjirə'ū mippənē fəlištīm. (8) wajjōmərū bənē- jisra'el 'el-šəmū'el:
„'al-taxrēš mimmēnnū miz'óq 'el-'ēlohēch⁶, wəjoši'ēnū mijjād pəlištīm!“
9 wajjiqqāx šəmū'el təlē xalāb 'exād, wajja'lēu 'olā
kalīl ləjahwē, wajjiz'áq šəmū'el 'el-jahwē⁷, wajja'nēu jahwē.
10 waihi šəmū'el ma'lē ha'olā, uflīštīm nigḡšū lammīlxamā
bəjisra'el, wajjar'ēm jahwē bəqōl- gaḡól⁸ 'al-pəlištīm waihumēm,
(11) wajjinnaḡəfū lifnē jisra'el. (11) wajjēšə'ū' anšē jisra'el
min-ḥammisḡpā wajjirdəfū 'eḡ-pəlištīm wajjakkūm 'ad-mittaxəḡ ləbēḡ kār.
12 wajjiqqāx šəmū'el 'ēben'axāḡ wəisimēh⁹ bən-ḥammisḡpā ubən ḡaišanā¹⁰,
wajjiḡrā'šəmāh¹¹ 'ēben ha'ēzer, wajjōmār: „'ad-hēnnā 'əzarānū jahwē!“
13 wajjaḡhnā jahwē 'eḡ-ḡappəlištīm¹², wəlō-jásəf'ū'ōḡ labō
biḡbūl jisra'el, wəttāhī jaḡ-jahwē bəplištīm kol-jəmē šəmū'el,
14 wəttāšōbnā ḡə'arīm 'āšér laḡəxū¹³ me'ēḡ jisra'el ləjisra'el,
me'eqrōn wə'ad-ḡāḡ¹⁴, wə'ēḡ-ḡəbūlān ḡiḡḡil jisra'el mijjaḡám¹⁵.
(15) waihi šalōm bən-jisra'el ubən ha'morī, (15) wajjišpōt šəmū'el
(16) 'eḡ-jisra'el¹⁶ (16) wəḡalāch middē šanā bəšanā, wəsabāb bēḡ-'el,
wəḡḡilḡál wəḡammisḡpā, wəšafāt 'eḡ-jisra'el 'eḡ-kól-ḡamqōmōḡ ha'ellē,
17 uḡšubāḡó ḡaramāḡā, kī-šām bēḡó, u(miš)šām¹⁷ šafāt 'eḡ-jisra'el,
wajjiḡben-šām mizbēx ləjahwē.

IX. Israels Bitte um einen König (Σα).

I, 8.

- 1 waihi ka'sēr'zaḡén šəmū'el,
(2) wajjašēm 'eḡ-banāu šofəḡīm ləjisra'el, (2) waihi šēm-bənō ḡabbəchōr
jō'el, wəšēm mišnēu 'ābijjā, šofəḡīm bib'ēr šabā'.
3 wəlō-ḡaləchū banāu bəḡarkō¹, wajjittū 'axərə ḡabbāḡa',
(4) wajjiqqəxū-šoxəḡ wajjaḡtū mišpāt. (4) wajjaḡó'ū² kol-ziqnē jisra'el³
(5) 'el-šəmū'el ḡaramāḡā, (5) wajjōmərū'elāu: „hen⁴ 'attā zaḡánt, ubanēch
lō-ḡaləchū biḡrachēch: 'attāšīmā-llānū mēḡəch ləšofḡēnū kəchól-ḡḡḡōjim!“
6 wajjəra' ḡaddabār bə'ēnē šəmū'el⁵, wajjiḡpalləl šəmū'el 'el-jahwē.
7 wajjōmər jahwē⁶: „šəmā' bəqōl-ḡa'ām ləchól 'āšér-jōmərū'elēch,
kī-lō 'oḡāch ma'a,sū, kī-'oḡī ma'āsū mimməlōch 'alēm:
8 kəchól-ḡamma'sīm 'āšér-'asū⁷ mijjōm ḡa'loḡī 'oḡām
m(e'ēreḡ) mišrāim wə'ad-ḡajjōm ḡazzē⁸, kən-ḡémmā 'ošīm ḡam-lāch.

5 'el- M 6 'el-jahwē 'ēlohēnū M, 'el-j. 'ēlohēcha LXX 7 danach bə'ad jisra'el
8 danach bajjōm ḡahū 9 so LXX: wajjašēm M 10 so allgemein nach LXX: ḡāššen M
11 davor 'eḡ- M; oder lies wajjiḡrā' 'eḡ-šəmāh 'ēben-'ēzer etc.? (LXX liest überall αβεν(ν)εζεε)
12 so LXX: wajjikkənə'ū ḡappəlištīm M 13 danach -fəlištīm 14 lies -'əzzā mit W.*?
15 mijjād pəlištīm 16 danach kol jəmē xajjāu 17 so B.

IX. 1 so M Kethib, biḡrachāu Qere 2 wajjiḡqabbəšū 3 danach wajjaḡó'ū
4 hinnē M 5 danach ka'sēr 'amərū tenā-llānū mēḡəch ləšofḡēnū 6 danach 'el-šəmū'el
7 so Th.* nach LXX 8 danach wajja'azbunī wajja'abḡū 'ēlohīm 'āxerīm

- 9 *wə'attā šəmá' bəqōlām, 'ach-kī- ha'ēd ta'īd bahēm,*
wəhiggádtā lahēm mišpāt haḡmēlēch 'āšēr jimlōch 'ālēm!"
- 10 *wəidabbēr šəmū'el⁹ 'el-ha'ám haššo'ālīm me'ittō mēlēch (11) wajjōmár:*
 (11) „*zě jihjē mišpāt haḡmēlēch 'āšēr jimlōch 'ālēchēm:*
'ēb-bənēchēm jiqqáx, wəsam-lō bəmerkabtō ubfarašáu, wərašú ləfanáu¹⁰,
 12 *wəlašúm-lō-sarē 'ālafim wəsarē xəmiššim, wəla-xrōš xərišō,*
wəliqšór qəširō, wəla'sōp kələ- milxamtō uchlē richbō.
- 13 *wə'ēb-bənōpēchēm jiqqáx <haḡmēlēch> ləraqqaxōp ultabbaxōp ul'ofōp,*
 14 *wə'ēb-səđōpēchēm wə'ēb-kərmēchēm wəzēpēchēm haḡtōbīm jiqqáx,*
 (15) *wənaḡán la'badāu, (15) wəzar'ēchēm wəcharməchēm ja'sór wənaḡán ləsarīsáu¹¹.*
 16 *wə'ēb-'əbđēchēm wə'ēb-šifxōpēchēm wə'ēb-¹²xəmorēchēm jiqqáx,*
 (17) *wə'asā limlāchtō, (17) <wə>šōnəchēm¹³ ja'sór, wə'attēm tihjū-lō la'badīm.*
 18 *uz'aqtēm bajjōm-hahú millifnē maḡkəchēm 'āšēr bəxartēm lachēm!*"

wəlō-ja'nē jahwē 'ēbchēm bajjōm hahú.

- 19 *wəimá'ānū-ha'ām lišmō' bəqōl šəmū'el, wajjōmərū: „llō,*
 (20) *kī'im-mēlēch jihjē 'alēn, (20) wəhajīnū zam-'ānāxnū kəchōl-həggōjim,*
ušfaḡánū maḡkénū, wəjašá ləfanēn, wənilxām 'ēb-milxəmoḡpēn!"
- 21 *wajjīšmá' šəmū'el 'ēb-kōl-dibrē-ha'ám, wəidabrēm bə'oznē jahwē.*
 22 *wajjōmər jahwē⁶: „šəmá' bəqōlām, wəhimlāchtā lahēm mēlēch!*"

wajjōmər šəmū'el 'el-'anšē jisra'el: „ləchū 'iš lə'irō!"

X. Saul bei Samuel (S_β und S_α).

I, 9.

- 1 *wəihī-'iš miggib'á¹, ušmō-qiš bən-'ābī'el bən-šərōr bən-bəchōrāp bən-'āfīx,*
'iš² jəminī, gibbōr xāil.
- 2 *wəlō-hajābēn, ušmō ša'ul, × × ⊥³ baxūr waḡōb,*
wə'en-'iš mibbənē jisra'el tōb-mimmēnnū⁴, gaḡōh mikkōl-ha'ám.
- 3 *wəttōbādānā ha'ḡonōp ləqīš 'ābī-ša'ul, wajjōmər qiš 'el-ša'ul⁵:*
„qax-nā 'ittāch 'ēb-'axáđ mehan'arīm, wəqūm lech-bəqqš' 'ēb-ha'ḡonóp!"
- 4 *wajja'berū⁶ bəhar-'əfrāim, wajja'berū⁶ bə'ereš- šališā, wəlō maša'ū,*
wajja'berū bə'ereš- ša'tīm wa'āin, wajja'berū⁶ bə'ereš-jəminī,
- (5) *wəlō maša'ū. (5) hēmā bā'ú bəreš-šūf, wəša'ul 'amár*
ləna'rō 'āšer-'immō: „ləchá wənašūbā, pən-jəxdāl'ābī min-ha'ḡonóp,
 (6) *wəđa'āz lānū!*" (6) *wajjōmər-lō <haḡnā'ar>⁷: „hinne-nā'iš-'ēlohīm*
ba'ir hažzōp, wəha'iš nichbād: kol'āšer-jəđabbēr bōjabō:

9 *wajjōmər š. 'ēb kol-dibrē (dəbər LXX) jahwē* 10 *lifnē merkabtō* 11 *danach wəla'badāu* 12 *davor wə'ēb-biqrēchēm (ba-xūrēchēm M) haḡtōbīm* 13 *so LXX. Oder lies mit KL. <wəzam->šōnəchēm?*

X. 1 *so W.*: mibbin-jamīn M, mibbənē b. LXX* 2 *davor bən-, gestrichen von Sm.** 3 *dafür εὐμεγέθης LXX* 4 *danach miššichmō wama'la, gestrichen von B.** 5 *danach bənō* 6 *so W.* nach LXX: wajja'bor M* 7 *so Th. nach LXX*

- 'attā neləchā ššām: 'ulāi jaggīd lānū 'ēḇ-darkēnū šəhalāchnū⁸ 'alēh!⁹
- 7 wajjōmer ša'ūl⁹: „wəhinnē nelēch, umā-nnabī l'īš ha'lohīm¹⁰?
kī-halləxəm 'azāl mikkelēn, uḇšūrā 'ēn-ləhabī¹¹: mā'ittānū?“
- 8 wajjōsef hannā'ar la'nōḇ 'ēḇ-ša'ūl, wajjōmer: „hinnē¹² bəjadī
rēbā' šəqel kasef, wənaḇattā¹³ la'īš¹⁴, wəhiggīd lānū 'ēḇ-darkēnū.
- 9 ləfanīm bəjisra'él kō-'amār ha'īš bələchtō lidrōš 'ēlohīm:
„ləchū neləchā 'ad-haro'ē!“
- kī-lənnabī¹⁵ jiqqarē ləfanīm haro'ē. × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥
- 10 × × ⊥ × × ⊥!“ wajjōmer ša'ūl ləna'rō: „tōḇ dəbarāch:
ləchā <wə>neləchā!“ wajjeləchū 'el-ha'ir 'āšer-šām 'īš ha'lohīm.
- 11 hēmmā 'olīm bəma'lē ha'ir,
wəhēmmā mašə'ū nə'arōḇ jošə'ōḇ liš'ob-māim, wajjōmerū lahén:
„hājēš bazē haro'ē?“
- 12 wəttā'nēnā 'ōḇām wəttōmārnā: „jēš: hinnē lifnēchem haro'ē:
'attā kəhajjōm¹⁶ bā la'ir,
- (13) kī-zəḇax hajjōm la'am bəbbamā: (13) kəbō'āchem¹⁷ kən-timšə'ūn' oḇō
bətērem ja'lē ḥabbamāḇā lə'chōl,
kī-lō-jōchāl ha'am 'ad-bo'ō, kī-hū jəbarēch ḥazzəḇax,
wəxrē-chen¹⁸ jōchəlū ḥagru'īm.
- (14) wə'attā 'ālū, kī-¹⁹chhajjōm timšə'ūn 'oḇō!“ (14) wajja'lū ha'ir.
hēmmā ba'īm bəḇōch ḥəššā'ar²⁰,
- (15) wəhinnē šəmū'el jošē liqrāḇām²¹. (15) wəjaḥwē-galā' 'ēḇ-'ózeḇn šəmū'el
jōm'əxād lifnē-tō-<'elāu>²² ša'ūl,
- (16) lēmór: (16) „ka'ēḇ-maxār 'ēšlāx'elēch'īš me'ereḇ binjamín, umšaḇtō
lənazīd 'al-'ammī jisra'él,
wəhōšī' 'ēḇ-'ammī mijjād pəlišṭīm!“
- kī-ra'īḇi 'ēḇ-<'ōnī>²³ 'ammī, kī-bā'á šə'qaḇō²⁴ 'elái.
- 17 ušmū'el ra'á 'ēḇ-ša'ūl,
wəjaḥwē 'anāhū: „hinnē ha'īš
- (18) 'āšer'amartī 'elēch: »zē-ja'sór bə'ammī!“ (18) wajjiggāš-ša'ūl'ēl-²⁵šəmū'el
bəḇōch ḥəššā'ar wajjōmār:
- (19) „haggīdā-nnā-lī, 'ē-zē-ḇēḇ haro'ē?“ (19) wajja'an šəmū'el 'ēḇ-ša'ūl
wajjōmer: „'anochī haro'ē:
'alē ləfanái²⁶, wə'acháltā²⁷ 'immī hajjōm, wəšillaḇtīch bəbbóqer,
wəchòl'āšer bilbabāch 'aggīd ləch:

8 'āšer h. M 9 danach ləna'rō (+ 'āšer 'immō LXX) 10 so LXX: la'īš M
11 danach lə'īš ha'lohīm 12 danach nimšā 13 so Th.* nach LXX: wənaḇattī M
14 lə'īš ha'lohīm 15 danach hajjōm M, fehlt LXX 16 so W.*: hinnē ləfanēcha
maḥer 'attā kī hajjōm M, h. lifnēchem 'attā kəhajjōm LXX 17 danach ha'ir, s. zu
10, 5° 18 so 33 Hss. und LXX: 'axārē-chen M 19 danach 'oḇō M, fehlt LXX
20 so Th.*: ha'ir 21 danach la'lōḇ ḥabbamā 22 so LXX 23 so Th.* nach LXX
24 lies šə'qaḇām mit LXX? 25 so Kl. nach LXX: 'ēḇ- M 26 danach ḥabbamā
27 so LXX: wə'chalṭem M

- 20 *wəlá'ǎponōḅ ha'óbəðōḅlāch hajjōm šəlóšəḅ jamīm*²⁸,
 '*al-tásem 'eḅ-libbāch lahém*,
kī-nímšə'ū: ulmī kol-xəmdáḅ jisra'él, həlōlāch ulchól bēḅ'abīch?"
- 21 *wajjā'an ša'ūl wajjōmār:*
 „*həlōbēn-jəmīnī 'anochī miqqəṭān*²⁹ *jisra'él, umišpaxtī haš'irā*
*mikkól-mišpəxōḅ šəbēt*²⁹ *binjamin:*
- (22) *wəlammā-dibbārt'elāi kaḏḏabār hazzē?*" (22) *wajjiqqāx šəmū'él 'eḅ-ša'ūl*
*wəḅ-na'rō wəibi'ém <haḷ>liškáḅā*³⁰,
wajjitténlahēmmaqōm bəroš haqrū'im, wəhəmmā kišlošim 'iš.
 23 *wajjōmər šəmū'él laṭṭabbāx:*
 „*tənā 'eḅ-hammanā 'āšər-nəḅāttī lāch, <wa>'šēr 'amārti 'elēch*
*lašūm*³¹ *'oḅāh 'immāch!*"
- 24 *wajjārem haṭṭabbāx 'eḅ-həššōq wəha'aljā*³², *wajjāsəm lifnē ša'ūl.*
*wajjōmər <šəmū'él 'el-ša'ūl>*³³:
 „*hinnē haṇniš'ār: šim lafanēch, <we>'chól*³⁴, *kīlammo'éd šamūr-lāch*³⁵!"
*wajjōchāl-ša'ūl'im-šəmū'él*³⁶.
- 25 *wajjerəḏū meḥabbamā ha'ir, wajjirbəḏū laša'ūl*³⁷ *'al-haggāz* (26) *wajjiškāḅ.*³⁸
 (26) *wəihī ka'lōḅ haššāxar,*
*wajjiqrā šəmū'él 'el-ša'ūl*³⁹ *lēmōr: „qūmā wa'sálləxəkka!"*
wajjāqom ša'ūl, wajjəšə'ūšənēm,
- (27) *hū ušmū'él haḅūšā.* (27) *həmmā jōrəḏīm biqšē ha'ir,*
ušmū'él 'amār 'el-ša'ūl:
 „*'ēmōr laṇnə'ār, wəja'bōr lafanēn*⁴⁰, *wə'attā 'āmōḏ kajjōm,*
wəšmī'éch 'eḅ-dəbār 'əlohīm!"

XI. Saul von Samuel zum König gesalbt (Sβ und Sa).

I, 10.

- 1 *<wajja'bōr>*¹, *wajjiqqāx šəmū'él 'eḅ-pāch- haššəmen wajjišōq 'al-rōšō,*
wajjiššaḡəhū wajjōmār:
 „*həlō <məšaxāch jaḥwē lənazīd 'al-'ammō, 'əl-jisra'él?*
wə'attā ḅə'sōr bə'ām jaḥwē,
*wə'attā ḅōšī'ənnū mijjāḏ 'ojəbāu missabīb. wəzē-llachha'ōḅ>*²
kī-mšaxāch-jaḥwē'al-naḅlaḅō
- (2) *lənazīd:* (2) *bələchtāch hajjōm me'immaḏī, umašāḅā šənē 'ānašim*
*bəšəšāx*³, *wə'amərū'elēch:*

28 so W.* nach LXX: *hajjamīm* 29 so LXX (vgl. WELLH. 72): *miqtānnē šibṭē* bez. *šibṭē* M 30 so B. mit LXX 31 so LXX: *šim* M. Oder ist hinter *'immach* etwas ausgefallen? 32 so GEIGER*: *wəḡ'alēha* M, fehlt LXX 33 so TH. nach LXX 34 so LXX 35 danach *lēmōr ha'am qarūḅī* M, *παρὰ τοὺς ἄλλους ἀπόκνιζε* LXX 36 danach *bajjōm haḥū* 37 so TH.* nach LXX: *wəiḏəḅber 'im-ša'ūl* M 38 so TH.* nach LXX: *wajjaškīmū* M 39 danach *haggāza* 40 danach *wajja'bōr* M, fehlt LXX (s. 10, 1), gestrichen von W.*

XI. 1 ergänzt nach 9, 27° 2 so allgemein ergänzt nach LXX 3 davor die Glosse *'im-qəḅuraḅ raxel biḡḅūl binjamin*

- »nimšə'ū ha'ponōp 'āšēr hālahtém⁴ ləbaqqés, wəhinnē natāš
 'abīch 'ēp-dəbār⁵ ha'ponōp,
 3 wəđo'ēz⁶ lachēm-lēmór: »mā-'ē'sē libnī?« (3) wəxaláftà miššám wahələ'ā,
 ubāpà 'ad-'elōn tabōr,
 umša'ūch šām šəlošá 'ānašīm 'olīm 'el-ha'lohīm bēp-'él,
 'exād nosé šəlošá zəđajīm,
 wə'exād nosē šəlōšēp⁷ ləxém, wə'exād nosé neḅel-jāin,
 4 wəšá'ālū lāch ləšalōm,
 (5) wənápnū lāch šənē-⁸ ləxēm, wəlaqáxt mijjadām, (5) <wə>'áxər<ē>⁹ chēn
 tabō gib'áp ha'lohīm,¹⁰
 wīhī chəbo'ách¹¹, ufažá'tà xēḅél nəbi'im jorəđīm meḥabbamā,
 wəlifnēm neḅel¹² wəchinnōr,
 (6) wəhém mā miḥnabbīm¹³, (6) wəšaləxū' alēch rūx-jəḥwē, wəhiḥnabbīpə 'immám,
 wəneḥpáchtà lə'īs 'axér.
 7 wəhajá kī-pəbōnā ha'opōp-ha'ellē lāch, 'āšē-chól¹⁴ 'āšēr-timšə-jadách,
 kī × ⊥ ha'lohīm 'immách!¹⁵
 8 × × ⊥ × × ⊥, wəjaráđtā ləfanái ḥəggilgál, wəhinnē 'anochī
 jorəđ 'elēch ləḥá'lōp 'olōp <wə>lizbōx¹⁶ zibxé šəlamīm:
 šib'āp jamīm tōxel 'ad-bō'ī 'elēch, wəhōđá'tī lāch
 'ēp-'āšēr ta'sē!¹⁷ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.
 9 wəihī¹⁸ kəḥafnoḅō šichmō lalēcheḅ me'im šəmū'él, wəttabōn¹⁷
 kōl-ha'opōp ha'ellē¹⁸.
 10 wajjabō <miš>šám¹⁹ ḥəggib'ápā, wəhinnē xēḅél-nəbi'im liqrāḅō,
 wəttišlāx' alāu rūx 'ēlohīm,
 (11) wajjiḥnabbē bəḅōchám. (11) wəihī kōl-jōđə'ō me'itmōl šilšóm wajjir'ū,
 wəhinnē 'im-nəbi'im nibbā,
 wajjōmer ha'ām 'īs 'el-re'ēu: „mā-zzē hajá ləḅen-qīs?
 ḥəžām ša'ūl bənbī'im?“
 12 wajjā'an 'īs miššám wajjōmer: „umī 'āḅihēm?“ 'al-kén ḥəjəpá
 ləmašál: „ḥəžām ša'ūl bənbī'im?“
 13 wəichál meḥiḥnabbōp, wajjabō ḥəbbáipā²⁰. (14) wajjōmer dōđ ša'ūl
 (14) 'elāu wəl-nə'rō: „'ān ḥālahtém?“
 wajjōmer: „ləbaqqés 'ēp-ha'ponōp: wənnir'ē chī-'áin, wənnabō 'el-šəmū'él.“
 15 wajjōmer dōđ ša'ūl:
 (16) „ḥəggíđā-nnā lī, mā-'amār lach²¹ šəmū'él?“ (16) wajjōmer ša'ūl 'el-dōđō:
 „ḥəggéđ ḥiggíđ lánū, kī nimšū²² ha'ponōp.“
 wəp-həddabār²³ lō-ḥiggíđ lō, 'āšēr 'amər<lō> šəmū'él. (s. 10, 27^c)

4 so LXX: halachta M 5 so LXX: -dibrē M 6 so B.*: wəđa'až M 7 danach kikkəroḅ M, ἀγγελία LXX 8 so K.: štē M 9 so LXX: 'axər M 10 danach die Glosse 'āšēr-šam nəšib (nəšibē M) pəlišīm, s. 13, 3f. 11 danach šam ha'ir, s. zu 9, 13^a 12 danach wəḅof wəxalil 13 oder sprich wəhém mā miḥnabbē'im? 14 so Kl.* nach LXX: ləcha M 15 <wə> nach LXX 16 so allgemein nach LXX: wəhajā M 17 wajjəḥpəch-lō 'ēlohīm ləḅ 'axer (gestrichen von B.*) wajjabō'ū 18 danach bajjōm ḥəḥū 19 so Th.* nach LXX: wajjabō'ū šam M 20 so W.*: ḥəbbamā M, ḥəggib'ápā LXX 21 so LXX: lachēm M 22 nimšə'ū M 23 wə'ēp-dəbər ḥəmməlūchā

XII. Sauls Königswahl durchs Loos ($\Sigma\alpha$).

I, 10.

- 17 *wajjaš'eq šəmū'el 'eḇ-ha'am 'el-jahwē hammišpā*, (18) *wajjōmer 'ālēm*¹:
 (18) „*kō-'amār jahwē 'ēlohē jisra'el <temór>*²: »*'anochi he' lēḇi*
*'eḇ-jisra'el mimmišraim, wa'aššil 'eḇchēm mijjad par'ō mēleḥ mišraim*³,
 (19) *umijjad kol-hamlachīm*⁴ *hallóxāšim 'eḇchēm*, (19) *w'attēm hajjōm m'astēm*
*'eḇ-<jahwē>*⁵ *'ēlohēchēm, 'āšer-hū mōšī' lachēm mikkol-rá'ōḇchēm,*
*wəšároḇchēm, wəttōmərū: »lō*⁶, *kī-mēleḥ tašim 'alén!*«
w'attā hiḇjāššəbū lifnē jahwē ləšibteḥēm ul'alfēchēm!“
 20 *wajjaqrēb šəmū'el 'eḇkol-šibte jisra'el, wajjillachēd šēbət binjamín.*
 21 *wajjaqrēb 'eḇ-šēbət binjamín lammišpaxōḇ*⁷, *wəttillachēd mišpaxaḇ hammatrí.*
*<wajjaqrēb 'eḇ-mišpaxaḇ hammatrí lagbarīm>*⁸, *wajjillachēd ša'ul bən-qiš.*
 (22) *wəibāqqəšūhū, wəlō nimšā.* (22) *wajjiš'ālū-'ōd bəjahwē:*
 „*həbā halòm ha'iš*⁹?“ *wajjōmer jahwē: „hinne-hū neḇbā 'el-hakkelim!*“
 23 *wajjarúsū wajjiqqaxūhū miššām, wajjiḇjāššəb bəḇōch ha'am,*
 (24) *wajjizbāh mikkol-ha'am miššichmō wamá'la.* (24) *wajjōmer šəmū'el 'el-kol-ha'am:*
 „*har'ibēm <'eḇ-hammēleḥ> 'āšer baḇar-bō jahwē, kī'én kamòhū*
bəchōl-ha'am!“ *wajjarí'ū chōl-ha'am, wajjōmərū: „jəxī hammēleḥ!*“
 25 *wəidabbér šəmū'el 'el-ha'am 'eḇ-mišpāt hamluchā, wajjichtōb basséfer,*
wajjanáx lifnē jahwē, wəišalláx šəmū'el 'eḇ-kol-ha'am'iš ləbēḇō.
 26 *wəzām-ša'ul halách ləbēḇō gib'ápā, wajjeləchū' immō*
 (27) *<bənē->*¹⁰ *haxáil 'āšer-nazá' 'ēlohīm bəlibbām,* (27) *uḇnē bəlijjá'al 'amərū:*
 „*mā-jjóš'i'ēnū zē?*“ *wajjibzūhū, wəlō-heḇi'ū lō minxā.*

XIII. Die Entsetzung von Jabes und Sauls Erhebung zum König ($S\beta$).

I, 11.

- (s. IO, 16°. × × ∟ × × ∟ × × ∟ × × ∟ × × ∟) [IO, 27°] *wəihí kəməxódēš*¹,
 I *wajjā'al naxás ha'ammonī,*
wajjixan 'al-jabēš gil'ád. wajjōmərū kol-'anšē jabēš 'el-naxás:
 „*kəroḇ-lánū tərīḇ, wəná' təđēkká!*“
 2 *wajjōmer 'ālēm naxás ha'ammonī: „bəzōḇ 'eḇhrōḇ lachēm*
biqōr lachēm kol-'ēn jamín,
 (3) *wəšamtīh xərpā 'al-kól-jisra'el!*“ (3) *wajjōmərū*² *ziqnē jabēš:*
 „*xəreḇ-lánū šib'āḇ jamím,*
wənišlaxá maḷ'achīm bəchōl-gəbūl jisra'el, w'im-'ēn mōšī' oḇānū,
 (4) *wajašānū 'elēch!*“ (4) *wəibo'ún*³ *hammaḷ'achīm*

XII. 1 *'el-bənē jisra'el* 2 so LXX. Oder ist hernach *me'ereš mišraim* zu lesen?
 3 so KL.* nach LXX: *mijjad mišraim* M 4 so Vulg.: *-hammamlachōḇ* 5 so einige Hss.
 (*'eḇ-ha'lohīm* LXX) 6 \aleph LXX, γ M 7 so KL.* nach LXX: \aleph M 8 so all-
 gemein nach LXX 9 so W.* nach LXX: *h. 'ōd həlòm 'iš* M 10 so W.* nach LXX

XIII. 1 so TH.* nach LXX: *kəməxərīš* M 2 danach *'elāu* 3 *wajjabo'ū* M

- gib'āp ša'ūl, waidabrū haḏbarīm <ha'ellē> bə'oznē ha'am.*
wajjis'ū chol-ha'am 'ēp-qōlām wajjibkū.
- 5 *wəhinnē ša'ūl bā'axrē haḏbaqār min-ḥāssādē, wajjōmer ša'ūl:*
„mā-lla'am kījibkū?“ waišappərū-lō⁴.
- 6 *wattislāx rūx- 'ēlohīm 'al-ša'ūl kəšom'ō 'ēp-ḥaḏbarīm ha'ellē,*
wajjixar 'appō mə'ód.
- 7 *wajjiqqáx <ša'ūl> sémeḏ baqār wainatxēu, waišallāx bəchol-gəbūl jisra'el*
bəjād mə'achīm⁵ tēmór:
„'āšer' enénū jošē 'axrē ša'ūl⁶, kō je'asē libqarō!“
wajjippōl paxād- jahwē 'al-ha'am,
- (8) *wajjése'ū kə'is 'exād. (8) wajjifqəḏəm bəbázeg⁷, <kol-'is jisra'el>*
 9 *wajjōmār⁸: „kōpōmərūn lə'is jabēs⁹:*
»maxār tihjē-lachém təšū'á kəxòm ḥāssámēš!“ waišo'ún⁸ ḥammal'achīm <ha'ir>¹⁰
wajjaggidū lə'anšē jabēs,
- (10) *wajjišma'xū (10) wajjōmərū¹¹: „maxār nešē 'ālēchém, wə'siḫēm lānū*
kəchōl-ḥatṭōb bə'enēchém!“
- 11 *waihi mimqaxrāp, wajjásēm ša'ūl 'ēp-ha'am šəlošā rāšim,*
wajjabó'ū bəpōch-ḥammaxnē
bə'ašmóreḫ haḏbóqer, wajjakkū 'ēp-<bənē>¹² 'ammōn 'ad-xōm hajjōm,
waihi ḥanniš'arīm waifusūn¹³,
wəlō-niš'ārū-bām šənāim jāxād.
- 12 *wajjōmer ha'am 'el-šəmə'el:*
„mē ha'omér: »<hə>ša'ūl¹⁴ jimlōch 'alēn?« tənū ha'našim,
 (13) *unmīḫēm!“ (13) wajjōmer ša'ūl: „lō-jūmāḫ'is bajjōm ḥazze,*
 (14) *kīhajjōm 'asā- jahwē təšū'á bjisra'el!“ (14) wajjōmer šəmə'el*
'el-ha'am: „ləchā wəneləchā ḥaggilgál, unxaddēs šəm ḥamlūchá!“
- 15 *wajjeləchū chol-ha'am ḥaggilgál,*
wajjamlichū šəm 'ēp-ša'ūl
lifnē jahwē¹⁵, wajjizbaxū¹⁶ zəbaxim šəlamīm lifnē jahwē,
wajjišməxū šəm¹⁷ 'ad-mə'ód.

4 danach 'ēp-dibrē 'anšē jabēs 5 so B.* nach LXX: ḥammal'achīm M 6 danach wə'axar šəmə'el, gestrichen von B.* 7 danach die allgemein gestrichene Glosse wajjihjū bənē-jisra'el šəloš me'ōḫ 'ēlef wə'is jəhūdā šəlošim 'alēf; die im Text folgende Ergänzung nach LXX 8 so W.* nach LXX: wajjōmərū M; danach ḥammal'achīm haḏba'im 9 danach gil'ad M, fehlt LXX 10 so Th. nach LXX 11 danach 'anšē jabēs (+ 'el-naxaš ha'ammōnī LXX) 12 so B. nach LXX 13 wajjafusū M 14 so B. 15 danach ḥaggilgal, gestrichen von Kl.* 16 danach -šəm 17 wajjišməx šəm (fehlt LXX) ša'ūl (šəmə'el LXX) wəchol-'anšē jisra'el

XIV. Samuel legt das Richteramt nieder (Σα).

I, 12.

- 1 *wajjōmer šamū'el 'el-kōl-jisra'el: „hinnē samā'ti bqolachēm
ləchōl 'āšēr- 'āmartēm lī, wa'amlīch 'ālēchēm mēlēch.*
- 2 *wə'attā hinnē hammēlēch miḥallēch lifnēchēm, wə'nī zaqāntī wašābtī,
uḅanāi hinnām 'ittachēm: wə'nī hiḥallāchtī lifnēchēm min'urāi*
- (3) *'ād-hajjōm hazzē: (3) hinānī! 'ānūḅī nēzēd jahwē wənēzēd mešixō:
'ēḅ-šōr miḥlaqāxtī, waḅmōr mī laqāxtī, wēḅ-mī 'ašāqtī,
<wə>'ēḅ-¹ mī raššōḅī, umijjād-miḥlaqāxtī chōfēr, wə'a'lim 'ēnāiḅō?*
- (4) *<'ānū bī>², wə'ašīb lachēm!“ (4) wajjōmārū <'ēl-šamū'el>³:
„lō 'āšāqtānū wəḥōraššōḅānū, wəḥōlaqāxt mijjād-'is mə'ūmā!“*
- 5 *wajjōmer 'ālēm: „ēd jahwē bachēm, wə'ēd məšixō
hajjōm hazzē kiḥlō məšāḅēm bəjadī mə'ūmā!“ wajjōmārū⁴: „ēd!“*
- 6 *wajjōmer šamū'el 'el-ha'ām: „<'ēd>⁵ jahwē 'āšēr 'asā 'ēḅ-mošē
wə'ēḅ-'āḥārōn, wə'sēr he'lā 'ēḅ-'āḅōḅēchēm me'ēreṣ mišrāim!*
- 7 *wə'attā hiḥjaššəḅū, wə'isšafatā 'ittachēm lifnē jahwē,
<wə'aggidā lachēm>⁶ 'ēḅkōl-siḏqōḅ jahwē 'āšēr-'asā 'ittachēm,*
- (8) *wə'ēḅ-'āḅōḅēchēm, (8) ka'sēr-bā ja'qōḅ mišrāim, <wai'annūm mišrāim>⁷.
wajjiz'āqū 'āḅōḅēchēm 'el-jahwē, wajjišlāx jahwē 'ēḅ-mošē wēḅ-'āḥārōn,
wəjōšī'ū⁸ 'ēḅ-'āḅōḅēchēm m<'ēreṣ> mišrāim, wajjošibēm⁹ bammaqōm hazzē.*
- 9 *wajjiškəxū 'ēḅ-jahwē 'ēlohēm, wajjimkōr 'oḅām bəjad sīsārā¹⁰,
uḅjad-pəlišṭim, uḅjad-mēlēch mō'āḅ, wajjillaxāmū bām.*
- 10 *wajjiz'āqū <'āḅōḅēchēm> 'el-jahwē wajjōmārū: »xaṭānū, ki'azābnū 'ēḅ-jahwē,
wanna'bōd 'ēḅ-haḅ'alīm wə'ēḅ-ha'aštarōḅ: wə'attā haššilēnū <nā>*
- (11) *mijjād 'ojəḅēn, wənā'ḅəḏēkkā!« (11) wajjišlāx jahwē 'ēḅ-jərubbā'al,
wēḅ-barāq¹¹ wēḅ-jiftāx¹², wajjaššēl 'ēḅchēm mijjād 'ojəḅēchēm missabīb,
wəttēšəḅūḅēṭax,*
- 12

<i>wəttir'ū kiḥnaxāš mēlēch bənē-'ammōn bā 'ālēchēm,</i>
--

wəttōmārū¹³: »lō, ki-mēlēch jimlōch 'alēn!«

(13) *wəjahwē 'ēlohēchēm malkəchēm! (13) wə'attā hinnē hammēlēch 'āšēr bəxartēm¹⁴!*

(14)

<i>wəhinnē naḅān jahwē 'ālēchēm mēlēch: (14) 'aḅ-jərū¹⁵ 'ēḅ-jahwē, wə'ḅāḏtēm 'oḅō ušməṭēm bəqōlō, [wəḥō ḅamrū 'ēḅ-pī jahwē] wihjībēm gam-'attēm wəzām-hammēlēch 'āšēr malāch 'ālēchēm</i>
--

XIV. 1 so LXX und einige hebr. Hss. 2 so W.* nach LXX (wo *wə'a'lim 'ēnāi bō* fehlt) 3 so LXX 4 so LXX etc.: *wajjōmer* M 5 so TH.* nach LXX. Oder lies (mit LXX) | *'el-ha'ām lēmōr: 'ēd* | ? 6 so (TH)W.* nach LXX 7 so TH.* nach LXX 8 so W.*: *wəjōšī'ū* 9 so W.* nach LXX: *wajjošibūm* M 10 danach die Glosse *šar-šəḅā (+ jabīn mēlēch LXX) xašōr* (aus Jud. 4, 2) 11 so jetzt allgemein nach LXX etc.: *bəḏan* M 12 danach *wə'ēḅ-šamū'el* 13 danach *lī* M, fehlt LXX 14 danach *'āšēr šə'ēlēm* M, fehlt LXX, allgemein gestrichen seit TH. 15 so B.: *'im-tirə'ū*

- 'axār jahwē 'ēlohēchem!
- 15 wə'im-lō pišmā'ū baqōl jahwē, umrīpēm 'ēp-pī jahwē,
wəhajəpā jađ-jahwē bachēm ubmalkachēm¹⁶!
- 16 gam-'attā hiḥjaššəbū ur'ū 'ēp-haddabār haggadōl hazzē 'āšēr-jahwē
(17) 'osē lə'enēchem: (17) həlō qəšīr-xittīm hajjōm? 'eqrā 'el-jahwē,
wəjittēn qolōp umatār, uđ'ū ur'ū kī-ra'əpchem rabbā,
'āšēr 'āšīpēm bə'enē jahwē liš'ōl lachēm mēlēch!"
- 18 wajjiqrā šəmū'el 'el-jahwē, wajjittēn jahwē qolōp umatār¹⁷.
(19) wajjirā chol-ha'am mə'od 'ēp-jahwē¹⁸, (19) wajjōmərū chol-ha'am 'el-šəmū'el:
,hiḥpalləl bə'ad- 'əbadēch 'el-jahwē 'ēlohēch, wə'āl-namūp,
(20) kī-jasafnū 'al-kōl-xattōpēn ra'ā liš'ōlanū mēlēch!" (20) wajjōmār¹⁹:
,, 'al-tira'ū, <kī->'attēm 'āšīpēm 'ēp-kōl-hara'ā hazzōp,
'əch 'al-tasūrū me'axrē jahwē, wə'badtēm'ōpō²⁰ bəchōl-ləbəpchem,
21 wəlō jasūrū²¹ 'axrē hattōhū, 'āšēr lō-jō'īlū <mə'ūmā>²²,
wəlō jaššīlū, kī-ḥōhū hēmmā.
- 22 kī-lō-jittōš jahwē 'ēp-'ammō bə'būr šəmō haggadōl.
kī-ḥō'īl-jahwē lə'sōp 'ēpchem lō-lə'am
- 23 gam'anochi²³ xalīlāllī mexātō ləjahwē mexadōl ləhiḥpalləl bə'đachēm,
(24) wəhōrēpī 'ēpchem badderech²⁴ hattōbā wəhajšarā: (24) 'əch-jərū 'ēp-jahwē,
wə'badtēm'ōpō bə'mēp bəchōl-ləbəpchem, kī-rə'ū 'ēp'āšēr-hizdīl
(25) 'immachēm: (25) wim-harē tare'ū, gam-'attēm, gam-malkachēm tissafū!"

XV. Die Vorbereitungen zur Schlacht bei Michmas (S_β und S_α).

I, 13.

- 2 wajjibxār-¹lōša'ūl šəlōšēp 'ālafīm <'iš me'anšē> jisra'el²,
wajjihjū 'im-ša'ūl 'alpa'im
bəmichmās ubhər-bēp-'ēl, wə'ēlef hajū 'im-jōnapān bezib'əp binjamīn,
wəjēpər ha'am šillax'īs lohalāu.
- 3 wajjāch jōnapān 'ēp-nəšīb pəlištīm³, wajjišmə'ū <hāp>pəlištīm
lēmór: „pašə'ū ha'ibrīm!"⁴
- (4) ^awəša'ūl taqá' bəššōfār bəchōl-ha'ərəš, (4) wəchōl-jisra'el šamə'ū
lēmór: „hikkəša'ūl 'ēp-nəšīb pəlištīm!"
wəgām-nib'ās jisra'el baplištīm. wajjiššá'āqū ha'am 'axrēša'ūl⁵,
5 uflīštīm ne'safū ləhillaxēm 'im-jisra'el,

16 so BÖTTCHER* nach LXX: ubə'boḥēchem M 17 danach bajjōm hahū 18 da-
nach wə'ēp-šəmū'el 19 danach šəmū'el 'el-ha'am 20 'ēp-jahwē (vgl. 24^b) 21 danach
kī M, fehlt LXX, allgemein gestrichen 22 so LXX 23 lies gam'anī? 24 so W.*
nach LXX: bəđerech M

XV. 1 davor als V. 1 bən-šanā ša'ūl bəmōlchō uštē šanīm malach 'al-jisra'el M,
fehlt LXX, gestrichen von W.* 2 so LXX: mijjisra'el M 3 danach 'āšēr bəzēbā'
4 so (auch die Umstellung) W.*: l. jismə'ū ha'ibrīm M, l. pašə'ū ha'badīm LXX 5 da-
nach haggilgal: gestrichen von STADE*

- šəlošá⁶ 'əlefrécheb, wəšəšəp 'ālafim parašim, wə'am kaxól
'āšer 'al-səfəp-hajjām larób,
- (6) wajja'lú wajja'xnú bənichmās⁷. (6) wə'is jisra'el ra'ā⁸, kīšar-lō⁹,
wajjipxabbə'ū ha'am
- (7) bam'arōp ubaxōrim¹⁰ ubasla'im ubašri'im ubabborōp, (7) wə'am-rāb¹¹ 'abərū
'ep-hajjardén 'erešgād wəzil'ād.
wəša'ūl 'ōdēnnū bəggilgál wəchol-ha'am <'āšer> xarəđū 'axārāu.
- 8 wajjāxel¹² <ša'ūl> šib'āp jamim lammo'éd -'āšer <'amār>¹³ šəmū'el,
wəlō-bā šəmū'el haggilgál, wajjippōš¹⁴ ha'am me'alāu.
- 9 wajjōmer ša'ūl: „haggišū 'elāi ha'olā¹⁵!“ wajjā'al ha'olā.
- 10 waihi kəchallopō ləha'lōp ha'olā, wəhinnē šəmū'el bā,
- (11) wajješē ša'ūl liqrāpō ləbarchō. (11) wajjōmer šəmū'el: „mē'asip?¹⁶“
wajjōmer ša'ūl: „kī-ra'ipī kī-<nafōš> nafāš ha'am me'alāi,
wə'attā lō-bāpa ləmo'éd hajjamim, uflišim ne'safim michmās,
- 12 wa'omār: »'attā jerəđū fəlištim 'elāi haggilgál <lammilxamā>,
ufnē jahwē lō xillipī«, wa'ep'appāq wa'q'le ha'olā!“
- 13 wajjōmer¹⁶: „niskalt: lū¹⁷ šamārt 'ep-mišwāp jahwē¹⁸, kī'attā hechīn
- (14) jahwē'ep-məmləchtāch 'al-¹⁹jisra'el 'ad-'ōlām: (14) wə'attā məmləchtāch lō-ḥaqūm:
biqqēš-jahwēlō 'is kilbābō, wəišawwēu²⁰ lənazid 'al-'ammō²¹!“
- 15 wajjāqom šəmū'el wajjələch²² min-haggilgál <ləđarkō, wəjēper ha'am
'alā'axrēšā'ūl liqrāp-'am hammilxamā, wajjābō'ū>²³ gib'āp binjamín.
wajjifqōđ ša'ūl 'ep-ha'am hənimsa'im 'immō kəsēš-me'ōp'is.
- 16 wəša'ūl wəjōnapān bənō wəha'am hənimsā 'immām jošəbim
- (17) bəzēba' binjamín, uflišim xanū bənichmās, (17) wajješē hammašxiḥ
mimma'xne fəlištim šəlošā rāšim: harōš 'exād jifnē
- (18) 'el-dérech 'ofrā 'el-'éreš šū'al, (18) wəharōš 'exād jifnē
déréch bēp-xorōn, wəharōš 'exād jifnē-dérech haggēba'²⁴ hənnišqāf
'al-gē hašbo'im²⁵,
- 19 wəxarās lō jimmašē bəchol-'éreš jisra'el, kī-'amərū fəlištim:
„pen-ja'sū ha'ibrim xerēb 'ōxānīp“,
- 20 wəjarəđū²⁶ chol-jisra'el <'aršā> fəlištim²⁷ liḥōš'is 'ep-məxraštō wəp-'ittō²⁸,
wə'ep-qārdummōwēp dərbanō²⁹,
- 21 30

6 so BOCHART* nach Luc.: šəlošim 7 danach qidməp bēp 'aun (b. xorōn LXX):
gestrichen von B. 8 so B.* nach LXX: ra'ū M 9 danach kī niggaš ha'am M, μη
προσάγειν αὐτὸν LXX, gestrichen von B. 10 so EWALD*: ubaxāwaxim M 11 so KL.:
wə'ibrim M, wəha'obərīm LXX 12 כתיב Kethib, קרי Qere M 13 so TH.* nach LXX
14 zur Form (Qal) vgl. 11^b: wajjāfeš M 15 danach wəhaššəlamim 16 danach šəmū'el
'el-ša'ūl 17 so HITZIG*: נב M, kī lō LXX 18 danach 'əlohēcha (fehlt LXX) 'āšer
šiwwach 19 'el- M 20 danach jahwē 21 danach kī lō šamārta 'ep 'āšer-šiwwəcha
jahwē 22 so LXX: wajjā'al M 23 so allgemein nach LXX 24 so W.* nach LXX:
haggəbūl M 25 danach hammiḍbarā M, fehlt LXX, gestrichen von Sm.* 26 so KL.*:
wajjerəđū M 27 so WEIR* nach LXX: happəlištim M 28 so B.: -'epō M 29 so W.
nach LXX Peš.: məxrešāpō M 30 der unverständliche Text dieser Zeile lautet in M
wəhajəpā happəširā fim lamma'xrešōp wəla'epim wəlišloš qilləšōn ulhaqqardummim ulhaššib
həddarəban

- 22 *waiḥī*³¹ *bajōm milxémeḥ* <*michmās*>³²,
wəlōnimṣāxéreḥ wəxniḥ bajādē kol-ha'ām 'āšér 'eḥ-ša'ūl
wə'eḥ-jōnaḥán, wəttimmašé ləša'ūl,
uljōnaḥán-bənō.
- 23 *wajjesē maṣṣāb pəlišṭīm 'el-mə'bār michmās.*

XVI. Die Schlacht bei Michmas nach S_β (und S_α).

I, 14.

- 1 *waiḥī hajjōm, wajjōmer jōnaḥán ben-ša'ūl*
'el-hanná'ar nošē chelāu:
 „*ləchá wəna'bərā 'el-maṣṣāb pəlišṭīm, 'āšér me<ha>'éber*¹ *hálláz!*“
- (2) *ul'abū lōhiggīd:* (2) *wəša'ūl jōšēb*
*biqšē haggīb'ā tāxāḥ harimmōn 'āšér bəmmigrán*², *wəha'ām*
'āšér'immō kəšēšmə'ōḥ'iš,
- 3 *wə'axijjā ben-'āxītūb*³ *ben-pīnaxás ben-'elī haḥkohēn*⁴ *nošē 'efōd.*
- 4 *wəha'ām lōjadā', kīhalāch jōnaḥán.*
ubēn hamma'bərōḥ 'āšér-biqqēš jōnaḥán la'bór 'al-maṣṣāb pəlišṭīm,
šen-haššéla' meha'éber mizzē,
wəšēn-haššéla' meha'éber mizzē, wəšém ha'exād bōšēs,
wəšém ha'exād se₁nē:
- 5 *ha'exād*⁵ *mašūq mišsafōn mūl-michmās, wəha'exād minnégeḏ mūl-gaba'.*
- 6 *wajjōmer jōnaḥán*⁶ *'el-hanná'ar*
nošē chelāu: „ləchá wəna'bərā 'el-maṣṣāb ha'relīm ha'ellē:
'ulāi ja'sē jahwē
lānū, kī'en ləjahwē ma'sōr ləhōšī' bərāb 'ōḥim'at!“
- 7 *wajjōmer lō* <*hanná'ar*>
*nošē chelāu: „'āšē kol-'āšér ləbabāch noṭē lō*⁷:
hinənī 'immāch: kilbabāch <*ləbabī*>⁸!“
- 8 *wajjōmer jōnaḥán*⁶ <*'el-nošē chelāu*>: „*hinnē 'ānāxni 'ōberīm*
'el-ha'našīm wəniḡlīnū 'ālēm:
- 9 *'im-kōjōmərū*⁹ *'elēn: »dōmmū 'aḏ-haggi'ēnū 'ālēchēm!*« *wə'amād'nū taḡtēn,*
wəlō na'lē 'ālēm.
- 10 ^α *wə'im-kō jōmərū: »'ālū 'elēn*⁹!« *wə'alīnū, 'wəzē-llānū ha'ōḥ,*
^β *kī-nḥanām jahwē bajādēnū!*“
- 11 *wajjiggalū*¹¹ *šənēm 'el-maṣṣāb pəlišṭīm, wajjōmərū* <*háp*> *pəlišṭīm:*
 „*hinnē* <*ha*> *'ibrīm jošə'im mexorēm*¹⁰!“

31 so allgemein nach LXX: *wəhajā* M 32 so Th.* nach LXX

XVI. 1 so B. 2 so W.*: *bəmmigrōn* M. Oder ist *'āšér* b. zu streichen, und *wəša'ūl jōšēb* herüberzunehmen und vorher *ul'abū lō higgīd* zu betonen? 3 danach *'āxī 'i-chabōd* 4 *kohen jahwē bəšilō* 5 davor *haššen*: oder ist *mašūq* zu streichen? 6 *jəhōnaḥán* 7 so Th. bez. Kl.* nach LXX: *bilbabēcha; nəṭē laḥ* M 8 so Th.* nach LXX. Oder lies <*kilbabī*>? 9 so B. nach LXX: *'alēnū* M 10 so LXX: *min-haxorīm* M; danach beide *'āšér hiḥabbə'u-šam*

- 12 *wajja' nū*¹¹ 'eḫ-jōnaḫán weḫ-nošē chelāu, *wajjōmərū*: „'ālū 'elēn, wənōdī'ā 'eḫchēm dabār!“
wajjōmər jōnaḫán 'el-nošē chelāu: „'ālē 'axārāi, kī-nḫanām jahwē bəjād jisra'el!“
- 13 *wajja' al jōnaḫán 'al-jadāu wə'al-raḡlāu*, wənošē chelāu 'immō¹².
*wajjifnū*¹³ lifnē jōnaḫán <*wajja'kkém*>¹⁴,
- (14) *wənošē chelāu məmōḫēḫ 'axārāu*, (14) *wattəḫī ḫammaḡkā ḫarīšonā 'āšēr-ḫikkā jōnaḫán wənošē chelāu kə'əsrēm 'iš*¹⁵
- 15 *wattəḫī xəraḏā bəmmaḡnē* <*u*>*bāssadē*, wəchəl-¹⁶*ha'ám*, ḫammaḡḡáb wəḫammaḡḡāḫ, xarəḏū ḡam-ḫamū¹⁷, *wattirḡāz ha'ərəḡ*, *wattəḫī ləxerḏāḫ 'əlohīm*.
- 16 *wajjir'ū ḫaḡḡofīm ləša'ūl bəḡib'āḫ binjamin*,
*wəḫinnē ḫammaḡnē*¹⁸ *namōḡ*
- (17) *wajjələch* <*ḫālōm*>¹⁹ *wəhlōm*. (17) *wajjōmər ša'ūl la'ám 'āšēr'ittō*: „*piḡḏū-nā'ur'ū*, *mī-ḫalāch me'immánū*!“
*wajjifḡḏū wəḫinnē lō nimšā*²⁰ *jōnaḫán wənošē chelāu*.
- 18 *wajjōmər ša'ūl lə'xijjā*: „*ḫaḡḡišā ha'efōḏ*!“ *kī-ḫū nošē ha'efōḏ lifnē jisra'el*²¹.
- 19 *wəḫī 'ōḏ-dobēr*²² *ša'ūl 'el-ḫəkkohén*,
wəḫəḫamōn 'āšēr bəmmaḡnē fəlišṡīm wajjələch ḫalōch warāb.
wajjōmər ša'ūl 'el-ḫəkkohén:
- (20) „*'əšōf jadāch*!“ (20) *wajjizza'āḡū*²³ *ša'ūl wəchəl-ha'ám 'āšēr'ittō*,
wajjaḏó'ū 'aḏ-ḫāmmilxamā.
wəḫinnē ḫajəḫā xerēb'iš bərə'əu, *məḫūmā ḡḏōlā mə'ōḏ*.
- 21 *wəḫa'ibrīm* <'āšēr->²⁴ *ḫajū ləplišṡīm me'əḫmōl*²⁵ *šilšōm*, 'āšēr'alū'immám²⁶, *sabəbū-mehēm*²⁷ *liḫjōḫ 'im-jisra'el 'āšēr 'im-ša'ūl wəjōnaḫán*.
- 22 *wəchəl'iš jisra'el ḫəmḫiḫəbbīm*²⁸ *bəḫər-'əfrāim šamə'ū kī-nāsū pəlišṡīm*,
*wajjaḏbiḡū*²⁹ *ḡam-ḫəmmā 'axərēm*
- (23^a) *bəmmilxamā*, (23^b) <*wəchəl-ha'ām ḫajā 'im-ša'ūl*, *kə'séreḫ 'ālafīm 'iš*>³⁰,
 23^a *wajjōša' jahwē*³¹ 'eḫ-jisra'el.
 23^b *wəḫāmmilxamā 'abərā 'eḫ-bēḫ'áun*, × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.

11 danach 'anšē ḫammaḡḡabā 12 so LXX: 'axārāu M 13 so LXX (s. W. und B.): *wajjippəlū* M 14 so Kl. nach LXX 15 danach *kəbaxšī mə'nā šemēḏ šadē* M, *én βολίσαι καὶ κόχλαξι τοῦ πεδίου* LXX: gestrichen von W.* 16 so Kl.* nach LXX: *bāssadē wəchəl-* M 17 so B. nach der Wahllesart von LXX: *ḡam-həmmā* M 18 so Th.* nach LXX: *ḫəḫamōn* M 19 so EWALD nach LXX (wo *wajjələch* fehlt) 20 so LXX: 'ēn M 21 so Th.* nach LXX: *h. 'ārōn ḫa'əlohīm kī-ḫajā 'ārōn ḫa'əlohīm bajjōm ḫaḫū* (dies auch LXX) *wənnē j.* M 22 so STADE-BUDDE: 'aḏ *dibber* M 23 *wajjizza'eq* 24 so EWALD* 25 so B.: *kə'əḫmōl* 26 danach *bəmmaḡnē* 27 *sabəbū ḡam-həmmā* LXX, *sabīb wəḡam-h.* M (s. WELLM.) 28 -*bbə'im* M 29 *wajjaḏbḡū* M 30 so W.* nach LXX (aber ohne die Umstellung) 31 danach *bajjōm ḫaḫū*

XVII. Der Ausgang des Kampfes nach Sa.

I, 14.

- 23^d <waṭṭehī ḥammilxamā nofēšēḅ bahār 'eḫrāim>¹, (24) wajjā'al² ša'ūl
 (24) 'eḅ-ha'ām lēmōr: „arūr ha'īs 'āšēr-jōchāl-léxēm 'aḏ-ha'érēḅ³!“
 (25) wəḷō-ta'ām kol-ha'ām lāxēm, (25) wəchōl-ha'áreš samā'ū⁴.
 (26) wəjā'ar hajá⁵ 'al-pənē ḥāššāḏē, (26) wajjāḏō ha'ām 'el-hajjā'ar,
 wəhinnē <hajjā'ar> holēch dābāš⁶, wēn-mešīb⁷ jaḏō 'el-pū,
 27 kī-jarē-ha'ām 'eḅ-ḥāšbu'á. (27) wəjōnaḅān lō-šamā' bəḥāšbī' 'abīu
 'eḅ-ha'ām, wajjīšlāx <jōnaḅān> 'eḅ-qəšē ḥammattē 'āšēr bajāḏō,
 wajjīḅōl 'ōḅāh bajā'rāḅ ḥāddābāš, wajjāšēḅ jaḏō 'el-pū,
 (28) waṭṭa'ornā 'ēnāu. (28) wajjā'an 'īs meḥa'ām wajjōmer <'elāu>:
 „ḥāšbē' ḥīšbī' 'abīch 'eḅ-ha'ām lēmōr: »arūr ha'īs
 (29) 'āšēr-jōchāl-léxēm hajjōm!⁸“ (29) wajjōmer⁹: „achār 'abī 'eḅ-ha'áreš:
 rə'ū-nāki-órū 'enái, kī-ta'amtī mə'at <ḥāḏ>dābāš ḥāzšē!
 30 'afkī lū'achōl 'achāl-hajjōm-ha'ām miššālāl 'ojəbāu 'āšēr-mašā,
 (31) kī'attā¹⁰ rabəḅā <ḥam>maḳká baḅlištīm!“ (31) wajjā'af¹¹ ha'ām mə'ód,
 32 wajjā'at¹² 'el-<ḥāš>šālāl¹³, wajjīqqəxū'šōn ubaqār ubnē baqār,
 (33) wajjīšxātū-'áršū, wajjōchāl-ha'ām 'al-ḥāddām. (33) wajjāggīdū ləša'ūl
 lēmōr: „hinnē-ha'ām xoṭīm ləjahwē lə'chol 'al-ḥāddām!“ wajjōmār¹⁴:
 (34) „gollū-'elāi-ḥālōm¹⁵ 'ēḅēn gəḏōlā!“ (34) wajjōmer¹⁶: „pūšū ba'ām,
 wa'martēm lahēm: »ḥaggišū ḥālōm¹⁷ 'iš-šōrō wə'īs šəjēu,
 ušxattēm bazē wa'chaltēm!“¹⁸ wajjāggīšū chol-ha'ām 'iš-'āšēr¹⁹ bajāḏō²⁰,
 (36) wajjīšxātū-šām <'al-ha'ēḅen ḥāḏōlā, wajjōchālū>²¹. (36) wajjōmer ša'ūl:
 „nerəḏā 'axərə fəlištīm lailā, wənaḳkē²² ḅahēm-'aḏ-'ōr ḥabbóqer,
 wəḷō-naš'ér-ḅahēm-'īs!“ wajjōmərū: „kol-ḥattōḅ bə'ēnēch 'āšē!“²³
 37 wajjīš'āl ša'ūl bēlohīm: „ḥə'eréd 'axərə fəlištīm? ḥāḅitnēm
 bajāḏ jīšra'el?“ wəḷō 'anāhū <jahwē> bajjōm ḥahū.
 38 wajjōmer²⁴: „ḥaggišū²⁵ ḥālōm kol-pinnōḅ ha'ām, ud'ū ur'ū
 (39) bəmī²⁶ ḥajəḅā ḥaxattāḅ ḥāzšōḅ hajjōm: (39) kī-xāi-jahwē
 ḥammōšī' 'eḅ-jīšra'el, kī'im-jəšnāḥ²⁷ bəjōnaḅān bənī, kī-mōḅ jamūḅ,

XVII. 1 so W.* nach LXX 2 so Th.*: wajjo'el M; davor wə'īs jīšra'el niggaš bajjōm ḥahū (LXX abweichend) 3 danach wəniqqamtī me'ojəḅai 4 so (bez. samū) B. nach LXX: ba'ū bajja'ar M 5 so W. nach LXX: wəihī ḏəḅāš M 6 so Kl.*: helēch d. M, holech dober LXX 7 so Kl.* nach LXX: -maššīz M 8 danach wajja'af ha'ām (hier gestrichen von Kl.) 9 danach jōnaḅān — 10 danach lō- M, fehlt LXX, gestrichen von B. 11 davor wajjakkū bajjōm ḥahū baḅḅlištīm mimmichmaš 'ajjalonā (das letzte Wort fehlt LXX) 12 so Qere, wajjā'as Kethib; danach ha'ām 13 so Kl.* nach Qere und LXX 14 danach bəḡāḏtēm M, év Γεθάδιμ LXX (beanstandet von Kl.) 15 so Th.* nach LXX: hajjōm M 16 danach ša'ūl 17 so LXX: 'elāi M 18 danach wəḷō-ḅəxtə'ū ləjahwē lə'chol 'el-ḥāddām 19 so (Th.) W.* nach LXX: šōrō M 20 danach ḥāllailā M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 21 dafür die unmetrische Zeile 35 wajjīḅēn (+ šam LXX) ša'ūl mizbex ləjahwē. 'ōḅō hexel libnōḅ mizbex ləjahwē 22 so B.* nach LXX: wənaḅozā M 23 danach wajjōmer ḥākkohen: niqrəḅā ḥālōm 'el-ha'lohīm, ev. gestrichen von B.* 24 danach ša'ūl 25 so Kl.* nach LXX: gošū M 26 so Th.*: ḅammū M, év τίμ LXX, per quem Vulg. 27 so Th.*: jəšnō M

- (40) *wə'ən 'onəhū mikkōl-ha'am!*" (40) *wajjōmer 'el-kōl-jisra'el:*
 „attēm tihjū lə'ēber 'exād, wə'nī wəjōnaḥān bənī
 nihjē l'ēber 'exād!" *wajjōmərū ha'am*²⁸: „haṭṭōb bə'enēch 'āsē!"
- 41 *wajjōmer ša'ūl:* „jahwē"²⁹, <lammā lō-'anīḥ 'eḥ-'abdāch hajjōm?
 'im-jēs bī 'ōḥjōnaḥān bənī he'awōn hazzē, jahwē,
 'ēlohē jisra'el, hābā 'ūrīm, wim-jēšnō bə'ammāch jisra'el>,
 hābā ḥummīm"³⁰! *wajjillachēd jōnaḥān wəša'ūl, wəha'am jaša'u.*
- 42 *wajjōmer ša'ūl:* „happilū bənī ubēn jōnaḥān bənī:
 <'eḥ-'āšēr jilkōd jahwē jamūḥ!" *wajjōmer ha'am:* „lō-jihjē
 haḏḏabār hazzē!" *wajjexzāq ša'ūl meha'am, wajjappilū bēnō*
 (43) *ubēn jōnaḥān*"³¹, *wajjillachēd jōnaḥān.* (43) *wajjōmer ša'ūl 'el-jōnaḥān:*
 „haggīdā-llī, mē 'ašīḥā?" *wajjāggeḏ-lō jōnaḥān,*
wajjōmer: „ta'ōm ta'amti biqšē haḡmaṭṭē 'āšēr-bjadī
- (44) *mə'āt dəbās:* *hinənī 'amūḥ!*" (44) *wajjōmer <lō>*³² *ša'ūl:*
 „kō-jā'sē<-llī>" 'ēlohīm wəchō jōsīf, kī-mōḥ jamūḥ"³³ *jōnaḥān*
- (45) <hajjōm>"³⁴! (45) *wajjōmer ha'am 'el-ša'ūl:* „hājōnaḥān jamūḥ 'āšēr-'asā
 hašū'ā haḡḏōlā hazzōḥ bəjisra'el? xalīlā! xāi-jahwē,
 'im-jippōl miššā'rāḥ rōšō 'āršā, kī-'im-'ēlohīm 'asā
 hajjōm hazzē!" *wajjidū ha'am 'eḥ-jōnaḥān, wālō mēḥ.*
- 46 *wajjā'al ša'ūl me'axrē pəlištim, uflīstim haləchū limqōmām.*
- 47 *wəša'ūl lachād haḡlūchā 'al-jisra'el, wajjillāxēm sabīb bəchōl-'ojəbāu:*
bəmō'āb ubībnē-'ammōn ubē'dōm, ubmalchē šōbā ubāppəlištim,
*ubchōl-'āšēr-jifnē jiwwašē"*³⁵.

48 *wajjā'as xāil, wajjāch 'eḥ-'āmalēq, wajjaššēl 'eḥ-jisra'el mijjād šosēu.*

49 *wajjihjū bənē ša'ūl jōnaḥān* × × ⊥ × × ⊥,³⁶
wəjiswī umālkīšū', wəšēm štē bənoḥāu:
šēm haḡchīrā merāb, wəšēm haḡṭannā mīchāl.

50 *wəšēm-'ēšēḥ ša'ūl 'āxīnō'am baḥ-'āxīmā'as,*
wəšēm-šār-šəba'ō 'ābīnēr bēn-nēr, dōd ša'ūl.

51 *wəqīš 'ābī-ša'ūl wənēr 'ābī-'ābīnēr bənē-*³⁷ *'ābī'el.*
- 52 *wəttəhī haḡmilxamā xāzaqā 'al-pəlištim kōl jəmē ša'ūl.*
*wəra'ā-ša'ūl kōl-'iš gibbōr ubēn-*³⁸ *xāil, wajjā'səfəhū 'elāu.*

28 danach 'el-ša'ūl 29 'el- (fehlt LXX) j. 'ēlohē jisra'el; die folgende Ergänzung mit den Kritikern nach LXX 30 so TH.* nach LXX: ḥamīm M 31 so die Kritiker nach LXX 32 so LXX 33 tamūḥ 34 so Luc., hajjōm für jōnaḥān LXX 35 so TH.* nach LXX: jašī' M 36 ergänze wə'bīnaḏāb? s. BUDDÉ 106 37 so allgemein: bēn- 38 wəchōl-bēn-

XVIII. Der Amalekiterkrieg und Sauls Verwerfung (S_β und S_α).

I, 15.

- 1 *wajjōmer šəmū'el 'el-ša'ul:*
 „,o¹páχmasàxjahwē¹ ləmēlēch² 'al-jisra'el, wə'attā šəmā'laqōl³ jahwē!
- 2 *kō'amār jahwē šəba'ōp:*
 »paqādti 'ep-⁴šēr- 'asā 'āmalēq ləjisra'el, 'āšer-sámlo × ⊥
badderech ba'lopo mimmišraim:
- 3 'attālēch wəhikkīpā 'ep-'āmalēq: wəhəxramta 'opo⁴ <wə>'ep-⁵kōl-'āšer-lō,
wəlō ha⁶xmōl 'alāu,
wəhemāttā <'opō> me'is 'ad-'iššā, me'olēl wə'ad-jōnéq,
miššōr wə'ad-šē, miggamāl wə'ad-xāmōr!«
- 4 *wajjašmā⁶ ša'ul 'ep-ha'am wajjifqēdēm bətelām⁷ × × ⊥ × × ⊥⁸,*
 5 *wajjabō ša'ul 'ad-'arē⁹ 'āmalēq,*
 (6) *wajjōreḅ¹⁰ bannāxal, (6) wajjōmer ša'ul 'el-həqqēnī: „ləchū-sūrū rəḏū*
mittōch 'āmalēq¹¹, pən-'espēch¹² 'immō,
wə'attā 'asīpā xēsēd 'im-¹³bənē jisra'el ba'lopām mimmišraim!“
wajjasar <haq>qēnī¹⁴ mittōch 'āmalēq.
- 7 *wajjāch ša'ul 'ep-'āmalēq mittelām¹⁵ bo'ach-šūr¹⁶ 'al-pənē mišraim,*
 8 *wajjipōs 'ep-'āzāz mēlēch-'āmalēq*
- (9) *xāi, wəp-kol-ha'am həxrim ləfi-xarēḅ, (9) wajjaxmōl ša'ul wəha'am*
'al-'āzāz wə'al-mētāḅ haššōn wəhabbaqār
hašmannim wəhəkkarim¹⁷, wə'al-kōl-həttōḅ, wəlō 'abū ha¹⁸xrimām¹⁸.
- 10 *waihdəbar-jahwē 'el-šəmū'el*
- (11) *lēmōr: (11) „nixāmti kī-himlāchtī 'ep-ša'ul ləmēlēch, kī-šāḅ me'axrāi,*
wə'ep-dəbarāi tōheqim!“
- (12) *wajjixār lišmū'el, wajjiz'āq 'el-jahwē kol-hallail¹⁹. (12) wajjaškēm šəmū'el*
<wajjēlēch>²⁰ liqrāḅ ša'ul
babbōqer, wajjuggād lišmū'el lēmōr: „bā-ša'ul həkarmēlā,
wəhinnēhiššib²¹ tō-jād, wajjissōḅ
wajja'ḅōr wajjereḅ haggilgāl, <wəhinnēnnū ma'lē 'olā ləjahwē,
rēšip haššalāl, 'āšer-hebi me'malēq>.“²²
- 13 *wajjabō šəmū'el²³, wajjōmer-lō-ša'ul: „barūch 'attā ləjahwē:*
həqimōḅi 'ep-dəbar jahwē!“

XVIII. 1 'opī šalax j. limšaxācha 2 danach 'al-'ammō 3 danach dibrē M, fehlt LXX, gestrichen von Th.* 4 so Th.* nach LXX: wəhəxramtēm M 5 so Th.* nach LXX 6 so Kl.*: waišamma' M 7 so W.*: baṭṭala'im M, év Γαλαγάλους LXX 8 dafür māḅaim 'elef raḡlī wə'sereḅ 'ālafim 'ep-'is jəhūdā M und, mit andern Zahlen, LXX 9 so Kl.* nach LXX: -'ir M 10 so B.*: wajjareḅ M 11 so Sm.*: 'āmaleqī M, ha'maleqī LXX 12 so LAGARDE*: 'osifcha 13 danach kol- M, fehlt LXX, gestrichen von Kl.* 14 so LXX 15 so W.*: mexāwīlā 16 danach 'āšer M, fehlt LXX 17 so W.*: wəhammišnim wə'al-həkkarim 18 danach wəchōl-həmməlāchā niḅzā wənim'eseḅ (so W.* nach LXX: nəmiḅzā wənames 'opah M) həxrimū 19 -hallailā M 20 so Th.* nach LXX 21 so B.* nach LXX: maššib M 22 so (Th.)B. nach LXX 23 danach 'el-ša'ul

- 14 *wajjōmer*²⁴: „*umē qōl-haṣṣōn haẓẓē bə'oznāi, wəqōl haḅbaqār*
'āšēr 'anochī šomē'?“
- 15 *wajjōmer* *ša'ūl*: „*me'malēq*²⁵ *hēbī'ūm, 'āšēr xaməlū*²⁶ *ha'ám*
'al-mētāb haṣṣōn wəḅbaqār,
lámá'an zəbóx ləjahwē 'ēlohēch, wə'ēḅ-hajjōḅér heẓrāmnū!“
- 16 *wajjōmer* *šəmə'el 'el-ša'ūl*:
„*xēréf wə'aggīdāllāch 'ēḅ'āšēr dībḅēr jahwē 'elāi hallail*²⁷!“
- (17) *wajjōmer* *lō*: „*dābbēr!*“ (17) *wajjōmer* *šəmə'el*:
„*hālō 'im-qatōn 'attā bə'enēch, rōššibḅē jisra'el 'attā,*
wajjimšaḅēch jahwē ləmēlēch 'al-jisra'el,
- 18 *wajjišlaxēch*²⁸ *bəḅāreḅch wajjōmer*: „*lēch wəheẓrāmtā 'ēḅ-hāxattā'im,*
*'ēḅ-'āmalēq, wənilxāmtā ḅō 'ād-kallōḅām*²⁹:“
- 19 *wəlāmmā lō-šamā'ta bəqōl jahwē, wəttā'āt 'el-hāššalāl,*
wəttā'as harā' bə'enē jahwē?“
- 20 *wajjōmer* *ša'ūl*³⁰: „*šamā'ti bəqōl jahwē, wa'elēch bəddereḅch*
'āšēr-šəlaxānī jahwē,
wa'abī 'ēḅ-āzāz mēlēch 'āmalēq, wə'ēḅ-'āmalēq heẓrāmti:
- 21 *wajjiqqāx ha'am mēhaššalāl*
*šōn ubaqār, rēšīḅ haẓereḅm, lizbóx ləjahwē 'ēlohēch*³¹!“
- 22 *wajjōmer* *šəmə'el*: „*haẓéfeḅ ləjahwē*
bə'olōḅ uzbaẓīm kišmó' bəqōl jahwē? hinnēšmō' mizzēḅax ḅōḅ,
*ləhaqšīḅ mēxéḅ 'elīm*³²:“
- 23 *ja'an ma'ást 'ēḅ-dəḅār jahwē, wajjim'asēch <jahwē>*³³ *mimməlōch <'al-jisra'el>*³³!“
- 24 *wajjōmer* *ša'ūl 'el-šəmə'el*: „*xatāḅī, kī'abārti 'ēḅ-pī jahwē*
- (25) *wə'ēḅ-dəḅarēch, kī-jarēḅī 'ēḅ-ha'ám wa'ešmā' bəqōlām!* (25) *wə'attā*:
šā'nā 'ēḅ-xattāḅī wəšūḅ 'immī, wə'ēštāxāwē ləjahwē!“
- 26 *wajjōmer* *šəmə'el*³⁴: „*lō'asūḅ 'immāch: kī ma'ást*³⁵ *'ēḅ-dəḅār jahwē,*
- (27) *wajjim'asēch jahwē miḅjōḅ mēlēch*³⁶!“ (27) *wajjissōḅ šəmə'el lalēcheḅ,*
- (28) *wajjaxzēq biḅnāf-mə'īlō wajjiqarā'.* (28) *wajjōmer 'elāu šəmə'el*:
„*qarā' jahwē 'ēḅ-māmləchtāch*³⁷ *me'alēch hajjōm, wəḅanāḅ ləre'āch*
- (29) *hattōḅ mimmēkká,* (29) *wəzəm-nəḅax*³⁸ *lō jəšəqqēr wəlō jinnaẓēm,*
- (30) *kīlō 'adām hūllhinnaẓēm!*“ (30) *wajjōmer <ša'ūl*³⁹ *'el-šəmə'el>*:
„*xatāḅī: 'attā kabḅəḅēnī nā nēzēḅ ziqnē-'ammī*
*wənēzēḅ jisra'el, wəšūḅ 'immī, wəhištāxāwēḅī ləjahwē*⁴⁰!“
- 31 *wajjāšōḅ šəmə'el 'axārē ša'ūl, wajjištāxū ša'ūl ləjahwē.*
- 32 *wajjōmer* *šəmə'el*: „*haggīšū 'elāi*
'ēḅ-āzāz mēlēch 'āmalēq!“ *wajjēḅch 'elāu 'āzāz mā'dānnōḅ*⁴¹,

24 danach *šəmə'el* 25 so B. nach LXX: *me'āmaleqī* M 26 *xamal*. Oder lies *me(há)'maleqī | hēbī'ūm, 'āšēr xaməl ha'ám?* 27 *hallailā* M 28 danach *jahwē*
29 so W.* nach LXX: *'ād-kallōḅām 'oḅām* M 30 danach *'el-šəmə'el 'āšēr* 31 danach *baggilgal* 32 danach *kī xattāḅ-qeḅem mēri wə'aun uḅrafīm haḅḅar* M (und ähnlich LXX)
33 so LXX (vgl. TH.): *mimmēlēch* M 34 danach *'el-ša'ūl* 35 *ma'astā* M 36 danach *'al-jisra'el* 37 so KL.*: *'ēḅ-māmləchūḅ jisra'el* M, *'ēḅ-māmləchtach mijjisra'el* LXX
38 *neḅax jisra'el* M, *διακρεθήσεται Ἰσραήλ* LXX 39 so LXX 40 danach *'ēlohēcha*.
Oder lies *w. lēlohēch?* 41 danach *wajjōmer 'āzāz 'achen sar māḅ-ḅammauḅ*

- 33 wajjōmer šəmū'el <'el-āzāz>:
 „ka'sēr šikkālā našīm qarbach, ken-tiškāl minnašīm 'immách!“
 waišasséf šəmū'el 'eḫ-'āzāz
 (34) lifnē jahwē⁴², (34) wajjélech šəmū'el haramáḫā, wəša'ūl 'alā
 'el-bēḫō gib'āḫ ša'ūl.
 35 wəlō-jasáf šəmū'el lir'ōḫ 'eḫ-ša'ūl 'ad-jōm mōḫō,
 kī-hiḫ'abbél šəmū'el 'el-ša'ūl.⁴³

XIX. Die Salbung Davids durch Samuel (Sβ).

I, 16.

- 1 wajjōmer jahwē 'el-šəmū'el: „'ad-maḫāi 'attā miḫ'abbél 'el-ša'ūl,
 wa'nī mə'astihū¹
 mimlōch 'al-jisra'el! mallē qarnāch šēmēn, wələch 'ešlaxēch
 'el-jiššāi bēḫ-hallaḫmī,
 (2) kī-ra'īḫi bəbanāu līmēlech.“ (2) wajjōmer šəmū'el: „'ēch 'elēch,
 wəšamā' ša'ūl wahrazānī!“
 wajjōmer jahwē: „'eḫlāḫ baqār tiqqāx bəjadāch, wə'amārt:
 »lizbōx lajahwē bāḫi«,
 3 wəqarāḫa lajiššāi lazzābāx², wanoḫī 'ōdī'āch 'eḫ-āšēr-ta'sē,
 umašāxtā lī 'eḫ-āšēr-'omār'elēch!“
 4 wajjā'as šəmū'el 'eḫ-āšēr dibber<-lō>³ jahwē, wajjabō bēḫ-lāxēm.
 wajjéxrēdū-ziqnē ha'ir
 (5) liqrāḫō wajjōmər<ū: „hə>šalōm bō'āch, <haro'ē>^{4?}“ (5) wajjōmer: „šalōm:
 lizbōx lajahwē bāḫi:
 hiḫqadšū wəbāḫēm 'ittī baazzābāx, <uśmaxtēm 'ittī hajjōm>^{5!}“
 waiqaddēs 'eḫ-jiššāi wēḫ-banāu,
 (6) wajjiqrā-lahēm-lazzābāx. (6) waiḫī bəbō'ām, wajjār 'eḫ-'ēti'āb wajjōmār:
 „'ach-nézeḫ jahwē məšixō!“
 7 wajjōmer jahwē 'el-šəmū'el: „'al-tabbēt 'el-mar'ēu wēl-gəbōh qōmaḫō,
 kī-mə'astihū, kī-lō
 <ka>'šēr-jir'ē ha'adām <jir'ē ha'lohīm>⁵: kī-ha'adām jir'ē la'ēnāim,
 wəjahwē jir'ē lallebāb!“
 8 wajjiqrā jiššāi 'el-'ābīnadāb, wajja'birēu lifnē šəmū'el,
 wajjōmer: „gam-bazē lō-baxār jahwē!“
 9 wajja'bēr jiššāi <'eḫ->šammā, wajjōmār: „gam-bazē lō-baxār jahwē!“
 10 wajja'bēr jiššāi šib'āḫ banāu
 lifnē šəmū'el, wajjōmer šəmū'el⁶: „lō-baxār jahwē ba'ellē!“

42 danach baggilgal 43 danach wəjahwē nixam kī-himlich 'eḫ-ša'ūl 'al-jisra'el, gestrichen von N.

XIX. 1 mə'astū M 2 so KL.* nach LXX: baazzābāx M 3 so LXX 4 so TH.* nach LXX 5 so TH.* nach LXX 6 danach 'el-jiššāi M, fehlt LXX, gestrichen von KL.

- 11 *wajjōmer šamū'el 'el-jiššāi:*
 „hāpāmmū han'arīm?“ *wajjōmer:* „'ōd⁷ haqqatān, wəhinnē-ro'ēbaššōn.“
wajjōmer šamū'el 'el-jiššāi:
- (12) „šilxā wəqaxēnnū, kī-lō-nešēb⁸ 'aḏ-bo'ō⁹!“ (12) *wajjišlāx* (<'abū>),
wəibi'ēu, wəhū 'aḏmōnī,
'im-jəfē 'ēnāim, wəṭōb ro'ī. wajjōmer jahwē (<'el-šamū'el>³):
 „qūm məšaxēu, kī-zē hū!“
- 13 *wajjiqqāx šamū'el 'eḫ-qéren haššémēn, wajjimšāx'ōḫō-bəqéréb 'exāu.*
wətišlāx rūx-jahwē 'al-¹⁰dawīd
məhajjōm-hahū-wamā'lā. wajjāqom šamū'el wajjēlēch haramāḫā (<'el-bēḫō>).

XX. David kommt zu Saul (Sβ).

I, 16.

- 14 *wərūx jahwē sārā me'im-ša'ūl,*
 (15) *ubi'pāttū rūx-ra'ā me'ēḫ jahwē. (15) wajjōmərū'āḏḏē-ša'ūl'elāu:*
 „hinnē-nārūx 'ēlohīm
- (16) *ra'ā məba'ittāch: (16) jōmərū-nā'āḏḏēch ləfanēch, ubiqšū lə'ḏonēnū¹*
'iš-jodē naggēn² bakkinnōr,
wəhajā bihjöḫ'alēch rūx-³ra'ā, wəniggēn bəjadō, wəṭōb lāch!“
- 17 *wajjōmer ša'ūl 'el-'āḏḏāu:*
 (18) „rə'ū-nā-lū'īs mēṭib lənaggēn, wəḫbi'ōḫēm'elāi!“ (18) *wajjā'an*
'exāḏ məhan'arīm wajjōmār:
 „hinnē ra'īḫūbēn ləjiššāi bēḫhallaḫmī, <wəhū> jodē naggēn⁴,
 unḏōn daḏār wə'iš-tō'ar,
- (19) *wəjahwē 'immō!“ (19) wajjišlāx ša'ūl məl'achīm 'el-jiššāi lēmōr⁵:*
 „šilxā 'elāi 'eḫ-dawīd bənāch⁶!“
- 20 *wajjiqqāx-jiššāi-xómēr⁷ ləxém wənōḏ-jāin, uzḏī 'izzīm 'exāḏ,*
wajjišlāx bəjad-dawīd bənō 'el-ša'ūl.
- 21 *wajjabō⁸ 'el-ša'ūl wajjā'mōḏ ləfanāu, wajjē'habēhū mə'ōḏ,*
wəihī-lō nošē chelīm.
- 22 *wajjišlāx ša'ūl 'el-jiššāi lēmōr: „jā'mōḏ-nā-ḏawīd ləfanāi,*
kī-mašā xēn bə'ēnāi!“
- 23 *wəhajā bihjöḫ-rūx ra'ā⁹ 'al-¹⁰ša'ūl, wəlaqāx dawīd 'eḫ-hakkinnōr,*
wəniggēn bəjadō, wərawāx ləša'ūl.

wəṭōb lō, wəsārā me'alāu rūx hara'ā.

7 danach ša'ar M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 8 so WEIR* nach LXX: nasob M 9 danach fō M, fehlt LXX, gestrichen von B. 10 'el- M

XX. 1 so W.* nach LXX: jōmər-nā 'āḏḏonēnū 'āḏḏēcha ləfanēcha jəbaqšū M 2 so ev. W.* nach LXX: mənaggēn M 3 danach 'ēlohīm M, fehlt LXX 4 danach wəgibbōr xəl wə'īs milxamā: gestrichen von N. 5 so B. nach LXX: wajjōmer M 6 danach 'āšer baššōn: gestrichen von STADE* 7 so TH.*: xāmōr M, γόμορ LXX 8 danach dawīd 9 so LXX: rūx-'ēlohīm M 10 so LXX: 'el- M

XXI. David und Goliath (S_β, S_α und S_γ).

I, 17.

- 1 *wajja'safū fəlištīm 'eḅ-maḅnēm lammilcamā, wajjé'asafū šochó¹,
wajjaḅnū bēn-šochō ubēn-'āzeqā²,*
- 2 *wəša'ūl wə'iš- jisra'el ne'safū, wajjaḅnū bə'émeq ha'elā,
wajja'rəchū milcamā liqrāḅ pəlištīm.*
- 3 *uflīštīm 'oməḏīm 'al-³hahār mizzē, wəjisra'el 'oməḏīm 'al-³hahār
mizzē, wəhaggāi bēnēm.*
- 4 *wajješē 'iš⁴ mimma'rəcheḅ⁵ pəlištīm, gəljāḅ šəmō miggāḅ:
gəbhō šeš'ammōḅ wazāreḅ,*
- 5 *wəchōba⁶ 'al-rōšō, wəširjōn qəšqəššīm hūlabūš, umišqəl hašširjōn
xəmēšeḅ-'ālafīm šəqalīm nəxošeḅ,*
- 6 *umišxōḅ⁷ nəxošeḅ 'al-raḅlāu, wəchīḏōn nəxošeḅ bēn kəḅefāu,*
- 7 *wə'éš⁸ xānīḅō kimnōr 'orəzīm,*
- (8) *wəlahēḅeḅ xānīḅō šeš-mə'ōḅ šəqalīm barzēl⁹. (8) wajja'mōḏ wajjiqrā
'el-mə'rəcheḅ¹⁰ jisra'el wajjōmer lahēm:
„lammā ḅešə'ū la'rōch milcamā? hālō 'anochī haplišṭī,
wə'attēm 'ābaḏīm ləša'ūl?*
- (9) *baḅrū-¹¹lachēm'iš, wəjerēḏ 'elāi: (9) 'im-jūchāl ləhillaxēm'ittī,
wəhikkānī, wəhajīnū lachēm la'baḏīm,
wim-'ānī 'ūchāl-lō wəhikkīḅihū¹², wihjīḅēm lānū la'baḏīm,*
- (10) *wə'baḏḅēm 'oḅānū!“ (10) wajjōmer haplišṭī:
„<hinnē>¹³ 'ānī xerəftī 'eḅ-mə'rəcheḅ¹⁴ jisra'el hajjōm haḅzē:
tənū-lī'iš, wəmillāxəmā-jāxəḏ!“*
- 11 *wajjišmā' ša'ūl wəchōl-jisra'el 'eḅ-dibrē haplišṭī ha'ellē,
wajjexāttū wajjirə'ūmə'ōḏ.*
- 12 *wəihī¹⁵'iš 'eḅraḅī¹⁶ mibbēḅ ləxēm jəhūḏā, ušmō jiššāi,
ḅ wəha'īs¹⁷ zaqēn, bā ḅajjamīm¹⁸. α wəlō šib'ā¹⁹ ḅanīm,*
- 13^b *wəšēm bənō ḅabbəchōr 'ēli'āb, (14) wəšēm haqqaḏōn dawīḏ²⁰.*
- 13^a *ušlōšeḅ²¹ bənē- jiššāi haḅḏolīm haləchū 'axrē-ša'ūl lammilcamā,
15 wəḏawīḏ ro'ē²²'eḅ-šōn 'abū bēḅ-lāxēm.*
- 16 *wajjiggāš haplišṭī haškēm wəha'rēb, wajjīḅjaššēḅ'ārba'im-jōm.
17 wajjōmer jiššāi ləḏawīḏ²³:*

XXI. 1 danach 'āšer lihūḏā M, τῆς Ἰδουμαίας LXX 2 danach ḅə'efes dammīm M, ἐφεφεμέμ LXX 3 so LXX: 'el- M 4 danach -ḅabbenaim M, δυνατός LXX 5 so KL. nach LXX (diese hat hier überall den Sing.): mimmaḅnōḅ M 6 danach nəxošeḅ M, fehlt LXX 7 so TH.* nach LXX etc.: umišxəḅ M 8 so Qere: wəxeš Kethib 9 danach wənošē haššinnā holech ləfanāu (s. V. 41) 10 mə'archoḅ M (s. Note 5) 11 so KL.* nach LXX: bəru- M 12 wəhikkīḅīu M 13 so LXX 14 -ōḅ M (s. Note 5) 15 so KL.: wəḏawīḏ ḅen. — V. 12—31 fehlen LXXB 16 danach haḅzē: gestrichen von TH.* 17 danach bimē ša'ūl 18 so TH.* nach einigen Versionen: ḅə'ānašīm 19 so KL.: šəmonā 20 (13^b) wəšēm šəlošeḅ banāu 'āšer haləchū ḅammilcamā 'ēli'āb ḅabbəchōr umišnēu 'āḅinaḏāb wəhaššəlišī šammā. (14) wəḏawīḏ hū haqqaḏan. ušlōšā haḅḅḏolīm haləchū 'axrē ša'ūl (zum größten Teil gestrichen von KL.) 21 so KL.*: wajjeləchū šəlošeḅ 22 w, holech wašāb me'al ša'ūl lir'ōḅ 23 danach bənō M, fehlt LXXA

- „qax-nā lə'axēch 'ēfāḅ haqqalī hazzē, wa'sarā ləxém²³,
 (18) wəharēs ḥammaxnē <wənaḅāttā>²⁴ lə'axēch, (18) wəḅ-ššéréḅ xərišé ḥəxalāḅ
 ha'ellē tabī ləsar ha'aléf, wəḅ-'axēch tifqód ləšalōm,
 (19) wə'ēḅ-'ārubbāḅām tiqqáx!“ (19) wəša'ūl wəhémmā wəchql-'iš jisra'él
 (20) bə'émeq ha'elā nilxamīm 'im-pəlišṭīm. (20) wajjāškēm dawīd ḅabbóqer,
 wajjittōš 'ēḅ-ḥaḣᣳōn 'al-šomér wajjiššā wajjələch ka'sēr-šiwwāhū jiššái.
 (21) wajjabō ḥamma'zalā, wəḥaxāil jošé lamxilxamā²⁵, (21) wəttā'róch jisra'él
 (22) uflīšṭīm ma'rachā liqrāḅ ma'rachā. (22) wajjittōš dawīd 'ēḅ-ḥakkelīm
 me'alāu 'al-jād šomér ḥakkelīm, wajjárōš <'el->²⁶ ḥamma'rachā.
 wajjabō wajjiš'al lə'axāu ləšalōm. (23) wəhū məḅabbēr 'immám,
 wəhinne 'iš²⁷ 'olē^β mimma'récheḅ²⁸ pəlišṭīm, “gəljāḅ ḥaplišṭī šamō,
 miggāḅ, 'wəidabbēr²⁹ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥

 (24) wajjišmā' dawīd. (24) wəchol-'iš jisra'él bir'ōḅām 'ēḅ-ha'īs <'olē>,
 (25) wajjanúsū miḅpanāu, wajjirə'ūmə'ōd. (25) wajjōmer 'iš jisra'él:
 „ḥar'īḅēm ha'īs ha'olē hazzē? kīlxaréf 'ēḅ-jisra'él 'olē,
 wəḥajā ha'īs 'āšér-jakkənnū, ja'sərénnū ḥammələch 'ōšér³⁰,
 wəḅ-bittō jittən-lō, wə'ēḅ-ḅēḅ 'abūu ja'sē xofšī-ḅjisra'él.“
 26 wajjōmer dawīd 'el-³¹ ha'óməḅim'immō lēmōr: „mā-jjé'asēla'īs
 'āšér-jakkē 'ēḅ-ḥaplišṭī ḥalláz, wəhesīr xerpā me'al jisra'él?
 kīmī³² ḥe'arəl hazzē kīlxaréf ma'récheḅ³³ 'ēlohīm xajjīm?“
 27 wajjōmer lō ḥa'am kəḅḅābār hazzē lēmōr: „kō-jé'asēla'īs
 (28) 'āšér jakkənnū!“ (28) wajjišmā' 'ēli'āḅ 'āxī³⁴ <dawīd> ḥaggaḅól
 bəḅabrō 'el-ha'našīm, wajjixar-'āf 'ēli'āḅ bəḅawīd <'axū>,
 wajjōmer: lammā-zzē jarádt, wə'al-mī natášta mə'āt ḥaᣳᣳōn
 ḥahénnā ḅammīḅbār? 'ānī jaḅā'tī 'ēḅ-zəḅonách wə'ēḅ-ró ləḅabách,
 (29) kīlámá'an rə'ōḅ ḥammilxamā-jarádt!“ (29) wajjōmer³⁵: „mē'asīḅī 'attā?
 (30) ḥalō dabār ḥú?“ (30) wajjiššōb me'ešlō 'el-mūl 'axér wajjōmār
 kəḅḅābār hazzē, wəišibūhū ḥa'am dabār kəḅḅābār ḥarišōn.
 31 wajjišmā'ú³⁶ ḥəḅḅārim 'āšér-dibbēr-dawīd, wajjagḡīḅū lifnē-ša'ūl,
 wajjiqqaxēhū × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.
 32 wajjōmer dawīd 'el-ša'ūl:
 „'al-jippōl ləḅ- 'āḅonī³⁷ 'alāu: 'āḅḅách jeléch wənilxām
 'im-ḥəppəlišṭī hazzē!“
 33 wajjōmer ša'ūl 'el-dawīd: „lō-ḅūchāl lalécheḅ 'el-ḥəppəlišṭī
 hazzē ləḥillaxəm'immō,
 (34) kī-ná'ar 'attā, wəhū'īs milxamā min'urāu!“ (34) wajjōmer dawīd³⁸:
 „ró'ēḅḅajā'āḅḅách lə'abūu
 ḅaᣳᣳōn, ubā ḥa'ārī wəḥəḅḅōḅ³⁹, wənašā šē meḥa'édḅer,

23 danach hazzē 24 so LXXA 25 wəh. ḥajjošē ('l. jošē' W.) 'el-ḥamma'rachā
 wəhere'ū ḅammilxamā 26 so LXXA 27 danach ḥəḅḅənim 28 mimma'archōḅ Qere,
 -rōḅ Kethib M (s. Note 5) 29 danach kəḅḅəḅārim ḥa'ellē 30 danach gaḅḅól 31 da-
 nach ḥa'našīm 32 danach ḥaplišṭī 33 ma'archōḅ M (s. Note 5) 34 'axū 35 danach
 dawīd 36 so W.*: wajjiššamə'ū 37 so Th.* nach LXX: 'āḅam M 38 danach 'el-ša'ūl
 39 so LXX: wə'ēḅ-h. M (lies 'ō h.? vgl. KL.)

- 35 *wəjasāp̄i 'axārāu wəhikkiḫū,*
wəhiṣṣālti mippū, wajjāqom 'alāi, wəḫezzáqt̄i bizqanō⁴⁰ wəhmīḫū:
- 36 *gam⁴¹ ḫa'ri gam-haddōb hikkā 'abdāch,*
wəhajā ḫaplišt̄i ḫe'arēl ḫazzē kə'axād meḫem, kī-xerēf
ma'rēcheḫ⁴² 'ēlohīm xajjīm:
- 37 *jəḫwē⁴³ 'āšer hiṣṣilānī mijjād ḫa'arī umijjād ḫaddōb,*
ḫū-jāṣṣilēnī mijjād ḫaplišt̄i ḫazzē!"
wajjōmer ša'ūl 'el-dawīd: „lēch, wəjəḫwē jihjē 'immāch!"
- 38 *wajjalbēs ša'ūl 'ēḫ-dawīd*
maḏdāu wənaḫān qōbā'⁴⁴ 'al-rōšō, wajjalbēs 'oḫō širjōn.
- 39 *wajjaḫgōr⁴⁵ 'ēḫ-xarbo me'al ləmaḏdāu,*
wajjēlē⁴⁶ lalēcheḫ, kī-lō-nissā⁴⁷. wajjōmer dawīd 'el-ša'ūl:
„lō'ūchāl lalēcheḫ ba'ellē,
- (40) *kī-lō nissīḫi!" wəisirūm⁴⁸ me'alāu, (40) wajjiqqāx maqlō bəjadō,*
wajjibxar-lō <dawīd>
xəmiššā xalluqē- 'ābanīm min-ḫannāxal, wajjāsēm 'oḫām bajjalqūt
'āšer-lō⁴⁹, wəqal'ō bəjadō,
wajjiggāš 'el-ḫāppəlišt̄i.
- 41 *× × ⊥ × × ⊥, wajjēlēch⁵⁰ ḫaplišt̄i ḫolēch wəqarēb 'el-dawīd,*
wəḫa'īš nosē ḫəṣṣinnā ləfanāu. × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥
- 42 *wajjabbet ḫaplišt̄i wajjir'ē 'ēḫ-dawīd,*
wajjibzēu, kī-ḫajā nā'ār,⁵¹
- 43 *wajjōmer⁵² 'el-dawīd: „ḫəḫēlēb 'anochī, kī-'attā bā-'elāi bəmmaqlōḫ?"*
wəiqalləl ḫaplišt̄i 'ēḫ-dawīd bēlohāu.
- 44 *wajjōmer ḫaplišt̄i 'el-dawīd: „ləchā 'elāi, wəttənā 'ēḫ-bəsarāch*
lō'of ḫəṣṣamāim ulbēḫmāḫ ḫəṣṣadē!"
- 45 *wajjōmer dawīd 'el-ḫāppəlišt̄i: „'attā bā 'elāi*
bəxéréb ubaxnīḫ ubchidōn,
wanochī bā-'elēch bəšēm jəḫwē šəba'ōḫ 'ēlohē⁵³ jisra'el,
- (46) *'āšer-xerāfta (46) ḫajjōm ḫazzē:*
wəsigrāch jəḫwē <ḫajjōm>⁵⁴ bəjadī, wəhikkiḫīch, wəḫsirōḫi 'ēḫ-rōšāch
me'alēch, wənaḫātt̄i piḫrāch⁵⁵
lifné⁵⁶ fəlišt̄im⁵⁷ lō'of ḫəṣṣamāim ulxajjāḫ ḫa'arēs, wənōdā'⁵⁸
kī-jēs 'ēlohīm bəjisra'el⁵⁹:
- 47 *kī-lō⁶⁰ bəxéréb ubaxnīḫ jəḫōšī' jəḫwē, kī-ljəḫwē ḫammilxamā,*
wənaḫān 'ēḫchēm bəjadēnū!"

40 danach *wəhikkiḫū* 41 danach 'ēḫ- M 42 *ma'archoḫ* M (s. Note 5) 43 davor
wajjōmer dawīd M, fehlt LXX, gestrichen von TH. 44 danach *nəxošēḫ* 45 danach
dawīd 46 so B.* (vgl. KL.) nach LXX: *wajjo'el* M 47 dafür *ἄπαξ καὶ δις* LXX
48 so W.* nach LXX: *wəisirēm dawīd* M 49 so W.*: *w. 'oḫām bichlī ḫarō'im 'āšer*
lō ubajjalqūt 50 V. 41 fehlt LXX 51 danach *wə'admonī 'im-jəfē mar'ē* (aus 16, 12)
52 danach *ḫāppəlišt̄i* 53 danach *ma'archōḫ* M (Sing. LXX, s. Note 5) 54 so TH.
nach LXX (mit Satzschluß nach *ḫajjōm*): *jəsaḡgercha jəḫwē* M 55 so TH.* nach LXX:
pəzər M 56 *maxnē* M, *ufizrē maxnē* LXX 57 danach *ḫajjōm ḫazzē* 58 *wəjedə'u*
kəl-ḫa'arēs 59 so B. nach LXX: *ləjisra'el* M 60 davor *wəjedə'u kəl-ḫəqqahal ḫazzē*

- 48 *waiḥī*⁶¹ *kī-qám* *haplišṭī wajjèlèch wajjiqrāb liqrāḥ dawīd,*
*waimahēr*⁶² *dawīd wajjārōš ḥammaʿrachā liqrāḥ haplišṭī,*
- 49 *wajjišlāx dawīd ʿēḇ-jadō ʿel-ḥakkeḷī,*
*wajjiqqāx miššām ʿēḇen <ʿaxāḥ>*⁶³ *waiqallāʿ, wajjāch ʿēḇ-haplišṭī ʿel-mišxō,*
wattitbāʿ haʿēḇen bəmišxō,
wajjippól ʿal-panāu ʿaršā.
- 50 *wajjexzāq*⁶⁴ *dawīd min-ḥappəlišṭī baqqəlaʿ ubaʿēḇen,*
*wajjāch ʿēḇ-haplišṭī waimiḥēu, wəxəreḇ ʿen bəjadō*⁶⁵.
- 51 *wajjārōš dawīd wajjaʿmód ʿal-*⁶⁶ *haplišṭī,*
wajjiqqāx ʿēḇ-xarbo wajjišləfāh mittaʿrāh,
waimóḥəḥēu, wajjichroḥ-bāh ʿēḇ-rōšō. wajjirʿū haplišṭīm,
*kī-méḥ gibbōram, wainusūn*⁶⁷.
- 52 *wajjaqumū ʿanšē jisraʿel*⁶⁸ *wairiʿūn*⁶⁹, *wajjirdəfū ʿēḇ-haplišṭīm*
*ʿad-bō ʿəchəzāḥ*⁷⁰ *wəʿad šāʿar*⁷¹ *ʿeqrōn,*
*wajjiplū xələlə fəlišṭīm bədderech <miš>šəʿraim*⁷² *wəʿad-gāḥ wəʿad-ʿeqrōn.*
- 53 *wajjašūbū ʿanšē*⁷³ *jisraʿel*
*middəlōq ʿaxərə ʿfəlišṭīm waišossūn*⁷⁴ *ʿēḇ-məxnēm, × × ⊥ × × ⊥*
- 54 *wajjiqqāx dawīd*
*ʿēḇ-rōš haplišṭī wajjabē*⁷⁵ *jərūšalēm, wəḥkelāu šām bəʿəhlō.*
- 55 *wəchir ʿōḥ*⁷⁶ *šaʿūl ʿēḇ-dawīd jošē liqrāḥ haplišṭī,*
*ʿamār ʿel-ʿabnēr šār ḥəššabā: „bən-mī-zəḥəḥannāʿ ar”*⁷⁷ *?”*
wajjōmer ʿabnēr: „xə-nəfšəch, ḥammələch, ʿim-jadāʿ tī!”
- 56 *wajjōmer ḥammələch: „šəʿəl ʿattā, bən-mī-zəḥəḥaʿələm!”*
- 57 *uchšūb dawīd meḥəkkōḥ ʿēḇ-haplišṭī, wajjiqqāx ʿoḥəʿabnēr,*
wəibiʿēu lifnē šaʿūl, wəroš haplišṭī bəjadō.
- 58 *wajjōmer ʿelāu šaʿūl: „bən-mī ʿattā, ḥannāʿ ar?”*
wajjōmer dawīd: „bən-ʿəbdāch jiššāi bēḥ ḥəlləxmī.”

I, 18.

- 1 *waiḥī kəchəlloḥō ləḥəbbēr ʿel-šaʿūl,*
*× × ⊥ × × ⊥, wənəfəš jōnaḥān*⁷⁸ *niqšərə bənəfəš dawīd,*
*wajjəʿḥəbēhū jōnaḥān*⁷⁸ *kənəfšō.*
- 2 *wajjiqqaxəhū*
šaʿūl bajjōm-ḥəḥū, wəlō nəḥānō lašūb bēḥ-ʿabū.
- 3 *wajjichroḥ jōnaḥān*⁷⁸ *wəḥdawīd bəriḥ bəʿəḥəḥəḥəʿoḥō*⁷⁹.
- 4 *wajjiḥpaššət jōnaḥān*⁷⁸ *ʿēḇ-ḥəmʿəl ʿəšər-ʿalāu, wajjitnēu ləḥdawīd,*
uməddāu wəʿad-xarbo wəʿad-qəštō wəʿad-xəzorō.

61 so allgemein: *wəhajā* M 62 diese Zeile fehlt LXX 63 so B.* nach LXX
 64 V. 50 fehlt LXX 65 *bəjadō dawīd* 66 so LXX, ʿel- M 67 *wajjanusū* M 68 da-
 nach *wiḥūḏā*, gestrichen von KL. 69 *wajjariʿū* M 70 so Th.* nach LXX: *ḡai* M
 71 *šəʿrē* 72 so Sm.*: *bədderech šəʿraim* 73 so KL.* nach LXX: *bənē* M 74 *wajjašossū* M
 75 *wəibiʿehū* M 76 Cap. 17, 55—18, 5 fehlt LXX 77 danach ʿabnēr, fehlt LXX A
 78 *jəḥōnaḥān* M 79 danach *kənəfšō* (aus 1°)

- 5 *wajjesē dāwīd bəchōl 'āšēr jišlaxēnnū ša'ūl jaškīl.*
wəšimēu ša'ūl 'al'ānšē hammīlxamā, wajjītāb <dawīd>
bə'enē chol-ha'am wəzām bə'enē 'ābdē ša'ūl.

XXII. Sauls Eifersucht auf David. David und Merab (S_{α} und S_{β}).

I, 18.

- 6 *waihi bəbō'am¹, wətesēnā hannašīm mikkōl-'arē jisra'el*
 (7) *lašīr bamxolōp² bəpuppīm³ ubšališīm. (7) wəttā'nēnā hannašīm hamsaxqōp*
wəttōmārna: „hikkā ša'ūl ba'lafāu, wədāwīd bəriḇəbōpāu!“
 8 *wajjixār ləša'ūl mə'ōd, wajjērā' bə'enāu haddabār hazzē,*
wajjōmer: „naḇnū lədāwīd <ha>rḇabōp⁴, wəli naḇnū ha'lafīm⁵!“
 9 *waihi ša'ūl 'ojén 'ēp-dawīd mehajjōm hahū wāhālā'ā.*
 10 *waihi⁶ mimmoxrāp, wəttislāx rūx 'ēlohīm ra'ā 'el-ša'ūl,*
wajjīpnabbē bəpōch-habbāip.
wədāwīd mənaggén bəjadō kajōm bəjōm, wəhaxnīp bəjād-ša'ūl.
 11 *wajjittōl⁷ ša'ūl 'ēp-haxnīp,*
wajjōmer: „'akkē bədāwīd ubəqqīr!“ wajjissōb⁸ mippānāu pə'máim,
 12 *β kī-hajā-jahwē'immō, ume'im ša'ūl sār.*
 (13) *“wajjirā ša'ūl millifnē dāwīd, (13) wəširēu ša'ūl me'immō*
wəšimēu lō-sar-'ālef, wajjesē wajjabō
 (14) *lifnē ha'am. (14) waihi dāwīd bəchōl-⁹ dərachāu maškīl,*
wəjahwē <hajā> 'immō.
 15 *wajjār ša'ūl 'āšer-hū maškīl mə'ōd, wajjāzōr mippānāu*
 16 *(wəchōl-jisra'el¹⁰ 'ohēb 'ēp-dawīd,*
 (17) *kī-hū jōšē ubā lifnēm), (17) wajjōmer¹¹ ša'ūl 'el-dawīd:*
„hinnē bittī haḡdōlā,
merāb: 'ōpāh 'ettēn-lāch lə'isšā: 'ach hējē-lī ləḇen-xāil,
wəhillaxém milxāmōp jahwē!“
wəša'ūl 'amār: „'al-təhī-jadī bō, uḇhī-bō jād-pəlišīm!“
 18 *wajjōmer dawīd 'el-ša'ūl:*
„mī 'anochī, umī xajjī¹² <u>mišpāxap¹³ 'abī bjisra'el,
kī-'ehjē xapān lammeleḡch?“
 19 *waihi bə'ēp-tēp 'ēp-merāb bəp-ša'ūl lədāwīd, wəhī nittōnā*
lə'ādrī'el hamxolāpī lə'isšā.

XXII. 1 danach bəšūb dawīd mehakkōp 'ēp-həppəlišīti (aus 17, 57) 2 so Th.*: wəhammoxolōp M; danach liqrāp ša'ūl hammēleḡch M (dafür liqrāp dawīd an anderer Stelle LXX) 3 danach bəsimxā M, ubšimxā M 4 so W.* nach LXX 5 danach wə'ōd lō (!) 'ach hamməlūchā M, fehlt LXX 6 V. 10—12^a fehlen LXX 7 so Th.* nach LXX: wajjatēl M 8 danach dawīd 9 so Kl.* nach LXX: ləchol- M 10 danach wihūdā 11 V. 17—19 fehlen LXX 12 so W.*: xajjai M 13 so Kl.

XXIII. David und Michal (S_γ und S_α).

I, 18.

- 20 *wattē'hāb mīchāl baḥ-ša'ūl 'eḥ-dawīd, wajjuggād¹ ləša'ūl,*
 (21) *wajjišār haddabár bə'enāu, (21) wajjōmer²: „'etnēnnā llō,*
uḫhī-lō ləmōqēs, uḫhī-bō jād-pəlišṭīm.“
wajjōmer³ ša'ūl 'el-dawīd: „bišnaḫāim⁴ tiḫxattēn-ḫbī⁵.“
- 22 *× × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥, waišāu ša'ūl 'eḥ-āḇadāu:*
„dabbərū 'el-dawīd ballāt lēmōr: »hinnē xafēs bāch
ḥammēlēch, wəchól- 'āḇadāu 'āhebūch: wə'attā hiḫxattēn bammēlēch!«
 23 *waiḏābrū⁶ bə'oznē ḏawīd 'eḥ-hadbarīm ha'ellē, wajjōmer dawīd:*
„ḥanqallā bə'enēchēm hiḫxattēn bammēlēch, wanochī 'iš-ráš wəniqlē?“
 24 *wajjaggidū ləša'ūl⁷ lēmōr: „kadbarīm ha'ellē dibbēr dawīd.“*
 25 *wajjōmer ša'ūl: „kō-ḫōmərū ləḏawīd: »'en-xefēs lammēlēch*
bəmōhār kīḫme'ā 'orlōḫ pəlišṭīm, ləhinnagēm-ḫójəḇḇē ḥammēlēch «.
wəša'ūl xašāḇ ləḥappīl 'eḥ-dawīd bəjād-pəlišṭīm.
- 26 *wajjaggidū 'āḇḏē ša'ūl⁸ ləḏawīd 'eḥ-haddabarīm ha'ellē.*
wajjišār haddabár bə'enē ḏawīd ləhiḫxattēn bammēlēch.
- (27) *wəlō malə'ū ḥajjamīm, (27) wajjāqom dawīd wajjēlēch,*
ḥū wə'našāu, wajjāch baplišṭīm māḫāim 'iš.
wajjabē ḏawīd 'eḥ-ḫorlōḫēm⁹ lammēlēch, ləhiḫxattēn-ḫbō¹⁰.
wajjittēn-lō ša'ūl 'eḥ-mīchāl bittō lə'iššā.
- 28 *wajjār ša'ūl wajjēḏā' kī-ḫahwē 'im-dawīd, wəchī-ḫól-jisra'el*
 (29) *'āhebō¹¹, (29) wajjōsef ša'ūl lerō mippənē ḏawīd 'ōḏ.*
waiḫī¹² ša'ūl 'ojēb 'eḥ-dawīd kōl-ḥajjamīm.

XXIV. Jonathans Fürsprache für David (S_β).

I, 18.

- 30 *wajjēsə'ū¹ ḫsarē fəlišṭīm.*
waiḫī middē-ḫšēḫām, šachāl dawīd mikkōl 'āḇḏē ša'ūl,
wajjiqār šəmō mə'ōḏ.

I, 19.

- 1 *waiḏābbēr ša'ūl 'el-²'āḇadāu ləḥamīḫ 'eḥ-dawīd, wəjōnaḫān³ bən-ša'ūl*
xafēs bəḏawīd mə'ōḏ.

XXIII. 1 so LXX: *wajjaggidū* M 2 danach *ša'ūl* 3 diese Zeile fehlt LXX
 4 so KL.*: *bišṭaim* 5 danach *ḥajjōm* 6 danach *'āḇḏē ša'ūl* 7 *'āḇḏē ša'ūl lō* 8 so
 LXX: *'āḇadāu* M 9 danach *wəiməl'em* LXX A, *wəiməl'um* M (zur Tilgung vgl. KL.)
 10 *bammēlēch* 11 so TH.* nach LXX: *umīchāl baḫ-ša'ūl 'āhebāḫū* M 12 diese Zeile
 fehlt LXX (s. die folgende Note)

XXIV. 1 V. 30 fehlt LXX 2 danach *jōnaḫān bənō wə'el-kōl-*, bis *wə-* ge-
 strichen von B. 3 *wīhōnaḫān* M hier und im folgenden stets

- 2 *wajjaggéd jōnaḥán*⁴ *ləḏawīd lēmór:* „*məbaqqēš 'abī*⁵ *lahmīḥách:*
wə'attā hiššámer-nā
- (3) *ḥabbóqer wənaḥbēḥ*⁶ *wəjašábtā ḥassēḥer* <*baššadē*>, (3) *wə'nī 'ešē,*
wə'amádti ləjād-'abī
baššadē 'āšēr'attā šám, wə'nī 'ādabbēr bāch 'el-'abī,
*wəra'īḥi mā*⁷, *wəhiggádti lāch.*“
- 4 *wəidabbēr jōnaḥán bəḏawīd tōḥ 'el-ša'ūl*⁸, *wajjómēr 'eláu:*
 „*'al-jexṭā ḥammēlēch bə'ābdāch dawīd*⁹,
*kīlō xaṭāwāch, wəchōl-*¹⁰*mā'sāu tōḥ<īm>-*¹¹*lāch*¹² *mə'ód,*
 5 *wajjásēm 'eḥ-nafšō ḥəchappō,*
*wajjāch 'eḥ-ḥaplišṭi wajjā'ás*¹³ *təšū'á zəḏōlā ləchōl-jisra'el,*
 <*wə'attā*> *ra'īḥá wəttismāx:*
wəlammā ḥexṭā bəḏām naqī, ləhamīḥ 'eḥ-dawīd xinnám?“
- 6 *wajjišmā' ša'ūl bəqōl jōnaḥán,*
 (7) *wajjiššábā' ša'ūl* <*lēmór*>¹⁴: „*xai-jəḥwē,* 'im-jūmáḥ!“ (7) *wajjiqrā jōnaḥán*
*ləḏawīd, wajjaggéd-lō*¹⁵
 'eḥ-kōl-ḥəḏbarīm *ha'ellē. wajjabē jōnaḥán 'eḥ-dawīd 'el-ša'ūl,*
wəihī ləfanāu kə'eḥmōl šilsōm.

XXV. Davids Flucht (Sβ).

I, 19.

- 8 *wəttōsef ḥammīlxamā* *liḥjōḥ, wajješē ḏawīd wajjillāxēm baplišṭim,*
wajjāch bahēm makkā zəḏōlā,
- (9) *wajjanūsū mippanāu.* (9) *wəttəḥī rūx 'ēlohīm*¹ *ra'á 'al-ša'ūl,*
wəhū bəbēḥō jōšēb,
- (10) *wəxniḥō bəjadō, wəḏawīd mənaggén bəjadō*³. (10) *wəibəqqēš ša'ūl*
*ləḥakkōḥ*⁴ *bəḏawīd ubəqqēr,*
*wajjiṭār <dawīd>*⁵ *mippənē ša'ūl, wajjāch 'eḥ-ḥəxniḥ bəqqēr,*
wəḏawīd nās wajjimmalēt.
- (11) <*wəihī*>⁶ *ballāil ḥəḥū*⁷, (11) *wajjišlāx ša'ūl māl'achīm 'el-bēḥ dawīd*
*ləšōmrō lahmiḥō*⁸ *ḥabbóqer.*
wəttaggéd ləḏawīd mīchāl'istō lēmór: „*'im-'ēnāch məmállēt 'eḥ-nafšāch*
ḥallāilā, maxār 'attā mūmáḥ!“
- 12 *wəttóreḏ mīchāl 'eḥ-dawīd bə'ād ḥəxallōn, wajjēlēch wajjiḏráx,*
 (13) *wajjimmalēt.* (13) *wəttiqqāx mīchāl*

4 *jəhōnaḥán* M desgl. 5 davor *ša'ūl*, gestrichen von Sm.*; in LXX bloß *ša'ūl* vor *məbaqqēš* 6 so Th.* nach LXX: in M hinter *ḥassēḥer* 7 lies mit Kl. *mā-jjihjē* nach LXX? 8 danach *'abiu* 9 so B. nach LXX: *bə'ābdō bəḏawīd* M 10 so Kl.: *wəchī* M, u- LXX 11 so B. 12 fehlt LXX. Lies <*lammē*>*lēch*? 13 danach *jəḥwē* 14 so LXX 15 danach *jəhōnaḥán* M, fehlt LXX

XXV. 1 so W.* nach LXX: *jəḥwē* M 2 'el- M 3 so einige Hss. und LXX: *bəjad* M 4 danach *ḥəxniḥ* (vgl. BUDDÉ 137) 5 so LXX 6 so Th.* nach LXX 7 *ballāilā hū* M 8 so W.* nach LXX: *wəlahmiḥō* M

- 'eḇ-hāttərafīm, wəttásəm <'oḇám> 'el-həmmittā, weḇkəbīr ha'izzīm
 šamā mərə'soḇāu, wəttəchās bəbbāzēd.
- 14 wajjišlāx ša'ūl maḷ'achīm laqāxəḇ 'eḇ-dawīd, wəttōmer <mīchāl>:
 (15) „xolē hū!“ (15) wajjišlāx ša'ūl
 'el-dawīd⁹ lēmōr: „hə'lū 'oḇō ḇəmmittā 'elāi lahmīḇō!“
- 16 wajjabō'ū <'elāu> həmmaḷ'achīm,
 <wajjir'ū> wəhinnē haṭrafīm 'el-həmmittā, uchbīr ha'izzīm mərə'soḇāu.
- 17 wajjōmer ša'ūl 'el-mīchāl:
 „lammā-kāchā rimmīḇīn, wətsəlxī 'eḇ-'oḇābī, wajjimmalēt?“ wəttōmer mīchāl
 'el-ša'ūl: „hū-'amār¹⁰: »šəlləxīn:
 lamā 'əmīḇēch?“ « (S. 20, I)

XXVI. David auf der Flucht bei Samuel (Sa).

I, 19.

- 18 x x l x x l x x l, wəḇawīd barāx wajjimmalēt wajjabō
 'el-šəmu'el haramāḇā, wajjāggēd-lō 'eḇkəḷ-'āšēr-'āsā-lō-ša'ūl.
- (19) wajjēlēch hū ušmū'el wajjəšəḇū bənajōḇ. (19) wajjuggāḇ ləša'ūl
 (20) lēmōr: „hinnē-ḇawīd bənajōḇ baramā!“ (20) wajjišlāx ša'ūl maḷ'achīm
 laqāxəḇ 'eḇ-dawīd. wajjir'ū¹ 'eḇ-²hənbī'im nibbā'im, ušmū'el 'omēd
 niššāḇ 'ālem, wəttəhī 'al-maḷ'āchē ša'ūl rūx 'ēlohīm,
- (21) wajjīḇnābbə'ū-gam-həmmā. (21) wajjuggāḇ³ ləša'ūl, wajjišlāx maḷ'achīm 'āxerīm,
 wajjīḇnābbə'ū-gam-həmmā. wajjōsef ša'ūl, wajjišlāx maḷ'achīm šəlišīm,
- (22) wajjīḇnābbə'ū-gam-həmmā. (22) <wajjixar-'af-ša'ūl>⁴, wajjēlēch gam-hū haramāḇā.
 wajjabō <ša'ūl> 'aḇ-bōr haggóren⁵, 'āšēr baššəfī⁶, wajjiš'āl
 wajjōmer: „'ēfō šəmu'el wəḇawīd?“ wajjōmer: „hinnē bənajōḇ!“
- 23 wajjēlēch <miš>šām⁸, wəttəhī 'alāu gam-hū rūx 'ēlohīm,
 wajjēlēch <ša'ūl> halōch wəhiḇnābbē⁹ 'aḇ-bo'ō bənajōḇ baramā.
- 24 wajjīššāt¹⁰ bəzəḇāu, wajjīḇnābbē¹⁰ lifnē šəmu'el, wajjippōl 'aróm
 kəḷ-hajjōm hahū wəchəḷ-həllāil¹¹: 'al-kén jōmərú: „həzəm-ša'ūl bənbī'im?“

9 so (bis auf ša'ūl) LXX: w. ša'ūl 'eḇ-həmmaḷ'achīm lir'oḇ 'eḇ-dawīd M (vgl. BUDE 138) 10 danach 'elāi M, fehlt LXX

XXVI. 1 so TH.* nach LXX etc.: wajjar M 2 danach lahəqəḇ M, τὴν ἐκ-
 κλησίαν = qəhillaḇ oder qəḥal LXX: gestrichen von BUHL: ist das Wort einzusetzen, so
 muß hernach 'omēd fallen 3 so LXX: wajjaggidū M 4 so TH.* nach LXX 5 so
 TH.* nach LXX: haggāḇōl M 6 so (TH.) W.* nach LXX: baššəchū M 7 danach
 baramā, gestrichen von B. 8 so TH.* nach LXX; danach 'el-najōḇ baramā 9 so B.:
 wajjīḇnābbē M 10 danach gam-hū M, fehlt LXX, gestrichen von (TH.) B. 11 -həllāilū M.

XXVII. David und Jonathan (S_β und S_α).

I, 20.

- 1 *wajjabō dawīd*¹ *lifnē jōnaḥān*, *wajjōmer*²: „*mē* ‘*ašīḥī?*“
mē-‘wonī umē-xatṭāḥī
- (2) *lifnē ‘abīch*, *kīmbaqqēs ‘ēḥ-ḥafšī?*“ (2) *wajjōmer lō* <*jōnaḥān*>³:
 „*xalilā* <*llāch*>³: *lō ḥamūḥ*:
hinnē lō-ja‘šē ‘abī dabār gaḏōl ‘ō-dabār qatōn,
walō jizlē ‘ēḥ-‘oznī:
umaddū‘ jastīr ‘abī mimmēnnī ‘ēḥ-ḥaddabār ḥazzē? ‘ēn-zōḥ!“
- 3 *wajjāšēḥ dawīd ‘el-jōnaḥān*⁴,
wajjōmer: „*jadō‘ jadā‘ ‘abīch*, *kī-mašāḥī xēn bə‘ēnēch*,
wajjōmer: »*‘al-jedā‘- zōḥ jōnaḥān*,
pēn-je‘ ašēḥ!« *wə‘ulām xai-jaḥwē wəxē ḥafšāch*, *kī-ḥafšā‘*
bēnī ubēn-ḥammāuḥ!“
- 4 *× × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥*, *wajjōmer jōnaḥān ‘el-dawīd*:
 (5) „*mā-ttawwē*⁵ *ḥafšāch wə‘ē‘šē-llāch?*“ (5) *wajjōmer dawīd ‘el-jōnaḥān*:
 „*hinnē-xōḏēš maxār*, *wanochī* <*lō*>⁶ *jašōḥ- ‘ešēḥ ‘im-ḥammēlēch lē‘chōl*:
 (6) *wəšillaxtānī wənistartī ḥāssadē ‘ad-ḥa‘érēḥ*⁷: (6) *‘im-paqōḏ jifqadēnī ‘abīch*,
wə‘amārtā <*‘elāu*>: »*niš‘ōl niš‘āl mimmēnnī dawīd larūš*
bēḥ-lēxēm ‘irō, *kī-zēḥax ḥajjamīm šām ləchōl-ḥammīšpaxā*«.
- 7 *‘im-kō-jōmār*: »*tōḥ!*« *šalōm lə‘abdāch*, *wim-xarō jexrē lō*,
 (8) *dā‘ kī-ḥaləḥā hara‘ā me‘immō*: (8) *wə‘ašīḥa xēsēḏ ‘im-‘abdāch*,
kī-bibrīḥ jaḥwē ḥebēḥ ‘ēḥ-‘abdāch ‘immāch: *wə‘im-jēš-bī‘awōn*,
 (9) *ḥāmīpēnī ‘aṭṭā*: *wə‘ad-‘abīch lammā-zzē ḥəḥi‘ēnī?*“ (9) *wajjōmer jōnaḥān*:
 „*xalilā llāch*: *kī‘im-jadō‘ ‘edā‘*, *kī-ḥaləḥā hara‘ā me‘im‘abī*
- (10) *labō‘alēch-walō ‘opāḥ ‘aggīḏ-llāch?*“ (10) *wajjōmer dawīd ‘el-jōnaḥān*:
 „*mī jaggīḏ-llī*, *‘im-‘ja‘nēch ‘abīch qašā?*“
- 11 *wajjōmer jōnaḥān*
‘el-dawīd: „*ləḥā wənešē ḥāssadē!*“ *wajjēšə‘ū-šənēm ḥāssadē*.
- 12 *wajjōmer jōnaḥān*
‘el-dawīd: „<*‘ēḏ*>¹⁰ *jaḥwē ‘ēlohē jisra‘el*, *kī‘exqór ‘ēḥ-‘abī*
- (13^a) *ka‘ēḥ*¹¹ *maxār*¹²: *wəhinnē-tōḥ ‘el-dawīd*, (13^a) *kō-ja‘šē jaḥwē*¹⁵ <*jōnaḥān*,
 (12^d) *wəchō josiḥ*, (12^d) *‘im-lō*¹⁴ <*‘āz ‘ēšlāx ‘elēch wəzaliḥī ‘ēḥ-‘oznāch!*
- 13^c *wim*¹⁵ <*jūṭāḥ*¹⁶ <*‘el-‘abī hara‘ā*¹⁶ <*alēch*, *wəzaliḥī ‘ēḥ-‘oznāch wəšillaxtīch*,
wəhalācht ləšalōm, *wihī jaḥwē ‘immāch*, *ka‘šēr-ḥajā ‘im-‘abī!*

XXVII. 1 *wajjibrax d. minnajōḥ baramā wajjabō* (vgl. KL.) 2 *w.* hier LXX, vor *lifnē* M 3 so TH. nach LXX 4 so LXX (vgl. TH. W.): *wajjiššaba‘ ‘ōḏ dawīd* M 5 so KL.* nach LXX: *-ttōmar* M 6 so W.* nach LXX 7 danach *ḥāššəlišīḥ* M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 8 so W.* nach LXX: *‘al-* M 9 so LXX: *‘ō mā-* M 10 so Peš.; dafür *jōde‘* nach *jisra‘el* LXX 11 so W.*: *ka‘ēḥ* M 12 danach *ḥāššəlišīḥ*, gestrichen von W.* 13 lies mit B. *‘ēlohīm* nach LXX? 14 *walō* 15 *kī* M 16 so W.*: *jēṭīḥ ... ‘ēḥ-h.* M (LXX verderbt, aber auf dieselbe Grundlage zurückgehend, mit Ausfall von *jēṭīḥ ‘el-*)

- 14 *wim*-¹⁷ 'ōdēnnā xāi, lū-¹⁸ ḥa'sē' 'immaḏī xēséd, wə'im-mōḥ¹⁹ 'amūḥ,
 15 wəlo-ḥachrīḥ 'ēḥ-xasdách me'im-bēḥí²⁰ bəḥachrīḥ jahwē' 'ēḥ-'ojəbēch²¹
 (16) me'āl-pənē ha'damā: (16) wə'im-jikkareḥ²² <šém> jōnaḥán <me>'im-bēḥ dawīd,
 (17) ubiqqēs jahwē mijjād²³ dawīd! (17) wajjōsef <'ōd>²⁴ jōnaḥán
 ləḥiššabē' lədawīd²⁵ bə'əḥḥəḥō'ōḥō, kī-'əḥḥəḥəḥ nafsō 'əḥebō.
 18 wajjōmer²⁶ jōnaḥán: „maxar-xódēš, wəniḥqádt,
 (19) kī-jippaqéd mōšabách. (19) wəšilláštə teréd²⁷ me'ōr <ḥəbbóqer>²⁸ ubāḥ²⁹
 wəjašábtə 'ēšél ha'argāb ḥallāz³⁰,
 20 wə'nī 'āšallēs ḥaxiššim³¹ šiddō³² 'ōrē-lšallax-līlmattarā.
 21 wəhinnē 'ēšlax 'ēḥ-ḥanná'ar
 <lēmōr>³³: »lēch məšā<-lī>³³ 'ēḥ-ḥaxéšī³⁴!« 'im-'amōr 'omār lanná'ar:
 »hinnē ḥaxéšī³⁴ mimméč wahənnā:
 qaxénū!« bō'á³⁵, kī-šalōm ləch, wə'ēn dabár, xai-jahwē!
 22 wə'im-kō 'omār la'ēlem:
 »hinnē ḥaxéšī³⁴ mimméč wahəl'ā!« ləch, kī-šilxāch jahwē!
 23 wəḥaddabār 'āšér dibbārnū
 'ānī wa'a,ttā, hinnē-jahwē<'ēd>³⁵ bēnī ubēnách 'əḏ-'ōlám!«
 24 wajjissaḥər-dawīd baššadē.
 (25) wəihī ḥaxódēš, wajjēšəḥ ḥammēlēch 'ēl-ḥalléxəm lə'chól, (25) wajjēšəḥ³⁶
 'əl-mōšabō kəfá'am bəfá'am,
 'əl-³⁷mōšāḥ ḥəqqír, wəiqaddém³⁸ jōnaḥán, wajjēšəḥ 'əbnér miššəḏ-ša'ūl,
 wajjippaqéd-məqōm dawīd.
 26 wəlo-dibbər-ša'ūl mə'ūmā bajjōm ḥəḥū, kī-'amár: „miqrē-ḥū,
 biltī ṭəḥōr ḥū,
 (27) kī-lō ṭəḥár³⁹!« (27) wəihī mimmoxrāḥ⁴⁰, wajjippaqéd-məqōm dawīd.
 wajjōmer ša'ūl 'ēl-jōnaḥán-bənō:
 „məddū' lō-bā bēn-jiššái gam-təmōl gam-ḥajjōm 'ēl-ḥalláxəm?«
 28 wajjá'an jōnaḥán 'ēḥ-ša'ūl:
 (29) „niš'ól niš'ál-dawīd me'immaḏī 'əḏ-bēḥ-láxəm, (29) wajjōmer: »šəlxénī nā,
 kī-zēḥax mišpaxā lānū
 ba'ir, wəišəwū'ū'axái⁴¹: wə'attā 'im-mašāḥī xən bə'ēnēch,
 'immáləṭā-nnā wə'er'ē' 'ēḥ-'exái!«
 (30) 'əl-kēn lō-bā 'ēl-šulxān ḥammēlēch. (30) wajjixar-'əf-ša'ūl bəjōnaḥán

17 wəlo 'im- M (nur wə- oder wə'im LXX?) 18 wəlo M, καὶ LXX (wəlu TH.)
 19 so TH. nach LXX etc.: x. jahwē wəlo M 20 danach 'əḏ-'ōlam wəlo 21 'ojəbē
 dawīd 'iš 22 wajjichroḥ M, εὐρεθῆναι τὸ ὄνομα LXXB (ἐξαρθῆναι A) = hikkareḥ;
 s. TH. u. a. 23 danach 'ojəbē 24 so LXX 25 so TH.* nach LXX: ləḥəšbī' 'ēḥ-d. M
 26 danach lō M, fehlt LXX 27 tippaqéd LXX* 28 nur mə'od M, fehlt LXX 29 da-
 nach 'ēl-ḥammaqōm (məqōmach LXX) 'āšer-nistarta ššam bəjōm ḥammaq'sē 30 so (bez.
 ha'argob) TH.* nach LXX: ha'ēḥən ha'azəl M 31 so W.* nach LXX: šəlošəḥ ḥaxiššim M
 32 so B.*: siddā מִדָּה M 33 so LXX 34 so B.* nach LXX: -ḥaxiššim M 35 so B.*
 nach LXX: wəbō'ā M 36 danach ḥammēlēch M, fehlt LXX 37 'ēl- M 38 so TH.*
 nach LXX: wajjaqom M 39 so W.* nach LXX: ṭəḥōr M 40 -əḥ M; danach ḥaxódēš
 (+ bajjōm LXX) ḥəššēnī (außer ḥaxódēš von den Kritikern meist gestrichen) 41 so
 (W.) B.* nach LXX: wəhū šiwwā-lī 'axī M

- < mə'ōd >⁴², wajjōmer lō:
 „ben-na'wāp hammarḏūp⁴³, ḥālō jadā'tī, kī-xobēr⁴⁴ 'attā-lben-jiššāi,
 ləbōštāch ulbōšēp 'erwāp 'immāch?
 31 kī-chól-hajjamīm 'āšēr ben-jiššāi xāi 'al-ha'damā, lō-pikkōn
 'attā umalchūpāch: wə'attā šalāx,
 (32) wəqāx'opō'elāi, kī-ben-māuḥ ḥū!“ (32) wajjā'an jōnaḥān 'ēp-ša'ūl⁴⁵:
 „lammā jūmāp? mē'asā?“
 33 wajjittōl⁴⁶ ša'ūl 'ēp-ḥaxnīp 'al-jōnaḥān⁴⁷ ləḥakkoḥō, wajjēdā' jōnaḥān,
 kī-chalāpā hara'ā⁴⁸ me'im'abū,
 (34) ləhamīp 'ēp-dawīd. (34) wajjāqom jōnaḥān me'im ḥāššulxān boxri-'āf,
 wəlō-'achāl⁴⁹ lēxēm⁵⁰, kī-hichlimō'abū.
 35 waiḥī ḥabbōqer, wajjēšē jōnaḥān ḥāššadē lēmō'ēd dawīd,
 (36) wənā'ar⁵¹ 'immō. (36) wajjōmer lannā'ar⁵²:
 „rūš mēšā-nā 'ēp-ḥaxiṣṣīm 'āšēr'ānī⁵³ mōrē!“ ḥannā'ar rāš,
 wəḥū-jarā ḥaxēš-lḥa'birō.
 37 wajjabō ḥannā'ar 'ad-məqōm ḥaxēšī 'āšēr-jarā⁵⁴, (38) wajjiqrā jōnaḥān
 (38) 'axārē ḥannā'ar wajjōmār:
 „ḥālō ḥaxēšī mimméch wahālā'ā?“ wajjiqrā jōnaḥān 'axrē-ḥannā'ar:
 „māherā xūšā, 'al-tā'mōd!“
 waiḥiqqēt nā'ar jōnaḥān 'ēp-ḥaxiṣṣīm <'āšēr-jarā>, wajjabē⁵⁵ 'el-'ādōnāu.
 39 wəḥannā'ar lō-jadā' mē'ūmā,
 (40) 'ach-jōnaḥān wəḥawīd jadā'ū 'ēp-ḥaddabār. (40) wajjittēn jōnaḥān 'ēp-kelāu
 'el-ḥannā'ar⁵⁶ wajjōmer lō:
 (41) „leḥ-ḥabē ha'ir!“ (41) ḥannā'ar bā, wəḥawīd-qam-me'ēšēl ha'argāb⁵⁷,
 wajjippōl 'al-panāu⁵⁸ 'āršā,
 wajjistāxū <lō>⁵⁹ šalōš p'amīm, wajjiššaqū'is 'ēp-re'ēu,
 wajjibkū⁶⁰ 'ad-<'ēp-lécheḥ> dawīd⁶¹.
 42 wajjōmer jōnaḥān⁶²: „lēch ləšalōm, wə'sēr⁶³ nišbā'nū šənēn⁶⁴
 bāšēm jahwē⁶⁵, jahwē'ēd⁶⁶
 bēnī ubēnāch, ubēn zar'ī ubēn zar'āch 'ad-'ōlām!“

I, 21.

- I wajjāqom <dawīd>⁶⁷ wajjelāch,
 wəjōnaḥān bā-ha'ir.

42 so LXX. Oder lies wajjīxar-'āf ša'ūl || bəjōnaḥān? 43 viè κορασίων αὐτο-
 μολούντων LXX 44 so TH.* nach LXX: -boxer M 45 danach 'abū wajjōmer 'elāu M,
 fehlt LXX 46 so TH.* nach LXX: wajjatēl M 47 so LXX: 'alāu M 48 so (+ ḥahī)
 LXX: kī-chalā hī M 49 danach bajjōm-ḥaxodēš ḥāššenī (vgl. KL.) 50 danach kī ne'šāb
 'el-dawīd M, fehlt LXX, gestrichen von B. 51 danach qatōn 52 so LXX: lənā'rō M
 53 'anochī M 54 danach jəhōnaḥān 55 so TH.* nach LXX: wajjabō M 56 danach
 'āšēr lō M ('el-na'rō LXX?) 57 so TH.* nach LXX: ḥannezeḥ M 58 so LXX: lə'appāu M
 59 so LXX 60 danach 'is 'ēp-re'ēu 61 'ad-d. hiḡdīl M, ἕως συντελείας μεγάλης LXX
 62 danach ləḥawīd M, fehlt LXX 63 so B. nach LXX: 'āšēr M 64 danach 'ānaxnū
 65 danach lēmōr, gestrichen von W.* 66 so LXX: jihjē M 67 so W.* nach LXX

XXVIII. David in Nob (Sβ).

I, 21.

- 1^e wajjabō dawīd nōbē 'el-'āxīmēlēch ḥakkohēn.
 2 wajjexrād 'āxīmēlēch liqrāḫ dawīd,
 wajjōmer lō: „maddū' attā ləbaddāch, wə'is 'ēn'ittāch?“
 3 wajjōmer dawīd lə'xīmēlēch
 ḥakkohēn: „ḥammēlēch šiwwānī dābār <hajjōm>¹ wajjōmer 'elāi:
 »'is 'al-jēdā' mə'umā 'ēḫ-ḥaddabār
 'āšer-'ānī² šoləxāch wə'sēr šiwwīḫīch!« wə'ēḫ-ḥan'arīm hō'ādī³
 'el-məqōm pəlonī 'almonī.
 4 wə'attā 'im-⁴ješ-tāxəḫ- jaḏāch-xəmiššā-ləxəm, tənā bəjadī 'ōḥannimšā!“
 5 wajjā'an ḥakkohēn 'ēḫ-dawīd,
 wajjōmer: „'ēn- ləxəm-xol-tāxəḫ⁵ jadī, kī-'im-ləxəm-qōdēš jēš:
 'im-nišmərū ḥan'arīm 'āch me'isšā!“
 6 wajjā'an dawīd⁶ wajjōmer lō: „'im-⁷'isšā 'āšurā-lānū
 kīḫmōl šilšóm bəšēḫī,
 wajjihjū chələ- ḥan'arīm qōdēš⁸, wə'af kī-hajjōm jiqdāšū⁹!“
 7 wajjittēn-lō ḥakkohēn qōdēš,
 kī-lō-ḥájā-šam-ləxəm kī-'im-ləxəm ḥappanīm ḥammūšār⁹ millifnē jahwē
 lašūm ləxəm-xóm bəjōm-ḥillaqəxō.
 8 wəšam'is me'ābdē šā'ul bajjōm-ḥahū nē'sār lifnē jahwē,
 ušmō dō'ég ha'domī,
 (9) 'abbīr haro'īm 'āšer ləša'ul. (9) wajjōmer dawīd lə'xīmēlēch:
 „wə'im¹⁰ jēš-pō-ḫáxəḫ jaḏāch
 xəñīḫ 'ō-xāreḫ, kī-gām-xarbi wəgam-kelī lō-laqāxti bəjadī,
 kī-hajā-dbar-ḥammēlēch naxūš.“
 10 wajjōmer ḥakkohēn: „xəreḫ¹¹ ḥaplišī, 'āšer-hikkīḫa bə'émeq ha'elā,
 hinnē-ḥilūtā bəšsimlá
 'axərə ha'efōd: 'im-'oḫāh tiqqax-lāch¹²? kī'ēn 'axereḫ¹³ bazē!“
 wajjōmer dawīd: „'ēn kamōh:
 tənēnnā llī!“ <wajjittēnēh-lō>¹⁴.

XXVIII. 1 so W.* nach LXX 2 -'anochī M 3 so (oder ähnlich) Th.* nach LXX: jōdā'tī M 4 so B. nach LXXA und Luc.: mā- M. Oder liegt der Fehler in xəmiššā (KL)? 5 davor 'el- M, fehlt LXX, gestrichen von B.* 6 danach 'ēḫ-ḥakkohēn 7 davor kī 8 danach wəhū dēreḫ xol, gestrichen von KL.* 9 so EWALD*: jiqdāš; danach bəkkēli M, διὰ τὰ σκεῖν μου LXX 9 so W.*: ḥammūšarīm 10 so B.: wə'in M 11 danach gəljəḫ 12 danach qax 13 danach zūlaḫah 14 so (Th.)W.* nach LXX

XXIX. David bei Achis in Gath (Sβ).

I, 21.

- II *wajjāqom dawīd wajjibrāx*
bajjōm-hahū mippənē ša'ūl,
 (12) *wajjabō 'el-'achīs meleş-gāp.* (12) *wajjōmərū'ābdē 'achīs 'elāu:*
„hālō-zē'āwīd meleş ha'areš?
hālō-lazēja'nū bāmxolōp lēmōr: »hikkā ša'ūl ba'lafāu,
wā'āwīd bərībōpāu?«
 13 *wajjāsēm dawīd 'ēp-hāddabarīm¹ bilbabō, wajjirā mō'ōd*
 (14) *mippənē 'achīs², (14) waišannē³*
'ēp-ṭa'mō bə'enēm, wajjiḥolél bəjadām, wajjāpōf⁴ 'al-dalḥōp haššá'ar,
wajjōrēd rīrō 'el-zəqanō.
 15 *wajjōmər 'achīs 'el-'ābađāu: „hinnē ḥir'ū 'iš mištaggē:*
lāmmā tabi'ū 'ōpō 'elāi?
 16 *<ha>xšār⁵ məšugga'im 'a'nī, kī-hbēḥēm 'ēp-zē'ḥištaggē' 'alāi?*
hāzē jabō 'el-bēḥi?«

XXX. David in Adullam. Der Untergang der Priester von Nob (Sα und Sβ).

I, 22.

- 1 *wajjēleş dawīd miššām wajjimalēt <wajjabō>¹ 'el-məšudāp² 'ādullām.*
wajjišmā'ū'ēxāu wəchōl-bēḥ'abū, wajjērādū'elāu šāmmā.
 2 *wajjiḥqābbəšū'elāu kōl-'iš mašōq wəchōl-'iš 'āšer-lō nošē,*
wəchōl-'iš mār-néfeš, waiḥī 'ālēm ləšār, wajjihjū 'immō
 (3) *kə'arbá'me'ōp'īs. (3) wajjēleş dawīd miššām mišpē mō'āb,*
wajjōmər 'el-meleş mō'āb: „ješēb-³ nā'abī wə'immī 'ittāch⁴,
 (4) *'ād'āšēr 'edá', mā-jja'sē-llī'ēlohīm!“ (4) wajjānnixēm⁵ lifnē⁶ meleş mō'āb,*
wajjēsəbū'immō kōl-jəmē'ḥjōp-dawīd bāmsūdā.
 5 *wajjōmər gād ḥannabi 'el-dawīd: „lō ḥešēb bāmsūdā,*
leḥ'ubāḥa-llāch'ēreš jəhūdā!“
wajjēleş dawīd wajjabō ja'ar-xáreḥ. × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥
 6 *wajjišmā' ša'ūl*
 (kī-nōđā' dawīd wəha'našim⁷ 'āšer'ittō): *wəša'ūl jōšēb baḡḡib'á*

XXIX. 1 danach *ha'ellē* M, fehlt LXX 2 danach *meleş-gāp* 3 so (Th.) W.*: *waišannō* M 4 so Th.* nach LXX: *waiḥau* M 5 so Kl. nach LXX

XXX. 1 so Th. nach LXX 2 so (bez. *məšađāp*) W.*: *-mə'araḥ* 3 so (Th.) B.* nach Peš. Vulg.: *ješē-* M, *γινέσθωσαν* LXX 4 so Kl.* nach LXX: *'ittāchem* M 5 so W.* nach Peš. Vulg. Targ.: *wajjānxem* 6 *'ēp-pənē*. Oder lies *'ēp-pənē ḥammēleş?* 7 so Kl.* nach LXX: *wə'našim* M

- (7) *taxap-ha'ěşel babbamā⁸, waḡnīpō bajadō⁹, (7) wajjōmer ša'ūl la'badāu*
hannīşşabīm 'alāu: „şim'ū-nā, bnē-jāmīnī, gām-lachulchēm jittēn
bēn-jīşşāi šadōp uchramīm, wəchulchēm¹⁰ jaşīm šarē 'ālafīm,
- (8) *wəsarē me'ōp, (8) kī-qşartēm kullachēm 'alāi, wēn-golē 'ep-'oznī*
bichrōp-bānī 'im-bēn-jīşşāi? wēn-xomēl¹¹ mikkēm 'alāi
wəgolē 'ep-'oznī, kī-heqīm bānī 'ep-'abdī 'alāi lə'ojēb¹²
- (9) *kajjōm hażzē?“(9) wajjā'an do'ég ha'đomī (wəhū nişşāb*
'im-¹³'abdē ša'ūl) wajjōmār: „ra'īpī 'ep-bēn- jīşşāi bā-nōbē
- (10) *'el-'āximēlech bēn- 'āxītūb <hakkohén>¹⁴, (10) wajjīş'āl-lō bēlohīm¹⁵,*
wəşēdā-nāpān-lō, wə'ep-xérēb goljāp haplišṭī nāpān lō.“
- ¹¹ *wajjīşlāx hāmmēlech liqrō 'ep-'āximēlech bēn-'āxītūb hakkohén,*
wə'ep-kōl-bēp-'abīu, hakkohānīm 'āşēr-bānōb, wajjabō'ū chullām 'el-hāmmēlech.
- ¹² *wajjōmer ša'ūl: „şəma'-nā, bēn-'āxītūb!“ wajjōmer: „hinānī, 'āđonī!“*
- ¹³ *wajjōmer¹⁶: „lammā qəşartēm 'alāi 'attā ubēn-jīşşāi,*
ləpittāch¹⁷ lō ləxēm wəxérēb, wəsa'ōl lō bēlohīm,
- (14) *laqūm 'alāi¹⁸ lə'ojēb¹² kajjōm hażzē?“(14) wajjā'an 'āximēlech*
'ep-hāmmēlech wajjōmer: „umī bəchōl- 'ābadēch kađawīđ ne'mān,
wəxpān hāmmēlech wəşār <kōl>¹⁹ mişmə'tāch, wənichbāđ bəbēpāch?
- ¹⁵ *hājōm haḡillōpī liş'ōl-lō bēlohīm? xalīlā ū!*
'al-jaşēm hāmmēlech bə'abdō đabār <u>bchōl-²⁰bēp 'abī:
kī-lō-jađā' 'ābdāch bəchōl-zōp đabār qatōn 'ōzadōl!“
- ¹⁶ *wajjōmer hāmmēlech <ša'ūl>²¹: „mōp tamūp, 'āximēlech, 'attā*
- (17) *wəchōl-bēp-'abīch!“ (17) wajjōmer hāmmēlech laraşīm hannīşşabīm 'alāu:*
„sōbbū wəhamīpū kohānē jahwē, kī-zām-jađām 'im-dawīđ,
wəchī jađā'ū, kī-borēx hū, wəlō zalū 'ep-'oznī!“
wəlō-'abū 'abdē hāmmēlech lişlōx 'ep-jađām lifgō“
- (18) *bəchōhānē-jahwē. (18) wajjōmer hāmmēlech ləđōjēz: „sōb 'attā*
ufzā' bakkohānīm!“ wajjissōb dōjēz²², wajjifgə'-hū bakkohānīm,
wajjāmep bajjōm haḡū šəmonīm wəxmişşā'iš-noşē 'efōđ²³.
- ¹⁹ *× × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ wə'ep-nōb*
'ir-hakkohānīm hikkā ləfī-xérēb,
me'īş wə'ad-'işşā, me'ōlél wə'ad-jōnēq, wəşōr wəxmōr waşē²⁴.
- ²⁰ *wajjimmalēt bēn-'exād la'ximēlech²⁵,*
- (21) *uşmō 'ēbjāpār, wajjibrāx 'axrē-đawīđ. (21) wajjaggēđ 'ēbjāpār ləđawīđ,*
kī-harāz ša'ūl 'ep-kohānē-jahwē.
- ²² *wajjōmer dawīđ²⁶: „jađā'tī bajjōm haḡū, kī-šām dōjēz²²,*

⁸ so Kl.* nach LXX: baramā M ⁹ danach wəchōl-'ābadāu nişşabīm 'alāu
¹⁰ so Th.* nach LXX: ləchullachēm M ¹¹ so Kl.* nach LXX: -xolē M ¹² so Kl.*
nach LXX: lə'oreb M ¹³ so B.: 'al- M (ἐπι τὰς ἡμιόρους LXX) ¹⁴ so B. nach
LXX ¹⁵ so LXX: bəjahwē M ¹⁶ danach 'elau ša'ūl ¹⁷ so Kl.* nach LXX:
bəpittācha M ¹⁸ so Th.* nach den Verss.: 'elai M ¹⁹ so Kl. nach LXX: wəsar 'el- M
²⁰ so Th.* nach LXX ²¹ so LXX ²² danach ha'āđomī ²³ danach bađ M, fehlt
LXX, gestrichen von B.* ²⁴ danach ləfī-xérēb M, fehlt LXX, gestrichen von Kl.*
²⁵ danach bēn-'āxītūb ²⁶ danach lə'ēbjāpār

kī-haggēd jaggīd lāša'ūl!

- (23) 'anochī xābtī²⁷ bəchōl-néfeš bēp'abīch: (23) šəbā 'ittī, 'al-tirā,
kī'āšér-jəbāqqēs 'ēp-nafsāch²⁸,
jəbāqqēs 'ēp-nafsī²⁸, kī-mišmérép 'attā 'immadī! <wajjésēb 'immō>.

XXXI. David in Qe'ila (Sβ).

I, 23.

- 1 *wajjaggīdū lədawīd lēmór:*
 „hinné fəlištīm nilxamīm biq'ilā, wəhəmmā šosīm 'ēp-həgranōp!“
- 2 *wajjis'āl dawīd bəjəhwē*
 lēmór: „hə'elēch wəhikkēpī bəplīštīm ha'ellē?“ *wajjōmēr jəhwē¹:*
 „lēch wəhikkīp², wəhōšā't 'ēp-qə'ilā!“
- 3 *wajjōmərū'ānšē dāwīd 'elāu:* „hinnē'ānāxnūfō³ jəre'im,
 wə'af kī-nelēch qə'ilā
- (4) 'el-mə'rechép⁴ pəlištīm!“ (4) *wajjōsef 'ōd dāwīd liš'ōl bəjəhwē,*
wajja'nēu jəhwē wajjōmēr: „qūm-réd⁵,
- (5) *kī'ānī nōpən 'ēp-pəlištīm bəjadāch!“* (5) *wajjēlēch dāwīd wə'našāu*
qə'ilā, wajjillāxəm bəplīštīm,
<wajjanūsū mippānāu>⁶, wajjinhāz 'ēp-miqnēm, wajjāch-bahēm-makkā zəđōlā,
wajjōšā' dāwīd 'ēp-jōšəbē qə'ilā.
- 6 *wəihī bərədep <dāwīd qə'ilā>, wəbjəpār bən-'āximēlēch jarād*
'ēp-dāwīd, <wəha>'efōd bəjadō⁷.
- 7 *wajjuggād lāša'ūl, kī-bā dāwīd qə'ilā, wajjōmēr ša'ūl:*
 „machār⁸ 'opō 'ēlohīm bəjadī,
- (8) *kī-nisgār labō bə'ir dəlapāim ubrix!“* (8) *wajjašmā'⁹ ša'ūl*
'ēp-kōl-ha'am-lāmmilxamā
- (9) *larēdep qə'ilā lašūr 'el-dāwīd wəl-'ānašāu.* (9) *wajjēdā' dāwīd*
kī'alāu ša'ūl məxriš harā'ā,
- (10) *wajjōmēr <dāwīd>¹⁰ 'el-'ēbjəpār həkko'hēn:* „haggišā ha'efōd!“ (10) *wajjōmār¹¹:*
 „jəhwē 'ēlohē jisra'el,
 šamó'šamā'ābdāch kī-mbāqqēs ša'ūl labō 'el-qə'ilā ləšəxēp
- (11) *la'ir bə'būrī:* (11) *<wə'attā>¹²:*
həjerēd ša'ūl kə'sér-šamā'ābdāch? jəhwē¹³, haggēd-nā lə'ābdāch!“
wajjōmēr jəhwē: „jerēd!“
- 12 *wajjōmēr¹⁴:* „həjasgīrū bə'lē qə'ilā 'opī wəp-'ānašāu bəjad-ša'ūl?“
wajjōmēr jəhwē: „jasgīrū!“

27 so TH.* nach LXX: sabboḥī M 28 so TH.*: -nafsī bez. -nafsēcha

XXXI. 1 danach 'el-dawīd M, fehlt LXX, gestrichen von B. 2 danach bəppəlištīm (+ ha'ellē LXX) 3 danach bihūdā, gestrichen von B. 4 mə'archōp 5 danach qə'ilā 6 so TH. nach LXX 7 w. bibrox 'ēbjəpār bən-'āxim. 'el-dawīd (+ wəhū 'im-dawīd LXX) qə'ilā 'efōd jarād bəjadō (q. jarād wəha'efōd b. LXX) 8 so TH.* nach LXX: nikkār M 9 so KL.*: wəjšamma' M 10 so LXX 11 danach dāwīd 12 so LXX; davor həjasgīrunī bə'lē qə'ilā bəjadō M (bloß həjasger LXX), gestrichen von W.* 13 danach 'ēlohē jisra'el 14 danach dāwīd MLXXA (V. 12 fehlt LXX B)

- 13 *wajjāqom dawīd wa'našāu: kašēsme'ōp'is, wajjesə'u miq'ilā,*
wajjihállachūba'sérjihalla, chū.
ulša'ūl huggād, kī-nimlāt dawīd miq'ilā, wajjēxdāl lašēp,
 14^a *wajjēšēb dawīd bəmidbār¹⁵ <zif>.*

XXXII. David in der Steppe Ziph nach Sa.

I, 23.

- 14^b <*wajjibrāx dawīd*> *mimšudāp¹ <'ādullām>, wajjēšēb² bəmidbār-zif.*
waibaqsēu ša'ūl kōl-hajjamīm, wəlō-nəpanō 'ēlohīm
 15 *bəjadō, (15) wajjirā³ dawīd kī-jašā ša'ūl ləbaqqēs 'ēp-našō.*
 (16) *wədawīd bəmidbār- zif baxōršā, (16) wajjāqom jōnaḥán bən-ša'ūl,*
 (17) *wajjēlēch 'el-dawīd⁴, waixazzēq 'ēp-jađō bēlohīm, (17) wajjōmer 'elāu:*
„'al-tirā, kīlō ḥimša'éch jađ-⁵'abī: wə'attā timlōch 'al-jisra'el,
wanochī 'ehjē- llāch ləmišnē, wəzām-ša'ūl'abī jođe'kén!“
 18 *wajjichrəḥūšənēm bərīp lifnē jahwē, wajjēšēb dawīd*
baxōršā, wəjōnaḥán halāch ləbēpō. (s. 26, 1)

XXXIII. David in der Steppe Ziph und Ma'on nach Sg.

I, 23.

- 19 *wajja'lū <haz>zifim¹ 'el-ša'ūl haḡgib'ápā lēmōr: „hinnē² dawīd*
mistattér 'immānū bəmšadōp³:
 20 *wə'attā ləchōl- 'awwāp naššāch, haḡmēlēch, larēđēp rēđ,*
wəlānū haḡgīrōbjađ haḡmēlēch!“
 21 *wajjōmer ša'ūl: „bərūchīm 'attēm⁴ ləjahwē, kīxāmāltēm'alai:*
 22 *ləchū-nā hachīnū 'ōđ,*
ud'ū ur'ū 'ēp-məqōmō 'āšēr-tihjē raḡlō haḡmherā⁴ šām,
(kī⁵'arōm ja'rīm hū),
 23 *ur'ū ud'ū mikkól haḡmaḡbo'im 'āšēr jihxabbē šām,*
wəšābtēm'elai 'el-nachōn,
wəhalāchtī 'ittāchēm, wəhajā 'im-jēšnō ba'āreš, wəxippástī 'opō
bəchōl 'alfē jəhūdā.“
 24 *wajjaqūmū <haz-zifim>⁶ wajjēlēchū-zifā lifnē ša'ūl, wədawīd*
wa'našāu bəmidbār ma'on⁷.
 25 *wajjēlēch ša'ūl wa'našāu ləbaqsō⁸. wajjāḡgīdū lədawīd, wajjērēđ*

15 *bəmidbar*XXXII. 1 *bəmməšadōp* 2 danach *bahar* 3 so EWALD*: *wajjar* 4 danach *xoršā* 5 danach *ša'ūl*XXXIII. 1 so B. nach LXX 2 *həlō M, həlō hinnē LXX* 3 danach *baxōršā + bəḡib'ap haḡāchilā 'āšēr mīmīn haššimōn* (aus Sa 23, 15 + 26, 1), gestrichen von (KL.) B.* 4 so TH.* nach *év τάχει LXX: mī ra'ahū M* 5 danach *'amar 'elai M, 'āmartēm 'ulai LXX* 6 so KL.* nach LXX 7 danach *ba'arabā 'el jəmīn haššimōn*, gestrichen von B.* 8 so TH.* nach LXX: *ləbaqqēs M*

- ḥaṣṣēlā' 'āšēr⁹ bəmidbār ma'ōn.*
wajjīsmā' ša'ūl, wajjirdōf 'axārē- dawīd midbār ma'ōn.
 26 *wajjēlēch ša'ūl <wə'našāu>¹⁰*
miššād hahār mizzē, wədawīd wə'našāu miššād hahār
mizzē, waiḥī dawīd
nəxpās lalēcheḥ mippənē ša'ūl, wəša'ūl wə'našāu 'otərīm
'el-dawīd wə'el-'ānašāu
 (27) *ləḥofsām: (27) umal'āch bā 'el-ša'ūl lēmōr: „māhrā wələchā,*
kī-fašətū fəlišṭīm 'al-ha'arəš!“
 28 *wajjāšəb ša'ūl mirdōf 'axrē-dawīd, wajjēlēch liqrāḥ pəlišṭīm.*
'al-kén qarə'ū¹¹ lammaqōm ḥahū
 (24, 1) *sēlā' ḥammaxləqōḥ <'ad-hajjōm ḥazzē>. (24, 1) wajjā'al dawīd miššām*
wajjēšəb bimšadōḥ 'en-geḏī.

XXXIV. David in Engedi. Das Mantelabenteuer (Sβ).

I, 24.

- 2 *waiḥī ka'sēr-šāb ša'ūl me'axrē pəlišṭīm, wajjaggidū lō*
lēmōr: „hinnē-dawīd bəmidbār 'en-geḏī!“
 3 *wajjiqqāx ša'ūl šəlōšəḥ 'ālafīm 'iš-baxūr mikkōl-jisra'el,*
wajjēlēch ləḥaqqəš 'eḥ-dawīd wə'našāu
 (4) *'al-pənē šūrē ḥai'elīm. (4) wajjabō 'el-gidrōḥ ḥaššōn 'al-ḥadderech,*
wəšām mə'arā, wajjabō ša'ūl
ləhasəch 'eḥ-raḡlāu: wədawīd wə'našāu bəjarkəḥə ḥam'arā jošəbīm.
 5 *wajjōmərū'ənšē dawīd 'elāu:*
„hinnē-hajjōm-naḥān jahwē¹ 'eḥ-'ojəbāch bəjadāch, wə'asīḥa llō
ka'sēr jīṭāb bə'enēch!“
 7 *wajjōmər²: „xalīlā llī mijjahwē, 'im-'e'sē 'eḥ-ḥaddabār ḥazzē*
lāḏonī³ lišlōx-jadībō,
 (8) *kī-məšīx-jahwē-ḥū!“ (8) waiššasā'⁴ 'eḥ-'ānašāu bəḏbarīm, wəlō nəḥanām*
laqūm × × ⊥ 'el-ša'ūl⁵.
 5^d *wajjāqom dawīd wajjichrōḥ 'eḥ-kənāf- ḥammə'īl 'āšēr-ləša'ūl*
 (6) *ballāt: (6) waiḥī 'axrē-chen,*
wajjāch leḥ-dawīd 'oḥō 'al-'āšēr karāḥ 'eḥ-kənāf ḥammə'īl⁶.
 8^c *wəša'ūl qām meḥam'arā,*
 (9) *wajjēlēch bəddərəch, (9) wajjāqom dawīd 'axārāu⁷ wajjese meḥam'arā,*
wajjiqrā 'axrē-ša'ūl lēmōr:
„'āḏonī ḥammēlēch!“ wajjabbēt ša'ūl 'axārāu, wajjiqqōḏ dawīd
'appāim 'aršā wajjištāxū,

9 so W.* nach LXX: wajjeseḥ M 10 so W.* nach LXX 11 lies qarā?

XXXIV. 1 h. h. 'āšer-'amar jahwē 'elēcha hinnē 'anochī noḥen (laḥeḥ LXX)
 2 danach la'našāu M, dawīd l. LXX 3 danach limšix jahwē, gestrichen von B. 4 da-
 nach dawīd 5 vgl. ἀναστάντας θῦσαι (= liḥox?) τὸν Σαούλ LXX (vgl. Th. lahrog 'eḥ-)
 6 so Th.* nach LXX: 'eḥ-kanaf 'āšer ləša'ūl M 7 so B. nach LXX: 'axārē-chen M

- 10 *wajjōmer*⁸ *lašā'ūl*: „*lammā hišmā' 'eḅ-dibrē 'adām*⁹ *lēmōr*:
»*hinnē dawīd mabāqqēs ra'afāch*^{10?}«
- 11 *hinnē hajjōm* *hazzē ra'ū 'enēch 'eḅ'āšēr-nəḅanāch jahwē*
hajjōm bəjadī bam'arā,
*wə'ma'én*¹¹ *ləḥorzāch, wa'axūs*¹² *'alēch, wa'omār*: »*lō-'ešlāx jadī*
bādonī, kī-məšīx jahwē *hū*«.
- 12 *gam*-¹³ *rə'ē 'eḅ-kənāf m'ūlāch bəjadī*: *kī-bchōrḅī 'eḅ-kənāf m'ūlāch*
wəlō ḥəraḡtīch, da'ur'ē
kī'ēn bəjadī ra'ā wafēšā', wəlō-xatāḅī lāch,
wə'attā šodē 'eḅ-naḡšī ləqaxtāh:
- 13 *jišpōṭ jahwē bēnī ubēnāch, unqamānī jahwē mimmēkkā,*
wəjadī lōḅihjē-bbāch!
- 14 *ka'sēr jōmār məšāl haqqadmonī*: „*merša'im ješē rēšā',*
wəjadī lōḅihjē-bbāch.“
- 15 *'axrēmī jašā mēlēch jisra'él? 'axrēmī 'attā roḡéf?*
'axrē-kēlēḅ mēḅ, 'axrē-par'ōš' exād!
- 16 *wəhajā jahwē ləḡajjān wəšafāt bēnī ubēnāch wəjèrē,*
wəjarēḅ 'eḅ-rīḅī, wəjišpōṭēnī mijjadāch!“
- 17 *wəihī kəchallōḅ dawīd ləḡabbēr 'eḅ-hāddəbarīm ha'ellē*
'el-ša'ūl, wajjōmer ša'ūl:
„*ha'attā*¹⁴ *zē, bēnī dawīd?*“ *wajjiššā*¹⁵ *golō wajjēḅk,*
- 18 *wajjōmer 'el-dawīd*: „*šaddīq 'attā*
mimmēnnī, kī'attā gəməltānī haṡṡōbā, wə'nī gəməltīch harā'ā.
- 19 *wə'attā hiḡdāltā*¹⁶ *hajjōm*
*'eḅ'āšēr-'asīḅā 'ittī ṡōbā, 'āšēr*¹⁷ *siggəranī jahwē*
bəjadāch, wəlō ḥəraḡtānī:
- 20 *umī*¹⁸ *jimšū'iš 'ojəḅō*¹⁸ *x x 1*¹⁹, *wəšilxō bəḡéreḅ ṡōbā?*
*wəjahwē jəšalmēch ṡaxāḅ <haṡ>ṡōbā*²⁰
- (21) *'āšēr 'asīḅā lī*: (21) *wə'attā hinnē-jadā'tī kī-malōch timlōch,*
wəqāmā bəjadāch məmlēcheḅ jisra'él!
- 22 *wə'attā hiššāḅ'ā llī bəjahwē, 'im-təchrīḅ 'eḅ-zar'ī 'axārāi,*
wim-təšmīd 'eḅ-šəmī mibbēḅ 'abī.“
- 23 *wajjiššāḅ' dawīd laša'ūl. wajjēlēch ša'ūl <haḡḡib'āḅā> 'el-bēḅō,*
wəḡdawīd wə'našāu 'alū 'al-həməšūḡā.

8 danach *dawīd* 9 *ha'ām* LXX 10 *'eḅ-naḡšāch* LXX 11 so W.* nach LXX:
wə'amār M 12 so W.* nach LXX: *wattaxos* M 13 davor *wə'abī rə'ē* M, fehlt LXX,
gestrichen von N. 14 *ḥəqoləcha* 15 danach *ša'ūl* M, fehlt LXX 16 so KL.*:
hiḡḡadta 17 davor *'eḅ* M, gestrichen von K.* 18 so (KL.)B.: *wəchī* bez. *'eḅ-'ojəḅō*
19 *έν θλίψει* LXX (= *bašsarā* TH.*) 20 *ṡōbā ṡaxāḅ hajjōm hazzē* M, *ἀγαθὰ καθῶς*
πεποίηκας σήμερον LXX

XXXV. Samuels Tod (S_α).

I, 25.

- 1 *wajjámop šəmū'el, wajjiqqabəšū chol-jísra'el wajjispəđū-lō,*
wajjiqbərühū bəbēpō baramā. wajjāqom dawīd wajjèréd
'el-miđbār ma'ōn¹ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥

XXXVI. David und Abigail (S_β).

I, 25.

- 2 *waihī'is¹ bəma'ōn, umə'səu bakkarmēl, wəha'is gadōl mə'od,*
wəlōšōn šəlōšəp-'ālafīm²,
- (3) *wəhū zozéz³ 'əp-šōnō bakkarmēl, (3) wəšəm ha'is nabāl,*
wəšəm 'istō 'ābīgāil.
- wəha'issā tōbaβ-sécheł wīfaβ-tó'ar, wəha'is qašē wərá' ma'lalim⁴.*
- 4 *wajjišmā' dawīd bəmmiđbār,*
- (5) *kī-zozéz nabāl <hakkarmēli>⁵ 'əp-šōnō, (5) wajjišlax⁶ 'āsarā nə'arim,*
wajjōmer dawīd lan'arim:
- „'ālū charmēlā, ubāpēm 'el-nabāl, uš'eltēm-lōbišmī ləšalōm,*
 6 *wə'martēm: × × ⊥ × × ⊥⁷:*
- 'attā⁸ šalōm ubēpāch šalōm, wəchól 'āšer-lāch šalōm!*
- 7 *wə'attā <hinnē>⁹ šamə'tī,*
kī-zozézim-lāch: <wə>'attā haro'im 'āšer-lāch hajū 'immānū
<bəmmiđbār, wə>lō¹⁰ hečlamnūm,
wəlō-nisqād lahēm mə'umā kol-jəmē hējōpām bakkarmēl:
- 8 *šə'al 'əp-nə'arēch, wajjaggīđū lāch!*
wəjimšə'ú han'arim xən bə'enēch, kī-'al-jōm tōb bānū:
tənā-nnā 'əp-āšer timšā jađāch
- (9) *lə'badēch wəlibnāch¹¹ ləđawīd!“ (9) wajjabó'ū han'arim¹² wəiđabrū 'el-nabāl*
kəchól-həđbarim ha'ellē
- (10) *bəšəm dawīd. wajjanūxū¹³, (10) wajjā'an nabāl 'əp-'abđē đawīd,*
wajjōmer: „mī đawīd,
umī bən-jiššāi? hajjōm rabbū <ha>'bāđim¹⁴ həmmiβparəšim
'is mippənē 'āđonāu!
- 11 *wəlaqaxti 'əp-laxmī wəp-jēnī¹⁵ wəp-tiβxapī 'āšer tabaxti-lzozəzai,*
wənapāttī <'opām>¹⁶ lə'našim

XXXV. I so TH.* nach LXX: pāran M

XXXVI. I so B.* nach LXX: wə'is M 2 danach wə'elef 'izzim 3 so KL.*:
waihī bizzoz 4 danach *wəhū chalibbi*, gestrichen von KL. 5 so TH. nach LXX
 6 danach *dawīd* 7 dafür unverständlich *kō lexai* M, τάδε εις ὄρας LXX. Lies etwa
kō'amār-lach'axīch (+ *dawīd*?) oder dgl.? 8 so B.: *wə'attā* 9 so LXX 10 so
 (W.*) B. nach LXX 11 *lə'badēch wə-* fehlt LXX 12 so LXX: *nə'rē đawīd* M
 13 oder lies *bəšəm dawīd wəinūxūn* ||? 14 so TH.* nach LXX 15 so TH.* nach LXX:
-mēmāi M 16 so LXX

- (12) 'āšēr lō-jadā'ti 'ē-mizzē hēmmā? (12) wajjahfēchū nā'rē-đawīd lēđarkām,
wajjašūbū wajjabō'ū wajjagīdū lō
- (13) kađbarīm¹⁷ ha'ellē. (13) wajjōmer dawīd la'našāu: „xizrū'is 'ēp-xarbō!“
wajjāxgērū'is 'ēp-xarbō,
wajjāxgōr gam-dawīd 'ēp-xarbō, wajja'lū 'axrē-đawīd¹⁸ kə'arbā'me'ōp'is,
umāpāim jašabū 'al-hakkelīm.
- 14 wəla'bižāil'ešēp-nabāl higgīd-nā'ar-'exād mehānnə'arīm lēmōr:
„hinnē šalāx dawīd
ma'achīm mehāmidbār ləbarēch 'ēp-'āđonēn, wajjā'ať bahēm <'āđonēn>,
15 wəha'našīm tobim-lānū mə'ōđ:
lō hichlimūn¹⁹, wəlō-faqāđnū mə'ūmā kōl-jēmē hiḫalchēnū²⁰
'ittām bihjo'pēnū baššādē:
- 16 xōmā-hajū'alēn gam-lāilā gam-jōmām kōl-jēmē hējo'pēnū 'immām
(17) ro'īm haššōn: (17) wə'attā də'ī
ur'ī mā-tta'sī, kī-chaləpā hara'ā 'al-²¹'āđonēn wə'al-kōl-bēpō,
wəhūbēn-bəlijjā'al middabbēr 'elāu.“
- 18 wətmahēr 'ābižāil wətiqqāx-māpāim-léxēm ušnāim niblē-jāin,
wəxamēš šōn 'āšūjōp,
wəxamēš sə'īm qalī, ume'ā šimmuqīm, umāpāim dəbetīm,
wəttāšēm 'al-haxmorīm,
19 wəttōmer lin'arēh: „ibrū ləfanāi: hinanī 'axrēchēm ba'ā!“
ul'isāh²² lō higgīdā.
- 20 wəihī²³ hī-rochēbēp 'al-haxmōr wəjorēđēp bəsēpēr hahār, wəhinnē
đawīd wə'našāu jorēđīm
- (21) liqrāpāh, wəttifgāš 'opām. (21) wəđawīd 'amār: „'ach-lāššēqer šamartī
'ēp-kōl-'āšēr-lazē bammidbār,
wəlō-nifqād mikkōl-'āšēr-lō mə'ūmā, wajjāšēb lī
ra'ā tāxāp tōbā:
- 22 kō-ja'sē 'ēlohīm lēđawīd²⁴ wəchō-josīf, 'im-'āš'ir mikkōl-'āšēr-lō
'āđ-'ōr hābbōqer maštīn bəqīr!“
- 23 wəttērē 'ābižāil 'ēp-dawīd, wətmahēr wəttērēđ me'al-haxāmōr,
wəttippōl lifnē²⁵ đawīd
- (24) 'al-panēh wəttištāxū <lō>²⁶ 'ārš<ā>, wəttippōl 'al-rağlāu (24) wəttōmār:
„bī-'ānī, 'āđonī, hē'awōn:
uḫđabbēr-nā 'āma'pāch bə'oznēch, ušmā' 'ēp-dibrē 'āma'pāch:
25 'al-nā jašīm 'āđonī
'ēp-libbō 'al-²⁷'is hāblijjā'al hazzē, 'al-nabāl, kī-chišmō kēn-hū:
nabāl šəmō, unbālā 'immō!
wə'nī 'āma'pāch lō ra'ipī 'ēp-nā'rē 'āđonī 'āšēr-šalāxt.

17 so LXX: kəchōl-hāddəbarīm M 18 lies 'axārāu? 19 so LXX: wəlō hōchlamnū M
20 hiḫallachnū M, ἄς ἦμεν LXX 21 'ēl- M 22 danach nabal M, fehlt LXX 23 so
KL. nach LXX: wəhajū M. Oder lies mit B.* einfaches wəhī? 24 so W.* nach LXX:
lə'ojəbē đawīd M 25 so W.* nach LXX: lə'appē M 26 so LXX 27 'ēl- M

- 26 *wə'attā, 'ādōnī, xai-jahwē*²⁸
*'āšér mənā'āch*²⁹ *mibbō bəḏamīm, wəhōšē' jadāch lāch,*
wə'attā jihjū chənabāl
- (27) *'ojəbēch wəhambaqšim 'el-'ādōnī ra'ā.* (27) *wə'attā haḇrachā haḇzōḇ*
*'āšér-heḇi'ā*³⁰ *šifxapāch*
lāḏōnī, wənittənā lan'arīm, haḇmiḇhāllochīm bəraḇlē 'ādōnī!
- 28 *sānā ləfēšā' 'āmaḇāch,*
kī-'asō-jā'sē-jahwē lāḏōnī bāiḇ ne'mān (kī-milxāmōḇ-jahwē
'ādōnī nilxām), wəra'ā lō-ḇimmašē
- (29) *bəchā mijjamēch,* (29) *wəqām*³¹ *'adām lirdəfāch ulbaqqēs 'eḇ-nafšāch,*
wəhājəḇā-néféš 'ādōnī
šəruwā bišrōr haḇajjim 'eḇ-jahwē 'ēlohēch, wə'eḇ-néféš 'ojəbēch
jəqal'ēnnā bəḇōch kaḇhaqqāla'!
- 30 *wəhajā kī-jā'sē jahwē lāḏōnī kəchōl 'āšér-dibbēr*³² *'alēch,*
wəšiwwāch lənazīd 'al-jisra'el,
- 31 *wəlō-ḇihjē-zōḇ lāch ləfūqā ulmichšōl lēb lāḏōnī*
*lišpōch-*³³ *dām xinnām,*
*ulhōšē' <jād>*³⁴ *'ādōnī lō. wəhētīb jahwē lāḏōnī,*
- (32) *wəzachārt 'eḇ-'āmaḇāch!*“ (32) *wajjōmer dawīd*³⁵:
*„barūch jahwē 'ēlohē jisra'el 'āšér šəlaḇēch haḇjōm*³⁶
- (33) *liqrāḇi,* (33) *uḇarūch ta'mēch,*
*uḇrūchā 'att, 'āšér kəliḇin haḇjōm*³⁷ *mibbō bəḏamīm,*
wəhōšē' jadī lī.
- 34 *wə'ulām xai-jahwē*³⁸ *'āšér mənā'ānī <haḇjōm>*³⁹ *məharā' oḇāch,*
*kī-lulē mihārt wəttabō'i*⁴⁰ *liqrāḇi,*
kī'im-nōḇār lənabāl 'ad-'ōr haḇbōqer maštīn bəqīr!“
- 35 *wajjiqqāx dawīd mijjadāh*
'eḇ-'āšér-heḇi'ālō, wəlāh 'amār: „āli ləšalōm ləḇēḇēch:
rə'i šamā'tī bəqōlēch,
- (36) *wə'ēššā panāich!*“ (36) *wəttabō 'āḇiḇāil 'el-nabāl, wəhinnē-lō-mišṭē*
bəḇēḇō kəmištē haḇmēlēch,
wəlēb-nabāl-ṭōb 'alāu, wəhū-šikkōr 'ad-mə'ōd, wəlō-higgīdāllō
dabār qatōn wəzaḏōl
- (37) *'ad-'ōr haḇbōqer.* (37) *wəihī ḇabbōqer bəšēḇ haḇjāin minnabāl,*
wəttāggēd-lō 'ištō
'eḇ-hadbarīm ha'ēllē, wajjāmoḇ libbō bəqirbō, wəhū-hajā-lə'āḇen.
- 38 *wəihī ka'séḇḇ jamīm*⁴¹,
- (39) *wajjiggōf jahwē 'eḇ-nabāl wajjamōḇ.* (39) *wajjišmā' dawīd, kī-mēḇ*⁴²,

28 danach *wəxē-nafšəcha*, gestrichen von N.* 29 danach *jahwē* 30 so W.*:
heḇi M 31 so W.* nach LXX: *wajjaqom* M 32 danach *'eḇ-hattōbā* 33 so W.*
nach LXX: *wəlišpōch-* M 34 so Th.* nach LXX 35 danach *la'ḇiḇāḇal*. Ist etwa auch
dawīd zu streichen und *wajjōmār* zu lesen? 36 danach *haḇzē* M, in LXX fehlen beide
Worte 37 danach *haḇzē* M, fehlt LXX 38 danach *'ēlohē jisra'el* (aus 32 wiederholt)
39 so LXX 40 so allgemein: *wəttabōḇi* M 41 so W.* nach LXX: *haḇjamīm* M 42 da-
nach *nabāl* M (in LXX fehlt auch *kī-mēḇ*)

- wajjōmer: „barūch jahwē,
 'āšer rāb 'eḅ-rīb xerpaḅī mijjād nabāl, weḅ-'abdō xašāch mera'ā,
 weḅra'āḅ nabāl hešīb⁴³ bərošō!“
 wajjišlāx dawīd waidābbēr ba'biḡāil laqaxtāh lō lə'iššā.
 40 wajjabō'ū 'abdē dawīd 'el-'ābiḡāil
 haḱkarmēlā, waidābbērū 'elēh lēmōr: „dawīd šalaxānū 'elāich
 laqaxtēch lō lə'iššā!“
 41 wattaqom wattištāxū 'appāim 'aršā, wattomer × × ⊥ × × ⊥:
 „hinnē 'amaḅāch lašifcā
 (42) lirxōš raḡlē 'abdē 'ādonī!“ (42) wattaqom⁴⁴ wattirkāb 'al-haxmōr,
 waxamēš na'roḅēh holəchoḅ⁴⁵ ləraḡlāh,
 wattēleḡch 'axrē maḡ'āchē dawīd, wattəhē-lō lə'iššā.
 43 weḅ-'āxīnō'am laqāx dawīd mijjizrə'ēl,
 (44) wattiḡjēn gam-štēhēn lō lənašīm, (44) wəša'ūl naḅān 'eḅ-michāl
 bittō'ešēḅdawīd ləfalḡi bēn-lāiš⁴⁶.

XXXVII. David in Sauls Lager (Sa).

I, 26.

- 1 × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥, wajjabō'ū haḡzifīm 'el-ša'ūl
 haḡḡib'āḅā lēmōr: „hinnē¹ dawīd mistattēr beḡib'āḅ haḡchilā
 (2) 'al-pənē hašīmōn!“ (2) wajjāqom ša'ūl wajjereḡt 'el-midḅar-zīf,
 wə'ittō šəlōšēḅ- 'ālafīm'iš-bəxūrē jisra'el ləbaqqēš 'eḅ-dawīd
 (3) bəmidḅar-zīf, (3) wajjīxan ša'ūl beḡib'āḅ haḡchilā² 'al-haddāreḡch,
 wədawīd jošēb bəmmidḅār. wajjār kī-ḅā'ša'ūl 'axāraū haḡmidḅārā,
 4 wajjišlāx dawīd mərəḡlīm, wajjēdā' kī-ḅā'ša'ūl 'el-nachōn,
 5 wajjāqom dawīd wajjabō 'el-hammaqōm 'āšēr xanā-šām ša'ūl.
 wajjār³ 'eḅ-hammaqōm 'āšēr šaḡḅ-šām ša'ūl wə'abnēr bēn-nēr
 šār-šəba'ō (wəša'ūl šochēb bəmmaḡ'gāl, <wə'abnēr>⁴ wəha'am
 (6) xonīm səḅibōḅāu), (6) wajjā'an dawīd wajjōmār 'el-'āximēleḡch haḡittī
 weḅ-'āḅišāi bēn-šəruḡā 'āxī jō'āb lēmōr: „mī-jeḡēd 'ittī
 'el-ša'ūl 'el-hammaḡnē?“ wajjōmer 'āḅišāi: „'ānī 'erēd 'immāch!“
 7 wajjabō dawīd wə'ḅišāi 'el-hammaḡnē⁵ lailā, wəhinnē ša'ūl
 šochēb jašēn bəmmaḡ'gāl, wəxniḅō mə'ūchā-ḅa'arēš mərə'šoḅāu,
 (8) wə'abnēr wəha'am šochēbīm səḅibōḅāu. (8) wajjōmer 'āḅišāi 'el-dawīd:
 „siggār 'ēlohīm haḡjōm 'eḅ-'ojəḅāch bəjaḡāch: wə'attā 'akkēnnūnā
 (9) bəxniḅ⁶ pə'am'axāḅ, wəlō 'ešnē'lō!“ (9) wajjōmer dawīd 'el-'āḅišāi:
 „'al-tāšxiḅēhū, kī-mī jišlāx⁷ jadō bimšīx jahwē wəniqqā?“

43 danach jahwē 44 davor wətməher M, fehlt LXX; danach 'ābiḡāil 45 so W.*
 nach LXX: haḡholəchoḅ M 46 danach 'āšer migḡallīm M, τῶ ἐκ Πομπά LXX

XXXVII. 1 so LXX: hāḡlō M 2 danach 'āšer 'al-pənē hašīmōn 3 danach
 dawīd M (LXX weicht ab) 4 vgl. 7^c 5 so B.: -ha'am 6 danach uba'arēš
 7 so Sm.* nach LXX: šalax M

- 10 wajjōmer dawīd: „xai-jahwē, kī'im-jahwē jiggōfēnnū, 'ō-jōmō jabō
 (11) wamēp, 'ōbammīlxamā jeréd wənispā: (11) xalīlā lī mijjahwē
 miššəlōx jadī bimšīx jahwē! wə'attā qax-nā 'ēp-haxnīp
 'āšēr mərə'sōpāu, wə'ēp-šappāxap hammāim⁸, wənēlchā-llānū!“
- 12 wajjiqqāx dawīd 'ēp-haxnīp wēp-šappāxap hammāim mimmərə'sōpē⁹ ša'ūl,
 wajjēlchūlahēm, wēn-ro'ē wēn-jōdē, wēn-meqīs, kī-chullām jəšenīm,
 (13) kī-tárdemāp-jahwē nafəlā 'ālem. (13) wajjā'bōr dawīd ha'ēber,
 wajjā'mōd 'al-rōš-hahār meraxōq (rāb hammāqōm bēnēm),
 14 wajjiqrā dawīd¹⁰ lēmór: „hālō-pā'nē, 'ābnēr?“ wajjā'an 'ābnēr
 (15) wajjōmer: „mī'attā qarāp 'el-hammēlech?“ (15) wajjōmer dawīd 'el-'ābnēr:
 „hālō-'iš 'attā, umī chamōchá bjisra'él, wəlammā lōšamārt
 'al-¹¹ 'ādonēch hammēlech, kī-bā 'axād-ha'am ləhašxīp 'ēp-hammēlech 'ādonēch?
 16 lō-tōb haddabār hazzē 'āšēr-'asīp: xai-jahwē, kībnē-māup 'attēm,
 'āšēr lō-šamārtēm 'al-'ādonēchēm, 'al-məšīx jahwē! wə'attā:
 rə'ē 'ē-xānīp hammēlech wēp-šappāxap hammāim 'āšēr mərə'sōpāu!“
 17 wajjakkēr ša'ūl 'ēp-qōl dawīd, wajjōmer: „həqōlāch zē,
 bənī dawīd?“ wajjōmer dawīd: „qōlī, 'ādonī hammēlech!“
 18 wajjōmer <dawīd>: „lammā-zzē 'ādonī rodéf 'axārē 'ābdō?
 (19) kī-mē 'asīpī, umā-bbajadī ra'ā? (19) wə'attā jisma'-nā
 'ādonī hammēlech 'ēp-dibrē 'ābdō: 'im-jahwē hēsīpāch bī,
 jarāx minxā, wim-banē ha'ađám <hasīpū>, 'ārūrīm hēm
 lifnē jahwē, kī-zérəšūn-hajjōm mehīstappéx bənaxlāp jahwē,
 (20) lēmór: »lech'ābód 'ēlohīm 'āxerīm!« (20) wə'attā 'al-jippōl damī
 'āršā minnézēd pənē jahwē, kī-jašā mēlēch jisra'él
 (21) ləbaqqēs 'ēp-nafšī¹² kirđóf¹³ haqqorē beharīm!“ (21) wajjōmer ša'ūl:
 „xatāpī: šūb, bənī-dawīd, kī-lō-'arā-lāch 'ōd
 tāxāp 'āšēr jaqarā nafšī bə'enēch hajjōm hazzē.
 (22) hinnē hiskālī wa'ēsgē harbē mə'ōd!“ (22) wajjā'an dawīd
 wajjōmer: „hinnē haxnīp¹⁴, wəja'bōr 'exād mehān'arīm wəjiqqaxēh,
 23 wəjahwē jašīb la'īs kəšidqapō¹⁵, 'āšēr nəpanāch¹⁶ hajjōm
 bajadī¹⁷, wəlō 'abīpī lišlōx jadī bimšīx jahwē!
 24 wəhinnē ka'sēr gađalā nafšāch hajjōm hazzē bə'enāi,
 ken-tizdāl nafšī bə'enē jahwē, wəjaššilēnī mikkōl-šarā!“
 25 wajjōmer ša'ūl 'el-dawīd: „barūch 'attā, bənī dawīd:
 gam-'asō pā'sē, gam¹⁸ jachōl tūchāl!“ wajjēlech dawīd ləđarkō,
 wəša'ūl šāb limqomō.

8 lies wēp-šappāxap hammāim | × × ⊥? (ergänze etwa hazzōp?) 9 so W.*: mərə'sōpē M 10 danach 'el-ha'am wə'el-'ābnēr bən-ner (+ dibber LXX) 11 'el- M 12 so Th.* nach LXX: 'ēp-par'ōš 'exād M 13 ka'sēr jirdof 14 so W.*: h., hammēlech M, xānīp hammēlech LXX 15 'ēp-šidqapō wə'ēp-'ēmuna-pō 16 danach jahwē 17 so Th.* nach LXX: bajad M 18 wəgam

XXXVIII. David bei Achis nach Sa.

I, 27.

- 1 *wajjōmer dawīd 'el-libbō <lēmōr>*¹:
 „*attā 'essafē jōm-'exād bajād-ša'ul: 'en-li-ṭōb kī-<'im> 'immalet*²
'el-'éreṣ pəlištīm, wəno'āš mimmənnī ša'ul ləbaqšēnī 'ōd
 (2) *bəchoḷ-gəbūl jisra'el, wənimlāṭṭi mijjadō!*“ (2) *wajjāqom dawīd wajja'ḅōr*
hū wəšēš-me'ōḅ 'iš 'āšēr-'immō 'el-'achīš bən-ma'ōch meḷech-gāḅ.
 3 *wajjēšēḅ dawīd 'im-'achīš-ḅəzāḅ, hū wə'našāu 'iš ubēḅō*³.
 4 *wajjuggād ləša'ul, kī-ḅarāx-dawīd-gāḅ, wəlo-jasaf-ōd ləbaqšō.*
 5 *wajjōmer dawīd 'el-'achīš: „im-nā mašāḅī xēn bə'enēch,*
jittənū-li-maqōm bə'aḅāḅ 'arē haššādē, wə'ésəbā-ššām:
 (6) *wəlammā ješēḅ-'abdāch bə'ir haḡḡamlachā 'immāch?*“ (6) *wajjittēn-lō*
'achīš bajjōm haḡḡū 'eḅ-šiqḷāz: lachēn haḡḡā šiqḷāz
 (7) *ləmaḷchē jəhūdā 'ad-hajjōm hazzē.* (7) *wəihī mispār hajjamīm*
'āšēr-jašāḅ-dawīd bišdē fəlištīm jamīm wəba'ā xōḏāšīm.
 8 *wə'alā*⁴ *dawīd wə'našāu ufašəṭū*⁴ *'al-*⁵ *haḡḡizrī*⁶ *wə<'al->'ha'maleqī,*
*kī-həmmā <'āz> jošəḅīm 'eḅ-ha'areṣ 'āšēr miṭṭelām bo'ach-šūr*⁸,
 (9) *wə'ad-'éreṣ mišra'im.* (9) *wəhikkā dawīd 'eḅ-ha'areṣ, wəlo jəxajjē*
*'iš wə'iššā, wəlaqāx-šōn ubaqār wəxmorīm uzmallīm ubzadīm*⁹,
 (10) *wajjāšəḅ wajjaḅō 'el-'achīš.* (10) *wajjōmer 'achīš: „an-*¹⁰ *pəšəṭtēm-hajjōm?*“
wajjōmer dawīd: „al-nézeḅ jəhūdā, wə'al-nézeḅ ha'irāxmə'elī,
 (11) *wə'al-*¹¹ *nézeḅ haqqēnī.*“ (11) *wə'is wə'iššā lō-jəxajjē dawīd*
ləhabī-ḅāḅ-lēmōr: „pən-jəḡḡidū 'alēn lēmōr: »kō-'asā dawīd!«
wəchō mišpaṭō kōl-hajjamīm 'āšēr-jašāḅ bišdē fəlištīm.
 12 *wajja'mēn 'achīš bədawīd <mə'ōd>*¹² *lēmōr: „haḅ'ēs hib'is*
<dawīd> bə'ammō ḅjisra'el, wəhajā li lə'ēḅēd 'olām.“

XXXIX^a. Der Philisterkrieg. Davids Zug gegen die Amalekiter (Sa).

I, 28.

- 1 *wəihī bajjamīm haḡḡem wajjiqbəšū fəlištīm 'eḅ-məxnēm lašēḅ*¹
ləhillaxém bəjisra'el. wajjōmer 'achīš 'el-dawīd: „jadō' tedā'
 (2) *kī-ittī tešē ḅəmmaxnē 'attā wə'našēch!*“ (2) *wajjōmer dawīd*²:
 „*lachēn-attā*³ *ḅedā'* *'eḅ-'āšēr-ja'sē 'abdāch!*“ *wajjōmer 'achīš*
'el-dawīd: „lachēn šomér lərošī 'āšimēch kōl-hajjamīm!“

XXXVIII. 1 so LXX 2 so TH.* nach LXX: *kī-himmalet 'immalet* M 3 danach *dawīd* (wəḏ. LXX) *uštē našāu 'āxino'am hajjizrə'elīḅ wə'ḅizāil 'ešēḅ-nabal haḡḡarmāḅ* (aus 2, 3, 2 f.), gestrichen von KL. 4 so B. nach LXX: *wajja'al* bez. *wajjifšəṭū* M 5 *'el-* M; danach *haḡḡəšūrī wə-* M, fehlt LXX 6 so Qere: *haḡḡirzī* Kethib 7 so LXX 8 *kī hennā jošəḅōḅ ha'areṣ 'āšēr me'ōlam bo'ācha šūrā* M, καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ κατοικεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἢ ἀπὸ Γελαμφοῦν τετειχισμένων LXX; zur Emendation s. WELLH. S. 139f. etc. 9 oder lies *wəlaqāx šōn* | usw. ohne *ubzadīm* am Schluß? 10 so W.*: *'al-* M, *'el-mī* LXX 11 *wə'el-* M 12 so LXX

XXXIX^a. 1 so B. nach LXX: *laššabā* M 2 danach *'el-'achīš* 3 so LXX: *'attā* M

XL. Saul bei der Hexe von Endor (Sβ).

I, 28.

- 3 × × ∟ × × ∟ × × ∟ × × ∟ × × ∟, *ušmū'ēl mēḥ,*
wajjispādū-lō kōl-jisra'ēl,
wajjiqbərūhū baramā bə'irō¹, wəša'ūl hesir ha'obōḥ
wəḥ-hajjiddə'onīm meha'āreṣ.
- 4 *wajjiqqabəšū fəlištim <'al-jisra'ēl>, wajjabō'u wajjaḥnū bəšūnəm.*
wajjiqbōš ša'ūl 'ēḥ-kōl-jisra'ēl,
- (5) *wajjaḥnū baggilbō.* (5) *wajjār ša'ūl 'ēḥ-məḥnē fəlištim, wajjirā,*
wajjəxrād libbō mə'ōd,
- 6 *wajjis'al² bəjahwē, wəlo 'anāhū jahwē gām bəxlomōḥ,*
gām-ba'urīm, gām bənḥīm.
- 7 *wajjōmer ša'ūl la'badāu: „baqšū-ti 'ēšēḥ ba'laḥ-'ōb, wəḥchā*
'elēh, wə'ēdrəšā-bbāh!“
- (8) *wajjōmərū³ 'elāu: „hinne' ēšēḥ ba'laḥ-'ōb bə'en-dōr!“* (8) *wajjiḥxəppēs-ša'ūl,*
wajjilbāš bəgadīm 'āxerīm,
wajjēlēch hū usnē 'ānašim 'immō, wajjabō⁴ 'el-ha'isšā
lāilā, wajjōmer <lāh>⁵:
„qəsmī-nā-ḥa'ob wəḥ-ti li 'ēḥ-āšēr-'omār 'elāich!“
- 9 *wəttōmer ha'isšā 'elāu:*
„hinne 'attā-jadā't 'ēḥ-āšēr-'asā ša'ūl, 'āšēr-ḥichriḥ 'ēḥ-ha'obōḥ,
wəḥ-hajjiddə'onī<m>⁶ min-ha'āreṣ:
- (10) *wəlamā 'attā miḥnaqqēs bənafši laḥmīpənī?“* (10) *wajjiššāba' lāh*
ša'ūl bəjahwē lēmór:
- (11) *„xai-jahwē 'im-jigrēch 'awón baddabār haẓzē!“* (11) *wəttōmer ha'isšā:*
„'ēḥ-mi 'a'tē-llāch?“ wajjōmār:
- (12) *„'ēḥ-šəmə'el ḥa'ti-ti!“* (12) *wəttērē ha'isšā 'ēḥ-ša'ūl⁷, wəttiz'āq [bə]qōl-gadōl,*
wəttōmer ha'isšā 'el-ša'ūl⁸:
- (13) *„lammā rimmīpānī? wə'attā ša'ūl!“* (13) *wajjōmer lāh ḥammēlēch:*
„āl-tirə'i: 'imri⁹ mā-ra'iḥ!“
wəttōmer ha'isšā 'el-ša'ūl: „'ēlohīm ra'iḥi 'olīm min-ha'āreṣ.“
- 14 *wajjōmer lāh: „mā-tto'rō?“*
wəttōmer: „iš zaqēn 'olē, wəhū 'otē me'il.“
wajjēdā' ša'ūl, kī-šmə'el hū,
- (15) *wajjiqqōd 'appāim 'aršā wajjištāxū.* (15) *wajjōmer šəmə'el 'el-ša'ūl:*
„lammā hirgəztānī laḥalōḥ 'oḥi?“
wajjōmer ša'ūl: „sar-ti mə'ōd, uflīštim nilxamīm bi,
wəlohīm sār me'alāi,
wəlo-'anānī'ōd gām-bəjad ḥənḥīm, gām-bəxlomōḥ, wə'ēgra'ā¹⁰ lāch
ləhōdī'enī mā'ē'sē!“

XL. 1 so TH.* nach LXX: *uḥ'irō* M 2 danach *ša'ūl* 3 danach *'ābadāu*
 4 *wajjabō'u* 5 so KOSTERS nach LXX 6 so TH.* nach LXX etc. 7 so nach einigen
 LXX-Hss.: *'ēḥ-šəmə'el* 8 danach *lēmór* M, fehlt LXX 9 so Kl.* nach LXX: *kī* M
 10 *wə'ēgra'ē* M

16 wajjōmer šamū'el „wəlamā tiš'alēni, wəjahwē sār me'alēch?

- (17) wəihī 'im-re'āch¹¹, (17) wajjā'as-jahwēlāch¹² kə'sēr dibbér bajadī,
wajjiqrā' jahwē 'ēp-hammamlachā mijjadāch, wajjitnēh lere'āch¹³,
18 kə'sēr lō-šamā'ta baqōl jahwē, wəlō-'asīpa xārōn-'appō¹⁴:
'al-kén haddabār hazzē 'asā-llāch jahwē hajjōm hazzē,
19 wajjittēn jahwē gam'ēp-jisra'el 'immāch bajād-pəlištim.

umaxār 'attā ubanēch 'immī:

gām 'ēp-maxné jisra'el jittēn jahwē bajād pəlištim!“

20 wajjibbahēl¹⁵ ša'ūl, wajjippōl

məlo-qōmapō 'arsā, wajjirā mə'ōd middibrē šamū'el,
gam-kōx lō-hājā bō,

(21) kīlō'achəl-léxem kol-hajjōm wəchol-hallail¹⁶. (21) wəttabō ha'iššā 'el-ša'ūl,
wəttérē kī-nibhəl-mə'ōd,

wəttōmer¹⁷: „hinnē šamā'ā šifxapāch baqōlāch, wa'asīm nafšī
bəchappī, wa'ēšmā' 'ēp-dəbarēch

(22) 'āšer-dibbarta 'elāi: (22) wə'attā šamā'-nā gam-'attā baqōl šifxapāch,
wə'asimā ləfanēch pəp-léxem wə'chōl,

(23) wihēbach-kōx, kī-pelēch baddārech!“ (23) wəima'ēn, wajjōmer: „lō'ochāl!“
wajjifrəšū-bō 'ābadāu,

wəzām-ha'iššā, wajjišmā' ləqolām, wajjāqom <ša'ūl> meha'arəš
wajjēšēb 'āl-¹⁸hammittā.

24 wəla'iššā'ēzēl- mərbēq babbāip, wətmahēr wəttizbaxēhū,
wəttiqqax-qēmāx wəttəlōš,

wəttōfēu məššōp, (26) wətaggēs lifnē-ša'ūl wəlifnē 'ābadāu, wajjōchehū,
wajjaqumū wajjēlāchū ballailā hahū.

XXXIX^b. Der Philisterkrieg. Davids Zug gegen die Amalekiter. Fortsetzung (Sα).

I, 29.

1 wajjiqbəšū fəlištim 'ēp-kol-maxném 'āfēqā¹, (2) wəsarne fəlištim 'obərim

(2) ləme'ōp wəla'lafim, wədawid wə'nasāu 'obərim ba'axronā 'im-'achiš.

3 wajjōmərū-sarē fəlištim <'el-'achiš>: „mā ha'ibrim ha'ellē?“

wajjōmer 'achiš 'el-sarē fəlištim: „hātō-zē-dawid'ēbēd ša'ūl

mēlēch-jisra'el, 'āšer hajū'itti zē-jamim 'ō-zē šənapāim²,

wəlō-masāpī bō mə'umā mijjōm noflō <'elāi>³

(4) 'ad-hajjōm hazzē?“ (4) wajjiqəfū'alāu sarē fəlištim wajjōmərū⁴:

11 so TH.* nach LXX: w. 'arecha M 12 so TH.* nach LXX: lō M 13 danach
lədawid 14 danach ba'maleq 15 so W. nach 21^b: wəiməher 16 -hallailā M
17 danach 'elāu 18 'el- M

XXXIX^b. 1 danach wəjisra'el xonim ba'ain 'āšer bajizra'ēl, gestrichen von B.
2 so KL.* nach LXX: šanim M 3 so TH.* nach LXX 4 danach lō sarē fəlištim,
nur lō LXX (das Übrige gestrichen von TH.*)

„hašēb 'ēḇ-ha'īš, wajašōb 'ēl-məqōmō, 'āšēr hifqādtō šām⁵,
wəlō-jihjē-llānu ləsaṭān bammaḥnē⁶: ubammē jiprāššēzē 'ēl-'āḏonāu,
hālō bərāšē ha'našīm hahém?“

5 hālō-zē dawīd 'āšēr ja'nū-lō bamxolōḇ lēmōr:
„hikkā ša'ūl ba'lafāu, wəḏawīd bəribəboḇāu?“⁷

6 wajjiqrā 'achīš 'ēl-dawīd,
wajjōmer 'elāu: „xai-jahwē kī-jašār 'attā, wəṭōb bə'enāi
šēḇāch ubō'āch 'ittī bammaḥnē, kīlō-mašāḇi bāch
ra'ā mijjōm-bō'āch 'elāi 'aḏ-hajjōm haḥzē: ub'enē ḥasranīm

(7) lō-ṭōb 'attā: (7) wə'attā šūb-wələch bəšalōm, wəlō-ḥa'sē

(8) rā' bə'enē sarnē fəlišṭīm!“ (8) wajjōmer dawīd 'ēl-'achīš:

„kī-mē 'asīḇi, umā-mmašāḇa bə'abdāch mijjōm 'āšēr-ḥajīḇi ləfanēch
'aḏ-hajjōm haḥzē, kīlō'abō wəmilxamti bə'ojəbē 'āḏonī ḥammēleḥ?“

9 wajjā'an 'achīš wajjōmer 'ēl-dawīd: „jadā'ti kī-ṭōb 'attā
bə'enāi kəmaḷ'āch 'ēlohīm: 'aḥ-sarē fəlišṭīm 'amərū: »lō-ja'lē

(10) 'immānū bammilxamā!“ (10) wə'attā ḥaškēm bəbbóger wə'abde 'āḏonēch
'āšēr-bā'u 'ittāch, <wəḥlāchtēm 'ēl-ḥammaqōm 'āšēr-hifqādti 'ēḇchēm šām,
uḏbār bəlijjā'al 'al-tāšēm bilbābāch, kī-ṭōb 'attā ləfanāi!“⁸

(11) wəhiškamtēm bəbbóger, wə'ōr laḥém, waleḥtū!“ (11) wajjaškēm dawīd,
hū wə'našāu, lalēcheḇ bəbbóger lašūb 'ēl-'ereḥ palīšṭīm,
uflīšṭīm 'alū jizra'ēl.

I, 30.

1 waiḥi bəbō-dawīd wə'našāu ṣiqḷāz
bajjōm ḥašlīši, wə'malēq⁹ pašəṭū 'ēl-<ḥan>nézeḇ¹⁰ wajjakku 'ēḇ-ṣiqḷāz,

(2) wajjišrafū'ōḇāh ba'eš, (2) wajjišbū 'ēḇ-ḥannašīm <wə'ēḇkōl->¹¹ 'āšēr-bāh,
miqqatōn wə'aḏ-gaḏōl: lō-ḥemīḇū 'īš, wajjinhāzū wajjeləchū ləḏarkām.

3 wajjabō dawīd wə'našāu 'ēl-ha'ir, wəhinnē šəruḫā ba'eš,

(4) unšēm ubnēm ubnoḇēm nišbū. (4) wajjiššā dawīd wəha'am
'āšēr-'ittō 'ēḇ-qōlām wajjikku 'aḏ-'āšēr 'en-bahém koḥlibkōḇ <'ōḏ>¹²,

5 uštē nāšē-dawīd nišbū, 'āxīnó'am ḥajjizra'elīḇ,
wə'tiḡāil 'ešēḇ-nabāl ḥakkarmēli.

6 wəttēšer ləḏawīd mə'ōḏ, kī-'amərū-ḥa'am ləsoqlō,

kī-mārā nəfēš kōl-ha'am 'īš 'al-banāu wə'al-bənoḇāu¹³.

7 wajjōmer dawīd 'ēl-'ēḇjaḇār ḥakkohēn¹⁴: „ḥaggīšā-nnāli ha'efōḏ!“

(8) wajjaggēš 'ēḇjaḇār 'ēḇ-ha'efōḏ 'ēl-dawīd, (8) wajjiš'al dawīd bəjahwē
lēmōr: „<ḥa>'erdōf¹⁵ 'axāré ḥaggəḏūd- ḥaḥzē? ḥa'āššizēnnū?“

5 danach wəlō jereḏ (!) 'immanū bammilxamā 6 so KL.* nach LXX: bammilxamā M
7 V. 5 gestrichen von GAUPP (BUDE S. 185) 8 so (TH.)KL.* nach LXX 9 so W.*
nach LXX: wə'āmaleqī M 10 so B. nach LXX; danach wə'ēl-ṣiqḷāz. Oder ist bajjōm
ḥaššəlīši zu streichen, und zu lesen waiḥi bəbō | dawīd wə'našāu || ṣiqḷāz, wə'malēq |
pašəṭū 'ēl-ḥannézeḇ, | wəl-ṣiqḷāz usw.? 11 so (TH.*)N. nach LXX 12 so LXX 13 danach
wajjiḇaxazzeq dawīd bəjahwē 'ēlohāu 14 danach bən-'āximēleḥ 15 so W.* nach LXX

wajjōmer lō: „rəđóf, kī-haššēz taššīz wahaššēl taššīl!“

- 9 wajjēlech dawīd¹⁶ wəšēš-me'ōp'īs¹⁷, wajjabō'u 'ađ-naxal hašsōr¹⁸,
 10 wajjirdōf dawīd¹⁶ wə'arbā'-me'ōp'īs, wajjā'məđūmāpāim 'īs,
 (11) 'āšēr piḡḡerū me'ābōr 'ēp-hannaxal¹⁹. (11) wajjimə'u'īs²⁰ baššadē,
 <wəhū 'ajéf>, wajjiqxū 'opō 'el-dawīd, wajjittənūlō
 ləxēm wajjōchāl, wajjašqihū māim,

12 wajjittənū-lō fēlax dəbelā ušné šimmuqīm,

wattāšōb rūxō 'elāu.

wajjōchāl²¹, kīlō-'achəl ləxēm,
 wəlō-šāpā māim šəlošā jamim ušlošā lēlōp.

- 13 wajjōmerlōdawīd: „ləmī-'attā, wēmizzē 'attā?“ wajjōmār:
 „mišrī²² 'anochī, 'ēbēdliš 'āmaleqī, wajjā'zəbēnī 'āđonī,
 (14) kīxalīpī hajjōm šəlošā: (14) <wə>'naxnū²³ pašātnū <'al->²⁴ nəzēb haḡrepi,
 wə'al-'āšēr lihūdā, wə'al-nəzēb kalēb, wēp-šiqlāz šarāfnū ba'ēs.“
 15 wajjōmer 'elāu dawīd: „hāpōridēnī 'el-haḡđūđ hazzē?“
 wajjōmer: „hiššābā'ā lī bēlohīm, 'im-təmiḡēnī wə'im-tašgirēnī
 bəjāđ-'āđonī, wōridēch 'el-haḡđūđ hazzē!“ <wajjiššābā' lō>²⁵.
 16 wajjōridēu<šammā>²⁶, wəhinnē nətušim 'al-pənē chol-ha'ərəš 'ochəlīm
 wəšōpīm wəxozəzīm bəchól haššalāl haḡḡadōl 'āšēr laqəxū
 (17) me'ərəš pəlišṭīm ume'ərəš jəhūdā. (17) <wajjabō'āləm-dawīd> wajjakkēm²⁷
 meḡannēšef wə'āđ- ha'ərəb ləhaḡrimām²⁸, wəlō-nimlāt-mehēm'īs,
 kī'im-'arbā'-me'ōp'īs-nā'ār, 'āšēr-rāchəbū'āl-haḡmallīm
 (18) wəinusūn²⁹: (18) wajjaššēl dawīd 'ēp-kōl- 'āšēr laqəxū 'āmalēq³⁰,
 19 wəlō nəđār- lahēm miqqatōn wə'āđ-gadōl³¹ wə'āđ-banīm ubanōp,
 umiššalāl wə'āđ-kōl- 'āšēr-lāqəxū lahēm: haḡkōl hešīb dawīd.
 20 wajjiqxū³² 'ēp-kōl-haššōn wəhaḡbaqār wajjinḡzū³³ lifnē haššalāl³⁴ haḡhū,
 (21) wajjōmərū: „zēšəlāl dawīd!“ (21) wajjabō dawīd 'el-māpāim ha'našim,
 'āšēr-piḡḡerū millēcheḡ 'axrē dawīd wəišibēm³⁵ bənaxal hašsōr,
 wajješ'ū <ha'našim> liqrāp dawīd wəliqrāp ha'am 'āšēr-'ittō,
 (22) wajjiḡšū³⁶ 'el-³⁷ ha'am, wajjiš'ālū³⁸ lahēm ləšalōm. (22) wajjā'an kōl-'iš-
 rā' ublijjā'al meḡā'ānašim 'āšēr haləchū 'im-dawīd,
 wajjōmərū: „jā'an 'āšēr lō-haləchū 'immī, lō-nittēn
 lahēm meḡaššalāl 'āšēr hiššalnū, kī'im-'īs 'ēp-'istō wēp-banāu,

16 danach hū 17 danach 'āšēr 'ittō 18 danach wəḡannōḡarīm 'amađū, ge-
 strichen von W.* 19 'ēp-naxal hašsōr 20 danach -mišrī, gestrichen von Kl.
 21 w. steht am Schluß von 12^a 22 davor na'ar M, hannā'ar LXX 23 so Kl.* nach
 LXX 24 so Th.* nach LXX 25 so Luc. 26 so Kl.* nach LXX (šam Th.) 27 so
 Kl. nach LXX (nur am Schluß wajjač): wajjakkēm dawīd M 28 so W.*: ləmoḡraḡam
 29 wajjanusū M 30 danach wə'ēp-štē našāu hiššīl (+ dawīd M), gestrichen von N.
 31 min-haḡqatōn wə'āđ-haḡḡadōl M 32 so W.*: wajjiḡḡax (+ dawīd M) 33 so W.*:
 nahāzū M, wajjinḡz LXX 34 so LXX: haḡmiḡnē M. Lies etwa lifnē<m 'im->haššalāl?
 35 so Th.* nach LXX: wəišibum M 36 so W.* nach Peš.: wajjiḡḡaš dawīd 37 so B.
 nach LXX: 'ēp- M 38 so W.* nach LXX Peš.: wajjiš'al M

- 23) *wajinhäzū wajelechū!*“ (23) *wajjōmer dawīd: „lō-ḥa'sū chēn, 'exai,*
 †'eḥ'āšēr-naḥān jahwē lānū, wajjišmōr 'oḥānū, wajjittēn
 (24) 'eḥ-hagdūḏ ḥabbā 'alēn bjadēnū! (24) *umī jismā' lachēm*
laḏḏabār ḥazzē? kīkaxēleq ḥajjorēt bammilxamā, uchxēleq ḥajjošēb
 (25) 'āl-ḥakkelīm: *jaḥdāu jaḥloqū!*“ (25) *waiḥī mehajjōm ḥahū*
wamā'lā, waišimēḥ ləxóq ulmišpāt lajísra'él 'aḏ-ḥajjōm ḥazzē.
 26 *wajjabō dawīd 'el-siqláḡ, waišallāx meḥššalāl ləziqnē jahūdā*³⁹
lēmōr: „hinne lachēm bərachā miššalāl 'ojəbē jahwē!“

- 27 <la'arēm>: *la'sēr bəbēḥ-'él,*
 (28) *wəla'sēr bəramāḥ-⁴⁰ nézēb, wəla'sēr bajattír, (28) wəla'sēr ba'ro'ér,*
wəla'sēr bəšifəməḥ, wəla'sēr beštamó',
 29 *wəla'sēr bəḥarmél⁴¹, wəla'sēr bə'arē ḥairəxmə'elí,*
wəla'sēr bə'arē ḥaqqēnī,
 30 *wəla'sēr bəxormā, wəla'sēr bəbōr-'ašán, wəla'sēr ba'pāch,*
wəla'sēr bəxəbrōn, ulḥól-ḥamqomōḥ
'āšēr-ḥiḥallēch- šām dawīd, ḥū wə'našāu.

XLI. Die Gilboaschlacht und Sauls Tod (Sβ).

I, 31.

- 1 <waiḥī babbóqer>¹, *uflīštīm nilxāmū² bəjísra'él <bəḥār ḥaggilbó'>³.*
wajjanúsū 'anšē⁴ jísra'él
 (2) *mippənē fəlištīm, wajjiplū xəlālīm bahár⁵. (2) wajjadbīqū⁶ fəlištīm*
'axrē⁷ ša'úl wə'axrē⁷ banāu,
wajjakkū⁸ 'eḥ-jōnaḥān wə'eḥ-'əḏinaḏāb, wəḥ-malki-šū' bənē ša'úl.
 3 *wattichbād ḥammilxamā 'al-⁹ša'úl,*
wajjimša'uhū ḥammōrīm¹⁰ baqqāšēḥ, wajjóxal¹¹ mə'od meḥammōrīm¹².
 4 *wajjōmer ša'úl lənošē chelāu:*
„šəlōf-xərbāch wəḏoqrēnī bāh, pən-jabō'ū ḥa'relīm ḥa'ellē,
uḏgarín¹³ wəhiḥ'álləlū-bī!“
wəlō 'abā nošē chelāu, kī-jarē¹⁴. wajjiqqāx ša'úl
'eḥ-ḥaxəreḥ wajjippōl 'alēḥ.
 5 *wajjār nošē- chelāu kī-mēḥ ša'úl, wajjippōl gam-ḥū*
'al-xərbō¹⁵, wajjámōḥ 'immō¹⁶.
 6 *wajjámōḥ ša'úl ušlōšēḥ banāu¹⁷ bajjōm ḥahū jaḥdāu.*

39 danach *ləre'ehū* M, *ulre'ehū* LXX: gehört als *la'arēm* (so KL.*) an den Eingang des Nachschubs 27 ff. 40 so LXX: *bəramōḥ*- M 41 so W.* nach LXX: *bərachal* M

XLI. 1 so B. 2 so W.* nach Chr. LXX: *nilxamīm* M 3 Lücke angesetzt von B. 4 *wajjános 'iš-* Chr. 5 *bəḥār ḥaggilbo'* (*gilbo'* Chr.) 6 *wajjadbīqū* M Chr. 7 so nach Chr.: 'eḥ- bez. *wə'eḥ-* M(LXX) 8 danach *fəlištīm* 9 so Chr. LXX: 'el- M 10 danach 'ānašīm MLXX, fehlt Chr., gestrichen von W.* 11 *wajjaxəl* M Chr., *καὶ ἐτραυματίσθη* LXX 12 *mə'od* m. M, bloß *min-ḥajjōrīm* Chr., *εἰς τὰ ὑποχόνδρια* LXX 13 fehlt Chr. 14 danach *mə'od*, fehlt Chr. 15 'al-ḥaxəreḥ Chr. 16 fehlt Chr. 17 danach *wənošē chelāu* (+ *gam kol-'ānašāu* M) MLXX; für den zweiten Halbvers liest Chr. *wəḥol-bēḥō jaḥdau meḥū*

- 7 *wajjir'ū 'anšē-jisra'ēl*
 '*āšer-ba'arē*¹⁸ *ha'emeq wa'sēr* *ba'arē*¹⁸ *hajjardén, kī-nāsū*
 '*anšē jisra'ēl*¹⁹, *wachī-mēp*²⁰
- (8) *ša'ūl ubanāu, wajja'zabū 'ep-'arēm*²¹, *wajjanisū*²². (8) *waihi mimmoxrāp,*
 wajjabō'ū felištīm lafaššēt 'ep-haxlalīm,
 *wajjimš'ū 'ep-ša'ūl wep-šalōšep*²³ *banāu nofālīm bahār haggilbō',*
- 9 *wajjichrāpū 'ep-rōšō, wajjašitū 'ep-kelāu*²⁴,
 *wajjišlaxū*²⁵ *šā'ēreš- pəlištīm sabīb* *ləbaššēr 'ep-*²⁶ *āšabbēm wep-ha'am.*
- 10 *wajjašimū 'ep-kelāu bēp-'aštorep*²⁷,
 *wep-gəwijjaḫō*²⁸ *<wep- gəwijjōp banāu>* *hoqī'ū*²⁹ *bəxōmāp bēp-šā'an*³⁰.
- 11 *wajjišmō'ū*³¹ *jošəbē jabēš gil'ād*
- (12) *'ep-<kōl->*³² *'āšer-'asū felištīm ləša'ūl, (12) wajjaqūmū kol-'iš xāil,*
 *wajjələchū-<chōl-hallail*³³,
 *wajjiqxū 'ep-gəwijjāp*³⁴ *ša'ūl wep-gəwijjōp*³⁵ *banāu*³⁶, *wəibi'ūm*³⁷ *jabēšā,*
 *wajjišpəḏū-<lahēm*³⁸ *šām,*
- 13 *wajjiqxū 'ep-'ašmoḫēm wajjiqbərū-<'oḫām>* *təxāp-ha'ēšēl*³⁹ *bəjabēš*⁴⁰,
 wajjašimū šib'āp jamīm.

XLII. Die Todesbotschaft (Sa).

II, 1.

- 1 *wəḏawīd*¹ *šāb mehakkōp 'ep-'amalēq*², *wajjēšēb dawīd bəsiqlāz*
- (2) *jamīm šənāim. (2) waihi bajjōm hašliši, wəhinnē 'išbā*
 min-hammaxnē me'im ša'ūl (ubzaḏāu qəru'im, wa'damā 'al-rōšō):
 *waihi bəbo'ō 'el-dawīd, wajjippōl 'arsā wajjištāxū <lō>*³.
- 3 *wajjōmer lō dawīd: „ē-mizzē tabō?” wajjōmer 'elāu:*
- (4) *„mimmaxnē jisra'ēl nimlatti!” (4) wajjōmer-<lō*⁴ *dawīd: „mē-hajā haddabār?*
 haggēd-nā-lī!” wajjōmer: „āšer-nās ha'am min-hammilxamā,
 *wəzām-hərbē nafāl min-ha'am wəimuḫūn*⁵, *wəzām-ša'ūl wəjōnaḫān*
- (5) *bənō mēḫū!” (5) wajjōmer dawīd 'el-hannā'ar hammaggīd lō:*
- (6) *„ēch-jadā'ta kī-mēp ša'ūl wəjōnaḫān bənō?” (6) wajjōmer hannā'ar*⁶:

18 so KL.*: -*ba'ēber* MLXX (nur '*āšer ba'emeq* Chr.) 19 '*anšē j.* fehlt Chr. 20 so Chr.: *mēpū* MLXX 21 so TH.* nach Chr.LXX: '*ep-he'arīm* M ('*ep-* fehlt Chr.: lies *wajja'zabū-'arēm*?) 22 danach *wajjabō'ū felištīm wajjēšəbū bahen* (*bahēm* Chr.) 23 fehlt Chr. 24 *wajjašitūhū wajjiš'ū 'ep-rōšō wə'ep-kelāu* Chr. (wo 9^b fehlt) 25 so W.*: *waišallaxū* M 26 so TH.* nach LXX: *bēp-* M 27 so B. nach τὸ Ἀσταρτεῖον LXX: '*aštarōp* M, '*ēlohēhem* Chr. 28 -*gulqoltō* Chr. 29 so LAGARDE*: *taqə'ū* M Chr. 30 *bēp šan* M, Βαιθέμ LXX, *bēp dažōn* Chr. 31 danach '*elāu* M, *kol* Chr., fehlt LXX 32 so Chr. 33 *hallailā* M. — V. 12^b fehlt Chr. 34 *wajjiš'ū 'ep-gūfaḫ* Chr. 35 -*gūfoḫ* Chr. 36 danach *məxōmāp bēp šan* (*Baiθσαμ* LXX) MLXX, fehlt Chr. 37 so TH.* nach Chr.LXX: *wajjabō'ū* M 38 so KL.*: *wajjišrəfū 'oḫām* MLXX (in Chr. fehlt *wajjišrəfū* — *wajjiqxū* und steht '*ep-'ašmoḫēm* hinter *wajjiqbərū*) 39 *ha'elā* Chr., ἄρορα LXX 40 so Chr.: *bəjabēšā* M

XLII. 1 davor *waihi 'axārē mōp ša'ūl*, gestrichen von (TH.?)B.* 2 so LXX etc.: -*ha'āmaleq* M 3 so KL. nach LXX 4 so LXX: '*elāu* M 5 *wajjamuḫū* M 6 danach *hammaggīd lō*

- „niqrō niqrēḫi bəḥār haḡgilbōʿ, wəhinnēšāʿūl nišʿán ʿal-xānīḫō,
 (7) wəhinnē harécheḫ ubāʿlē haḡparašim⁷ hiḏbiqúhū. (7) wajjifēn ʿaxārāu,
 (8) wajjirʿenī wajjiqrā ʿelāi. waʿomār: »hinnēnī!« (8) wajjōmer lī:
 (9) »mī-ʿattā?« waʿomār⁸: »ʿāmaleqī ʿanoḫī!« (9) wajjōmer⁹: »ʿāmōd-nāʿalāi,
 umóḫḫēnī, kī-xazānī haššabās, kī-ḫol-ʿōd nafšī bī!«
 10 waʿeʿmōd ʿalāu waʿmóḫḫēhū, kī-jaḏáʿtī kīlō jixjē
 ʿaxrē niflō, waʿeqqāx haḡnézer ʿāšēr ʿal-rōšō, wešʿadā¹⁰
 (11) ʿāšēr ʿal-zəroʿō, waʿbīʿem ʿel-ʿāḏonī hēnnā!“ (11) wajjaḫzēq dawīd
 biḏḡadāu wajjiqrāʿem, wəḡam-ḫól-haʿnašim ʿāšēr-ittō <qarəʿú ʿēḫ-bizḏém>¹¹,
 12 wajjispaḏú wajjibkú, wajjašimū ʿad-haʿaréḫ ʿal-šaʿúl wəʿal-jónaḫān-bənō,
 (13) wəʿal-ʿām jahwē¹², kī-náḫlū-ḫaxárēḫ. (13) wajjōmer dawīd ʿel-hānnáʿar¹³:
 (14) „ʿemizzē ʿattā?“ wajjōmer: „ben-ʿišḡér¹⁴ ʿanoḫī!“ (14) wajjōmerlō¹⁵ dawīd:
 „ʿēḫ lō-jarēḫa lišlōx jaḏáḫ ləšaxēḫ ʿēḫ-məšīx jahwē?“
 15 wajjiqrā dawīd ləʿaxáḏ meḫanʿarīm, wajjōmer: „ḡāš pəḡaʿ-bō!“
 (16) wajjaḫkēu wajjamōḫ. (16) wajjōmer ʿelāu dawīd: „damēḫ¹⁶ ʿal-rōšāḫ,
 kī-fīḫ ʿanā-ḫāḫ lēmór: »ʿanoḫī moḫāttī ʿēḫ-məšīx jahwē!“
 17 waqonēn dawīd qīnā¹⁷ ʿal-šaʿúl wəʿal-jónaḫān-bənō wajjōmār:
 ḫinnē¹⁸ ḫəḫḫūbā ʿal-séfer haḡjašár ʿal-lammēḏ bənē-jəḫūḏā.¹⁹

XLIII. Davids Klageged über Saul und Jonathan.

II, 1.

- 19 „<ʿēḫ> × × ⊥ ḡəbī¹ jisraʿel ʿal-bámōḫē² ʿaxalāl! 6
 ʿēḫ nafəlú ḡibborīm! 3
- 20 ʿal-tagḡidū ḫəḡāḫ <wə>ʿal-³təḫsírú bəxūsóḫ ʿašqəlōn, 6
 pən-tismáxnā bənōḫ pəlištīm, pən-təʿlōznā bənōḫ haʿrelīm! 3:3
- 21 haré ḫəḡgilbōʿ, ʿal-tál wəl-matār <jeréd>⁴ ʿalēḫēm, šəḏē māuḫ⁵, 8
 kī-šām niḡʿāl⁶ maḡén gibbōrīm, maḡēn šaʿúl bəlī mašīx⁷! 8

7 lies nach *ἰππάρχει* LXX mit B. *ḡassūsīm* oder mit W.* einfach *wəḡápparašim*?
 8 danach ʿelāu M, fehlt LXX 9 danach ʿelāi 10 wəʿešʿadā M; wəḡašʿadā W.* nach
 LXX (letzteres paßt aber kaum in den Vers) 11 so LXX (vgl. Th.*) 12 so M:
jəḫūḏā LXX; danach beide *wəʿal-bēḫ jisraʿel*, gestrichen von W.* 13 danach *ḡammagḡid lō*
 14 danach ʿāmaleqī 15 so LXX: ʿelāu M 16 so Kethib, *daməcha* Qere 17 ʿēḫ-
ḡaqqīnā ḡazḡōḫ 18 die Umstellung nach N. 19 danach *ḡašēḫ* M, fehlt LXX (nach
 Kl.* zum Liedtext zu ziehen)

XLIII. 1 nur *ḡašḡəbī* M, *στήλωσον* LXX; das *ḫ* von *ḫəḫḫū* und das vorhergehende
ḫəḫḫū 17^b (s. XLII Note 19) sind Reste des ausgefallenen Verbuns (*ḫəḫḫū* für ?); *ḫəḫḫū* wird
 verderbt sein 2 ʿal-bámōḫēḫa M (*ὕπερ τῶν τεθνηκότων + ὕπερ τὰ ὕψη σου* LXX)
 3 so LXX etc. 4 so B.* nach LXX etc. 5 *uḡḏē ḫəḫḫūmōḫ* 6 *niḡʿal* M 7 so W.*:
mašīx M, *ἐχρίσθη* LXX (oder lies *mošéx*?); danach *ḫašḡamēn*

- 22 *middám xälalīm, mexéleḅ gibborīm qèšēḅ jōnaḅán lōnasōz 'axōr,* 8
waxéreḅ ša'ūl lōḅašūḅ rēqám! 4
- 23 *ša'ūl wəjōnaḅán ḥanneḅ'habīm wəḥan'imīm, bəxajjém uḅmōḅām lō nifraḅdū:* 8
minšarīm qällú, me'rajōḅ gabe,rú! 4
- 24 *bənoḅ jisra'el, 'al-⁸ša'ūl bəchēnā, ḥammālbisəchēn⁹ šanī 'im-'āḅanīm,* 8
ḥamma'lē 'āḅzahāḅ 'āl ləḅušəchēn! 4
-
- 25 *'ēch nafəlú zibborīm bəḅōch ḥammilxamā!* 5
 <'ēch × × ⊥> jōnaḅān 'al-bāmōḅè¹⁰ xalál! 5
- 26 *ṣar-lē'alēch'axī jōnaḅān, na'ámtaḅḅimə'ód:* 5
niflə'āḅā 'ahḅaḅāch lī me'ahḅāḅ našīm! 5
-
- 27 *'ēch nafəlú zibborīm, wajjōḅəḅdū'kələ milxamā!"* 3:3

XLIV. David in Hebron (S_β und S_α).

II, 2.

- 1 *waiḥī 'axārē- chēn wajjiš'āl dawīḅ bəjahwē lēmór:*
„ḥa'ē'lē bə'axāḅ 'arē jəhūḅā?"
wajjōmēr jahwē 'elāu: „ālē!" wajjōmēr¹: „ānā 'ē'lē?"
wajjōmēr <jahwē>: „xəḅrōnā!"
- 2 *wajjā'alšəmədawīḅ, wəzām² (3) 'ānašāu³ ḥē'lāḅdawīḅ'iš uḅēḅō,*
 (3) *wajjesəḅū bə'arē xəḅrōn.*
- 4 *wajjabó'u 'anšē jəhūḅā <xəḅrōnā>, wajjimšəxū-šám 'ēḅ-dawīḅ*
ləməleḅ 'al-bēḅ jəhūḅā.
wajjagḡidū ləḅawīḅ lēmór: „anšējabēš gil'ād⁴ qəḅerū 'ēḅ-ša'ūl."
- 5 *wajjišlāx dawīḅ maḅ'achīm*
'el-'anšē jabēš gil'ād, wajjōmēr 'ālem: „bəruchīm 'attém
ləjahwē, 'āšēr 'āšīḅēm
ḥaxéseḅ ḥazzē 'im-'āḅonēchēm, 'im-ša'ūl, wəttiqḅerū'ōḅō.
- 6 *wə'attā ja's<ē>- jahwē 'immachēm*
xəšēḅ wē'mēḅ, wəzām 'anochī 'ē'sē 'ittəchēm ḥəḅḅōbā
təxāḅ⁵ 'āšēr 'āšīḅēm
- (7) *ḥəḅḅāḅ ḥazzē. (7) wə'attā təxəzəqán⁶ jəḅēchēm, wiḥjū libnē-xāil,*
kī-mēḅ 'āḅónēchēm'ša'ūl,
wəzām 'ōḅī mašəxū bēḅ- jəhūḅā ləməleḅ 'ālem!"

8 'el- M 9 -chem M 10 -bamōḅēcha

XLIV. 1 danach dawīḅ 2 danach štē našāu 'āxīno'am ḥajjizrə'elīḅ wə'ḅizəil
 'ešēḅ nabal ḥəkkərməli 3 wə'ānašāu M, wəḥa'našīm LXX; danach 'āšēr-'immō 4 da-
 nach 'āšēr 5 so W.*: ḥazzōḅ 6 təxəzəqā M

- 8 $\times \times \perp \times \times \perp$, *wə'əbnēr ben-nér, šar-šabā 'āšér ləša'ūl,*
laqáx 'əḇ-'iš-bá'al⁷ bən-ša'ūl, wajjá'birəhū maḡnāim,
 9 *wajjámlichèhū 'al-⁸haggił'ād, wə'al-⁸ha'ašerī⁹, wə'al-⁸jizrə'ēl,*
wə'al-'əfrāim, wə'al-binjamīn, wə'al-jisra'ēl kullō,
- 10 *bən-'ārba'im-šanā 'iš-bá'al bən-ša'ūl bəmōlchō 'al-jisra'ēl,*
 (11) *uštāim šanīm maláχ¹⁰. (11) waihi mispār hajjamīm*
'āšér-hajā-ḏawīd mēlēch bəxəbrōn 'al-bēḇ jəhūdā
šəbā' šanīm wəšiššā xōḏašīm.
- 10^c *'ach-bēḇ jəhūdā hajū 'axrē-ḏawīd.*

XLV. Der Krieg zwischen Abner und Joab (Sa und Sβ).

II, 2.

- 12 *wajješē 'əbnēr ben-nér*
- (13) *wə'əbdē 'iš-bá'al bən-ša'ūl mimmaḡnāim gib'ōnā, (13) wajō'āb bən-šarūjā*
wə'əbdē ḏawīd jašə'ú <meḡbrōn>¹ <liqrāḇām, wajjillaxāmū>
wajjifgəšūm 'al-bərechāḇ gib'ōn².
wajjesəbū'ēllē 'al-həbrechā-mizzē, wə'ēllē 'al-həbrechā mizzē.
- 14 *wajjōmēr 'əbnér 'əl-jō'āb:*
 „jaqúmū nā ḡan'arīm wīšaxqū ləfanēn!“ *wajjōmēr jō'āb:*
- (15) „jaqúmū!“ (15) *wajjaqúmū <ḡan'arīm>*,
wajja'ḇarū bəmispār šənēm 'asár ləbinjamīn lə'iš-bá'al³ bən-ša'ūl,
ušnēm 'asár me'əbdē ḏawīd,
- 16 *wajjaxziqū 'iš bərōš re'ēu, wəxarbō bəšād re'ēu,*
 $\times \times \perp$ ⁴, *wajjippəlū-jaxdāu.*
wajjiqrā lammaqōm ḡahū xəlqāḇ ḡašsurīm, 'āšér bəzib'ōn.
- 17 *<jaxdāu>⁵, wəttəhī ḡammīlxamā-qasā 'ad-mə'ōd bajjōm ḡahū,*
wajjinnázeḡ 'əbnér wə'ənsē jisra'ēl lifnē 'əbdē ḏawīd.
- 18 *wajjihjū-šām šəlošā-bnē-šarujā, jō'āb wə'bīšai wə'sā'ēl.*
wə'sā'ēl qāl bəraḡlāu kə'axād ḡašbajīm 'āšér bašsadē,
- 19 *wajjirdóf 'āšā'ēl 'axrē 'əbnér, wəlō-natā <'āšā'ēl>*
lalécheḇ 'al- hajjamīn wə'al- ḡašsəmōl me'axrē 'əbnér.
- 20 *wajjifēn 'əbnér 'axārāu wajjōmār: „ḡattā z^z, 'āšā'ēl?“*
- (21) *wajjōmēr: „anochī!“ (21) wajjōmēr lō 'əbnér: „nəḡē lāch*
'əl-jəmīnāch 'ō'al-šəmōlāch, wə'xoz-lāch 'əxād meḡan'arīm,
wəqax-lāch⁶ xəlisaḇō!“ wəlō-'əbā 'āšā'ēl lasūr me'axrāu.
- 22 *wajjoseḡ 'ōḏ 'əbnér lēmór 'əl-'āšā'ēl: „sūr-lāch me'axrāi:*
lammā 'akkəkkā 'aršā, wəch-ḡəššā fanāi 'əl-jō'āb 'axīch?“

7 'iš-bošēḇ, und so stets im Folgenden 8 'əl- bez. wə'əl- M 9 so allg. nach Targ.: ḡa'āšūrī M, Θασειρεὶ LXX 10 V. 10^c s. nach 11^c

XLV. 1 so Th.* nach LXX 2 danach jaxdau (gehört zu 17^a) 3 so allgemein nach Peš.: ul'iš-bošēḇ M (LXX weicht ab: bəmispār bənē binjamīn šənēm 'asár lə'iš-bošēḇ) 4 ergänze waišaxqū oder wajjillaxāmū oder dgl.? 5 s. Note 2 6 danach 'əḇ- M

- 23 *wajima'en lasūr, wajjakkēu 'abnēr 'āxorannīp baxnīp' 'el-haxómeš.*
wattešē haxnīp me'axráu wajjippōl- šām wajjámōp taxtáu⁸.
- 24 *wajjirdafū-jō'áb wa'bīšái 'axārē 'abnēr, wahaššémeš bā'ā,*
wahémmā bā'ū 'ad-gib'āp 'ammā, 'āšēr 'al-pānē haddēreč⁹
- (25) *midbār¹⁰ gib'ōn. (25) wajjīpqbāšū-ḥbnē- binjamin 'axārē 'abnēr,*
wajjihjū la'zuddā 'exāp, wajja'madū 'al-rōš-gib'ā 'exāp.
- 26 *wajjiqrā 'abnēr 'el-jō'áb wajjōmār: „hālanéšax tōchāl <ha>xéreb?¹¹*
hālō jadā'tā, kī-marā jihjē ba'axārōnā? w'ad-maḥái
- (27) *lō-ḥōmār la'ām lašūb me'axrē 'āxēchēm^{12?}“ (27) wajjōmer jō'áb:*
„xai-jahwē¹³, kī-lulē dibbārta, kī'áz 'ad-habbóqer <lō->¹⁴ na'lā¹⁵ 'iš
- (28) *me'axrē 'axtu!“ (28) wajjīpqa' jō'áb baššōfār, wajja'madū kol-ha'am,*
walō-jirdafū'ōd 'axārē jisra'el, walō-jásafū'ōd lahillaxém.
- 29 *wə'abnēr wa'našāu haləchū ba'rabā kōl haḥlailā haḥū,*
wajja'berū 'ep-hajjardén, wajjeləchū kol-habbiḥrōn, wajjabó'u maḥnāim <babbóqer>.
- 30 *wəjō'áb šāb me'axrē 'abnēr, wajjiqbōš 'ep-kōl-ha'am,*
wajjippaqadū me'abdē dawīd tiš'á-'asār'iš wa'sā'el.
- 31 *wə'abdē dawīd hikkū bə'anšē¹⁶ 'abnēr šəlōš-me'ōp*
- (32) *wəšiššim 'iš¹⁷. (32) wajjis'ū 'ep-'āšā'el, wajjiqberuhū bəqēber 'abū,*
'āšēr bēḥ-laxém, wajjeləchū chol-haḥlail¹⁸, wajje'ōr lahém bəxēbrōn.

XLVI. Davids Kinder (Sβ).

II, 3.

- 2 *wajjiwalədu¹ lədawīd banīm bəxēbrōn, waiḥī bəchōrō*
'amnōn la'xīnó'am hajjīzrə'elīp,
- 3 *umišnēu chil'áb la'bižāil 'ēšep-nabāl haḥkārməli, wahaššəlišī*
'abšalōm bən-ma'chā baḥ-talmāi mēləch-gəšūr.
- 4 *wəhərəbī'ī 'ādonijjā bən-xaggiḥ, wəhaxmīšī šəfatjā bən-'ābītal,*
- 5 *wəhaššiššī jīḥrə'am lə'ezlā 'ēšep-dawīd:*
'ellē jullədu lədawīd bəxēbrōn. ××⊥××⊥××⊥

7 *bə'axārē haxānīp* (nur 'āxorannīp KL.*) 8 danach *waiḥī kol-habbā 'el-hammaqōm 'āšer-nafal šam 'āšā'el wajjamōp wajja'modū*: Glosse aus 20, 10 ff., s. KL.* 9 so W.*: -zīx dēreč M, gē haddēreč LXX 10 so W.* 11 so B. nach LXX 12 so W.* nach LXX: 'āxēhem M 13 so LXX: ha'ēlohīm M 14 so B.: meḥabboqer 15 danach ha'am 16 so B.: mibbinjamin (mibbnē b. LXX) ub'anšē 17 danach meḥū M, παρὰ αὐτοῦ LXX, gestrichen von W.* 18 haḥlailā M; danach jō'ab wa'ānašāu M, j. wəha'našim 'āšer 'immō LXX, gestrichen von B.

XLVI. I V. I s. zu Eingang des folgenden Abschnitts

XLVII. Abners Verrat und Tod (Sa und Sβ).

II, 3.

- I x x l x x l x x l x x l, wəttəhī hammilcamā 'ārukkā
 bēn-bēp ša'ūl ubēn¹ dawīd, wədawīd holēch wəxazēq,
 (6^b) ubēp ša'ūl holēchīm wəḏallīm. (6^b) wə'ābnēr² hajā miḫqazzeq
 (7) bəbēp ša'ūl. (7) ulša'ūl pilēzeš, ušmāh rišpā bəp-'ajjā.
 <wajjiqqaxēh'ābnēr>³, wajjōmer <'iš-bā'al bēn-ša'ūl>⁴ 'el-'ābnēr:
 (8) „maddū' bāpā 'el-pilēzeš 'abī?“ (8) wajjixār lə'ābnēr mə'ōd
 'al-dibrē 'iš-bā'al, wajjōmer: „hārōš kēlēb 'anochī⁵ hajjōm,
 'āšēr 'ē'sē-xēseḏ 'im-bēp ša'ūl'abīch, 'el-'exāu wə'ēl-mere'ēu,
 wəlō himšipīch bəjād dawīd, wəttifqōd' alai'āwōn 'iššā⁶
 (9) hajjōm? (9) kō-ja'sē 'ēlohīm lə'ābnēr wəchō josīf lō,
 kīka'sēr nišbā' jahwē lədawīd, kī-chēn 'ē'sē-llō,
 10 ləha'tīr hamamlachā mibbēp ša'ūl ulhaqīm 'ep-kissē dawīd
 'al-jisra'el wə'al-jahūdā middán wə'ad-bə'er šabā!“
 11 wəlō-jachōl'ōd ləhašīb 'ep-'ābnēr dabār mijjír'apō'opō.
 12 wajjišlāx 'ābnēr ma'achīm
 'el-dawīd lēmōr⁷: „ləmī <ha>'arēš⁸? kəpā bəriḫāch 'ittī,
 wəhinnē jaḏī 'immāch
 (13) ləhasēb 'elēch 'ep-kōl-jisra'el!“ (13) wajjōmer <dawīd>⁹: „tōb:
 'ānī 'ēchrōp 'ittāch bəriḫ,
 'ach-dabār 'exād 'ānī¹⁰ šo'el me'ittāch, lēmōr: lō-ḫir'ē 'ep-panāi,
 kī'im-hebēp¹¹ 'ep-mīchāl bəp-ša'ūl
 bəbo'āch lir'ōp 'ep-panāi!“
 14 wajjišlāx dawīd ma'achīm 'el-'iš-bā'al bēn-ša'ūl lēmōr: „tənā
 'ep-'išṭī 'ep-mīchāl, 'āšēr'erāstī lī bəme'ā 'orlōp pəlišṭīm!“
 15 wajjišlāx 'ābnēr¹² wajjiqqaxēh me'im'is<āh>¹³,
 me'im paltī'el bēn-lāiš,
 16 wajjēlech 'ittāh 'išāh halōch ubachō 'axārēh 'ad-baxurīm.
 wajjōmer 'elāu 'ābnēr:
 „lechšūb!“ wajjašōb. x x l x x l x x l x x l x x l.
 17 uḏbār-'ābnēr-hajā 'im-ziqnē jisra'el lēmōr: „gam-təmōl gam-šilšóm
 (18) hējīpēm məbaqšīm 'ep-dawīd ləmēlēch 'ālēchēm: (18) wə'attā 'āšū,
 kī-jahwē 'amār 'el-dawīd lēmōr: »bəjād dawīd 'ābdī
 'ōšī¹⁴ 'ep-¹⁵jisra'el mijjād pəlišṭīm umijjād kōl-'ojəbēm!“

XLVII. 1 danach bēp, gestrichen von W.* 2 davor als 6^a wəhī bihōp ham-
 milcamā bēn bēp ša'ūl ubēn bēp dawīd, gestrichen von B.* 3 so Kl. nach Luc. 4 so
 Th.* nach LXX 5 danach 'āšēr lihūdā M, fehlt LXX, gestrichen von B.* 6 so W.*
 nach LXX: ha'iššā M 7 davor taxtau; für lēmōr—<ha>'arēš liest LXX εἰς Θαιλάμ οὗ
 ἦν παραχρημα 8 so W.; danach lēmōr, gestrichen von B. 9 so Th. nach LXX
 10 'anochī M 11 so Th.* nach LXX: kī'im-lifnē hēbī'ācha M 12 'iš bošēp (bez.
 Μεμφιβόσθε) 13 so Th.* nach LXX 14 so HITZIG* nach LXX: hōšī' M 15 da-
 nach 'ammī M, fehlt LXX

- 19 *waidabbēr gam-'ābnēr bə'oznē binjamín,*
wajjéleçh gam-'ābnēr ləḏabbēr bə'oznē dawīd¹⁶ 'eḥ-kól-'āšer-tōḇ
- (20) *bə'ēnē jisra'él wə'ēnē kól-bēḥ binjamín. (20) wajjabō 'ābnēr*
'el-dawīd xēbrōn, wə'ittō 'ešrīm 'ānašīm, wajjā'as dawīd
- (21) *lə'ābnēr wəla'našīm 'āšer-'ittō mištē. (21) wajjōmer 'ābnēr 'el-dawīd:*
„'aqūmā weləçhā weqbəšā 'el-'āḏonī hamméleçh 'eḥ-kól-jisra'él,
wəjichrəḥpū'ittāçh bəriḥ, umalāçht bəçhól 'āšer-tawwē¹⁷ naššāçh!“
- (22) *waišallāx¹⁸ 'eḥ-'ābnēr, wajjéleçh bəšalōm. (22) wəhinnē 'āḏē dawīd*
wəjō'āb ba'im¹⁹ mehagḏūḏ,
wəšalāl rāb 'immām heḇi'ū, wə'ābnēr 'enēnnū 'im-dawīd
bəxēbrōn, kīšilxō <dawīd>,
- (23) *wajjéleçh bəšalōm. (23) wəjō'āb wəçhól- haššabā 'āšer-'ittō bə'ū,*
wajjagḡidū ləjō'āb lēmór:
„bā-'ābnēr beḇ-ner 'el-hamméleçh, waišalxēu, wajjéleçh bəšalōm!“
- 24 *wajjabō jō'āb 'el-hamméleçh*
wajjōmer <'elāu>: „mā-zzōḥ²⁰ 'ašḥā? hinnē-bā 'ābnēr 'elēçh:
lammā-zē šillaçtō wajjelāçh?
- (25) *həlō²¹ (25) jaḏà'tá 'eḥ-<ra'āḥ>²² 'ābnēr beḇ-ner, kīləfáttoḥāçh bā,*
wəlaḏá'āḥ 'eḥ-mōša'āçh wəḥ-mōba'āçh,
- (26) *wəlaḏá'āḥ 'eḥ-kól- 'āšer-'attā 'osē!“ (26) wajješējō'āb me'im-dawīd,*
wajjišlāx maḥ'achīm 'axrē'ābnēr,
wajjašibū 'oḥō mibbōr hašsirā, wəḏawīd lō jaḏá'.
- 27 *wajjašōḇ 'ābnēr xēbrōn,*
wajjattēu jō'āb 'el-jéreçh²³ haššá'ar ləḏabbēr 'ittō baššēlī,
wajjakḡēu šām²⁴ wajjamóḥ . . .
- (28) *bəḏám 'āšā'el 'axīu. (28) wajjišmā' dawīd me'axārēçhēn,*
wajjōmer: „naqī 'anochī umāmlaçhtī me'im jahwē 'aḏ-'olām
- (29) *midḏamē 'ābnēr²⁵: (29) jaxūlū 'al-rōš jō'āb wə'al²⁶ kól-bēḥ'āḇū,*
wə'al-jikkarēḥ mibbēḥ-jō'āb zāb umšorá' umaxzīq bappéleçh,
wənofél baxéreḇ wəxsār-lāxém!“
- 30 *wəjō'āb wə'bišāi 'axīu harəzū lə'ābnēr 'al-'āšer hemḥḥ*
'eḥ-'āšā'el 'axīm bəzib'ōn bammilxamā.
- 31 *wajjōmer dawīd 'el-ha'am²⁷:*
„qir'ū biḡḏēçhēm, wəxigrū šaqqīm, wəsiḏū lifnē 'ābnēr!“
- (32) *wəhamméleçh dawīd holéçh 'axārē hammittā. (32) wajjiqbərū 'eḥ-'ābnēr*
bəxēbrōn, wajjiššā hamméleçh 'eḥ-qōlō wajjēḇk 'al-²⁸ qēḇer 'ābnēr,
- (33) *wajjiḇkū kól-ha'am, (33) wəiqonēn hamméleçh <dawīd> 'el-'ābnēr wajjōmār:*
- (34) *„haḡkəḇ nabāl jamūḥ 'ābnēr? (34) jaḏēçh lō-'āsurōḥ,*

16 danach *bəxēbrōn* 17 -*tə'awwē* M 18 danach *dawīd*, das etwa zum Schluß des verlorenen vorhergehenden Verses gehörte 19 so W.* nach LXX: *bā* M 20 so LXX: *mē* M 21 so Th.* nach LXX: *halōch* M 22 so Kl.* nach LXX 23 so Th.* nach LXX: -*tōch* M 24 danach ('*el-* LXX) *haxomeš* 25 danach *beḇ-ner* 26 so LXX: *wə'el* M 27 d. '*el-jō'āb wə'el-kól-ha'am 'āšer-'ittō* 28 '*el-* M

- wərazlēch lö- linəuštaim huggašū: kinfōl²⁹ bənē-‘aulā nafālt!“
- (35) wajjosifū chol-ha‘ām libchōp ‘alāu. (35) wajjabō chol-ha‘ām
ləħabrōp ‘ēp-dawīd ləxém bə‘ōd-ħajjōm, wajjiššāba‘ dawīd lēmór:
„kō-jā‘šē-llā‘‘ēlohīm wəchō jōsīf, ‘im-³⁰lifnē bō-ħaššémēš
- (36) ‘ēf‘am-léxem ‘ōchol-mə‘ūmā!“ (36) wəchōl-ha‘ām-ħikkīrū, wajjīṭāb bə‘enēm,
wəchōl³¹ ‘āšēr-‘asā hammēlēch bə‘enē chol-ha‘ām ṭōb
- 37 wajjēdā‘ū³² kīlō hajpā meħammēlēch ləhamīp ‘ēp-‘ābnēr bən-nér.
38 wajjōmēr hammēlēch³³ ‘el-‘ābādāu: „hālō pedā‘ū kī-sār wəzadōl
- (39) nafāl hajjōm ħazzē-ħjīsrā‘el? (39) wanochī hajjōm rāch,
umašūx mēlēch³⁴, wəhā‘ānašīm ha‘ellē, bənē šərūjā,
qašīm mimmēnnī: jəšallēm jahwē lə‘osē hara‘ā kəra‘apō!“

XLVIII. Der Tod Isbaals (Sβ).

II, 4.

- 1 wajjišmā‘ <‘iš-bā‘al>¹ bən-ša‘ūl kī-mēp ‘ābnēr², wajjirpū jadāu,
wəchōl-jīsrā‘el nibhālū.
- 2 ušné ‘ānašīm šarē-zəđūdīm hajū <lə‘iš-bā‘al>³ bən-ša‘ūl:
šēm ha‘exād bā‘nā,
wəšēm ħaššenī rechāb: bənē-rimmōn ħəp‘erōpī mibbənē binjamīn
(kī-zām-bə‘erōp tēxašēb ‘al-binjamīn,
- 3 wajjibrəxū ħəp‘erōpīm gittaim⁴, wajjihjū-šām garīm ‘ad-ħajjōm ħazzē).⁵
- 5 wajjéləchū bənē- rimmōn ħəp‘erōpī,
rechāb ubā‘nā, wajjabō‘ū kəxōm hajjōm ‘el-bēp ‘iš-bā‘al,
wəhū šochēb ‘ēp-miškāb ħaššəhrāim,
- 6 wəhinnē šə‘éřēp ħəbbāip soqélép xittīm, wəttānəm wəttišān.⁶
wərechāb ubā‘nā ‘axīu nimlātū,
- 7 wajjabō‘ū ħəbbāip, wə‘iš-bā‘al⁷ šochēb ‘al-mittāpō bəxđār miškabō.
wajjakūhū wəimīpūhū,
wajjasīrū ‘ēp-rōšō, wajjiqū⁸ wajjéləchū dēřēch ha‘rabā kol-ħallāil⁹,
- 8 wajjabī‘ū ‘ēp-rōš ‘iš-bā‘al
‘el-dawīd xēbrōn, wajjōmērū ‘el-ħammēlēch: „hinnē-rōš ‘iš-bā‘al bən-ša‘ūl,
‘ojəbāch ‘āšēr-biqqēs ‘ēp-nafšāch,
wajjittēn jahwē lādōnī hammēlēch nəqamōp hajjōm ħazzē
mišša‘ūl <‘ojəbāch>¹⁰ umizzar‘ō!“
- 9 wajjā‘an dawīd ‘ēp-rechāb wəp-bā‘nā ‘axīu¹¹, wajjōmēr lahēm:

29 danach lifnē 30 davor kī, gestrichen von B. 31 kəchol M, kol LXX
32 danach chol-ha‘am wəchōl-jīsrā‘el bajjōm ħəhū 33 lies dawīd? 34 lies wəšāx
mimmēlēch mit W.?

XLVIII. 1 so W.* nach LXX (Μεμφιβόσθε, s. S. 63 Note 7) 2 danach bəxēbrōn
3 so Th.* nach LXX 4 gittaimā M 5 V. 4 s. nach 9, 3 6 so (W.)B.* nach LXX:
wəhennā ba‘ū ‘ad-tōch ħəbbāip loqəxē xittīm wajjakūhū ‘el-ħaxomēš M 7 so LXX:
wəhū M 8 danach ‘ēp-rōšō 9 -ħallailā M 10 so LXX 11 danach bənē rimmōn
ħəbbə‘erōpī

- „xai-jahwē 'āšer-paḏā 'eḥ-nafšī
 (10) mikkōl-šarā, (10) kī-hāmmaggīd lī lēmór: »hinnē-mēḥ ša'ūl!«
 wəhū-hajā chimbaššér bə'enāu,
 (11) wa'oxāzāḏō wa'ēhrəzēhū¹²: (11) 'af-kī-'ānašīm rəša'īm
 harəzū 'eḥ-'iš-šaddīq bəbēḥō
 'āl-miškabō, wə'attā hālō 'ābaqqēš 'eḥ-damō mijjēdchém,
 ubi'artī 'eḥchém min-ha'arəš?
 12 waḥšāu dawīd 'eḥ-hānnə'arīm, wajjāhrəzūm wāiqəššəšū
 'eḥ-jəḏēm wəḥ-razlém wajjīplū<m>¹³
 'al-həbrechā bəxəbrōn, wə'eḥ-rōš 'iš-bā'al laqəxū wajjīqbərū<hū>
 bəqēḇer-'ābnēr bən-nér¹⁴.

XLIX. David König in Jerusalem (Sβ und Sa).

II, 5.

- 1 wajjabō'ū kōl-šibṭē jisra'el 'el-dawīd xəbrōnā wajjōmərū lō¹:
 „hinnē² 'ašmāch ubšarāch 'ānāxnū:
 2 gam-'eḥmōl gam-šilšōm <gam->³ bihjöḥša'ūl mēlēch 'alēn 'attā hajīḥ
 hāmmōšī wəhāmmēbī 'eḥ-jisra'el,
 wajjōmər jahwē lāch: »'attā ḥir'ē 'eḥ-'ammī⁴, wə'attā tihjē
 lənazīd 'al-jisra'el!«
 3 × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ wajjabō'ū kōl-ziqnē jisra'el
 'el-hāmmēlēch xəbrōnā, wajjichróḥ lahēm hāmmēlēch dawīd bəriḥ bəxəbrōn
 lifnē jahwē, wajjimšəxū 'eḥ-dawīd ləmēlēch 'al-<kōl->⁵ jisra'el.
 4 bən-šəlošīm šanā dawīd bəmōlchō, wərba'īm⁶ šanā malāch:
 5 bəxəbrōn malāch 'al-jəhūdā šəbā' šanīm wəšiššā xōḏašīm,
 ubīrūsālēm malāch šəlošīm wəšalōš šanā
 'al-kōl-jisra'el wihūdā.
 6 wajjēlēch hāmmēlēch wə'našāu jərūsālēm 'al-'haḥbusī jōšēb ha'arəš.
 wajjōmər ləḏawīd lēmór: „lō-ḥabō hēnnā, kī'īm-jəsīrūch⁸
 (7) ha'iwrim wəhāppissəxīm⁹!“ (7) wajjūlkōd dawīd 'eḥ-məšudāḥ šijjōn¹⁰,
 8 wajjōmər dawīd bajjōm hahū: „kōl-makkē jəbūšī
 wajiggā' bəšəwwarō: 'eḥ-¹¹həppissəxīm wəḥ-ha'iwrim <lō->šānə'ā¹² nēfēš dawīd!
 'al-kén jōmərū: „'iwwér wəfissəx lō-ḥabō 'el-həbbāiḥ!
 9 wajjēšēb <hāmmēlēch> dawīd bəməšudā, wajjīqrā-lāh'ēr dawīd.

12 danach bəsiqlaz, 'āšer ləḥittī-lō bəsorā 13 so LXX 14 so LXX: bəxəbrōn M

XLIX. 1 so Th. nach LXX: lēmór M 2 so Chr. LXX: hinnē M 3 so Chr.

4 danach 'eḥ-jisra'el 5 so B. nach Chr. LXX 6 so Kl. nach LXX: 'arba'īm M

7 'el- M 8 so W.* nach LXX: hēsīrəcha M 9 danach lēmór lō-ḥabō ḏawīd hēnnā,

gestrichen von W.* 10 danach hī 'ēr dawīd, gestrichen von Kl.* 11 so B.: w.

bəššinnōr wə'eḥ- M, ἀπτεσθω ἐν παραξίφιδι καὶ τοὺς LXX 12 so B.: šanə'ū Kethib,
 šənu'ē Qere LXX

- wajjibēn dawīd <ha'ir mis>sabīb¹³
 min-hammillō wabāiḫā. (s. 5, 13)
- 10 wajjēlēch dawīd halōch wəzādōl, wəjahwē¹⁴ šəba'ōḫ 'immō.
 11 wajjišlāx xīrām mēlēch-šōr ma'achīm 'ēl-dawīd, wə'šē 'ārazīm,
 wəxārašē'ēs, wəxārašē 'ēbēn-qīr, wajjibnū-bāiḫ lədawīd.
 12 wajjēdā' dawīd, kī-hchīnō jahwē ləmēlēch 'āl-jisra'ēl,
 wəchī nīssē <jahwē> mamlachtō ba'būr 'ammō jisra'ēl.
 13 (s. 5, 9^e) wajjiqqāx dawīd'ōd pilāzšīm wənašīm bīrūšalēm¹⁵
 'axārē bo'ō mexēbrōn,
 (14) wajjiwwālādū'ōd lədawīd banīm ubanōḫ. (14) wə'ellē šəmōḫ
 hajjilloḫīm lō bīrūšalēm:
 (15) šammū' wəšōbāb, wənaḫān ušlomō, (15) wəjibxār wē'tišū' wənēfēz,
 (16) wəjafi' (16) wē'tišamā', wəljaḫā' wē'tifāleḫ.

L. Der Philisterkrieg (Sa).

II, 5.

- 17 wajjišmā'ū fəlištīm, kī-mašaxū 'ēḫ-dawīd ləmēlēch 'āl-<kōl->¹jisra'ēl,
 wajja'lū kōl-pəlištīm ləbaqqēs 'ēḫ-dawīd. wajjišmā' dawīd, wajjèrēd
 (18) 'ēl-məšūdāḫ <'ādullām>². (18) uflīštīm bā'ū, wajjinnāṭəšū bə'émēq rəfa'īm.
 19 wajjiš'āl dawīd bəjahwē lēmór: „ha'ē'lē 'āl-³pəlištīm?
 hāḫpitnēm bəjadā'ī?“ wajjōmēr jahwē⁴: „ālē, kī-naḫōn 'ettēn
 (20) 'ēḫ-hāppəlištīm bəjadā'ī!“ (20) wajjabō dawīd bəbā'al-pərašīm,
 wajjakkēm šām⁵, wajjōmēr: „parāš jahwē 'ēḫ-⁶ojəbāi ləfanāi
 kəfēreš māim!“ 'āl-kén qarāšēm- hammaqōm hahū bā'al pərašīm.
 21 wajjā'zəbū-šām <pəlištīm> 'ēḫ-'ēlohēm⁶, wajjišsa'ēm dawīd wə'našāu.
 22 wajjosifū 'ōd pəlištīm la'lōḫ, wajjinnāṭəšū bə'émēq rəfa'īm.
 23 wajjiš'āl <'ōd>⁷ dawīd bəjahwē, wajjōmēr <jahwē>⁸: „lōḫā'lē
 <liqrāḫām>⁹, hasēb 'ēl-'axrēm: ubāḫa lahēm mimmul <ha>bcha'īm¹⁰,
 24 wihī kəšōm'āch¹¹ qōl šə'adā bərašē hābcha'īm, 'az-təxrāš,
 kī'āz jašā jahwē ləfanēch ləhakkōḫ bəmaxnē fəlištīm!“
 25 wajjā'as dawīd¹² kə'šēr šiwwāhū jahwē, wajjāch 'ēḫ-pəlištīm
 miggiḫ'ōn¹³ 'ad-bó'āchà-zāzēr.

13 so B. nach Chr. (vgl. wajjibneḫa 'ir LXX); dawīd fehlt Chr.LXX 14 danach 'ēlohē M, fehlt Chr.LXX 15 so BERTHEAU* nach Chr.: mīrūšalem MLXX

L. 1 so Chr. 2 'ēl-hāmməšūdā (metrisch möglich) 3 so Chr., 'ēl- M, πρὸς LXX 4 davor lō Chr., danach 'ēl-dawīd MLXX 5 danach dawīd MChr., fehlt LXX 6 so W.* nach Chr.LXX: -'āšabbēhem M 7 so Chr. 8 so LXX 9 so TH.* nach LXX 10 so KL.* nach Chr.(LXX) 11 so Qere und Chr: bəšōm'ācha Kethib; danach 'ēḫ- 12 danach ken M, fehlt Chr.LXX 13 so MOVERS* nach Chr.LXX: miggeḫā' M

LI. Die Einholung der Lade (Sa und Sβ).

II, 6.

- 1 *wajje'sōf*¹ *dawīd* 'ēḇ-kōl-baxūr *bajisra'el*²,
- 2 *wajjaqom wajjeleḥ dawīd wəḥōl-ha'am* 'āšēr-ittō *ba'lāḇ*³ *jəhūdā*,
ləḥa'lōḇ miššām 'ēḇ-ārōn *ha'lohīm*, 'āšēr-šām⁴ *jəḥwē šəba'ōḇ*
- (3) *jošēb ḥakrubīm*, (3) *wajjarkībū* 'ēḇ-ārōn *ha'lohīm* 'el-āzalā *xəḏašā*⁵,
- (4) *wə'uzzā wə'axjō* *bənē 'āḇinaḏāḇ* *noḥāzīm* 'ēḇ-ha'zalā⁶, (4) <*wə'uzzā*
holēch>⁷ 'im-ārōn *ha'lohīm*, *wə'axjō* *holēch lifnē* *ha'arōn*,
- 5 *wəḏawīd wəḥōl-bēḇ jisra'el məsaxqīm* *lifnē jəḥwē* *bəḥol'ōz*
*bəširīm*⁸ *ubchinnorōḇ* *ubinḏalīm* *ubpuppīm*, *ubimnā' nə'im* *ubšēlšēlīm*.
- 6 *wajjabó'u* 'aḏ- × ⊥⁹, *wajjišlāx* 'uzzā <'ēḇ-jadō>¹⁰ 'el-ārōn *ha'lohīm*,
- (7) *wajjōxəz* *bō*, *kī-šamaṭū*¹¹ *ḥabbaqār*. (7) *wajjixar*-'af-*jəḥwē* *bə'uzzā*,
wajjakkeu *šām* *ha'lohīm* 'al-'āšēr *šalāx* 'ēḇ-jadō 'el-ha'arōn¹²,
wajjámōḇ *šām* *lifnē*¹³ *ha'lohīm*.
- 8 *wajjixār* *ləḏawīd* 'al-'āšēr-*parāš-jəḥwē* *pəreš* *bə'uzzā*,
wajjiqrā *ləmmaqōm* *ḥahū* *pəreš* 'uzzā 'aḏ-*ḥajjōm* *ḥazze*.
- 9 *wajjirā* *ḏawīd* 'ēḇ-*jəḥwē*
bajjōm *ḥahū*, *wajjōmer*: „'ech-jabō 'elāi 'ārōn *ha'lohīm*¹⁴?“
- 10 *wəlō-'abā-ḏawīd* *ləḥasir* 'elāu 'ēḇ-ha'arōn¹⁵ 'al-'ir *dawīd*,
- (11) *wajjattēu* *ḏawīd* *bēḇ'obēd-'ēḏóm* *ḥaggittī*, (11) *wajjēšēḇ* *ha'arōn*¹⁶
*bəbēḇō*¹⁷ *šəlošā* *xəḏašīm*. *wəitāreḥ* *jəḥwē* 'ēḇ-'obēd 'ēḏóm
- (12) *wə'ēḇ-kōl-bēḇō*. (12) *wajjuggād* *ləḏawīd*¹⁸ *lēmōr*: „berāḥ *jəḥwē*
'iḇ-bēḇ'obēd'ēḏóm *wə'ēḇ-kōl-'āšēr-lō* *ba'būr* 'ārōn *ha'lohīm*.“
wajjeleḥ *dawīd* *wajjā'al* 'ēḇ-ārōn *ha'lohīm* *mibbēḇ* 'obēd'ēḏóm
- (13) 'ir-*dawīd* *bəsimxā*. (13) *waiḥī* *kī-ša'ādū* *nošə'e* 'ārōn *ha'lohīm*¹⁴
- (14) *šiššā* *šə'adīm*, *wajjizbāx* *šōr* *umrī*. (14) *wəḏawīd* *məḥarkēr*
bəḥōl-'ōz *lifnē* *jəḥwē*, *wəḏawīd* *xazūr* 'efōḏ *bād*.
- 15 *wəḏawīd wəḥōl-bēḇ jisra'el mə'tīm* 'ēḇ-ārōn *ha'lohīm*¹⁴ *biḇrū'ā*
- (16) *ubqōl* *šōfār*, (16) *waiḥī* *ha'arōn*¹⁹ *bā-'ir* *dawīd*, *umīḥāl*
baḇ-ša'ūl *nišqəfā* *bə'ād* *ḥaxallōn*, *wəttérē* 'ēḇ-*ḥammēleḥ* *dawīd*
məfazzez *umḥarkēr* *lifnē* *jəḥwē*, *wəttibez* *lō* *bəlibbāh*.
- 17 × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥, *wajjabí'u* 'ēḇ-ārōn *jəḥwē*,
wajjaššigū 'oḇō *bimqōmō*,

LI. I SO DE WETTE* nach Chr. LXX: *wajjosef* M; danach 'ōḏ M LXX, fehlt Chr.
2 danach *šəlošīm* (šib'im LXX) 'alef ('ēḇ-kōl-jisra'el Chr.) 3 so (bez. *ba'al*) W.* nach
Chr.: *mibba'alē* M LXX 4 -*nigrā* *šem šem* (šem nur einmal LXX), und am Schlusse
'alāu nach *ḥakrubīm* 5 *wajjišša'uhū* *mibbēḇ* 'āḇinaḏāḇ 'āšēr *baggiḇ'ā* (aus Sβ I, 7, 1),
gestrichen von KOSTERS* 6 danach *xəḏašā* — *baggiḇ'ā* wie Note 5 M, fehlt LXX
(desgl. von W.*) 7 so Th.* 8 so (bez. *ubširīm*) Th.* nach Chr.: *bəḥol* 'āšē *bərōšīm*
M (LXX verderbt) 9 'aḏ-goreḇ *nachōn* (*nōḏāḇ* LXX, *kīḏon* Chr., 'Oρνὰ τοῦ 'Ισβραήλ Luc.);
lies 'aḏ-*ḥaggóreḇ*? 10 so B.* nach Chr. LXX 11 LXX vocalisiert *šəmaṭō*: lies *kī-šəmaṭūhū*?
12 so Th.* nach Chr.: *ha'ēlohīm* 'al-*ḥaššal* M, fehlt LXX 13 so W.* nach Chr. LXX:
'im 'ārōn M 14 *jəḥwē* 15 'ēḇ-ārōn (+ *bərīḇ* LXX) *jəḥwē* 16 'ārōn *jəḥwē* 17 so
Chr.: *bēḇ* 'obēd 'ēḏóm *ḥaggittī* 18 *ləmmēleḥ* *dawīd* 19 so LXX: *wəḥajā* 'ārōn *jəḥwē* M

- bəpōch ha'ohel 'āšēr naṭā-lō dawīd, wajjā'al dawīd*
'olōp ušlamīm¹⁰ lifnē jahwē.
- 18 *wəichāl dawīd meḥa'loḥ ha'olā wəhašlamīm, wəibāreḥ 'eḥ-ha'ām*
bəšēm jahwē šəba'ōp.
- 19 *wəixallēq <dawīd> ləchōl-ha'ām, ləchōl-hāmōn jisra'el*
ləme'īs wə'ād-'iššā,
lə'īs xallaḥ-léxem 'axāp, wə'əspār 'exād, wə'sišā 'exāp,
wəjjələḥ kol-ha'ām 'īs ləbēpō.
- 20 *wəjjāšōb dawīd ləbaréḥ 'eḥ-bēpō, wəṭṭešē mīchāl baḥ-ša'ūl*
liqrāp dawīd wəttōmār:
„mā-nnichbād ḥəjjōm mēlēḥ jisra'el, 'āšēr nizlā ḥəjjōm
lə'enē 'amhōp 'ābadāu,
- (21) *kəhiggālōp-nizlōp 'axād hareqīm!*“ (21) *wəjjōmēr dawīd 'el-mīchāl:*
„lifnē jahwē <'āraqqēd>²¹,
'āšēr baxar-bī me'atīḥ umikkōl- bēpō ləšawwōp 'ohī
lənazīd 'al-'ammō²², 'al-jisra'el:
- (22) *wəšixāqtī <wəriqqādtī>²³ lifnē jahwē, (22) unqallōpī 'ōd mizzōp,*
wəḥajīpī šafāl bə'enāich²⁴,
wə'immān²⁵ 'ikkabe,ḏā!“ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥.
- 23 *ulmīchāl baḥ-ša'ūl lō-ḥájə-ləch-jələd 'ād-jōm mōpāh.*

LII. Der geplante Tempelbau und Jahwes Verheißung an David (Sa).

II, 7.

- 1 *[wəihī kī-jašāb ḥammēlēḥ <dawīd> bəbēpō,*
wəjahwē henīx- lō missabīb mikkōl-'ojəbāu¹
- 2 *wəjjōmēr ḥammēlēḥ*
'el-naḥān ḥannabī: „rə'ēnā, 'anochī jōšēb bəbēp 'ārazīm,
- (3) *wəjahwē² jōšēb bəpōch ḥairī'ā!*“ (3) *wəjjōmēr naḥān 'el-ḥammēlēḥ:*
- (4) *„<kə>chōl³ 'āšēr bilbābāḥ leḥ'āšē⁴!“* (4) *wəihī ballāilā ḥahū,*
- (5) *wəihī-ḏəbar-jahwē 'el naḥān <ḥannabī> lēmór:* (5) *„leḥ-wamārt 'el-'abdī,*
'el-dawīd: »kō'amār jahwē: ḥə'attā tibnē-llī bāip ləšibṭī?
- 6 *kī-lō jašābtī bəbāip ləmijjōm ḥə'loḥ 'eḥ-bənē jisra'el*
mimmīšrāim wə'ād-ḥəjjōm ḥəzzē: wə'ehjē mīphallēḥ bə'ohel utmiškān:
- 7 *bəchōl 'āšēr-ḥiphallāḥtī⁵, ḥəḏabbér⁶ dibbārtī 'eḥ-'axād šofəṭē⁷ jisra'el,*
'āšēr-šiwīpī lir'ōp 'eḥ-'ammī⁸, lēmór: lammā-lō-bənīpēm-ṭi-bāip⁹?

20 *ušlamīm* hier Chr., hinter *jahwē* MLXX 21 so TH.* nach LXX 22 so B. nach LXX: *nazīd 'al-'am jahwē* M 23 so BÖTTCHER* nach LXX 24 so TH.* nach LXX: *bə'enai* M 25 *wə'im-ha'āmahōp 'āšēr 'amart 'immam*

LII. 1 diese Zeile fehlt Chr. 2 so B.: *wə'rōn ha'lohīm* 3 so KL.* 4 danach *kī jahwē 'immach* 5 danach *bəchōl-(+ bənē M) jisra'el* 6 so B.* nach LXX: *ḥəḏabbār* M Chr. 7 so MOVERS* nach Chr.: *šibṭē* MLXX 8 danach (*'eḥ-* M) *jisra'el* MLXX, fehlt Chr. 9 *bēp 'ārazīm*

- 8 *wə'attā kō-ḥōmār lə'abdī ləḏawīd: kō'amār jahwē šəba'ōḥ:*
'ānī ləqaxtīch minnawē¹⁰ haššōn lihjōḥ<ách lə>nažīd¹¹ 'al-'ammī¹²,
 9 *wa'əhje 'immāch bəchól 'āšer halácht, wa'achriḥ 'eḥ-¹³'ojəḇēch mippañēch:*
wə'asīḥ lachšēm¹⁴ kəšém hağḏōlīm 'āšer ba'áreš,

10	<i>wəšámtī maqóm lə'ammī jisra'él¹⁵, unṭa'tū wəšachān taḫtāu,</i>
<i>wəlō-jirgáz'ōḏ, wəlō-josífū bənē-'aqlá l'annōḥō</i>
(II)	<i>ka'sēr barišōnā (II) ləmin-¹⁶hajjōm 'āšer siwwiḥi šofəṭīm 'al-'ammī jisra'él.</i>
<i>wahnixōḥi lāch mikkól-'ojəḇēch</i>	

wa'zaddələkkā¹⁷,

- (12) *ubaiḥ 'əbnē-llāch, wəhajā¹⁸ (12) kī-jimlā'ū jamēch, wəšachābt 'eḥ-'əḇoḥēch,*
wəḡimōḥi 'eḥ-zar'ách 'axərēch 'āšer ješé mimmə'ēch, wəḡinōḥi məmlachtō¹⁹,

13	<i>hū jibnē-baiḥ lišmī, wəchonānti 'eḥ-kis'ō²⁰ 'ad-'olām:</i>
14	<i>'ānī 'əhje-llō lə'āḇ, wəhū jihje-llī ləbén,</i>
<i>wəhochaxtīhū²¹ bəšəḇeṭ 'ānašīm, ubniğ'ē bənē 'adām,</i>
15	<i>wəxasdi lō-'asir²² mimmənnū, × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥²³.</i>

- 16 *wəne'mān bəpāch²⁴ 'ad-'olām ləfanāi²⁵, <wə>chis'ách²⁶ jihjē nachōn 'ad-'olām!"*

- 17 *kəchól haḏbarīm ha'ellē²⁷ kenḏibbēr naḥán 'el-<hammēleḥ> dawīd.*

- [18 *wajjaḇō hammēleḥ dawīd wajjəšēḇ lifnē jahwē wajjōmār:*

„mī 'anoḫī, 'āḏonāi jahwē²⁸, kī-ḥābi'opānī 'ad-həlóm?

- 19 *wəttiqṭān'ōḏzōḥ bə'enēch²⁹, wəḏabbēr ɣam'el-bēḥ-'əbdāch ləmeraxōq!*

× × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥, †wəzōḥ tōrāḥ ha'adām³⁰:

- 20 *umā-jjōsif dawīd'ōḏ ləḏabbēr 'elēch, wə'attā jaḏát 'eḥ-'əbdāch³¹!*

- 21 *bə'būr dəbarāch uchlibbāch 'asīḥ 'eḥ-kól-hağḏōlā³¹ hazzōḥ³²:*

- 22 *'al-kēn gaḏālt³³, kī-'ēn kamōch, wə'ēn 'əlohīm zūlapāch³⁴!*

10 so LXX: *min-ḥannawē me'axar* M, *min-'axārē* Chr. 11 so LXX 12 danach *'al-jisra'el* ('al- fehlt Chr.) 13 *wa'achriḥā* (*wa'achriḥ* Chr.) *'eḥ-kól-*; oder ist *mippañēcha* zu tilgen? 14 danach *gaḏōl* M, fehlt Chr. LXX, gestrichen von W.* 15 so Chr.: *ləjisra'el* MLXX 16 davor *u-* M, fehlt Chr. LXX, gestrichen von W.* 17 *wa'zaddələcha* N. nach dem LXX-Text der Chr.: *wəhiggīd lach jahwē* MLXX, *wə'aggiḏ lach* Chr. 18 *kī-baiḥ ja'sē-llāch jahwē* M, *ubaiḥ jibnē-llāch jahwē wəhajā* Chr., *kī baiḥ tibnē-llō wəhajā* LXX 19 davor *'eḥ-* 20 so KL.* nach Chr. LXX: *'eḥ-kissē məmlachtō* M 21 *wəhochaxtīu* M; davor *'āšer bəḥə'woḥō* MLXX (die ganze Zeile fehlt Chr.) 22 so TH.* nach Chr. LXX: *jasūr* M 23 dafür *ka'sēr ḥəsiroḥi* (+ *me'im ša'ul* M) *me'āšer hajā ləfanēcha* (so Chr.: *me'āšer ḥəsiroḥi miḥfanāi* LXX, *'āšer h. miḥfanēcha* M) 24 danach *uməmlachtəcha* M (ähnlich auch in Chr. und LXX, welche umarbeiten), gestrichen von BRIGGS* 25 so KL.* nach LXX: *ləfanēcha* M 26 so B. nach Chr. LXX 27 danach *uchchol ḡaxizzajōn hazzē* 28 danach *umī bēḥi* 29 danach *'āḏonai* (+ *jahwē* M) 30 danach *'āḏonai jahwē* 31 so NESTLE: *hağḡəḏullā* M 32 danach *ləḥōḏi' 'eḥ-'əbdəcha* 33 danach *jahwē* (+ *'əlohīm* M, *'āḏonai* LXX) 34 danach *kəchol 'āšer-šama'nū bə'əznēnū*

- 23 *umī chə'ammách³⁵ gōi'axēr³⁶ ba'áreš, 'ăšēr-halàch-há'ēlohīm³⁷*
lifdōḅ-lō-lə'ám, wəlasūm-lō-šém, wəla'sōḅ lahém gəḏōlōḅ^{38?}
- mippənē 'ammách 'ăšēr-padiḅa llāch <gerášta>³⁹ gōjím wēlohēm⁴⁰,*
 24 *wəchōnén⁴¹ 'ēḅ-'ammách jisra'él-lach-lə'ám⁴², wəhajiḅa⁴³ lahém lēlohīm!*
- 25 *wə'attā, 'ăḏonāi jahwē⁴⁴, haddabár 'ăšēr-dibbárt 'al-'abdāch wə'al-bēḅō,*
 (26) *je'amén⁴⁵ 'aḏ-'ōlām, wə'sé ka'sēr-dibbárt, (26) wəjizdāl šəmách 'aḏ-'ōlām^{46!}*
- 27 *kī-'attā⁴⁷ galīḅ⁴⁸ 'ēḅ-'ózeḅ 'abdāch lēmōr: »bāiḅ 'ēbnē-llāch!«*
'al-kén-mašà-'abdāch 'ēḅ-libbō-lhiḅpallēl 'elēch haḥfillā⁴⁹ haḥzōḅ.
- 28 *wə'attā, jahwē⁵⁰, 'attā-hū ha'lohīm, uḏbarēch jihjū 'ēmēḅ⁵¹:*
 29 *wə'attā hō'el uḅarēch 'ēḅ-bēḅ-'abdāch lihjōḅ lə'ōlām ləfanēch:*
kī-'attā⁵² dibbárt, umibbírchaḅchā jəḅorách bēḅ-'abdāch lə'ōlām!“]

LIII. Davids Kämpfe mit den Philistern, Moabitern und Aramäern (Sβ).

II, 8.

- 1 *waihi 'axārē- chēn wajjāch dawīd 'ēḅ-pəlišṭīm wajjāchnī'ém.*
wajjiqqáx-dawīd 'ēḅ-méḅez ha'ammā
- (2) *mijjād pəlišṭīm. (2) wajjāch <dawīd>¹ 'ēḅ-mō'áb waiməḏḏém baḅbalīm²,*
haškēb 'ōḅām 'aršā,
waiməḏḏēd šənē- xəḅbalīm ləhamīḅ, umló haḅēḅél ləhaḅjōḅ,
wəttəḥī mō'áb ləḏawīd³.
- 3 *wajjāch dawīd 'ēḅ-həḏḏād'ézér bēn-rəxōḅ mēlēch-šōḅā × × ⊥⁴*
bəlēchtō ləhaššīb⁵ jaḏō ḅannahár⁶.
- 4 *wajjilkōḏ dawīd mimmənnū 'ēlēf<rəchéḅ>⁷ ušbā'-me'ōḅ parašīm,*
wə'ésrīm 'ēlēf 'iš raḅlī,
wai'əqqēr dawīd 'ēḅ-kōl-harəchéḅ, wajjōḅér mimmənnū me'ā-ráchéḅ.
- 5 *wəttəḅō 'ārām ḏamméseq*
lə'zór ləḏəḏ'ézér⁸, wajjāch-dawīd-ḅa'rām 'ésrīm-ušnāim 'ēlēf 'iš.

35 danach *kəjisra'el* M, *jisra'el* LXX 36 so W.* nach LXX: *'exad* M 37 *haləchū- 'ēlohīm* M, *holichō ha'ēlohīm* LXX 38 so TH.* nach Targ. Vulg.: *lachem haggəḏūllā* M, *μεγαλωσύνην* LXX; danach *wənora'ōḅ lə'aršəcha* M, *καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐμβαλεῖν* LXX 39 dafür *mimmisraim* 40 so TH.*: *wēlohāu* M, *wə'ohalāu* LXX 41 danach *lach* MLXX, fehlt Chr. 42 danach *'aḏ-'ōlam* 43 *wə'attā jahwē hajiḅa* 44 *jahwē 'ēlohīm* M, *'ăḏonai* LXX 45 so B. nach Chr. (vgl. *πίστωσον* LXX): *haqem* M 46 danach *lēmōr jahwē šəḅa'ōḅ 'ēlohīm 'al-jisra'el uḅēḅ 'abdəcha ḏawīd jihjē nachōn ləfanəcha* M (und ähnlich Chr.), fehlt LXX, gestrichen von B. 47 auch *kī-'attā* fehlt noch in LXX; danach *jahwē šəḅa'ōḅ 'ēlohē jisra'el* MLXX, *'ēlohai* Chr. 48 *galīḅā* M 49 davor *'ēḅ-* 50 davor *'ăḏonai* 51 danach *wəttəḏəḅber 'ēl-* ('al- Chr.) *'abdəcha 'ēḅ-həḏḏōḅā haḥzōḅ* 52 danach *'ăḏonai jahwē*

LIII. 1 so LXX 2 so LXX: *baḅēḅel* M 3 danach *lə'ḅadīm nošə'ē minxā* (aus 6^b) 4 dafür *xəmaḅā* Chr.; darf man nach 10, 6 an *mēlēch <'ārām>-šōḅā* denken? 5 so TH.* nach Chr. LXX: *ləhašīb* M 6 so BÖTTCHER* mit dem Kethib: *binḅar-pəraḅ* Qere LXX 7 so TH.* nach Chr. LXX 8 danach *mēlēch šōḅā* (aus 3^a)

- 6 wajjásēm dawīd nāšibīm
 ba'ram⁹, wātāhī 'ārām lədawīd la'badīm nōsə'ē minxā.
 wajjōšə' jahwē 'ēp-dawīd¹⁰.
- 7 wajjiqqāx dawīd 'ēp-siltē hazzahāb 'āšēr-hajū 'al¹¹ 'ābdē hāḏaḏ'āzer
 (8) waiḏi'ēm jərūšalēm, (8) umittēḡax¹²
 umibberopāi 'arē hāḏaḏ'āzer laqāx haḡmēlēch dawīd
 nəxōšēp harbē mə'ōd.
- 9 wajjišmā' tō'ū¹³ mēlēch xāmāp, kī-hikkā dawīd 'ēp-kōl-xēl hāḏaḏ'āzer,
 10 wajjišlāx¹⁴ 'ēp-hāḏōrām-¹⁵ bənō
 'ēl-haḡmēlēch dawīd liš'ol-lō ləšalōm, ulbarchō 'al'āšēr nilxām
 baḡḏaḏ'ēzer wajjākkēhū,
 kī-'iš-milxāmōp-tō'ū¹³ hajā hāḏaḏ'āzer, ubjadō hajū kalē-chésef,
 uchlē-zahāb uchlē nəxōšēp.
- 11 ḡam-'opām hiqdīs haḡmēlēch¹⁶ lajahwē 'im-hakkésef wə<'im-¹⁷ hazzahāb
 'āšēr-hiqdīs mikkōl-haḡḡōjim
- (12) 'āšēr-kibbēs (12) me'ārām umimmō'āb umibnē 'ammōn umippəlišṭīm¹⁸,
 umišlāl hāḏaḏ'ēzer bən-rəxōb mēlēch-šōbā.
- 13 wajjā'ās-dawīd-šēm, <u>bšubō¹⁹ mehakkōp²⁰ 'ēp-'ārām <hikkā 'ēp-'ēḏōm>²¹
 bəzē-mēlax šəmōnā'asār'ālef,
- 14 wajjásēm be'ḏōm nāšibīm²², waiḡi chōl-'ēḏōm 'ābadīm lədawīd,
 wajjōšə' jahwē 'ēp-dawīd¹⁰.
- 15 wajjimlōch dawīd 'al-kōl-jisra'ēl, waiḡi²³ 'osē mišpāt
 ušṭaqā ləchōl-'ammō.
- 16 wəjō'āb bən- šərūjā 'al-haššabā, wəjōšafāt bən-'āxilūd maḡkīr,
 17 wəšadōq wəḡjaḡar²⁴ kohānim,
- (18) ušrajā²⁵ sōfēr, (18) ubnajā bən-jōjadā'²⁶ 'al-²⁷hakreḡi wə<'al-²⁸ hapleḡi,
 ubnē dawīd hajū kohānim²⁹.

LIV. David und Meribaal (Sβ).

II, 9.

- 1 wajjōmer dawīd: „hāchī-jēs-'ōḏ'āšēr nōḡār ləbēp ša'ūl?
 wə'ē'sē'immō-xéseḏ ba'būr jōnaḡán!“
- 2 ulbēp-ša'ūl'ēḡeḏ, ušmō šibā, wajjiḡrə'ū-lō 'ēl-dawīd,
 wajjōmer haḡmēlēch 'elāu:

9 ba'ram ḡammešēq 10 danach bəchol 'āšēr halach 11 so TH.* nach Chr.LXX:
 'ēl M 12 so TH.*: umibḡḡax M 13 so W.* nach Chr.LXX: to'ī M 14 danach
 to'ī bez. to'ū 15 so TH.* nach Chr.(LXX): -jōram- M 16 danach dawīd MChr., fehlt
 LXX 17 so LXX 18 danach ume'āmaleq 19 so W.* nach LXX: bəšubō M 20 so
 BUHL*: mehakkōpō 21 so BUHL* nach LXX 22 danach bəchōl-'ēḏōm (+ šam nāšibīm M)
 23 danach dawīd M, fehlt Chr.LXX 24 so B. nach 20, 25: wəšadōq bən-'āxilūb wə'ximelēch
 bən-'ēḡjaḡar 25 so M: wə'asā LXX, wəšausā Chr. 26 ubnajahū bən-jōjadā' M
 27 so allgemein nach Chr.: wə- MLXX 28 so nach 20, 23 29 kohānim hajū; oder
 ist hajū zu streichen?

- (3) „*ha'attā šibā?*“ *wajjōmer*: „*‘abdāch*.“ (3) *wajjōmer hammelech* <’*el-šibā*>:
 „*ha'ēfes* *‘ōd* *‘iš* *lōbēp* *ša'ūl?*“
wə'ē'šē'immō *xéseđ* *'ēlohīm!*“ *wajjōmer šibā*¹: „*‘ōd* *bēn* *lajōnaḥān*²!“
 <(II, 4, 4) *uljōnaḥān* *bēn-ša'ūl* *bēn*
nəchē *raḡlāim*: *bēn-xamēš* *šānīm* *ḥajā* *bəbō* *šəmu'āp* *ša'ūl*
wajōnaḥān <*bəbō*>³ *mijjizrə'ēl*,
wattīssa'ehū *'omantō* *wattanōs*. *wāihī* *bəxofzāh* *lanūs*,
wajjippól *wajjippasēx*, *ušmō* *mərībá'al*⁴>.
 4 *wajjōmer*⁵ *hammelech*: „*'ēfō* *hū?*“ *wajjōmer šibā* *'el-hammelech*:
 „*hinnē-hū* <*bə*>*bēp* *machīr*
 (5) *bēn-‘ammī'el* *bəlō* *ḏəbār!*“ (5) *wajjišlāx* *hammelech* *dawīd*,
wajjiqqaxehū *mibbēp* *machīr*⁶.
 6 *wajjabō* *mərībá'al* *bēn-jōnaḥān* *bēn-ša'ūl* *'el*-<*hammelech*>⁷ *dawīd*,
wajjippól *'al-panāu* <’*aršā*>,
wajjištáxū <*lō*>⁷. *wajjōmer* <*lō*>⁷ *dawīd*: „<*ha'attā*> *mərībá'al?*“
wajjōmer: „*hinnē* *‘abdāch!*“
 7 *wajjōmer* *lō* *dawīd*: „*'al-tirā*, *kī* *asō* *'ē'šē'immāch* *xéseđ*
bə'būr *jōnaḥān* *'abīch*,
wəšībōpī *lāch* *'ēp-kól* *šəḏē* *ša'ūl* *'abīch*, *wə'attā* *tōchāl* *lēxēm*
 (8) *'al-šulxanī* *tamid*!“ (8) *wajjištáxū*,
wajjōmer: „*mī*⁸ *‘abdāch*, *kī* *faniḥ* *'el-hakkēlēb* *hammēp* *'āšér* *kamōnī!*“
 9 *wajjiqrā* *hammelech* *'el-šibā* *na'ar* *ša'ūl*,
wajjōmer *'elāu*: „*kōl* *'āšēr* *ḥajā* *ləša'ūl* *ulchōl* *bēpō*
naḥāttī *ləbēn* *'āḏonēch*,
 10 *wə'abāḏta* *llō*⁹ *'attā* *uḇanēch* *wə'badēch*, *wəheḏēḥa*¹⁰ *lēxēm*¹¹
lōbēp *'āḏonēch* *wachəlū*¹²:
umrībá'al *bēn* *'āḏonēch* *jōchāl* *tamid* *lēxēm* *'al-šulxanī*.“¹³
 11 *wajjōmer* *šibā* *'el-hammelech*:
 „*kəchōl* *'āšér* *jəšəwwe* *'āḏonī* *hammēlēch* *'ēp* *‘abdō*, *ken* *ja'šē* *‘abdāch!*“
 × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥,
umrībá'al *'ochēl* *'al-šulxān*¹⁴ *dawīd* *kə'axáḏ* *mibbənē* *hammelech*.
 12^a *wəlímribá'al* *ben-qatān*,
 (10^d) *ušmō* *mīchā*, (10^d) *ulšibā* *xmiššā* *‘asār* *banīm*, *wə'ésrīm* *‘ābadīm*,
 12^c *wəchōl* *mōšāb* *bēp* *šibā* *‘ābadīm* *limrībá'al*.
 13 *umrībá'al* *jošēb* *bīrūšalēm*, *kī* *'al-šulxān* *hammelech* *tamid* *hū* *'ochēl*,
wəhū *fissēx* *štē* *raḡlāu*.

LIV. 1 danach *'el-hammelech* 2 danach *nəchē raḡlāim* 3 so LXX 4 so (bez. *mərībba'al*) allgemein hier und im Folgenden geschrieben für *məfībošēp* M, *Μεμφιβόσθε* LXX 5 danach *-lō* M, fehlt LXX 6 danach *bēn-‘ammī'el millō dəbār* 7 so LXX 8 so LXX: *mē* 9 danach *'ēp-ha'āḏamā* (vgl. 12^c) 10 danach *wəḥajā* M, fehlt LXX 11 *lēxēm* hinter *'āḏonēcha* 12 so BÖTTCHER* nach Luc.: *ləbēn*- bez. *wə'chalō* MLXX 13 V. 10^b s. nach 12^d 14 so TH.* nach LXX: *šulxanī* M

LV^a. Der Ammoniter- und Aramäerkrieg (Sa).

II, 10.

- 1 *waihi 'axārē- chēn wajjāmōḥ* <naxās>¹ *mēlēch bənē'ammōn,*
 (2) *wajjimlōch xanūn bənō taxtāu.* (2) *wajjōmer* <hammēlēch> *dawid:*
 „'ē'sē-xēsēd 'im-xanūn bēn-naxās ka'sēr'asā 'abīu 'immaḏī xēsēd!“
*wajjišlāx dawid lənaqmō*² 'al-³'abīu. *wajjabō'u 'abḏē dawid*
 (3) 'ērēs bənē'ammōn, (3) *wajjōmərū'sarē* ḏnē-'ammōn 'ēl-xanūn 'āḏonēm:
 „hamchabbēd dawid 'ēḥ-'abīch bə'enēch, *kī-šalāx lāch mənaxmīm?*
hālōba'būr xāqōr 'ēḥ-ha'ir ulraqlāh ulhofchāh šalāx dawid
 (4) 'ēḥ-'āḏadāu 'elēch?“ (4) *wajjiqqāx xanūn 'ēḥ-'abḏē dawid waiḡallāx*
'ēḥ-xāšī zəqanām, wajjichrōḥ 'ēḥ-maḏwēm baxēšī 'aḏ-šəḥōḥēm waišalxēm.
 5 *wajjaggidū lədawid, wajjišlāx liqrāḥām, kī-hajū*⁴ *nichlamīm mə'ōd.*
*wajjōmer hammēlēch: „šəbū birexō 'aḏ-šammāx*⁵ *zəqanchēm wəšəḏtēm!“*
 6 *wajjir'ū ḏnē'ammōn, kī-nib'āšū bəḏawid, wajjišlaxū*⁶ *wajjiškərū 'ēḥ-hāḏad'ēzər*
 (7) *bēn-rəxōḥ mēlēch-šōbā, wə'ēḥ-mēlēch ma'chā, 'ēḥ-'iš-ṭōḥ*⁷. (7) *wajjišmā' dawid,*
wajjišlāx 'ēḥ-jō'āḏ wə'ēḥ-kōl-haššabā <wə'ēḥ-> *haggibborīm* <liqrāḥām>.
 8 *wajjēšə'ū ḏnē'ammōn wajja'rəchū milxamā* <'aḏ->⁸ *ḥəḥax haššā'ar,*
 (9) *wəhāmməlachīm 'āšər-ḏā'u*⁹ *ləḏaddām baššadē.* (9) *wajjār jō'āḏ,*
kī-hājəḥā'elāu pənē hammilxamā mippanīm ume'axōr, wajjibxār
 (10) *kol-baxūr bajisra'el*¹⁰ *wajja'rōch liqrāḥ 'ārām,* (10) *wə'ēḥ-jēḥər ha'ām*
*naḥān bajād 'ābišāi*¹¹ *'axū wajja'rōch liqrāḥ bənē'ammōn,*
 11 *wajjōmer: „im-təxzāq 'ārām mimmēnnī, wəhajḥā lī līšū'ā,*
wim-bənē 'ammōn jəxzəqū mimmēch, wəhalāchtī ləhōšī' lāch:
 12 *xāzāq wəniḥxəzāq bə'āḏ 'ammēnū, ub'āḏ 'arē 'ēlohēn,*
 (13) *wəjahwē ja'sē ḥəḏḏōḥ bə'enāu!*“ (13) *wajjiggāš jō'āḏ wəha'am*
*'āšər'immō lifnē 'ārām lammilxamā*¹², *wajjanūsū* <'ārām> *mippanāu.*
 14 *ubnē'ammōn-ḥā'u, kī-nās 'ārām, wajjanūsū mippənē 'ābišāi,*
*wajjabō'u ha'ir, wajjašəḥ jō'āḏ me'ālēm*¹³ *wajjabō jərūšalēm.*
 15 *wajjār 'ārām, kī-niggāf lifnē jisra'el, wajje'ásəfū-jāxəḏ,*
 16 *wajjišlaxū wajjōšī'u*¹⁴ *'ēḥ-'ārām 'āšər-me'ēḥər ḥənnahār, wajjabō'u xəlām,*
 (17) *wəšōḏāch šār- šəḏā hāḏar'ēzər lifnēm.* (17) *wajjuggād lədawid,*
wajjē'šōf 'ēḥ-kōl- jisra'el wajja'bōr 'ēḥ-hajjardén, wajjabō xəlāmā.

LV^a. 1 so TH.* nach Chr. 2 danach *bəjad 'āḏadāu* MLXX, fehlt Chr. (dafür *ma'achīm* hinter *dawid*), gestrichen von B. 3 so TH.* nach Chr.: 'ēl- M 4 danach *ha'ānašim* 5 so LXX: 'aḏ-(+ 'āšər Chr.) *jəšammax* MChr. 6 danach *bənē 'ammōn* (vgl. folgende Note) 7 so B.*: die Überlieferung bietet

wajjišlaxū ḏnē'ammōn

wajjiškərū 'ēḥ-'ārām bēḥ-rəxōḥ wəḥ-'ārām šōbā 'ēšrīm'ēlēf-razlī,
wə'ēḥ-mēlēch ma'chā 'ēlēf'is, wə'is-ṭōḥ šənēm-'asār'ēlēf'is.

- 8 so LXX 9 so Chr.: *wə'ram šōbā urxōḥ wə'is-ṭōḥ umə'chā* (*wə'maleq* LXX) MLXX
 10 *mikkol bəxūrē* (*baxūr* Chr.) *bajisra'el* (*jisra'el* LXX) 11 so Chr. LXX: 'āḏšāi M
 12 so B. nach Chr.: *lammilxamā ba'ram* MLXX 13 *me'al bənē 'ammōn* MLXX (fehlt Chr.)
 14 so BENZINGER* nach *w. ma'achīm* w. Chr.: *wajjišlax hāḏar'ēzər wajjōšē* MLXX

- wajjā' rəchū' ʾārām liqrāb dawīd, wajjillaxāmū 'immō.*
 18 *wajjános ʾārām mippənē jisra'el, wajjahrōz dawīd me'ārām*
šəbā' me'ōp'is¹⁵, wepšōbāch šar-šəba'ō¹⁶ hikkā, wajjāmoḫ šām.
 19 *wajjir'ū chol-hamlachīm 'abde hādāde'ēzer, kīniggəfūlifnē jisra'el,*
wajjašlimū 'im-dawīd wajjā' bəduhū¹⁷, wəlo' 'abā¹⁸ ʾārām
ləhōšē' 'ōd 'ēp-bənē 'ammōn.

II, 11.

- I *waihi lipšūbāp haššanā*
lə'epšēp hamlachīm, wajjišlāx dawīd 'ēp-jō'āb wep-'ābādāu 'immō,
wə'ēp-kōl-jisra'el, wajjašxipū 'ēp-bənē 'ammōn, wajjašūrū 'al-rabbā,
wədawīd jōšēb bīrūšalēm. (s. 12, 26)

LVI. David und Bathseba. Urias Tod (Sβ).

II, 11.

- 2 *waihi' l'epha'ereḫ, wajjāqom <hammēlēch> dawīd me'al miškabō,*
wajjiḫhallēch' al-gāz bēpḫammēlēch,
wajjār 'iššāroxēšēp me'al haggāz, wəha'iššā tōbāpmar'ēmə'ōd.
 3 *wajjišlāx dawīd wajjidrōš la'iššā,*
wajjōmer: „hālō-zōp bap-šəbā' bap-'ēti'ām, 'ēšēp 'urijjā haḫitti?“
 4 *wajjišlāx dawīd ma'achīm wajjiqqaxēh.*
wattabō 'elāu, wajjiškāb 'immāh, wəhīmiḫqaddēšēp mittum'apāh.
wattāšəb <ha'iššā>¹ 'el-bēpāh,
 5 *wattāḫar, wattišlāx wattaḡgēd lədawīd, wattōmer: „harā 'anochi!“*
 6 *wajjišlāx dawīd 'el-jō'āb*
lēmór: „šəlax' elai 'ēp-'urijjā haḫitti!“ wajjišlāx jō'āb 'ēp-'urijjā
 (7) *'el-dawīd, (7) wajjabō 'urijjā² 'elāu,*
wajjiš'al-dawīd lišlōm jō'āb wəlišlōm ha'am wəlišlōm ḫammilxamā,
 8 *wajjōmer dawīd lə'urijjā:*
„rēd ləbēpāch, urxāš raḡlēch!“ wajješē 'urijjā² mibbēpḫammēlēch,
wattesē 'axārāu maš'āp ḫammēlēch.
 9 *wajjiškāb 'urijjā pēpāx bēpḫammēlēch 'epkōl-'abde' 'ādonāu,*
wəlo' jarād 'el-bēpō.
 10 *wajjaggidū lədawīd lēmór: „lō-jarād 'urijjā <haḫitti> 'el-bēpō.“*
wajjōmer dawīd 'el-'urijjā:
„hālō middēreḫ 'attā bā? maḏdū' lō-jarād't 'el-bēpāch?“
 11 *wajjōmer 'urijjā 'el-dawīd:*

15 so KL.*: *rəchēb wə'arba'im 'ēlef parašim MLXX* 16 lies *-haššabā* mit LXX, oder *šəba'ām?* 17 so Chr.: *w. 'ēp-jisra'el wajja'abdu MLXX* 18 so B. nach Chr.: *wajjir'ū MLXX*

LVI. I *ha'iššā* steht hinter *wattāḫar* V. 5 2 zu tilgen?

- „ha'arōn jošēb³ baṣṣukkōḥ, wāḏonī jō'āb wə'ābdē 'āḏonī
 'al-pənē haṣṣadē xonīm,
 wa'nī 'ābō 'el-bēḥī le'chōl wəlišṭōḥ wəliškāb 'im-'išṭī⁴?“
 12 wajjōmer dawīd 'el-'ūrijjā:
 „šēb-bazē gam-hajjōm, umaxār 'āšalxēch⁵!“ wajjēšēb 'ūrijjā bīrūšalēm
 bajjōm-hahū-ūmimmoxrāḥ.
 13 wajjiqrā-lōḏawīd, wajjōchāl ləfanāu wajjēšt, wašākkərēhū.
 wajjēšē <'ūrijjā> ba'ēreḥ
 liškāb bəmiškābō 'im-'ābdē 'āḏonāu, wəl-bēḥō lō jarād.
 14 waiḥī ḥabbōqer, wajjichtōb-dawīd-sēfer
 (15) 'el-jō'āb wajjišlāx bəjād 'ūrijjā. (15) wajjichtōb baṣṣēfer lēmór:
 „habē⁶ 'eḥ-'ūrijjā <ḥaxittī>
 'el-mūl⁷ ḥammilxamā ḥaxzaqā, wəšābtēm me'axrāu, wənikkā wamēḥ!“
 16 waiḥī bišmōr jō'āb
 'el-ha'īr, wajjittén 'eḥ-'ūrijjā 'el-ḥammaqōm 'āšēr-jadā' kī-'anšē-xāil šām.
 17 wajjēšə'ū' anšē ha'īr,
 wajjillaxāmū 'eḥ-jō'āb, wajjippōl min-ha'ām me'ābdē ḏawīd,
 wajjāmōḥ gam-'ūrijjā ḥaxittī.
 18 wajjišlāx jō'āb wajjaggéd ləḏawīd 'eḥ-kōl-dibré ḥammilxamā.
 19 wašāu <jō'āb> 'eḥ-ḥammal'āch
 lēmór: „kəchallobāch 'eḥ-kōl-dibré ḥammilxamā ləḏabbér 'el-ḥammēleḥ,
 20 wəhajā 'im-ta'lē xāmāḥ ḥammēleḥ,
 wə'amār-lāch: »maḏdū' niggaštēm 'el-ha'īr ləhillaxēm? ḥālō jəḏa'tém
 'eḥ-'āšēr-jorū me'āl ḥaxōmā?«
 21 mī-hikkā 'eḥ-'ābimēleḥ bēn-jərubbā'al⁸? ḥālō-'iššā hišlīchā 'alāu
 pələx-récheḥ me'āl-ḥaxōmā,
 wajjāmōḥ bəḥebēš? ləmmā niggaštēm 'el-ḥaxōmā?“ × × L × × L
 (22) wə'amārtā: »gam-'ābdāch 'ūrijjā ḥaxittī mēḥ!“ (22) wajjēleḥ ḥammal'āch,
 wajjabō wajjaggéd ləḏawīd
 (23) 'eḥ-kōl-'āšēr šəlaxō jō'āb. (23) wajjōmer ḥammal'āch 'el-dawīd:
 „kī-zābərū'alén ha'našīm,
 wajjēšə'ū'elén ḥaṣṣadē, wənnihjē 'ālēm 'ad-péḥax ḥaššá'ar,
 24 wajjorū ḥammōrīm 'el-'ābaḏēch
 me'āl ḥaxōmā, wajjamūḥū me'ābdē ḥammēleḥ <kišmōnā'asār'īs>⁹!“
 <wajjiḥār¹⁰ ləḏawīd 'el-jō'āb,
 wajjōmer¹¹: „ləmmā niggaštēm 'el-ha'īr ləhillaxēm? ḥālō jəḏa'tém
 'eḥ-'āšēr tukkū me'āl ḥaxōmā?
 mī-hikkā 'eḥ-'ābimēleḥ bēn-jərubbā'al⁸? ḥālō-'iššā hišlīchā 'alāu

3 h. wəjisra'el wihūdā jošəbīm 4 danach wajjēcha wə- (fehlen LXX) xē naḥšēcha
 'im-'ē'sē 'eḥ-ḥaddabar ḥazzē 5 'āšallaxēkka M 6 so B. nach LXX: ḥabū M 7 da-
 nach pənē M; oder lies 'el-pənē nach ἐξ ἐναντίας LXX? 8 so allgemein für jərubbēšēḥ M,
 Ἰεροβοάμ etc. LXX 9 so Kl.* nach Luc. 10 das folgende mit B. an dieser Stelle
 ergänzt nach LXX, welche die Verse nach V. 22 bietet 11 danach 'el-ḥammal'āch LXX

- pēlax rēchēb me'āl haḫōmā,*
wajjámōp bəpēbēs? lammā niggaštém 'el-haḫōmā?> <wajjōmer haḫammal'ách¹²
'el-dawíd>: „gam¹³ 'abdách 'urijjā
 (25) *haḫittī mēp!<“ (25) wajjōmer dawíd 'el-haḫammal'ách: „kō-pōmār 'el-jō'áb:*
»'al-jerá' bə'enēch 'ēp-haddabār haḫzē,
kī-chazō wəchazē tōchāl heḫárēb! haḫzēq milḫamtách 'el-ha'ír
wəhōrsāh!<“ wəixázzəqēhū¹⁴.
 26 *wattismā' 'ēsēp 'urijjā kī-mēp 'urijjā 'išáh, wattispód*
 (27) *'al-ba'láh, (27) wajja'bōr ha'ébēl,*
wajjišlāx dawíd wajja'safēh¹⁵ 'el-bēpō, wəttahī-lō lə'iššā,
wəttēlēt lōbēn: wajjéraq' haddabār
'āšér-'asā dawíd bə'enē jahwē.

LVII. David und Nathan. Salomos Geburt (Sβ).

II, 12.

- I *wajjišlāx jahwē 'ēp-naḫán*
'el-dawíd, wajjabō 'elāu,
wajjōmer lō: „šənē 'ānašim hajū bə'ír 'exāp,
'exād 'ašir, wə'exād rāš.
 2 *lə'ašir¹ hajā šōn ubaqār harbē mə'ód, (3) wəlarāš*
 (3) *'ēn-kól kī'im-kibšā'axāp*
qəṭannā 'āšēr-qanā, wəixajjēh wəttizdāl 'immō wə'im-banāu jaḫdāu:
mippittō pōchāl, umikkosō pištē,
 (4) *ubxēqō piškāb, wəttahī-lōkəbāp. (4) wajjabō hēlēch lə'ašir²,*
wajjaḫmōl laqáxap miššōnō umibqarō
lə'sōp la'orēx haḫbā 'elāu³, wajjiqqāx 'ēp-kibšāp⁴ harāš,
wajja'sēh la'īs haḫbā 'elāu.<“
 5 *wajjiḫar-'əf-dawíd ba'īs mə'ód, wajjōmer 'el-naḫán: „xai-jahwē,*
kībēn-māup ha'īs ha'ošē zōp,
 6 *wə'ēp-hakkibšā jəšallém šib'apāim⁵!<“*

'ēqēb 'āšér-'asā 'ēp-haddabār haḫzē, wə'ál'āšēr-lō-xamál.

 7 *wajjōmer⁶: „'attā ha'īs!<“*

kō-amār jahwē 'ēlohē jisra'él:
»'anochī məšaḫtich ləmēlēch 'al-jisra'él, wanochī hiššaltich mijjāḫša'ūl,
 8 *wə'əttənā-lāch 'ēp-bənōp⁷ 'āḏonēch wēp-nəšē 'āḏonēch bəxēqāch,*
wə'əttənā-lāch 'ēp-bənōp⁷ jisra'él wihūdā, wə'im-mə'át,

12 w. h. ergänzt von B. 13 so B.: wəgam 14 so B.: wəxazzəqēhū 15 -fah M

LVII. 1 so KL.* nach LXX: lə'ašir M 2 lə'īs he'ašir (vgl. Note 1) 3 so LXX: lō M 4 danach ha'īs, fehlt LXX 5 so TH.* nach LXX: 'arba'taim M 6 danach naḫán 'el-dawíd 7 so TH.* nach Peš. etc.: bēp MLXX

- (9^a) *wə'osifā lāch kahénnā wəchahénnā:* (9^a) *maddū' baziḥ 'ēḥ-⁸jahwē⁹,*
 10^b *wattiqqāx 'ēḥ-'éḥḥ 'ūrijjā haḥittī lihjōḥ lāch lə'issā,*
 9^d *wə'ōḥō harəztā bəxəḥḥ bənə'ammōn?* (10^a) *wə'attā lō-ḥasūr <ḥ>xəḥḥ*
 (11) *mibbēḥāch 'ad-'ōlām¹⁰!*« (11) *kō'amar jahwē:* »*hinənī meqīm 'alēch*
ra'ā mibbēḥāch, wəlaqāxti 'ēḥ-našēch lə'enēch, wənaḥātti ləre'āch,
 (12) *wəšachāb 'im-našēch lə'enē ḥəššəmeš¹¹:* (12) *kō'attā 'asīḥa ḥasāḥer,*
wə'nī 'ē'sē 'ēḥ-ḥaddabār ḥazzē nēzēd kōl-jisra'el,
 (13) *wənēzēd ḥəššəmeš!*« (13) *wajjōmer dawid 'el-naḥān:* »*xatāḥi ləjahwē!*«
wajjōmer naḥān¹²: »*gam-jahwē ḥə'bir xatāḥāch: lō ḥamūḥ:*
 14 *'ēfēs kī-ni'ēs ni'āst 'ēḥ-¹³jahwē ḥaddabār ḥazzē, gam-ḥabbén*
 (15) *ḥajjillōd lāch mōḥ jamūḥ!*« (15) *wajjēlech naḥān 'el-bēḥō.*

wajjiggōf jahwē 'ēḥ-ḥajjēlēd

- (16) *'āšēr-jaləḥā'ēḥḥ- 'ūrijjā ləḥawid, wajje'anās,* (16) *wəḥəqqēs dawid*
'ēḥ-ha'lohīm bə'ād ḥannā'ar,
wajjāšəm-dawid-šōm, ubā wəlān <ḥəššāq>¹⁴, wəšachāb 'aršā,
 17 *wajjaqumū 'alāu¹⁵ ziqnē bēḥō,*
lahqimō min-ha'arəḥ, wəlō 'abā, wəlō-ḥarā'ittām-ləxəm.
 18 *wəḥi ḥajjōm ḥəšbi'ī,*
wajjāmoḥ ḥajjālēd, wajjirə'ū'ābdē ḥawid ləḥaggid-lō,
kī-mēḥ ḥajjēlēd, kō'amərū: »hinnē
ḥihjōḥ-ḥajjēlēd-xāi dibbārnū 'elāu, wəlō-šamā' bəqōlənū:
wə'ēch nōmār-elāu: »mēḥ ḥajjēlēd!«
 (19) *wə'asā ra'ā!*« (19) *wajjār¹⁶ kō'ābdāu miḥlaxšim, wajjāḥen dawid*
kī-mēḥ ḥajjēlēd, wajjōmār¹⁷:
 (20) *»ḥāmēḥ ḥajjēlēd?«* *wajjōmərū: »mēḥ!«* (20) *wajjaqom dawid meha'arəḥ,*
wajjirxās wajjāsech, wəxalléf šimloḥāu,
wajjāḥō 'el-¹⁸jahwē, wajjistāxū <lō>¹⁹, wajjāḥō 'el-bēḥō wajjis'āl,
wajjašimū-lō-ləxəm wajjōchāl.
 21 *wajjōmərū 'ābdāu 'elāu: »mā-ḥaddabār ḥazzē 'āšēr 'asīḥā?«*
bə'ōd²⁰ ḥajjēlēd-xāi šəmtā wəttēk,
 (22) *wəḥə'sēr mēḥ ḥajjēlēd, qəmtā, wəttōchāl ləxəm!*« (22) *wajjōmār:*
»bə'ōd ḥajjēlēd-xāi šəmtī,
wə'ēbkē, kō'amərū: »mī-jōdē jəxonnēni jahwē, wəxāi ḥajjālēd «:
 23 *wə'attā mēḥ, lammā-zzē 'ānī-šām?*
ḥə'ūchāl lahšibō'ōd? 'ānī ḥoləch-elāu, wəḥū lō-jašūb 'elāi!«
 24 *wənaqəm dawid 'ēḥ-ḥəḥ-šēḥə' 'istō,*

8 danach *dəḥar* MLXX, fehlt Luc.Theod., gestrichen von B. 9 danach

9^b *lə'sōḥ ḥarā' bə'enāu:*

9^c *'ēḥ-ūrijjā haḥittī hikīḥa ḥəxəḥḥ, wəḥ-'istō laqāxta-lāch lə'issā*

(9^c gestrichen von B. unter Heraufnahme von 10^b) 10 danach *'eqēḥ kī ḥəziḥānī*. Oder ist *kō'amar jahwē* zu streichen? 11 danach *ḥazzōḥ* (vgl. 12^c) 12 danach *'el-dawid*
 13 danach *'ojəḥē*, gestrichen von GEIGER* 14 so B.* nach Luc. 15 *'alāu* hier LXX, nach *bēḥō* M 16 danach *dawid* 17 danach *dawid 'el-'ābdāu* 18 *bēḥ-*; vgl. B. 19 so LXX 20 so W.* nach Luc. etc.: *ḥə'ḥūr*

wajjabō 'elēh, wajjiškāb 'immāh, <wattāhar>²¹ wattēlēd bēn,
wajjiqrā 'ēḫ-šəmō šalomō.

(25) wəjahwē 'āheḫō, (25) wajjiqrā²² 'ēḫ-šəmō jəḏīdajäḫ + bə'ḫūr jahwē.

LV^b. Der Ammoniterkrieg. Schluß (Sα).

II, 12.

- 26 (s. II, 1) wajjillāxēm jō'āb bərabāḫ bənē'ammōn,
(27) wajjilkōd 'ēḫ-'īr ḥammāim¹ <wajjehrasēh>². (27) wajjišlāx jō'āb maḫ'achīm
'el-dawīd wajjōmer: „niḫāmti bərabāḫ, gam-lachādīti 'ēḫ-'īr ḥammāim:
28 wə'attā 'ēsōf 'ēḫ-jēḫer ha'ām, wəxnē 'al-'īr <ḥamlūchā>³,
wəloḫdā, pən-'elkōd 'ānī 'ēḫ-ha'īr, wəniqrā šəmī 'alēh!“
29 wajjē'sóf⁴ 'ēḫ-koḫ-ha'ām, wajjēlēch rabāḫpā, wajjillāxēm bāḫ wajjilkōdāh,
30 wajjiqqāx 'ēḫ-'āṭereḫ- milkóm⁵ me'āl-rōšō, umišqalāh kikkār zahāb,
wə'ēḫen jəqarā, wattāhī 'al-rōš-dawīd, ušlāl ha'īr hōšī
(31) ḥərbē mə'ōd, (31) wəḫ-ha'ām 'āšer-bāḫ hōšī, wajjāsēm bəmzerā,
uḫaxrišē ḥabbərzēl uḫmazzerōḫ ḥabbərzēl, wəḫē'ḫīd⁶ 'ōḫām bəmmalben⁷.
wəchēn ja'sē ləchōl'arē'bnē-'ammōn, wajjāšōḫ dawīd⁸ jərūšalēm.

LVIII. Amnon und Thamar. Ammons Tod (Sβ).

II, 13.

- I waiḫī 'axārē-chen,
ul'āḫšalōm bən-dawīd 'axōḫ jafā <mə'ōd>, ušmāḫ tamār,
wajjē'habēh'ammōn bən-dawīd.
2 wajjēšer lə'ammōn¹ bə'ḫūr tamār 'āxōḫō, kiḫpūlā ḫī,
wajjippalē'bnē 'ammōn
(3) lə'sōḫ lāḫ mə'ūmā. (3) ul'ammōn rē', ušmō jōnaḏāb,
bən-šim'ā 'āxī dawīd.
(4) wəjōnaḏāb 'iš xachām mə'ōd, (4) wajjōmer lō <jōnaḏāb>:
„maddū' attā kachāḏāl, bən-ḥammēlēch,
bābbóqer bābbóqer? ḫālō taqqīd'li?“ wajjōmer lō 'ammōn:
„'ēḫ-tamār 'āxōḫ- 'āḫšalōm 'axī
(5) 'ānī 'ohēb!“ (5) wajjōmer jōnaḏāb²: „šəḫāb 'al-miškabāch wəḫiḫxāl,
ubā 'abīch lir'ōḫāch,
wə'amártā 'elāu: »tabō'nāḫpamār 'āxōḫī wəḫabrēnī ləxēm,

21 so Th.* nach LXX 22 davor wajjišlāx bəjad naḫan ḥannabi

LV^b. I so W.*: ḥamlūchā 2 so ergänzt nach I Chr. 20, 1 3 'al-ha'īr 4 da-
nach dawīd 5 so W.*: maḫkam M, Μελοχὸλ τοῦ βασιλέως αὐτῶν LXX 6 so G. HOFF-
MANN*: wəḫē'ḫīr 7 so W.* nach Qere und LXX (τοῦ πλινθίου): bəmmalben Kethib
8 danach wəchōl-ha'am

LVIII. I danach ləḫiḫxālōḫ 2 lō jəhōnaḏāb; vielleicht ist statt des lō der
Name zu streichen

- wə'asəpá lə'ənái 'eḫ-həbbirjá,
 (6) ləmà'án'əššer'er'ē wə'achálti mijjadáh! « (6) wajjiškāb 'amnōn wajjixál.
 wajjabō hammēleḫ lir'opō,
 wajjōmer 'amnōn³: „tabō-nətamár 'əxōpī, uḫabbēb lə'ənái
 šteḫbibōḫ, wə'ēbrē mijjadáh!“
 7 wajjišlāx dawíd 'el-tamār həbbáipā lēmōr: „ləchī nā
 bēḫ'amnōn 'axīḫ, wə'sī-lō həbbirjá!“
 8 wəttēleḫ tamár bēḫ'amnōn 'axīḫ, wəhū šochēb, wəttiqqāx
 'eḫ-həbbašeq wəttalōš, wəḫabbēb lə'ənāu,
 (9) wəḫbaššél 'eḫ-həḫbibōḫ, (9) wəttiqqāx <wəttittén> ləməsarēḫ, wajjiššóq⁴ ləfanāu.
 wəima'ēn <'amnōn>⁵ lə'chōl,
 wajjōmer⁵: „hōšī'ū ḫol-'iš me'alái!“ wajjošī'ū⁶ ḫol-'iš me'alāu,
 10 wajjōmer 'amnōn 'el-tamár:
 „həbī'ī həbbirjá həxēdēr wə'ēbrē mijjadēḫ!“ wəttiqqāx tamár
 'eḫ-həḫbibōḫ 'əššer 'asəpá,
 (11) wəttabē lə'amnōn 'axīḫ həxədrā, (11) wəttaggēs 'elāu lə'chōl.
 wajjəxzēq-bāh <'amnōn>,
 (12) wajjōmer-lāh: „bō'ī šichbī 'immī, 'əxōpī!“ (12) wəttōmer lö:
 „'al-'axī, 'əl-tə'annēnī,
 kīlō-je'asē chēn bəjisra'el: 'al-tə'sē 'eḫ-hənbālā həzzōḫ:
 13 wə'nī 'anā 'olīḫ 'eḫ-xərpaḫí?⁷
 wə'attā dəbbēr- nā 'el-həmmēleḫ, kīlō jimna'ēnī mimmēkká!“
 14 wəlō 'abā lišmó' bəqōlāh,
 (15) wajjəxzāq mimmēnnā wəi'annēh. (15) wajjiškāb 'ittāh⁸, wajjisna'ēh'amnōn
 šin'ā zəḫōlā mə'od,

kīzəḫōlā həššīn'ā 'əššer šəne'áh me<ha>'əhbā⁹ 'əššer 'əhebāh.

- (16) wajjōmer-lāh¹⁰: „qūmī le'chī!“ (16) wəttōmer lö: „'al-'axī,
 kīzəḫōlā hara'ā¹¹ həzzōḫ
 məhārīšōnā¹² 'əššer-'asīḫa 'immī¹³!“ wəlō 'abā lišmó' lāh,
 17 wajjiqrā 'eḫ-nə'rō¹⁴ wajjōmār:
 „šilxū-nə'eḫ-zōḫ me'alái həxūšā, un'ōl həddēleḫ 'axərēh!“
 18 wə'alēh kəḫōneḫ pəssīm.

kīchēn tilbāšnā bənoḫ-həmmēleḫ həḫpūlōḫ me'olām¹⁵

- wajjošē 'ōpāh məsarəḫō-həxūš, wajjin'āl¹⁶ həddēleḫ 'axərēh,
 19 wəttiqqāx-tamār'ēfer <wəttásēm>¹⁷ 'al-rōšāh,
 uḫḫōneḫ həppəssīm 'əššer'alēh qara'ā, wəttásēm jadá' 'al-rōšāh,

3 danach 'el-həmmēleḫ. Oder ist 'amnōn zu streichen? 4 'eḫ-həmməšareḫ wəttišsoq
 5 'amnōn steht hinter dem wajjōmer von 9° 6 so B. nach LXX: wajješ'ū M 7 da-
 nach wə'attā tihjē kə'axəḫt hənnəbatīm bəjisra'el 8 so W.* nach LXX: 'opāh M
 9 so B.* nach LXX 10 danach 'amnōn 11 so Th.* nach Luc. etc.: 'al-'odōḫ hara'ā
 həgəḫōlā 12 so nach Luc.: me'axereḫ MLXX 13 danach ləšəlləxenī 14 danach
 məsarəḫō: gestrichen von N. 15 so W.*: me'ilīm 16 so KL.*: wəna'al M 17 so
 Th.* nach LXX

- wattēlēch halōch wəzo'eqā¹⁸.
- 20 wajjōmer 'elēh 'aḅšalōm 'axīh: „ha'āmnōn¹⁹ 'axīch hājā'immāch?
wə'attā, 'āxōḅī, haḅrīšī:
'axīch hū: 'al-tašīḅī 'eḅ-libbēch laḅdabār haḅzē!“ wattēšēb tamār
šomemā²⁰ bēḅ' aḅšalōm 'axīh.
- 21 wəḅammēlēch²¹ šamā' 'eḅ-kōl-haḅbarīm ha'ellē, wajjixār lōmā'ōd,
22 wəlō-ḅibbēr 'aḅšalōm
'im-'āmnōn ləmerá wə'ad-tōḅ²² 'al-dəḅār 'āšēr innā 'eḅtamār 'āxōḅō.
23 waiḅī lišnaḅāim jamīm,
wajjihjū zoḅzīm laḅšalōm bəḅá'al xašōr, 'āšēr 'im-'eḅfrāim,
wajjiqrá 'aḅšalōm laḅḅól-bənēḅammēlēch.
- 24 wajjabō 'aḅšalōm 'el-ḅammēlēch wajjōmār: „hinnē-nā zoḅzīm lə'ābdāch:
jelēch-nāḅammēlēch wə'ḅadāu 'im-'ābdāch!“
- 25 wajjōmer ḅammēlēch 'el-'aḅšalōm: „'al-bənī, 'al-nā nelēch kullānū,
wəlō nichḅāḅ 'alēch!“
wajjifroš-bō, wəlō-'āḅā lalēcheḅ, waiḅárāchēhū.
26 wajjōmer 'aḅšalōm: „wəlō,
jelēch-nā'ittānū 'āmnōn 'axī!“ wajjōmer lō ḅammēlēch:
„lāmmā jelēch 'immāch?“
- 27 wajjifroš-bō' aḅšalōm, wajjišlāx 'ittō 'eḅ-'āmnōn wə'eḅ-kōl-bənēḅammēlēch.
<wajjā'as 'aḅšalōm mištē
(28) kəmištē ḅammēlēch>²³, (28) waišāu 'aḅšalōm 'eḅ-nə'arāu lēmór: „rə'ū-nā
kəḅōḅ ləb-'āmnōn baḅjāin,
wə'amárti 'ālēchēm: »ḅakkū 'eḅ-'āmnōn!« wəḅmittēm'ōḅō, 'al-tira'ū:
ḅālō kī'anochī šiwwīḅī 'eḅchēm?
- (29) xizqū wihjū libnē-xāil!“ (29) wajjā'sū na'rē 'aḅšalōm lə'āmnōn
ka'sēr šiwwā 'aḅšalōm.
wajjaqūmū kōl- bənē ḅammēlēch, wajjirkəḅū'is 'al-pirdō,
(30) waiḅinūsūn²⁴, (30) waiḅīḅhəmmā ḅaddēreḅ,
wəḅāšmu'ā ḅā'ā 'el-dawīḅ lēmór: „ḅikkā 'aḅšalōm 'eḅ-kōl-bənēḅammēlēch,
wəlō-nōḅár meḅēm' exād!“
- 31 wajjāqóm²⁵ wajjiqrá' 'eḅ-bəḅadāu wajjiškāḅ 'āršā, wəḅḅól-'āḅadāu
<ḅan>niššabīm<'alāu> qarə'ū 'eḅ-bizḅēm²⁶.
- 32 wajjā'an jōnaḅāḅ bən-šim'ā 'āxi-ḅawīḅ, wajjōmer: „'al-jōmār 'āḅonī:
»'eḅ-kōl-ḅan'arīm²⁷ hemīḅū«,
kī-'āmnōn ləḅaddō mēḅ: kī-'al-pī 'aḅšalōm ḅajḅā šūmā²⁸
mijjōm 'annoḅō 'eḅtamār 'āxōḅō.
- 33 wə'attā 'al-jašém 'āḅonī ḅammēlēch 'el-libbō ḅabār lēmór:
»kōl-bənē ḅammēlēch mēḅū!«

18 so B. nach LXX: wəza'aqā M; oder lies mit K. wəza'ōq? 19 so W.*: ha'āminōn M 20 so LXX: wəšomemā M 21 danach dawīḅ 22 danach kī-šanē 'aḅšalōm 'eḅ-'āmnōn, gestrichen von KL.* 23 so TH.* nach LXX 24 wajjanūsū M 25 danach ḅammēlēch 26 so TH.* nach LXX: niššabīm qəru'e ḅəḅadīm M 27 danach bənē-ḅammēlēch 28 so Qere, šimā Kethib

- (34) *kī-'im 'amnōn ləbaddō mēp*, (34) *wəjēpēr 'exāu šalōm*²⁹!“
wajjissā hanná'ar hašsofē 'ēp-'ēnāu,
wajjār wəhinnē 'am-ráb holəchīm <bəđēreč xoronāim bəmmōráđ.
wajjabō hašsofē wajjaggēđ ləmmēleč,
*wajjōmer: „'ānašīm ra'īpī>*³⁰ *middēreč xoronāim*³¹ *miššād hahár!*“
35 *wajjōmer jōnadāb 'el-həmmēleč:*
„hinnē bənē- həmmēleč bā'ū: kiđbār 'əbdáč ken-hajá!“
36 *waihi kəchallobō ləđəbbér*,
wəhinnē bənē- həmmēleč bā'ū, *wajjis'ū <'ēp->qōlám wajjibkū*,
wəzām-həmmēleč wəchól-'əbāđāu
(37^b) *bachū bəchī gađōl mə'ód.* (37^b) *wajjip'abbēl <həmmēleč dawid>*³²
'al-bənō kōl-hajjamīm.

LIX. Absaloms Flucht und Rückkehr (S_β und S_γ [?]).

II, 13.

- 37^a *wə'əbšalōm barāx wajjēleč 'el-təlmāi bən-'əmmihūđ-mēleč gəšūr*,
38^b *waihi-'šām šalōš šanīm.*
39 *wəttáxəl² rūx³ həmmēleč lašēp 'el-'əbšalōm*, *kī-nixám 'al-'amnōn kī-mēp.*

II, 14.

- 1 *wajjēđá'jō'əb bən-šərujā*,
(2) *kī-lēb həmmēleč <jašá> 'el-'əbšalōm*, (2) *wajjišlāx jō'əb təqō'á*,
wajjiqqāx miššām 'iššá xəchamā,
wajjōmer 'elēh: „hip'abbəli-ná, wəlibšī-nā biziđē-'əbēl,
wə'al-tasúchī šəmén,
wəhajip kə'iššā zē jamīm rəbbīm mi'p'abbēleč 'al-mēp,
3 *ubāp 'el-həmmēleč, wəđibbārt 'elāu*
kəđdabār hažzē!“ *wajjásəm jō'əb 'ēp-həđdəbarīm bəfih.*
4 *wəttabō⁵ ha'iššá haqo'ip 'el-həmmēleč*,
wəttippól 'al-'appēh 'əršá wəttištáxū, wəttōmer: „hōšī'ā, həmmēleč!“
5 *wajjōmer-lāh həmmēleč:*
„mə-llāch?“ wəttōmer: „'əbāl, 'iššá- 'almaná'ānī, wajjamōp 'išī.
6 *ulšifxapāch šənē bənīm*,
wajjinnašū-šənēm <jaxdáu> baššādē, wə'ēn maššīl bənēm,
wajjách⁶ ha'exad 'ēp-'axīu⁷,

29 so KL.*: *wajjibrax 'əbšalōm* 30 so (Th.)W.* nach LXX 31 so (Th.)W.*
nach LXX: *'axārāu M* 32 so Th.* nach LXX

LIX. 1 davor 38^a *wə'əbšalōm barāx wajjēleč gəšūr* aus 37^a wiederholt: die
Streichung und die Umstellung von 37^a nach B. 2 *wəttəchal* 3 so W.* nach Luc.:
dawid 4 'al- (zur Ergänzung vgl. BUDDÉ S. 264) 5 so allgemein mit vielen Hss.
und den Versionen für *wəttōmer M* 6 so Th.* nach LXX: *wajjakkō M* 7 so W.*
nach LXX (*'ēp-ha'exad 'ēp-'axīu*): *'ēp-ha'exad M*

(7) wajjámeḅ 'oḅō. (7) wəhinnē qāmā chol-hammíšpaxà 'al-šifxapāch
wajjōmərū: » tənī 'eḅ-makkē 'axīu,
unmiḅēu bənēfēs 'axīu 'āšēr-haráz, wənašmīdā gam 'eḅ-hajjōrés! «
wəchibbū 'eḅ-gaxaltī 'āšēr niš'arā!

ləbiltī sūm-lišī šēm uš'erīḅ 'al-pənē ha'damā

- 15 wə'attā⁸ 'āšēr-bāḅī ləḅabbēr 'el-hammēleḅ 'āḏonī 'eḅ-haddabār hazzē,
kī-jérā' unḅa'ām, wəttōmər šifxapāch:
- (16) 'āḏabrā-nnā 'el-hammēleḅ, 'ulāi ja'sē hammēleḅ 'eḅ-dəbār 'āmaḅō, (16) kī-jīšmā⁹
ləhaššīl 'eḅ-'āmaḅō mikkāfḅa'is
- (17) ləhašmīd 'oḅī wəḅ-bənī jāxād minnaḅlāḅ jāhwē¹⁰! (17) wəttōmār¹¹:
„jihjē-nnā ḅbar-'āḏonī hammēleḅ limnuxā,
kī-kmal'āch ha'lohīm ken 'āḏonī hammēleḅ lišmō' haḅḅōḅ wəharā',
wəjāhwē 'ēlohēch¹² 'immāch!“
- 8 wajjōmər hammēleḅ¹³: „ləchī ləḅēḅēch, wə'nī 'āšəwwe 'alāich!“
- 9 wəttōmər ha'iššā haḅqō'īḅ 'el-hammēleḅ:
„'alāi, 'āḏonī hammēleḅ, he'awón wə'al-bēḅ 'abī, wəhammēleḅ
- (10) wəchis'ō naqī!“ (10) wajjōmər hammēleḅ:
„hamḅabbēr 'elāich, wəḅḅēḅū¹⁴ 'elāi, wəḅ-josīf 'ōḅ
- (11) lazá'ap bāch!“ (11) wəttōmār:
„jizkōr-nā hammēleḅ 'eḅ-jāhwē 'ēlohēch meḅarḅōḅ¹⁵ go'elḅaddām ləšaxēḅ,
wəḅ jāšmīdū 'eḅ-bənī!“
- wajjōmər <hammēleḅ>: „xai-jāhwē 'im-jippól miššə'rāḅ bənēch 'aršā!“
- 12 wəttōmər ha'iššā: „ləḅabbēr-nā šifxapāch
- (13) 'el-'āḏonī hammēleḅ dabār!“ wajjōmər: „dabbēr!“ (13) wəttōmər ha'iššā:
„wəlammā xašāḅtā kazōḅ
'al-'ām jāhwē¹⁶? umiddabbēr hammēleḅ haddabār hazzē kə'ašém,
ləbiltī hašīb hammēleḅ 'eḅ-nidxō:
- 14 kī-mōḅ namūḅ, × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥ × × ⊥,
wəchammāim ḅannigarīm 'aršā,
'āšēr-lō je'asefū, wəḅ-jīššā-jāhwē¹⁶ nəfēs məxaššēḅ¹⁷ məxašāḅōḅ
ləbiltī jiddāx mimménū niddāx!“
- 18 wajjā'an hammēleḅ wajjōmər¹⁸: „'al-nā ḅəchaxḅī mimménū dabār
'āšēr 'anochī šo'el 'oḅāch!“
- (19) wəttōmər ha'iššā: „jəḅabbēr-nā 'āḏonī hammēleḅ!“ (19) wajjōmər hammēleḅ:
„ḅjāḅ jō'āḅ 'ittāch bəchql-zōḅ?“
- wəttā'an ha'iššā wəttōmər <'el-hammēleḅ>¹⁹: „xē-nafšāch, 'āḏonī hammēleḅ,
'im-jēs²⁰ ləhemīn ulḅasmīl
- mikkól 'āšēr-dibbēr 'āḏonī hammēleḅ: kī-'āḅdāch jō'āḅ, hū-šiwwānī,
wəhūšām bəfī šifxapāch

8 die Umstellung von V. 15—17 nach Cook und B. 9 danach hammēleḅ 10 so B.*: 'ēlohīm 11 danach šifxapācha M, ha'iššā LXX 12 danach jəḅī 13 danach 'el-ha'iššā M, fehlt LXX 14 so W.*: wəḅḅēḅō M 15 so W.*: meḅarḅīḅ Kethib, -ap Qere M 16 so B.: 'ēlohīm 17 wəxašāḅ M, καὶ λογιζόμενος LXX (xōšēḅ EWALD*) 18 danach 'el-ha'iššā 19 so LXX 20 -'is M

- (20) 'eḥkól-hadbarim ha'ellē: (20) ləba'būr sabbeḥ 'eḥ-pənē hadabār
'asā 'abdāch jō'āb
'eḥ-haddabār hazzē: wāḏonī xachám kəxochmāḥ maḥ'āch ha'lohīm,
ladá'āḥ 'eḥ-kól-'āšer-ba'areš!"
- 21 wajjōmer hammelech 'el-jō'āb: „hinnē-nā 'asīḥi 'eḥ-haddabār hazzē,
walēch hašēb 'eḥ-hannā'ar²¹!"
- 22 wajjippōl jō'āb 'al-²²panāu 'aršā wajjištáxū waḥbāreḥ 'eḥ-hammelech,
wajjōmer jō'āb: „hajjōm
jadā' 'abdāch, kī-mašāḥi xēn bə'ēnēch, 'āḏonī hammelech,
'āšer-'asā hammelech 'eḥ-dəbār 'abdāch²³!"
- 23 wajjāqom jō'āb wajjēlech gəšūrā, wajjabē 'eḥ-'abšalōm jərūšalēm.
24 wajjōmer hammelech <'el-jō'āb>:
„jissōb 'el-bēḥō, ufanāi lō-jir'ē!" wajjissōb 'abšalōm 'el-bēḥō,
ufnē hammelech lō-ra'ā.
- 25 uch'abšalōm lō-hajā'iš- jafē bajisra'el²⁴, ləhallel mə'od:
mikkāf razlō wə'ād qoḏqoḏō lō-hājā'ōmūm.
- 26 uḏgalxō 'eḥ-rōšō, wəhajā miqqēš jamim lajjamim
'āšer jəzallēx, kī-chabēd 'alāu, wəzilxō wəšaql
'eḥ-sə'ār rōšō māḥaim šəqatim bə'ēben hammelech.
- 27 wajjiwwalēdū ləbšalōm²⁵ šəlōšā banim ubəḥ'axāḥ,
uśmāh tamār: hī-hājəḥā'iššā jəfāḥ mar'ē.
- 28 wajjēšēb²⁶ bīrūšalēm šənaḥaim jamim²⁷, (29) wajjišlāx 'abšalōm 'el-jō'āb
(29) lišlōx 'oḥō 'el-hammelech,
wəlō 'abā labō 'elāu. wajjišlāx 'ōḏ-šənīḥ <'elāu>²⁸,
wəlō 'abā labō.
- 30 wajjōmār 'el-'abadāu: „rə'ū xelqəḥ-jō'āb 'el-jadī, wəlō-šām šə'orim:
ləchū wəḥəššəḥūh ba'ēš!"
- (31) wajjaššīḥū 'abde 'abšalōm 'eḥ-haxelqā ba'ēš, (31) wajjāqom jō'āb
wajjabō 'el-'abšalōm ḥabbāiḥā,
wajjōmer lō²⁹: „lammā hiššīḥū 'abadēch 'eḥ-haxelqā 'āšer-tī ba'ēš?"
- 32 wajjōmer 'abšalōm 'el-jō'āb:
„hinnē šillāxti 'elēch lēmór: » bō-hennā wəšlaxā 'oḥāch
'el-hammelech lēmór: lammā-bāḥi migšūr?
ṭōb-lō'od 'ānī-šām!« wə'attā 'er'ē pənē hammelech,
wə'im-jēš-bī'awón wəḥmiḥānī!"
- 33 wajjabō jō'āb 'el-hammelech <dawīd>, wajjāggeḏ-lō, wajjiqrā
'el-'abšalōm, wajjabō 'el-hammelech,
wajjištáxū lō <wajjippōl>³⁰ 'al-'appāu 'aršā lifnē hammelech,
wajjiššāq hammelech ləbšalōm.

21 danach 'eḥ-'abšalōm: beanstandet von Kl.* 22 'el- M 23 so W.* mit Qere: 'abdō Kethib und LXX 24 so Sm. nach Luc. Peš.: bəchəl-jisra'el. Oder ist ləhallel mə'od zu streichen und zu lesen uch'abšalōm lō-hajā | 'iš jafē | bəchəl-jisra'el? 25 lies wajjiwwalēdū-lō usw.? 26 danach 'abšalōm 27 danach ufnē hammelech lō ra'ā (aus 24^c wiederholt) 28 so LXX 29 'elāu 30 so Kl.* nach LXX

LX. Die Empörung Absaloms (Sβ).

II, 15.

- 1 *waiḥī me'axrēchēn, wajjā'as lō 'abšalōm merkabā wəsusīm,*
waxmiššīm 'iš rašīm ləfanāu.
- 2 *wəhiškīm 'abšalōm wə'amād 'al-jaḏ dēreḥ haššá'ar, waiḥī kol-'iš¹*
'āšer-jihjē-llō-rīb laḏō
'el-ḥammēleḥ lammišpāt, wajjiqrā 'abšalōm 'elāu wajjōmer <lō>²:
„ē-mizzē'ir-'a,ttā?“ wajjōmār:
- (3) „me'axād šibtē- jisra'el 'abdāch!“ (3) wajjōmer 'elāu 'abšalōm:
„r'ē dābarēch tōbīm unchoxīm,
- (4) *wəsomē 'en-lāch me'ēp ḥammēleḥ!“* (4) wajjōmer 'abšalōm <la'iš>:
„mī-jəsimēnī šofēt ba'areš,
wə'elāi³ jābō'chol-'iš 'āšer-jihjē-llō-rīb- umišpāt, wəhišdaqtiḥū⁴!“
- 5 *wəhajā biqrōb-'iš ləhištāxawōp-lō,*
wəšalāx <'abšalōm> 'ēp-jaḏō wəḥexziq bō⁵ wənāšaq lō.
- 6 *wajjā'as 'abšalōm kaḏdabār ḥazze*
ləchōl-jisra'el 'āšer-jaḏō'ū⁶ lammišpāt 'el-ḥammēleḥ, wəizannēb 'abšalōm
'ēp-lēb 'anšē jisra'el.
- 7 *waiḥī miqqēš 'arbā' šanīm⁷, wajjōmer 'abšalōm 'el-ḥammēleḥ:*
„elachānnāwə'sallēm 'ēp-nidri,
- (8) 'āšer-naḏartī ləjahwē bəxēbrōn: (8) *kī-nēdter naḏār 'abdāch*
bəšibtī bižšūr⁸ lēmór:
'im-ḥašēb⁴ jašibēnī jahwē jərūšalēm, wə'abāditi 'ēp-jahwē <bəxēbrōn>¹⁰!“
- 9 *wajjōmer-lō ḥammēleḥ:*
- (10) „lēch bəšalōm!“ *wajjaqom wajjēleḥ xēbrōnā, (10) wajjišlāx 'abšalōm¹¹*
bəchōl-šibtē jisra'el lēmór:
„kəšóm'achēm'ēp-qōl ḥəššofār wə'martēm: »malāch 'abšalōm bəxēbrōn!«“
- 11 *wə'ēp-'abšalōm ḥaləchū māḥaim'iš*
mīrūšalēm¹² qəru'im wəholəchīm ləpummām, wəlō jaḏə'ū kol-dabār.
- 12 *wajjišlāx 'abšalōm <wajjiqrā> la'xiḥōfēl¹³*
ḥaggiloni-jō'ēš dawīd <xēbrōnā, wajjabō¹⁴ 'āxiḥōfēl> me'irō,
miggilō bəzōb'xō 'ēp-ḥazbaxīm.
waiḥī ḥəqqēšer 'ammīš, wəha'am ḥōlēch warāb 'ēp-'abšalōm.
- 13 *wajjabō ḥamməggīd 'el-dawīd lēmór:*
- (14) „hajā'lēb-'anšē¹⁵ jisra'el 'axərə 'abšalōm!“ (14) wajjōmer dawīd
ləchōl-'ābaḏāu 'āšer-'ittō bīrūšalēm:
„qūmū wənibra,xā, kīlō-ḥihjē-llānū fəlētā mippənē 'abšalōm!

LX. 1 so Sm.* nach LXX (und 4°): -ha'iš M 2 so LXX 3 so B.*: wə'alai
 4 wəhišdaqti M 5 so B.: lō M 6 lies ḥabba'im? 7 so allgemein nach Luc. etc.:
 'arba'im šanā MLXX 8 danach ba'ram, gestrichen von Cook 9 so Th.* nach LXX:
 jašib M 10 so Kl.* nach Luc. 11 danach məraggəlim, gestrichen von B. 12 mīrūšalem
 und māḥaim 'iš zu vertauschen? 13 so W.* nach Luc.: 'ēp-'āxiḥōfēl 14 wajjabō
 ergänzt von (W.)B. 15 so LXX: -'iš M

- <wə'attā> məhrū lalécheḅ,
 pēn-jəmaqḥér wəhiššīz 'oḅānū¹⁶, wəhiddīx 'alén 'eḅ-hara'ā,
 wəhikkā ha'īr ləfī-xāreḅ!“
- 15 wajjōmərū'ābdē- ḥammēleḅ 'el-ḥammēleḅ: „kəchól 'āšer-jībḅár 'āḏonī
 ḥammēleḅ, hinnē 'ābaḏēḅ!“
- 16 wajješē ḥammēleḅ wəchōl-bēḅō bəraḡlāu, wajja'zōḅ ḥammēleḅ
 'eḅ'ésēr našīm pilaḡšīm
- (17) lišmōr ḥabbáiḅ, (17) wajješē ḥammēleḅ wəchól-'ābaḏāu¹⁷ bəraḡlāu,
 wajja'məḏū'beḅ ḥammerxáq,
- 18 wəchól-ha'am¹⁸ 'obərīm 'al-jaḏō, wəchól- ḥakreḅī wəchól-ḥapleḅī²⁰,
 <kə>šés-me'ōḅ'īs, <wə>anšē 'ittái
 ḥaggittī>²¹ 'āšer-bá'ū bəraḡlō miggáḅ 'obərīm 'al-pənē ḥammēleḅ.
- 19 wajjōmər ḥammēleḅ 'el-'ittái ḥaggittī:
 „lammā ḅelēḅ ḡam-'attā 'ittānū? šūḅ wəšēḅ 'im-ḥammēleḅ,
 kī-nəchrī 'aḡttā, ḡam-²²golē
- (20) 'attā mimqōmāḅ²³: (20) təmōl bō'áḅ, wəḥajjōm 'ānī'ēḅ 'immānū
 lalécheḅ, wə'nī hōlēḅ
 'al'āšēr-'ānī hōlēḅ! šūḅ wəḥašēḅ 'eḅ-'axēḅ 'immāḅ, <wəḡahwē
 ja'sē'immāḅ>²⁴ xésēḏ wə'méḅ!“
- 21 wajja'an 'ittái 'eḅ-ḥammēleḅ wajjōmár: xē²⁵ <naḡsáḅ>²⁶, 'āḏonī ḥammēleḅ,
 kī²⁷ bimqōm 'āšēr jihjē-ššám
 'āḏonī ḥammēleḅ, 'im-ləmauḅ 'im-ləxajjīm, kī-šám jihjē 'abdáḅ!“
- 22 wajjōmər dawīḏ 'el-'ittái: „leḅwə'bór!“
 wajja'bōr 'ittái²⁸ wəchól-'ānašāu wəchól-ḥattáf 'āšēr'ittō,
- 23 wəchól-ha'áreḡ bōchīm qōlḡaḏól.
 wəḥammēleḅ²⁹ 'omēḏ³⁰ bənáxal qidrōn, wəchól-ha'am 'obərīm
 'al-panāu³¹ ḏereḅzēḅ-³²ḥammiḏbár.
- 24 wəhinnē ḡam-šadōq wəḅjaḅār³³ 'ittō nošə'īm 'eḅ-'ārōn ha'lohīm³⁴,
 wajjaššiqū³⁵ 'eḅ-'ārōn ha'lohīm³⁶
- (25) 'ad-tóm kol-ḡa'am la'bōr min-ha'īr. (25) wajjōmər ḥammēleḅ ləšadōq:
 „ḥašēḅ 'eḅ-'ārōn ha'lohīm ha'īr,
 <wəješēḅ bimqōmō>³⁷, 'im-'eḡmā xēn bə'enē ḡahwē wəḡšibānī,
 wəḥir'ānī 'oḅō wəḅ-nawēu:
- 26 wə'imkō jōmár: »lōxafáštī báḅ!« hinənī: ja'sē-Uī
 ka'sēḡ ḡōḅ bə'enāu!“
- 27 wajjōmər ḥammēleḅ 'el-šadōq ḥakkohēn: „rə'ū³⁸ 'attā <wəḅjaḅār>³⁹,

16 wəhiššiganū M 17 so TH.* nach LXX: -ha'am M 18 so TH.*: -'ābaḏāu
 20 danach wəchól-ḥaggittīm 21 zur Ergänzung vgl. BUDE S. 272 22 wəḡam- M
 23 so TH.* nach LXX: limqōmeḡcha M 24 so TH.* nach LXX 25 xai-ḡahwē wəxē
 26 so Luc. 27 danach 'im Kethib, fehlt Qere und LXX, gestrichen von TH.* 28 da-
 nach ḥaggittī 29 davor wəchól-ha'am 'obərīm, gestrichen von Sm. 30 so W.*: 'ober
 31 so W.* nach Luc.: pənē 32 so EWALD* nach Luc.: 'eḅ- M(LXX) 33 so (TH.)B.:
 wəchól-ḡahwijjīm 34 davor bəriḅ, gestrichen von B.* 35 wajjaššiqū M 36 danach
 wajja'al 'eḅjaḅar, gestrichen von KL.* 37 so TH.* nach Luc. 38 so N.* nach LXX
 (lies rə'ē mit B.): harō'ē 39 so B.*

- šubū⁴⁰ ha'ir bašalōm,
 wa'ximá'as bənách wəjōnaḥán beḡ-ʿēbjaḥār šənē bənēchém 'ittachém.
 28 rə'ū 'anochī miḥmahmeh
 bə'abrōḥ ḥammidbār 'aḏ-ḥō ḏabār me'immachém laḥaggīḏ lī!“
 29 wajjášēḇ ṣaḏōq wəbjaḥār
 (30) <ḥakkohānīm> 'ēḥ-ʿārōn ha'lohīm jərūšalēm, wajjášēḇ⁴¹ šām⁴², (30) wəḏawīḏ
 'olē bəma'lē ḥazzēḥīm,
 'olē ubōchē, wərōšō⁴³ xafūi, wəhū holēch jaxéf,
 wəchōl-ha'am 'āšer-'ittō xafū 'iš-rōšō,
 (31) wə'alū 'alō ubachō. (31) ulḏawīḏ⁴⁴ ḥuggāḏ⁴⁵ lēmōr: „<gām->⁴⁶ 'āxīḥōfēl
 baqqóšarīm 'im-'aḇšalōm.“
 (32) wajjōmer⁴⁷: „saḥkēl-nā 'ēḥ-ʿāšāḥ 'āxīḥōfēl, jahwē!“ (32) wəḥīḏ-ḏawīḏ-ḥā
 'aḏ-harōš 'āšer-jīštāxawēšām
 lēlohīm, wəhinnē liqrāḥō xūšāi ha'arkī <re'ē ḏawīḏ>⁴⁸,
 qarū kuttontō, wə'ḏamā 'al-rōšō.
 33 wajjōmer-ḏawīḏ: „im-'abārta 'ittī, wəḥajīḥa 'alāi ləmaššā,
 34 wim-ha'ir tašūb, wə'amártā laḇšalōm:
 »'abār 'āxīḥammēlech, wə'abīch 'axārāu: wə'nī-ēḇēḏ 'abīch me'áz⁴⁹,
 wə'attā 'ānī⁵⁰ 'aḇdāch«,
 (35) wəḥefártā-llī 'ēḥ-ʿāšāḥ 'āxīḥōfēl: (35) wəḥlō 'immāch šām
 ṣaḏōq wəbjaḥār ḥakkohānīm?
 wəḥajā kol-ḥaddabār 'āšer-tišmā' mibbēḥ-ḥammēlech, taggīḏ laṣaḏōq ul'ēbjaḥār⁵¹:
 36 hinnē-šām 'immām šənē-ḥənēm,
 'āximá'as laṣaḏōq wəjōnaḥán lēbjaḥār, ušlaxtém bəjadām 'elāi
 kol-dabār 'āšer tišma'ū!“
 37 wajjabō xūšāi re'ē-ḏawīḏ-ha'ir, wəḇšalōm jabō jərūšalēm.

LXI. David mit Siba und Simei. Absalom in Jerusalem (Sβ).

II, 16.

- 1 wəḏawīḏ 'abār mə'at meharōš,
 wəhinnē-šībā-nā'ar mərībā'al liqrāḥō, wə'immō¹ xāmōrīm xābušīm,
 wə'lēm māḥaim-léxēm ume'ā šimmūqīm,
 (2) ume'ā qāiš, wənēḇel jāin, (2) wajjōmer ḥammēlech 'el-šībā:
 „mā-'ēllē llāch?“ wajjōmer šībā:
 „ḥaxmōrīm ləḇēḥ-ḥammēlech lirkōb, wəḥalléxēm wəḥaqqāiš lē'chōl ḥan'arīm,

40 so B.*: šubā 41 so W.* nach LXX: wajješəbū M 42 ergänze danach bimqomō (vgl. 25°), so daß dawīḏ zur folgenden Zeile rückt? 43 so B. nach LXX: wərōš lō M 44 so W.* nach Luc.: wəḏawīḏ MLXX 45 so Th.* nach LXX: higgīḏ M 46 so Th.* nach LXX 47 danach dawīḏ 48 so Th.* nach LXX 49 so im wesentlichen Anschluß an Kl.: 'aḇdācha 'ānī ḥammēlech 'ēḥjē 'ēḇēḏ 'abīcha wə'nī me'az M, 'abərū 'axēch wəḥammēlech 'axārāi 'abār 'abīch + 'exjē 'ēḇēḏ 'abīch 'ānī me'az LXX 50 so LXX: wə'nī M 51 danach ḥakkohānīm

LXI. 1 so Kl.*: wəšəmēḏ

- wəhəjjāin lištōḅ hajja'éf bəmmidbār.“
- 3 wajjōmer ḥammēleḥ: „wə'ajjē bən-'āḏonēḥ?“ wajjōmer šibā 'el-ḥammēleḥ:
„hinnē jošēb bīrūšalēm,
kī'amār: »hajjōm jašībūlībēḅ jisra'el 'eḅmamlēcheḅ² 'abī!“
- 4 wajjōmer ḥammēleḥ lašibā:
„hinnēlāch kōl 'āšēr limrībā'al!“ wajjōmer³: „hištāxəwēḅī:
'emsā-xén bə'enēḥ, 'āḏonī ḥammēleḥ!“
- 5 wajjabō⁴ ḥammēleḥ dawid 'ad-baxūrīm, wəhinnēmiššām'īs jošē
mimmispāxəḅ bēḅ-ša'ūl, ušmō šim'i
- (6) bən-gerā, <wəhū>jošē jašō umqallēl (6) wəisakkēl ba'banīm 'eḅ-dawid
wə'eḅ-kōl-'āḏē ḥammēleḥ⁵
- (7) mīmīnō umiśmōlō. (7) wəchō-'amār šim'ibqaləlō: „šēšē,
'iš ḥaddamīm wə'iš ḥablijjā'al!
- 8 hešīb 'alēḥ jahwē kol-dəmə bēḅ-ša'ūl, 'āšēr-malāchta taxtāu,
wajjittēn jahwē 'eḅ-ḥamlūchā
bəjad'āḅšalōm-bənāch, wəhinnāch bəra'apāch, kī'īs damīm 'attā!“
- 9 wajjōmer 'āḅišāi bən-šərujā 'el-ḥammēleḥ:
„lammā jəqallēl ḥakkēleḅ ḥammēḅ ḥazzē 'eḅ-'āḏonī ḥammēleḥ?
'e'ḅərə-nnā-wə'asīrā 'eḅ-rōšō!“
- 10 wajjōmer ḥammēleḥ: „mā-llī wəlachēm, bənē šərujā, kī-jəqallēl?
<ḥannixū lō wīqallēl>⁶!
kī'jahwē 'amarlō: »qallēl 'eḅ-dawid«: umī jōmār <lō>⁸:
»maddū 'asīḅā kēn?“
- 11 wajjōmer dawid 'el-'āḅišāi wə'el-kōl- 'āḅadāu: „hinnē bənī,
'āšēr-jašā mimmē'ai, məbaqqēs 'eḅ-naḅšī:
wə'af kī-'attā bən-ḥaimīnī? ḥannixū lō wīqallēl,
kī'amār-lō jahwē:
- 12 'ulāi jir'ē jahwē bə'ənī⁹, wəhešīb-jahwēlī tōbā
təxəḅqiləlaḅō hajjōm ḥazzē!“
- 13 wajjēleḥ dawid wə'našāu baddāreḥ, wəšim'ī holēch <'al-jadō>¹⁰
bəšəla' hahār, halōch wəqallēl¹¹,
- (14) wəsakkel¹¹ ba'banīm miššiddō¹² wə'appér¹¹ bə'afār. (14) wajjabō ḥammēleḥ
wəchōl-ha'am 'āšēr-'ittō
- (15) × × ⊥¹³ 'ājefīm, wajjinnafeššām. (15) wəḅšalōm wəchōl-¹⁴'īs jisra'el
ba'ū jərūšalēm, wə'xīḅofel 'ittō.
- 16 wəihī kə'ser-bā xūšāi ha'arkī re'ēḅdawid'el-'āḅšalōm,
wajjōmer xūšāi 'el-'āḅšalōm:

2 so W.*: mamləchūḅ M 3 danach šibā 4 so B.* nach LXX: ubā M 5 da-
nach dawid wəchōl-ha'am wəchōl-ḥaggibborīm 6 so KL.* nach LXX 7 so B.* nach
Qere und LXX: wəchī Kethib 8 so KL.* nach LXX 9 so Th.* nach LXX: ba'wonī
Kethib, bə'enī Qere M 10 so N. nach LXX für lə'ummaḅō M (beides hinter dem fol-
genden bəšəla' hahar MLXX) 11 so B.* nach LXX: wəiqallēl wəisakkēl bez. wə'ipper M
12 so B.* nach LXX: lə'ummaḅō M 13 Lücke angesetzt von W.* 14 danach ha'am M,
fehlt LXX, gestrichen von B.*

- (17) „jəxī hammaḡeḡch¹⁵!“ (17) wajjōmer 'aḅsalōm 'el-xūšai: „zēxəsdāch 'eḅ-re'āch?
lammā lō-halācht 'eḅ-re'āch?“
- 18 wajjōmer xūšai 'el-'aḅsalōm: „lō, kī'āšer baxār jahwē,
waha'am hazzē wəchql-'iš jisra'el,
- (19) lō 'ehjē, wə'ittō 'ešēb: (19) wəhaššenīḅ: lami 'ānī'ē' bōd,
hālō lifnē bəno?
ka'sēr 'abādti lifnē 'abīch, kēn 'ehjē lafanēch!“
- 20 wajjōmer 'aḅsalōm 'el-'āxiḅofel:
- (21) „habūlachēm' ešā mā-nnā'sē!“ (21) wajjōmer 'āxiḅofel¹⁶: „bō'el-pilaḡššē' abīch
'āšer hinnīx lišmōr haḅbāiḅ,
wəsamā' kql-jisra'el, kī-nib'āšt 'eḅ-'abīch, wəxazəqū-jəḏēkql-'āšer'ittāch!“
- 22 wajjattū laḅsalōm ha'ohel 'al-haggāz,
wajjabō 'aḅsalōm 'el-pilaḡššē' abīu la'ēnē kql-jisra'el.
- 23 wə'sāḅ 'āxiḅofel¹⁷ bajjamīm hahēm
ka'sēr jis'al-('iš)¹⁸ biḏbār ha'lohīm: ken'kql-'āšāḅ 'āxiḅofel.
- gām laḏawīd, gām-laḅsalōm.

LXII. Husai vereitelt Ahitophels Ratschläge (Sβ).

II, 17.

- 1 wajjōmer 'āxiḅofel laḅsalōm¹:
„'eḅxārā-nnā' elef²'iš wə'aqūmā wərdəfā 'axārē-ḏawīd hallāil³,
2 wə'abō'alāu, wəhū jazē,
urfē jaḏāim, wəhaḡrādti 'oḅō, wənās kql-ha'am 'āšer-'ittō,
wəhikkēḅi 'eḅ-hammaḡeḡch laḅaddō,
3 wə'ašībā chql- ha'am 'elēch kəšūb <haḡkallā 'el-'išāh:
'ach-nēfēš 'iš' exāḏ>⁴ 'attā məbaqqēs,
(4) <wə>chql-⁵ ha'am jihjē šalōm!“ (4) wajjīšār haḏḏabār bə'ēnē 'aḅsalōm,
ub'ēnē kql-ziqnē jisra'el.
5 wajjōmer 'aḅsalōm <'el-'ābaḏāu>: „qir'ū⁶ nā gām laxūšai ha'arkī,
wənišmə'ā mā-bbafū gām-hū!“
6 wajjabō xūšai 'el-'aḅsalōm. wajjōmer 'aḅsalōm 'elāu lēmór:
„kaḏḏabār hazzē dibbēr 'āxiḅofel:
(7) hānā'sē' eḅ-ḏəbarō? 'im-'āin, 'attā-ḏabbēr!“ (7) wajjōmer xūšai 'el-'aḅsalōm:
„lō-tōbā ha'ešā 'āšer-ja'ās 'āxiḅofel
(8) bappā'am hazzōḅ!“ (8) wajjōmer xūšai: „'attā jaḏā't 'eḅ-'abīch,
wəḅ-'ānašāu, kī-ḡibborīm hēmmā,
umārē-nēfēš-hēmmā kəḏōb šakkūl bašsaḏē, wə'abīch 'iš-milxamā,

15 danach jəxī hammaḡeḡch M, fehlt LXX 16 danach 'el-'aḅsalōm 17 danach 'āšer ja'ās 18 so Qere, fehlt Kethib und LXX

LXII. 1 'el-'aḅsalōm 2 davor šənēm-'āsar (vgl. B. 278) 3 hallailā M 4 so Th.* nach LXX; dafür haḡkol ha'iš 'āšer M 5 so Th.* nach LXX 6 so Th.* nach LXX etc.: qərū M

wəlō jalīn 'eḇ-ha'ām:

- 9 *hinnē* 'attā hū- *nəxbā* bə'axāḇ *hapxapīm*, 'ōbaxād *hamqōmōḇ*,
wəhajā *kinfōl* ba'ām⁶
batxillā, wəšamā' *haššomé* wə'amār: »*hajəḇā* *maḡgefā* ba'ām
 'āšér 'axārē 'abšalóm«,
- 10 *wəhajā*⁷ *gam-ben-xāil*, 'āšér libbōkalēb *ha'arjē*, *himmēs* *jimmās*,
kī-jodē *kōl-jisra'el*, *kī-zibbōr* 'abīch,
- (11) *ubnē-xāil* 'āšér 'ittō. (11) *kī* <chō ja'ōš>⁸ *ja'āštī*: *he'asóf* *je'asēf*
 'alēch *kōl-jisra'el*⁹,
kaxōl 'āšér- 'al-hajjām *larōb*, *ufanēch* *holēchīm* *bəqirbām*¹⁰.
- 12 *ubānū* 'elāu *bə'axāḇ* *hamqōmōḇ*
 'āšér *nimšā* šām, *wənāxnū* 'alāu *ka'sér* jippōl *hattāl* 'al-ha'ḏamā,
wəlō-nōḇār bō *ubchōl*-ha'našīm
- (13) 'āšér-'ittō *gam*-'exād. (13) *wim*-'el-'īr *je'asēf*, *wəjašīmū*¹¹ *chōl-jisra'el*
 'el-ha'īr *haḥī* *xābalīm*,
wəsaḡābnū 'oḇāh¹² 'aḏ-hannāxal 'aḏ 'āšér- *lō-nimšā* šām *gam-šərōr!*«
- 14 *wajjōmer* 'abšalóm *wəchōl*-'iš *jisra'el*:
 „*tōbā* 'āšəḇ-xūšāi *ha'arkī* *me'āšāḇ* 'āxiḇōfēl!« *wəjahwē* *šiwwā*
lahafēr 'eḇ-'āšāḇ 'āxiḇōfēl *hattōbā*,
- (15) *ləba'būr* *habī* *jahwē* 'el-'abšalóm 'eḇ-hara'ā. (15) *wajjōmer* *xūšāi*
 'el-šaḏōq *wel*-'eḇjaḇār *hakkoḥānīm*:
 „*kazōḇ* *wəchazōḇ* *ja'āš* 'āxiḇōfēl 'eḇ-'abšalóm *wəḇziqnē* *jisra'el*,
wəchazōḇ *wəchazōḇ* *ja'āštī* 'a₁nī:
- 16 *wə'attā* *šilxū*¹³ *wəhaggiḏū* *ləḏawīḏ* *lēmōr*: »'al-tālen *hallāil*³
bə'abrōḇ *hammiḏbār*, *gam*¹⁴ 'a'bōr *ta'bōr*,
- (17) *pēn* *jəbullā* *ləmmēlēch* *ulchōl*-ha'ām 'āšér 'ittō!« (17) *wəjōnaḇān* *wə'xīmā'āš*
 'oməḏīm *bə'en-rozēl*, *wəhalachā* *haššifxā*,
wəhaggiḏū *lahēm*, *wəhēm* *jelachū* *wəhaggiḏū* *ləmmēlēch* *dawīḏ*,
kīlō *jūchəlū* lhera'ōḇ
- (18) *labō* *ha'īrā*. (18) *wajjār* 'oḇām *nə'ār*, *wajjaggēḏ* *ləbšalóm*.
wajjelachū šənēm *məherā*,
wajjabó'ū 'el-bēḇ- 'iš *bəbaḡurīm*, *wəlō* *bə'ér* *baxšerō*,
- (19) *wajjérəḏū* šām, (19) *wəttiqqāx* *ha'iššā*
wəttifrós 'eḇ-hammasāch 'al-pənē *haḇ'ér*, *wəttištāx* 'alāu *harifōḇ*,
wəlō *nōḏā'* *daḇār*.
- 20 *wajjabó'ū* 'aḇḏē 'abšalóm 'el-ha'iššā *haḇbāiḇā*, *wajjōmerū* <'elēh>:
 „'ajjē 'āximā'āš *wəjōnaḇān?*«
wəttōmer *lahēm*¹⁵: „'aḏərū¹⁶ *hammāim!*« *wəiḏaḡšū* *wəlō* *maša'ū*,
wajjašūḏū <ha'baḏīm> *jərūšalém*.

6 so DATHE* nach Luc.: *bahēm* MLXX 7 so KL.* nach Luc.: *wəhū* MLXX 8 so TH.* nach LXX 9 danach *middan* *wə'aḏ-bə'er* *šəḇā'* 10 so TH.* nach LXX: *baqqərab* M 11 so B.*: *wəhiššī'ū* M 12 so KL.* nach LXX: 'oḇō M 13 danach *məherā*. Oder ist *wə'attā* zu streichen? 14 *wəgam* M 15 danach *ha'iššā* 16 danach *mīchəl* M (Glosse zu *ha'iššā*), *μικρόν* LXX

- 21 *waihi* 'axrèlçchtám, wajja'lú mehab'ér, wajjelachú wajjaggiđū lammeleçh¹⁷,
wajjōmērú 'el-dawīđ: „qūmú
wə'ibrú məherá 'eḫ-hammáim, kī-chàchā ja'as 'ālēchem 'axīpófēl!“
- 22 wajjāqom dawīđ wəçhol-ha'ám 'āšēr'ittō,
wajja'bērú 'eḫ-hajjardēn: 'ađ-'ōr habbóqer 'ađ-'axāđ lō ne'đār
'āšēr lō-'abār 'eḫ-hajjardēn.
- 23 wa'xīpófēl ra'ā, kīlō ne'səpá 'āšəpō, wajjaxbōš 'eḫ-haxmōr,
wajjāqom wajjēleçh 'el-bēḫō 'el-'irō,
wašəu 'el-bēḫō, wajjexanáq wajjāmōḫ, wajjiqqabēr-bəqēber 'abū.
- 24 wəđawīđ bā məxnáimā,
waḫšalōm 'abār 'eḫ-hajjardēn, hū wəçhol-'iš jisra'el 'immō.
- 25 wəḫ-'āmasā sām'āḫšalōm tāxəḫ-jō'āb 'al-haššabā,
wa'masā bēn-'iš ušmō jīprā hajjišmə'elī¹⁸, 'āšēr-bā
'el-'āḫzāl baḫ-<'iššái bēn->¹⁹naxās,
- (26) 'axōḫ šərūjā, 'ēm jō'āb. (26) wajjixan <kōl->²⁰jisra'el
wə'āḫšalōm'ēreš haggil'ād.
- 27 waihi kəbō-đawīđ məxnáimā, wəšōḫ bēn-naxās merəbbāḫ bənē-'ammōn,
umachār bēn-'ammī'el millō-đəbār,
- (28) ubarzállái haggil'adī merōzəlīm (28) <hebi'ū 'aršōḫ>²¹ miškāb <umarbaddīm>²¹
wəšappōḫ uchli jōšēr,
wəxiṭṭīm uš'orīm, wəqəmax wəqalī, ufōl wa'đāšīm †wəqalī,
- 29 uđbāš wəxəm'ā wəšōn,
ušfōḫ baqār higgīšū ləđawīđ wəla'ám 'āšēr-'ittō le'çhōl,
kī'ámərū: „ha'ām ra'ēb
wə'ajéf wəšamē bammiđbār!“

XLIII. Die Schlacht. Absaloms Tod (Sβ).

II, 18.

- I wajjifqōđ dawīđ 'eḫ-ha'ám 'āšēr'ittō,
wajjásēm 'ālēm šarē 'ālafīm,
- (2) wəsarē me'ōḫ, (2) wašallēs¹ 'eḫ-ha'ám, hašlišīḫ bəjāđ-jō'āb,
wəhašlišīḫ bəjāđ 'āḫšāi
bēn-šərūjā 'axī jō'āb, wəhašlišīḫ-bəjāđ'ittāi haggittī.
wajjōmēr hammēleçh 'el-ha'ám:
- (3) „jašō 'ešē gam-'ānī 'immachēm!“ (3) wajjōmēr ha'ám <'el-hammēleçh>,
„lō-ḫešē, kī'im-nōš nanūs,
lō-jašīmū 'elēn lēb: wə'im-jamúḫū xəzjénū,
lō-jašīmū 'elēn lēb,

17 danach dawīđ 18 so TH.* nach Chr.: hajjišmə'elī 19 so B. 20 so LXX
21 so (KL.)B.* nach LXX

LXIII. I so KL.* nach Luc.: wašalləx MLXX; danach dawīđ

- kī-'attā chamònú 'āšarā 'ālafīm, wə'attā tōb kī-ḥijjē-*
llānūba'ir <'ēzer>² la'zór!"
- 4 *wajjōmer 'ālēm ḥammēleḥ: „<'ēḥ>'āšēr- jītāb bə'ēnēchēm'ē'sē!"*
wajja'mōd ḥammēleḥ 'el-jād ḥāššá'ar,
- (5) *wəchōl-ha'am jašə'ú ləme'ōḥ wəla'lafīm. (5) waišāu ḥammēleḥ*
'ēḥ-jō'āb wēḥ-'ābīšāi wēḥ-'ittāi
lēmór: „lə'at-lī lannā'ar laḥšalōm!" wəchōl-ha'am šamə'ú
bəšawwōḥ ḥammēleḥ 'ēḥ-kōl-ḥāššarīm
- (6) *'al-dəbār 'āḥšalōm. (6) wajješē <kōl->³ha'am ḥāššadē liqrāḥ jisra'el,*
wəttāhī ḥammilxamā bəjā'ar 'ēfrāim⁴.
- 7 *wajjinnāzəfū šām 'ām jisra'el lifnē 'ābdē dāwīd,*
wəttāhī⁵ ḥammaggefā zəḏōlā
- (8) *bajjōm ḥahū, 'ēsrīm'ēleḥ <'iš>⁶. (8) wəttāhī-šām ḥammilxamā*
nafošēḥ 'al-pənē chōl-ha'āreš,
wajjēreḥ ḥajjā'ar lē'chōl ba'am me'āšēr 'achəlā ḥaxēreḥ
- (9) *bajjōm ḥahū. (9) wajjiqqarē 'āḥšalōm*
lifnē'ābdē dāwīd, wəḥšalōm rochēb 'al-ḥappēreḥ, wajjaḏō ḥappēreḥ
taḥḥāšōḇeḥ ha'elā ḥagḏōlā,
wajjēxzāq rōšō ba'elā, wajjittól⁷ bēn-ḥāššamāim ubēn ha'āreš,
wəḥappēreḥ 'ābār mittaxtāu⁸.
- 10 *wajjār 'iš'ēxād, wajjaggéd ləjō'āb, wajjōmer: „hinnē ra'īḥi*
'ēḥ-'āḥšalōm talūi ba'elā!"
- 11 *wajjōmer jō'āb la'īs ḥammaggīd lō: „wəhinnē ra'īḥi,*
umaddū' lō-hikkīḥō⁹ 'āršā,
wə'alāi laḥēḥ lāch 'āšarā chēséf wəxzorā 'ēxāḥ!"
- 12 *wajjōmer ha'īs 'el-jō'āb:*
„wəlū 'anochī šaqúl¹⁰ 'al-kappāi 'ēleḥ-késeḥ, lō-'ēšlāx
<'ēḥ->jadī 'el-bēn-ḥammēleḥ,
kī'ḥ'oznēn šiwwā ḥammēleḥ 'oḥāch wēḥ-'ābīšāi wēḥ-'ittāi lēmór:
»šimrū-lī¹¹ bannā'ar bəḥšalōm!«
- 13 *'ō-'asīḥi bənaḥšō šēqér, wəchōl-dabār lō-jikkaxéd min-ḥammēleḥ,*
wə'attā tiḥjaššēb minnézēd!"
- 14 *wajjōmer¹²: „lachén <'anochī> 'axellā¹³ ləfanēḥ!" wajjiqqāx <jō'āb>¹⁴*
šəlošā šəlaxīm¹⁵ bəḥappō,
- (15) *wajjiḥqa'ēm bəlēb 'āḥšalōm 'ōḏēnnūxāi¹⁶ (15) wajjasóbbū 'āšarā nə'arīm,*
noš'ē kəlē jō'āb,
- (16) *wajjakku' 'ēḥ-'āḥšalōm wəimíḥūhū. (16) wajjiḥqā' jō'āb bəššofār,*
wajjāšōḇ ha'am mirrəḏóf

2 so B. nach LXX: nur *me'ir* M 3 so LXX 4 lies mit B. *bajjā'ar*? 5 da-
nach *šam* M, fehlt LXX, gestrichen von W.* 6 so Kl.* nach LXX 7 so W.* nach
LXX etc.: *wajjuttan* M 8 *'āšēr-taxtāu 'ābār* M, *ὀποκάτω αὐτοῦ παρηλθεν* LXX 9 da-
nach *-šam* M, fehlt LXX 10 so W.*: *šogel* 11 so Th.* nach LXX etc.: *-mī* M
12 danach *jō'āb* (vgl. Note 14) 13 so B.* nach LXX: *lō-chen 'oxilā* M 14 so LXX
15 so (Th.)* nach LXX: *šəbaḥīm* M 16 danach *bəlēb ha'elā*

- (17) 'axārē jisra'él, kī-xasāch jō'āb 'ēp-ha'am. (17) wajjiqū 'ēp-'abšalōm
 wajjašlichū 'oḇō bajjā'ar
 'el-happāxap haggadōl, wajjaššibū'alāu-gāl- 'ābanīm gadōl mē'ód:
 wəchql-jisra'el-nāsū 'iš lohalāu.
 18 wəbšalōm nilqāx¹⁷, wajjaššēb-lō dawīd¹⁸ 'ēp-maššēbēp × × ⊥,
 'āšēr-bə'emeq-hammēlech, kī'amār:
 „'ēn-lō¹⁹ bēn ba'būr haškīr šəmō¹⁹!“ wajjiqrā lammaššēbā²⁰ 'al-šəmō²¹
 jād 'abšalōm 'ad-hajjōm hažzē.

LXIV. Die Trauerbotschaft (Sβ).

II, 18.

- 19 wa'ximā'aš bēn-šadōq 'amār <'el-jō'āb>¹: „'arūšā-nnā-wa'bašrā 'ēp-hammēlech,
 kī-šfatō jahwē mijjād 'ojəbāu!“
 20 wajjōmer-lō-jō'āb: „lō'is bəšorā 'attā hajjōm hažzē,
 ubiššartā bəjōm 'axēr:
 wəhajjōm hažzē lō ḥəbaššér, kī'al-<kén>² bēn-hammēlech mēp!“
 21 wajjōmer jō'āb lakkušī:
 „lech-haggēd lammēlech 'āšér ra'ipā!“ wajjištāxū³ ləjō'āb wajjarōš.
 22 wajjōsef 'ōd 'aximā'aš bēn-šadōq
 wajjōmer 'el-jō'āb: „wihī-mā 'arusā-nnā zəm-ānī 'axrē hačkūšī!“
 wajjōmer <'elāu> jō'āb:
 „lammā-zzē 'attā-rāš, bənī, ulchā 'ēn-bəšorā mušēp⁴?“
 23 <wajjōmer>⁵: „wihī-mā 'arūš!“
 wajjōmer-lō: „rūš!“ wajjarōš⁶ dēreč hačkikkár, wajja'bór 'ēp-hakkušī.
 24 wədawīd jōšēb bēn-šənē haš'arīm.
 wajjēlech hašsofē 'el-gāz haššā'ar 'el-haxōmā, wajjiššā 'ēp-'ēnāu,
 wajjār wəhinnē-'iš rāš ləbaddō
 (25) <ləfanāu>⁷, (25) wajjiqrā hašsofē wajjaggēd lammēlech. wajjōmer hammēlech:
 „'im-ləbaddō, bəšorā bəfīu.“
 (26) wajjēlech halōch wəqarēb. (26) wajjār hašsofē 'iš-'axēr rāš,
 wajjiqrā hašsofē 'al-haššā'ar⁸
 wajjōmer: „hinnē-'iš <'axēr>⁹ rāš ləbaddō!“ wajjōmer hammēlech:
 (27) „gəm-zē mə'āššēr!“ (27) wajjōmer hašsofē:
 - „'ānī ro'ē 'ēp-mərūšāp haššōn kimrušāp 'aximā'aš bēn-šadōq!“
 wajjōmer hammēlech: „'iš-tōb zē,
 (28) wə'el-bəšorā tōbā jabō.“ (28) wajjiqrā¹⁰ 'aximā'aš <'el-haššā'ar>

17 so B. nach LXX: laqax M 18 so (bez. 'abīu) B.: bəxajjau M, λαβειν LXX
 19 so KL.* nach LXX: -ti bez. šəmī M 20 lammaššēbēp M 21 danach wajjiqqarē
 lah M, fehlt LXX, gestrichen von KL.*

LXIV. 1 so KL. nach Luc. 2 so allgemein nach Qere und LXX 3 danach
 chūšī 4 so W.* nach LXX: mošēp M 5 so TH.* nach LXX 6 danach 'aximā'aš
 7 so KL. nach LXX (der aber ləbaddō streicht) 8 so SM.*: 'el-haššā'ar LXX, 'el-haššo'er M
 9 so TH.* nach LXX etc. 10 so W.* nach Luc.: wajjiqrā MLXX

- wajjōmer 'el-hammēlech: „šalōm!“
 wajjištáxū lammēlech lə'appāu 'āršā, wajjōmer: „barūch jahwē
 'ēlohēch 'āšēr-siggār<hajjōm
 bəjadāch>¹¹ 'ēp-ha'našīm 'āšēr-našə'ú 'ēp-jadām bādonī hammēlech!“
 29 wajjōmer hammēlech: „<hā>šalōm¹²
 lannā'ār ləššalōm?“ wajjōmer 'āximā'aš: „ra'īpī hēhamōn haggadōl
 kišlōx 'abdāch jō'āb
 (30) 'ēp-¹³'abdāch, wəlō jadā'ti mā¹⁴!“ (30) wajjōmer hammēlech: „sōb,
 hiḥjaššēb kō!“ wajjissōb wajja'mōd,
 31 wəhinnē hakkūšī bā. wajjōmer¹⁵: „jiḥbaššér 'ādōnī hammēlech,
 kī-šfatāch jahwē hajjōm
 (32) mijjād kōl- haqqamīm 'alēch!“ (32) wajjōmer hammēlech lakkūšī¹⁶:
 „hāšalōm lannā'ār ləššalōm?“
 wajjōmer hakkūšī: „jihjū channā'ār 'ojəbē 'ādōnī hammēlech,
 wəchól 'āšēr-qāmū 'alēch ləra'ā!“

LXV. Davids Trauer um Absalom (Sβ).

II, 19.

- 1 wajjirgāz hammēlech, wajjā'al 'āl- 'ālijjāp haššā'ar wajjēbk,
 wəchō 'amār bələchtō¹:
 „bənī² bənī 'abšalōm, mī-jittēn mūḥpī 'ānī taxtēch,
 'abšalōm bənī bənī!“
 3 wəttəhī hatšu'ā³ lə'ēbēl ləchōl-ha'ām, kī-šamā' ha'ām³ lēmōr:
 „ne'šāb hammēlech 'al-bənō!“
 4 wajjiḥgannēb ha'ām³ labō ha'ār kə'sér jiḥgannēb ha'ām
 hannichlamīm bənūsām bammīlxamā.
 5 wəhammēlech lāt⁴ 'ēp-panāu wajjiz'āq⁵ qōl-gadōl: „bənī 'abšalōm,
 'abšalōm bənī bənī!“
 2 wajjuggād ləjō'āb <lēmōr>⁶: „hinnē hammēlech boché umiḥ'abbēl⁷ 'al-'abšalōm!“
 6 wajjabō jō'āb 'el-hammēlech
 habbāipā wajjōmer: „hōbāšta hajjōm 'ēp-pənē chōl-'ābadēch
 hammaltīm 'ēp-našsāch hajjōm,
 wə'ēp-néfeš banēch ubnoḥēch, wənéfeš našēch wənéfeš piləzšēch,
 7 lə'ahbā 'ēp-sonə'ēch wəlīsnō 'ēp-'ohābēch:
 kī-higgādta hajjōm, kī'énlach-sarīm wə'badīm: kī-jadā'ti hajjōm,
 kī-lū 'abšalōm xāi,

11 zur Ergänzung vgl. B. 12 so KL.* 13 lišlōx 'ēp-'ēbēd hammēlech jō'āb
 wə'ēp- (vgl. W.*) 14 lies mā-ššām nach LXX? 15 danach hakkūšī M, lammēlech LXX
 16 'el-hakkūšī

LXV. 1 lies mit KL.* biḥchōḥō nach Luc. etc.? 2 davor bənī 'abšalōm M, fehlt
 LXX 3 danach bajjōm haḥū (zur zweiten Stelle vgl. Sm. und B.) 4 so W.*: la'at M
 5 danach hammēlech MLXX, fehlt Luc. etc., gestrichen von KL.* 6 so KL.* nach LXX
 7 so B. nach Targ. Peš.: wajjiḥ'abbēl M (LXX)

- (8) *wəchullānū hajjōm mep̄im, kī-’āz jašār bə’ēnēch!* (8) *wə’attā:*
qūmšē wəṭabbēr ‘al-lēb ‘ābaḏēch,
kīṭbjahwē nišbā’ti, kī-⟨’im⟩⁸’ēnāchjōšē, ’im-jalīn ’iš ’ittāch
hallāil⁴, wəra’ālachzōp̄
mikkōl-hara’ā ’āšer-bā’ā ‘alēch min’urēch ‘aḏ-hajjōm haʒzē¹⁰!“
 9 *wajjāqom haḡmēlēch wajjēšēb baššā’ar,*
ulchōl-ha’ām higgīdū lēmōr: „hinnē haḡmēlēch jōšēb baššā’ar!“
wajjabō chol-ha’ām lifnē haḡmēlēch.

LXVI. Davids Heimkehr nach Jerusalem (Sβ).

II, 19.

- 9^d *wajisra’el nās ’iš lohalāu,* (10) *waihi chol-ha’ām naḏōn*
 (10) *bəchōl-šibṭē jisra’el*
lēmōr: „haḡmēlēch ⟨dawīd⟩¹ hiššilānū mikkāf ⟨kōl-⟩²’ojəbēn,
wəhū millatānū mikkāf pəlišṭim:
wə’attā barāx min-ha’āreš ⟨u⟩me’āl ⟨maḡlachtō mippənē⟩³ ’aḏšalōm,
 11 *wəḏšalōm ’āšer-mašāxnū ‘alēn ⟨lēmēlēch⟩⁴,*
mēp̄ baḡmilxamā: wə’attā lamā’attēm maḡrišim ləhašib ’ēp̄-haḡmēlēch?“
 12^d *uḏbār kōl-jisra’el bā ’el-haḡmēlēch⁵,*
 12^a *wəhaḡmēlēch dawīd šalāx ’el-šaḏōq wēl-’ēbjəp̄ār haḡkohānīm lēmōr:*
„dabbərū ’el-ziqnē jəhūdā
lēmōr: »lāmmā pihjū ’axronim ləhašib ’ēp̄-haḡmēlēch ’el-bēp̄ō?
 13 *’axai’attēm, ‘ašmī ubšarī ’attēm,*
 (14) *wəlāmmā pihjū ’axronim ləhašib ’ēp̄-haḡmēlēch?«* (14) *wəla’mašā pōmərū:*
»hālō ’ašmī ubšarī ’attā?
kōjə’šē-llī’ēlohīm wəchō jōšif, ’im-lō šar-šabā tihjē
ləfanāi chol-hajjamim tāxəp̄jō’āb!«
 15 *wajjēt ləbāḏ⁶ kōl-’iš-jəhūdā kə’iš ’exād ⟨’axrē-dawīd⟩⁷,*
wajjišlaxū ’el-haḡmēlēch ⟨lēmōr⟩⁸:
 (16) *„šūb ’attā wəchōl-’ābaḏēch!“* (16) *wajjāšōb haḡmēlēch wajjabō*
’aḏ-hajjardēn, wihūdā bā
haḡgilgālā lalēchep̄ liqrāp̄ haḡmēlēch, ləha’bīr ’ēp̄-haḡmēlēch ’ēp̄-hajjardēn.
 17 *wəiməhēr šim’i bēn-gerā*
bēn-haiminī, ’āšer mibbaḡurim, wajjereḏ ’im-’iš jəhūdā
liqrāp̄ haḡmēlēch dawīd,
 18 *wə’ēlef ’iš ‘immō mibbinjamīn. wəšibā nā’ar bēp̄ša’ul*
wəxmēšēp̄ ‘asār banāu
wə’ēsrīm ‘ābaḏāu ’ittō šalaxū⁹ hajjardēn lifnē haḡmēlēch,

8 so KL.* 9 *hallāilā* M 10 *’aḏ-’attā*

LXVI. 1 so LXX 2 so Peš. (*mikkōl-* LXX) 3 so KL.* nach LXX 4 so KL.* nach Luc. 5 V. 12^d in LXX hier und nochmals nach 12^e; in M folgt noch *’el-bēp̄ō* (aus 12^e), gestrichen von KL.* 6 davor *’ēp̄-*, gestrichen (nach Targ.) von Sm.* 7 so B. 8 so KL. nach LXX 9 so W.*: *wəšalaxū*

Abhandl. d. K. S. Gesellsch. d. Wissensch., phil.-hist. Kl. XXIII. iv.

7

- 19 *wajja' bəđū ha' bəđā laha' bīr*¹⁰
 'eβ-bēβ *hammēlēch wəla' sōβ haṭṭōb bə' enāu. wəsim' i bēn-gerā*
nafāl lifnē hammēlēch
- (20) *bə' qbrō bajjardēn, (20) wajjōmer 'el-hammēlēch: „'al-jaṣšōb-lī' 'āđonī 'awón,*
wəl-tizkór 'eβ' 'āšēr he' wā 'ābdāch
*bajjōm 'āšēr-jašā hammēlēch*¹¹ *mīrūšalēm, lašūm hammēlēch 'el-libbō:*
 21 *kī-jađā' 'ābdāch, kī' 'ānī xaṭābī.*
wəhinnē <'ānī>-bābī hajjōm rīšōn ləchōl-bēβ jōsēf
laréđeβ liqrāβ 'āđonī hammēlēch!“
- 22 *wajja' an 'ābīšāi*¹² *wajjōmer: „hābāxāβ zōβ lō-jūmāβ šim' i,*
kī-qillél 'eβ-məšīx jahwē?“
- 23 *wajjōmer <'elāu> dawīd: „mā-llī wəlachēm, bənē šərūjā,*
hī-βihjū-lī hajjōm ləsaṭán?
*hajjōm jūmāβ 'iš bəjisra' el? kī-hələ jəđā' tēm*¹³ *kī-hajjōm*
*'ānī-malāchtī*¹⁴ *'al-jisra' el?*
- 24 *wajjōmer hammēlēch 'el-šim' i: „lō-βamūβ!*“ *wajjiššāba' lō hammēlēch.*
 25 *umrībā' al bēn-<jōnaβán*
*bēn->*¹⁵ *ša'ūl jarāđ liqrāβ hammēlēch, wəlō-'asā raḡlāu,*
wəlō-'asā šəfamō,
*wə' eβ-bəzađāu lō chibbēs mijjōm*¹⁶ *lécēβ hammēlēch 'ad-hajjōm*
*'āšēr-bā bəšalōm <jərūšalēm>*¹⁷.
- 26 *wəihī kī-bā*¹⁷ *liqrāβ hammēlēch, wajjōmer lō hammēlēch:*
„lammā lō-halāchta 'immī, mərībā' al?“
- 27 *wajjōmer <'elāu mərībā' al>*¹⁸: *„'āđonī hammēlēch, 'ābdī rimmānī,*
*kī-'amār <lō>*¹⁹ *'ābdāch:*
*» xəbšā-*²⁰ *lī-həxmōr, wə' erkāb 'alēh, wə' eléch 'axərə*²¹ *hammēlēch!*“
- (28) *(kī-fissēx 'ābdāch), (28) wəiraggél*
bə' ābdāch 'el-'āđonī hammēlēch. wāđonī hammēlēch kəmal' āch ha' lohīm,
wə' sē haṭṭōb bə' enēch:
- 29 *kī-lō-hajā-kōl- bēβ' abī kī' im- 'anšē-māuβ lāđonī hammēlēch,*
wəttāšēβ 'eβ-'ābdāch bə' ochələ šulxanāch:
umā-jjēš-tī 'ōđ šəđaqā, wəliz' oq 'ōđ 'el-hammēlēch?“
- 30 *wajjōmer lō hammēlēch:*
*„lammā təđabbēr*²² *'ōđ dəbarēch? 'amārti: 'attā wəšibā*
 (31) *taxləqū 'eβ-həšsāđē!*“ (31) *wajjōmer mərībā' al*
'el-hammēlēch: „gām 'eβ-həkkōl jiqqāx, 'axərə 'āšēr-bā 'āđonī
hammēlēch bəšalōm 'el-bēβō!“

10 so (KL.) B. nach LXX: *wə' abərā ha' ābarā la' bīr* M 11 davor 'āđonī-. Die Tilgungspunkte über *jašā* in M gehören vermutlich zu diesem 'āđonī 12 danach *bēn-šərūjā* 13 so KL.* nach LXX: *jađā' tī* M 14 so (oder *moléch* TH.*) LXX: *-mēlēch* M 15 so KL. nach Peš. und vielen Hss. von LXX (aber nicht Codex B) 16 so B.: *ləmin-hajjōm* M 17 *jərūšalēm* hier Luc., nach *-bā* 26^a M LXX 18 so KL. nach LXX 19 so KL.* nach LXX 20 so TH.* nach LXX: *'əxbəšā-* M 21 'eβ- 22 lies mit KL.* *tarbē* nach Luc.?

- 32 *uḇarzellái haggil'adī jarād merozəlīm, wajja'bór 'eḇ-hammēlēch hajjardén,*
*<wəchimhám bəchorō 'ittō>*²³.
- 33 *uḇarzellái zaqèn-mə'ōd: bēn-šəmonīm šanā, wəhū-chilkál*
*'eḇ-hammēlēch bəšibtō*²⁴ *bəmaxnāim,*
- (34) *kī-'iš gadōl hū mə'ōd. (34) wajjōmer hammēlēch 'el-barzellái:*
„attā 'ābōr 'ittī,
- (35) *wəchilkálti 'opách*²⁵ *'immađi bīrūšalēm!*“ (35) *wajjōmer barzellái 'el-hammēlēch:*
„kammā jəmēšənē xajjái, kī-'e'lē
- (36) *'eḇ-hammēlēch jərūšalēm? (36) bēn-šəmonīm šanā 'anochī hajjōm:*
ha'edā' bēn-tōb lərá?
*'im-jit'ām 'abdāch <'ōd>*²⁶ *'eḇ-'āšēr 'ochál wəḇ-'āšēr 'eštē?*
'im-'ešmá' 'ōd-bəqōl šarīm wəšarōḇ?
*wəlammā jihjē 'abdāch 'ōd ləmaššá 'al-*²⁷ *'ādonī hammēlēch?*
- 37 *kim'āt ja'bōr 'abdāch*
*hajjardén*²⁸ *'eḇ-hammēlēch: wəlammā jizməlenī hammēlēch haḡmūlā hažzōḇ?*
- 38 *jašōb-nā' 'abdāch, wə'amūḇ*
bə'irī 'im-qēḇer 'abī wə'immi: wəhinnē 'abdāch kimhām
ja'bōr 'im-'ādonī hammēlēch,
- (39) *wə'sē-llō 'eḇ-'āšēr- tōb bə'enēch!*“ (39) *wajjōmer <lō> hammēlēch:*
„ittī ja'bōr kimhām, wə'nī 'e'sē-llō
'eḇ-hattōb bə'enēch, wəchól 'āšer-tibxār 'alāi 'e'sē-llāch!“
- 40 *wajja'bór kol-ha'am 'eḇ-hajjardén,*
*wəhammēlēch 'amād*²⁹, *wajjiššaq hammēlēch ləḇarzellái wəibərəchēhū,*
- (41) *wajjašōb limqomō. (41) wajja'bōr hammēlēch*
*haggilgālā, wəchimhān 'abār 'immō, wəchəl-'ām jəhūdā 'obərīm*³⁰
'eḇ-hammēlēch, wəzām xāšū'ām jisra'él.
- 42 *wəhinnē kol-'iš jisra'él ba'im 'el-hammēlēch wajjōmərū'elāu*³¹:
„mađdū' gənaḇūch 'axēn,
*'iš jəhūdā, wajja'bīrū 'eḇ-hammēlēch wəḇ-bēḇō 'eḇ-hajjardén, wəchullānū*³²
*'anšē ḏawīd 'immām*³³?“
- 43 *wajja'an kol-'iš jəhūdā 'el-*³⁴ *'iš jisra'él <wajjōmer*³⁵ *lahém>:*
„kī-qarōb hammēlēch 'elāi:
wəlammā-zzē xarā-lāch 'al-həddabār hažzē? he'achól 'achəl'nú min-hammēlēch?
'im-niššēḇ niššā lānū?“
- 44 *wajja'an 'iš- jisra'él 'eḇ-'iš jəhūdā wajjōmər<ūlahém>:*
„ešer-jađōḇlī ḇammēlēch,
*ḡam-bəchōr*³⁶ *'ānē mimmach: uməddū' həqilloḇānī? wəhlō-*³⁷ *hajá ḏəbarī*
*rīšōn-lī<mihūdā>*³⁸ *ləhašīb 'eḇ-malki?“*
wajjiqēš dəbār- 'iš jəhūdā middəbār 'iš jisra'él.

23 so im Anschluß an einen Vorschlag von KL.*; dafür *ləšalləxō 'eḇ-bajjarden* (-hajj. LXX) 24 so W.* nach LXX: *bəšibəḇō M* 25 lies mit TH.* *šəbaḇách* nach LXX? 26 so KL.* nach LXX 27 'el- M 28 davor 'eḇ-, gestrichen von KL.* 29 so KL.*: 'abar 30 so W.* nach LXX: *wajja'bīrū* Kethib, *he'bīrū* Qere M 31 'el-hammēlēch 32 *wəchəl-* 33 'immō 34 'al- M 35 so (oder *ləmor*) KL.* nach LXX. Lies *wajjōmərū'?* 36 so TH.* nach LXX: *wəzām-bəḏawīd M* 37 so KL.*: *wəlō-* 38 so KOSTERS nach LXX (vgl. BUDDÉ 295)

LXVII. Der Abfall Schebas und Amasas Tod (Sβ).

II, 20.

- I *wšám niqrā'š bəlijjā'al,*
ušmōššəbā' bən-bichrī, 'iš jəmīnī, wajjijqā' baššōfār wajjōmār:
„'ēn-lānū xəlég bəḏawīḏ,
wəlōnaqlā-lānū bəbēn-jīššāi: 'iš lohalāu, jisra'él!“
- 2 *wajjā'al kol-'iš jisra'él*
me'axrē ḏawīḏ 'axrēššəbā' bən-bichrī, wə'iš jəhūdā dabəqū
bəmalkām min-hajjardēn wə'ād jərūšalēm.
- 3 *wajjabō ḏawīḏ 'əl-bēpō jərūšalēm, wajjiqqāx¹ 'eḇ'ésēr² pilazšāu³*
'āšēr-hinnīx lišmōr habbāiḇ,
wajjitnén⁴ bēḇ-mišmérēḇ, wəichalkēl 'oḇān⁵, wə'lēn⁶ lō-bā, wəttihjēn⁷
šərrurōḇ 'ād-jōmmuḇán 'almanōḇ xajjōḇ⁸.
- 4 *wajjōmēr hammēlēch <ḏawīḏ> 'əl-'āmasā: „haz'ég-lī'ēḇ-'iš-jəhūdā:*
šəlōšēḇ jamīm, wə'attā fō'āmōḏ!“
- 5 *wajjēlēch 'āmasā ləhaz'iq 'ēḇ-jəhūdā. wajjōxēr <'āmasā> min-hammō'ēḏ*
'āšēr jə'adō <ḏawīḏ>⁹,
- 6 *wajjōmēr ḏawīḏ 'əl-'ābīšāi: „attā jarē¹⁰ lānū šəbā' bən-bichrī*
min-'ābšalōm: wə'attā¹¹ qax<'ittāch>¹²
'ēḇ-'ābdē 'āḏonēch urḏōf 'axārāu, pēn-jimšā¹³ lō'arīm bəsurōḇ
- (7) *wəniššāl lə'ēnēn¹⁴!“* (7) *wajjāqom¹⁵ <'ābīšāi*
wəjō'āb> 'axīu¹⁶, <wə>'anšē jō'āb wəhəkrebī wəhāppələḇī,
wəchól-haggibbōrīm, wajješə'ú mīrūšalēm
- (8) *lirdōf 'axārē šəbā' bən-bichrī. (8) hēm 'im-ha'ēḇen hagḏōlā*
'āšēr bəziḏ'ōn, wə'masā bā
lifnē ha'am¹⁷, wəjō'āb labūš middō¹⁸, wə'alāu xazūr¹⁹ xéréḇ
məšummēḏēḇ 'al-moḇnāu bəḇa'rah.
- (9) *wəhī jašə'ā²⁰ †wəttippól × × ⊥. (9) wajjōmēr jō'āb lə'masā:*
„hāšalōm 'attā, 'axī?“
- (10) *wəttōxēr jaḏ-jəmīn jō'āb bizqān 'āmasā linšoq-lō, (10) wə'masā*
lō-nišmār baxéréḇ 'āšēr bəjaḏ-jō'āb,
wajjakkeu bāh <jō'āb>²¹ 'əl-haxómēš, wajjišpōch me'āu 'āršā,
wəlō-šanā-lō, wajjamóḇ.
wəjō'āb wə'bīšāi 'axīu raḏáf 'axārē šəbā' bən-bichrī,
- II *wə'iš 'amāḏ'alāu minnə'rē jō'āb,*
wajjōmēr: „mī'āšēr xafēs bəjō'āb, umī 'āšēr-ləḏawīḏ,

LXVII. 1 danach hammēlēch 2 danach -našim MLXX, fehlt Luc., gestrichen von KL.* 3 so KL.* nach LXX: pilazšim M 4 wajjittənem M 5 wəichalkēlem M 6 wə'lehēm M 7 wəttihjēnā M 8 so W.* nach LXX: 'almənūḇ xajjūḇ M 9 so Th.* nach Luc. 10 so N.* nach LXX: jera' M 11 'attā M, wə'attā 'attā LXX 12 so Th.* nach LXX 13 so Th.*: -mašā M 14 so B.: wəhiššil 'ēnenū 15 wajješə'ū 16 'axārāu (das ergänzte 'ābīšai in LXX) 17 so KL.*: lifnēhēm 18 w. xazūr middō ləbušō 19 so Th.* nach LXX: xāzōr 20 so Th.* nach LXX: wəhū jašā M 21 so LXX

- (12^a) 'axārē jō'āb!'' (12^a) wa'masā miḥgolēl
 12^b baddām bəpōch ḥamsillā. (12^f) <wāihī>²² ka'sēr-ra'ā kol-ḥabbā 'alāu,
 12^g wə'amād, (12^o) wajjār ha'īs,
 12^d kī-'amād kol- ha'ām, wajjassēb 'ēp-'āmasā min-ḥammāsillā
 12^e ḥāssādē, wajjašléch'alāu bēzēd.
 13 <wāihī>²³ ka'sēr-ḥuggā²⁴ <'āmasā> min-ḥamsillā, 'abār kol-'īs 'axrē-jō'āb
 lirdóf 'axārē šēbā' bēn-bichrī.
 14 wajja'bōr bəchōl- šibṭē jisra'el, <wajjabō>²⁵ 'abēlā bēp²⁶ ma'chā
 wəchōl-ha<'o>bərīm²⁷ <'immō>.
 (15) wajjiqqāhālū' anšē jō'āb wa'bīšāi²⁸, (15) wajjabō'ū wajjarūsū 'alāu
 bə'abēlā bēp ḥamma'chā,
 wajjišpachū solalā 'el-ha'ir²⁹, wəchōl-ha'ām 'āšēr 'ēp-<'ābīšāi w>ēp-jō'āb
 məxāšbīm³⁰ ləhappil ḥaxōmā.
 16 wəttēš³¹ 'iššā xāchamā min-ha'ir <wəttā'mōd baxēl²⁹ wəttigrā>:
 „šim'ū šim'ū, 'imrū-nā 'el-jō'āb:
 (17) »qərāb 'ad-hēnnā, wa'dābbərā'elēch!« (17) wajjiqrāb 'elēh <jō'āb>,
 wəttōmer ha'iššā: „ḥa'attā jō'āb?«
 wajjōmer: „anī'«. wəttōmer lō: „šmā' dibrē 'āmaḥāch!«
 wajjōmer: „šomē' 'anochī!«
 18 wəttōmer <ha'iššā> lēmōr: „dābbēr jəḏabrū barišonā lēmōr:
 »ša'ōl jəša'ālū bə'abēl ubdān³²,
 (19) ḥāpāmmū (19) 'āšēr-sāmū³³ 'ēmūnē jisra'el:« <wə>'attā³⁴ məbaqqēš ləḥāšxīp³⁵
 'ir wə'ém bəjisra'el:
 (20) lammā pəballā' naxlāp jahwē?« (20) wajja'an jō'āb wajjōmār:
 „xalilā xalilā lī
 (21) 'im-'āballā' wim-'āšxīp: (21) lō-chén ḥaddabār, kī'īs mehār 'efrāim,
 šēbā' bēn-bichrī šmō,
 našū jadō bammēlech dawīd³⁶: tənū-'opō<lī>³⁷ ləbaddō,
 wə'eləchā'mē'al-ha'ir!«
 wəttōmer ha'iššā 'el-jō'āb: „hinnē-rōšō mušlāch'elēch bə'ad ḥaxōmā!«
 22 wəttābō ha'iššā <'el-ha'ir,
 wəttābbēr>³⁸ 'el-kōl- ha'ām bəxochmaḥāh, wajjičrəpū'ēp-rōš šēbā'
 bēn-bichrī wajjašlīchū 'el-jō'āb,
 wajjiḥqā' baššofār, wajjafūsū <kol-ha'ām> me'al-ha'ir 'īs lohalāu,
 wəjō'āb šāb jərūšalém 'el-ḥammēlech.
 23 wəjō'āb 'al-³⁹ḥāššābā⁴⁰, ubnaja' bēn-jōjadā'⁴¹ 'al-ḥakreḥī wə'al-ḥapleḥī,

22 so (einschließlich der Umstellung) KL.* 23 so W.* 24 hozā M, ἐφθασεν LXX
 25 so B.* 26 so EWALD*: ubēp 27 wəchōl-ḥabberīm M, καὶ πάντες ἐν Χαρροὶ = wəchōl-
 ḥabbichrīm LXX 28 wajj. wajjabō'ū 'af-'axārāu 29 danach das wəttā'mōd baxēl
 von 16^a: umgestellt von W.* 30 so W.* nach LXX: məšxīpim M 31 so KL.: wəttigrā
 32 so W.* nach LXX: wəchen M 33 so EWALD* nach LXX: ḥepāmmū (19) wə'anochī
 šəlumē M 34 so KL. nach LXX 35 ləhamīp 36 so LXX: bədawīd M 37 so LXX
 38 so BÖTTCHER* 39 so B.: 'el kol- 40 danach jisra'el, gestrichen von W.*
 41 jəhōjadā' M

- 24 wād onīrām⁴² 'al-hammās,
wājōšafāt⁴³ bēn-'āxīlūd hammāzkīr,
25 *ušwā sofer, wəšadōq wəbjapār kohānīm, (26) wəzām'irā hajja'irī*
(26) *hajā chohén lədawīd.*

LXVIII. Die Hungersnot und die Hinrichtung der Sauliden (Sβ).

II, 21.

- 1 *<wāihī 'axārē chēn> wāihī ra'āb¹ šalōš šanīm,
šanā 'axārē šanā,
wāibāqqēš dawīd 'ēp-pənē jahwē, wajjōmer <lō> jahwē:
,, 'al-'ša'ūl wə 'al-'bēpō damīm²,*
(2) *'al-'āšēr-hemīp 'ēp-hāggīb'onīm!*“ (2) *wajjiqrā hammēlēch <dawīd>⁴
laggīb'onīm wajjōmer 'ālēm:*

*wəhāggīb'onīm lō mibbənē jisra'el hēmmā,
kī'im-mijjēpēr ha'morī, ubnē jisra'el nišbā'ū lahém,
wāibāqqēš ša'ūl ləhakkopām, bəqān'opō libnē-jisra'el⁵.*

- 3 *wajjōmer dawīd 'ēl-hāggīb'onīm:
,,mā'ē'sē lachém, ubammā 'āchappér, ubarchū 'ēp-naxlāp jahwē?⁶
wajjōmərūlō⁶: „'ēn-lī⁷ kēsef wəzahāb
'im-ša'ūl wə'im-bēpō, wə'ēn-lānū'īs ləhamīp bəjisra'el!“ wajjōmər:
,,mā-'attēm 'omərīm, 'ē'sē lachém!“*
5 *wajjōmərū 'ēl-hammēlēch: „ha'īs 'āšēr killānū, wə'sēr dimmā ləhāšmīdnū⁸
mehīpjaššēb bəchōl- gəbūl jisra'el,
6 jinnaḥēn-⁹ lānū šib'ā 'ānašīm mibbanāu, wəhōqā'nūm ləjahwē
bəzīb'ōn bəhār¹⁰ jahwē!“*
(7) *wajjōmer hammēlēch: „'ānī 'ettén!“* (7) *wajjaqmōl hammēlēch <dawīd>
'al-mərīb'ā'al bēn- jōnaḥān bēn-ša'ūl,
'al-šəbu'āp jahwē 'āšēr bēnoḥām, bēn-dawīd ubēn jōnaḥān*
(8) *bēn-ša'ūl, (8) wajjiqqāx hammēlēch
'ēp-šənē bənē rišpā bap-'ajjā, 'āšēr jaləđā ləša'ūl,
'ēp-'armonī wə'ēp-mərīb'ā'al,
wəp-xāmēšēp bənē merāb¹¹ bap-ša'ūl, 'āšēr jaləđā l'adrī'el,
bēn-bārzillāi hām xolāpī,*
9 *wajjitnēm bəjād haggīb'onīm wajjoqī'ūm bahār lifnē jahwē,
wajjippəlū šəbā'tām¹² jəxād.*

42 so W.* nach LXX: wə'đoram M 43 wihōšafāt M

LXVIII. 1 danach bīmē dawīd, gestrichen von B. 2 'ēl- bez. wə'ēl- M 3 so (Th.) W.* nach LXX: bēp haddamīm M 4 so LXX 5 danach wihūdā, gestrichen von W. 6 danach haggīb'onīm 7 so Kethib: -lanū Qere und LXX 8 so EWALD* nach LXX: -lanū nišmađnū M 9 so KL.* mit dem Kethib: juttan- Qere 10 so W.*: bəzīb'āp ša'ūl bəxīr M, bəzīb'ōn ša'ūl bəxūrē LXX 11 so Th.* nach I, 18, 19 und Luc.: mīchāl MLXX 12 so Qere und LXX: -qim Kethib

- wəhém̄mā huməḥū bīmē qəšīr <šə'orīm>¹³ harīšonīm¹⁴ × × ⊥¹⁵.*
- 10 *wəttiqqāx rispā baḥ-ajjā*
'əḥ-həššāq wəttattēu lāh 'al-¹⁶haššūr mitxillāḥ qəšīr <šə'orīm>¹³
'ād-nittāch-məim 'ālēm min-həššamāim,
wəlō-naḥənā 'ōf həššamāim lanūx 'ālēm jōmām,
wəḥ-xajjāḥ həššadē lailā.
- 11 *wajjuggād lədawīd 'əḥ-'āšēr-'asəḥā rispā¹⁷ pilēzēš ša'ūl,*
- 12 *wajjišlāx¹⁸ dawīd <jabēš gil'ād>¹⁹,*
- wajjiqqāx 'əḥ-'ašmōḥ ša'ūl, wəḥ-'ašmōḥ jōnaḥān bənō*
me'ēḥ ba'lē jabēš gil'ād, 'āšēr-gānəḥū'ōḥām
merxōb bēḥ-šān, 'āšēr tələjūm šammā pəlišṭīm²⁰
bəjōm ḥəkkōḥ pəlišṭīm²¹ 'əḥ-ša'ūl <wə'əḥ-jōnaḥān> baḡḡilbō'.
- 13 *wajjā'al miššām 'əḥ-'ašmōḥ ša'ūl wəḥ-'ašmōḥ jōnaḥān bənō,*
wajjā'səfū 'əḥ-'ašmōḥ ḥammūqa'im,
- 14 *wajjiqbərū 'əḥ-'ašmōḥ- ša'ūl w<'əḥ-'ašmōḥ>²² jōnaḥān-bənō bə'ereš binjamīn²³*
bəqēḥer qiš 'abiu.
wajjā'sū kol 'āšēr- šiwwā ḥammēlēch, wajje'aḥēr jahwē²⁴ la'áreš.

LXIX. Davids Gegner und Helden (Anhang zu Sa).

II, 21.

- 14^d <wəihī>¹ 'axārē- chēn, (15) wəthī-'ōd milxamā laplišṭīm 'əḥ-jisra'el,
- 15^b wajjereḥ dawīd wə'badāu 'immō, wajjillāxəmə' 'əḥ-pəlišṭīm.
- 16^a wajješəḥū bəzōb², (15^c) wajjaqom dōd³, (16^b) 'āšēr bilidē harafā,
- 16^c umišqāl qēnō šəlōš-me'ōḥ-šēqel⁴, <wəqōḥa'> nəxōšəḥ <'al-rōšō>,
wəhū xazūr × × ⊥ xādāšā, wajjōmer ləḥəkkōḥ 'əḥ-dawīd.
- 17 wajjā'zōr-lō 'āḥšāi bən-šərujā, wajjāch 'əḥ-ḥəplīšṭī wəimihēu.
'az-nišbə'ū'ānšē- dawīd lō lēmōr: „lō-ḥešē
'ōd 'ittānū ləmmilxamā, wəlō ḥəḥabbē 'əḥ-nér jisra'el!“
- 18 wəihī 'axārē- chēn, wəthī-'ōd ḥəmmilxamā bəzōb 'im-pəlišṭīm:
'az-ḥikkā sibbəḥāi ḥəxúšəḥū'əḥ-sāf, 'āšēr bilidē harafā.
- 19 wəthī-'ōd ḥəmmilxamā bəzōb 'im-pəlišṭīm, wajjāch 'əḥ-xanán bən-ja'ir⁵
bēḥ ḥəlləxmī 'əḥ-goljāḥ ḥəḡḡittī, <'āšēr bilidē harafā>⁶,
- (20) wə'ēs xəniḥō kimnōr 'orəzīm. (20) wəthī-'ōd milxamā bəzāḥ,
wəihī-<šām>⁷ 'iš-middā⁸, wə'əšbə'ōḥ-jadāu wəšbə'ōḥ rəzlāu šəš-wəšēš:

13 so B. nach LXX: qəšīr M 14 so KL.*: barīšonīm 15 dafür die Glosse təxillāḥ (biḥx. Qere) qəšīr šə'orīm, gestrichen von W.* 16 'əl- M 17 danach baḥ-ajjā
 18 so B.: wajjeleḥ 19 so B. 20 so Qere: talūm šam ḥəppəlišṭīm Kethib 21 lies bəjōm ḥəkkōḥām? 22 so TH.* nach LXX 23 danach bəšela': oder ist dies zum folgenden Vers hinüberzuschieben, bez. bə'ereš binjamin zu streichen? 24 'əlohīm

LXIX. 1 so KL.* (mit Chr. I, 20, 4) 2 so W.*: wajješəḥū (wəjišbī Qere) bənōb
 3 wajjaqom W.*, dōd K. (dōdō KOSTERS): wajjā'af dawīd M, καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ LXX
 4 so W.* nach LXX etc.: mišqāl M 5 so GESENIUS*: bən-ja'rē 'orəzīm 6 zur Ergänzung vgl. BUDDE S. 312 7 so B. 8 so W.*: midjan Kethib, maḥōn Qere

'ešrīm wə'arbā' mispār⁹ <kullām>: wəzəm-hū jullād larafā¹⁰,
 21 wajxaréf 'eḥ-jisra'él, wajjakkeu jōnabān ben-sim'ā¹¹ 'āxī dawīd
 22 'ellē¹² jullādū larafā¹⁰ bəzāḥ, wajjippelū bəjād-dawīd
 utjād 'ābādū,

II, 22.

1 waidabbēr <hammēleḥ> dawīd lajahwē 'eḥ-dibrē hašširā hazzōḥ
 (2) bəjōm hiššīl jahwē 'oḥō mikkaḥkōl-'ojəbāu¹³, (2) wajjōmār:
 (folgt II, 22, 2—51 = Psalm 18)

II, 23.

1 wə'ellē dibrē dawīd ha'axronīm:
 (V. 1—7 s. Metr. St. I, 425)

<wə>'ellē šəmōḥ haḡgibborīm 'āšér lədawīd:
 'išbā'āl haḡaḥmonī¹⁴ rōš haššošā¹⁵: hū'orēr 'eḥ-ēš xānīḥō¹⁶
 (9) 'al-šəmonē me'ōḥ-xalāl bəfā'am 'eḡād. (9) wə'axrāu 'el'azār ben-dodī¹⁷
 ha'xoxī¹⁸ biššošā <haḡ>gibborīm¹⁹: <hū-hajā>²⁰ 'im-dawīd × × ⊥ × × ⊥²¹:
 (10) uflīštīm²² ne'səfū- šəm lammiḥcamā, wajja'lu²³ 'iš-jisra'él, (10) <wə>hū²⁴ qām
 wajjāḥ bəplīštīm 'ad-kī-jāzə'ā-jadō, wəttidbāq jadō 'el-həxéreb,
 β wəha'am jašūbū 'axdrāu²⁵: α wajjā'as jahwē təšū'ā zəḏōlā²⁶.
 11 wə'axrāu šammā bən-'azē <ha>hrarī²⁷: wajjé'asəfū fəlištīm
 ləxjā²⁸, wəttəhī- šəm xəlqāḥ haššadē məle'ā 'ādāšīm,
 (12) wəha'am nās mippənē fəlištīm: (12) wajjijjaššēb bəḥōch-həxəlqā,
 wajjaššīlēm²⁹ wajjāḥ 'eḥ-pəlištīm: wajjā'as jahwē təšū'ā zəḏōlā.
 13 wajjerəḏū <ha>ššošā × × ⊥ × × ⊥³⁰, wajjabō'u 'el-həššūr³¹ 'el-dawīd,
 'el-məšudāḥ³² 'adullām, wəxajjāḥ pəlištīm xonā bə'émeq rəfa'im,
 14 wəḏawīd 'āz bəməšudā, uməššāb pəlištīm 'āz bēḥ-ləxəm.
 15 wajjij'awwē ḏawīd, wajjōmer: „mī-jəšqēnī məim mibbōr bēḥ-ləxəm
 (16) 'āšér baššā'ār?“ (16) wajjibqə'u šəlošā³³ haḡgibborīm bəməxnē fəlištīm,
 wajjiš'ābū-māim mibbōr bēḥ-ləxəm 'āšér baššā'ār, wajjiš'u
 wajjabī'u 'el-dawīd, wəlō 'abā lištōḥām, wajjaššēch 'oḥām
 (17) lajahwē, (17) wajjōmer: „xalīlā llī <miḡ>jahwē³⁴ me'soḥī zōḥ:
 †həḏām ha'našīm haḡoləḥīm bənaššoḥām?“ wəlō 'abā lištōḥām.

9 mispar M 10 laharafā M 11 so Qere: šim'i Kethib 12 davor 'eḥ-'arba'əḥ
 13 danach umikkaḥ ša'uḥ 14 so W.*: jošeb baššēḥeḥ taxkəmonī M (jašqə'am ... Chr. I, II, II,
 'Ιεβοσθε LXX, 'Ιεσβααλ Luc.) 15 so W.* nach Luc.: haššəliši MLXX 16 hū 'ādīnō
 ha'ešnō (-nī Qere), vgl. hū-'ōrer 'eḥ-xānīḥō Chr. (so Th.*) 17 -dodō Qere 18 so W.*
 nach Chr.: bən-'āxoxī M 19 so allg. nach Qere und LXX 20 so Th.* nach Chr.
 21 lies bə'éfes (oder bəfās) dammīm?: bappas dammīm Chr., bəxarəfam MLXX 22 so
 (Th.) Kl.* nach wəhəppəlištīm Chr.: bəppəlištīm MLXX 23 lies wajjānōs? 24 so Kl.*
 nach Luc. 25 danach 'aḥ ləfaššet 26 danach bajjōm haḡhū 17 so Th.* nach Chr.:
 hararī M 28 so BOCHART*: ləxajjā 29 so B.: wajjaššīlēha 30 wajj. šəlošā (so Qere,
 LXX, Chr. etc.) məhaššəlošīm (+ rōš M). Lies w. h. 'im-həššəlošīm oder bəroš haššošīm?
 31 so Th.* nach Chr.: 'el-qəšīr M, εις Καδών LXX 32 so W.*: -mə'araḥ 33 šəlošēḥ M
 34 so Th.* nach Peš, etc.

- (18) 'ellē 'asū šalošā³⁵ haggibborīm. (18) wa'bīšāi 'āxi-jō'āb ben-šarūjā,
 hūrōš hašlošīm³⁶, wāhū 'ōrér 'ēp-xānīpō 'al-šalōš-me'ōp-xalāl,
 (19) wālō-šém bašlošīm³⁷: (19) min-hašlošīm³⁸ nichbād, wāihī lahēm lāsár,
 (20) wə'ād-hašlošā lō-bā. (20) ubnajā³⁹ ben-jōjadā⁴⁰ 'iš-xāil miqqabšə'ēl⁴¹,
 rāb-pə'alīm: hūhikkā 'ēp-šənē <bənē>⁴² 'āri'ēl <mim>mō'āb⁴³,
 wāhū jarād wāhikkā 'ēp-ha'āri⁴⁴ ḅpōch-habbōr bajōm haššāleḡ.
 21 wāhū hikkā 'ēp-'iš mišrī, 'āšēr × × ⊥ mar'ē,
 ubjadā hammišrī xānīp × × ⊥⁴⁵, wajjéred 'elāu baššābeḡ,
 wajjizól 'ēp-haxnīp mijjadā hammišrī, wajjāhrəḡehū baxnīpō.
 22 'ellē 'asā bənajā⁴⁶ ben-jōjadā⁴⁰, wālō-šém bišlošīm⁴⁷ haggibborīm:
 23 min-hašlošīm nichbād, wēl-hašlošā lō-bā, wāisimēu dawīd 'el-mišma'tō.

(24) 'āsā'el⁴⁸ 'āxi-jō'āb bašlošīm. 'elxanan ben-dodō <mib>bēp laxem. (25) šammā
 haḡrodī. 'ēliqā haḡrodī. (26) xeḡeš happaltī. 'irā ben-'iqqeš haḡqo'ī. (27) 'ābī-
 'ezer ha'ānpoḡī. məbunnai haḡxušaḡī. (28) šalmōn ha'xoxī. māhrāi haḡtofaḡī.
 (29) xeḡeḡ ben-bā'nā haḡtofaḡī. 'ittai ben-rībāi miggib'āp bənē binjamin.
 (30) bənajahū <hap>pir'aḡonī. hiddai minnaḡlē-za'aš. (31) 'ābī-'albōn ha'arbaḡī.
 'azmauḡ habbaḡxumī. (32) 'eljāxbā haššā'albonī. bənē jašen jəhōnaḡan
 (33) šammā haḡhrarī. 'āxi'am ben-šarar hārari. (34) 'ēlifēḡeḡ ben-'āxasbai
 ben-hamma'chaḡī. 'ēti'am ben-'āxiḡofel haggilonī. (35) xeḡḡrai haḡkarmēti.
 pa'rai ha'arbi. (36) jig'al ben-naḡan miššoḡā. banī haḡgaḡī. (37) šēḡeḡ
 ha'āmmōnī. naḡrai haḡ'eroḡī nošē kalē jō'āb ben-šarūjā. (38) 'irā haḡjiḡri.
 gareḡ haḡjiḡri. (39) 'ūrijjā haḡxitti. kol šalošīm wəšib'ā.

LXX. Volkszählung, Pest und Altarbau (Sβ).

II, 24.

- 1 wajjósef 'āf-jahwē
 laxrōḡ bajisra'ēl, wajjāseḡ 'ēp-dawīd bahēm lēmór: „lech-mənē
 'ēp-jisra'ēl-wēḡeḡ-jəhūdā!“
 2 wajjōmer hammēḡeḡ 'el-jō'āb <wēl->šar<ē>¹ haḡxāil 'āšer-'ittō: „šūtū-nā²
 bəchōl-šibtē jisra'ēl
 middán wə'ād-bə'ēr šēbā', ufiqḡú 'ēp-ha'am, <wəhabī'ū 'elái>³,
 wəjadā'ti 'ēp-mispār ha'am.“
 3 wajjōmer jō'āb 'el-hammēḡeḡ: „wəjōsef jahwē 'ēlohēch 'el-ha'am

35 šalošēḡ M 36 so W.* nach Peš.: haššāliši Kethib, -ošā Qere und LXX 37 so
 W.*: baššālošā 38 so W.* nach LXX: haššālošā M; danach hāchī M, ha'ellē LXX
 39 ubnajahū M 40 -jəhōjadā' M; danach -ben- M, fehlt Chr.LXX, gestrichen von W.*
 41 miqq. erst nach -pə'alīm 42 so Th.* nach LXX 43 so DRIVER* 44 so Qere:
 ha'arjē Kethib 45 ergänze mit Th. <kə'ēš-sullām> nach LXX? 46 bənajahū M
 47 so W.*: bišlošā 48 der Rest des Capitels stellt nur einen prosaischen Namens-
 auszug aus dem voraussetzenden alten Verstexte dar. Von dem Versuch einer Emen-
 dation ist abgesehen worden.

LXX. 1 so Th.* nach Luc.Chr.: šar MLXX 2 so Kl.* nach Luc.: šūt-nā MLXX
 3 so Chr.

- kahém wachahēm me'á fə'amím,*
wə'ēnē 'āḏonī- ḥammēleḥ ro'ōḥ: wāḏonī ḥammēleḥ lammā⁴
xafēs baḏḏabār ḥazzē?⁴
- 4 *wajjexzáq dəḅar-ḥammēleḥ 'al-⁵jō'áb wə'ál-sarē ḥəxáil, wajješē jō'áb*
wəsarē ḥəxáil <mil>lifnē⁶ ḥammēleḥ
- (5) *lifqóḏ 'eḥ-ha'ám, 'eḥ-jisra'él. (5) wajja'ḅərū 'eḥ-hajjardén, wajjaxéllū me'rō'ér*
umin⁷ ḥa'ūr 'āšér bəḅōch-ḥannáxal
- (6) *ḥaggáḏ wəḷ-jə'zér, (6) wajjabó'ū ḥaggil'áḏā, w<ajja'ḅərū>'el-'éreḥ ḥaxittīm*
qaḏéšā⁸, wajjabó'ū dānā,
- (7) *umiddán sabəḅū⁹ 'el-šīḏōn <rabbā>¹⁰, (7) wajjabó'ū miḅšār-šōr,*
wə<'el->¹¹kəl-'arē ḥaxiwwī wəḥaknə'nī,
- (8) *wajješə'ū'el-nézeḅ jəḥūḏā bə'ər-šāḅə', (8) wajjašūtū bəchōl-ha'áreḥ,*
wajjabó'ū miqsē ḅiš'á xōḏāšīm
- (9) *wə'əsrīm jōm jərūšalém. (9) wajjittēn jō'áb 'eḥ-mispár miqqāḏ-ha'ám*
'el-ḥammēleḥ, wəttəḥī jisra'él
šəmonē-me'ōḥ'elēf 'iš-xáil šoləf-xézeḅ, wə'iš jəḥūḏā <hajū>
xāmēs-me'ōḥ'elēf 'iš.
- 10 *wajjāch leḅ-dawīḏ 'oḅō 'axrē-chén <'al-'āšēr> safár 'eḥ-ha'ám,*
wajjōmər dawīḏ 'el-jəḥwē:
„xatāḅī mə'ōḏ 'āšér 'asīḅī: wə'attā, jəḥwē, ḥə'ḅər-nā
'eḥ-'āwōn 'əḏāch, kī-niskálti mə'óḏ!“
- 11^b *uḏḅār-¹²jəḥwē-hajā 'el-gáḏ ḥannabī xozē <lə>ḏawīḏ¹³ lēmór:*
- 12 *„halóch wəḏibbárt 'el-dawīḏ:*
»kō'amār jəḥwē: šalós 'anochī nōḏē¹⁴ 'alēch: bəxər-lāch
'axāḅ-mehém wə'sē-llāch:
- 13^c *ḥəḅabō-lach-šalós-¹⁵ šanīm ra'áb bə'arsách, wim-šəlóšəḅ¹⁶ xōḏāšīm*
- 13^d *nusāch lifnē-šarāch¹⁷,*
- 13^e *wəḥū roḏəfách, wim-ḥəjōḅ šəlošā¹⁸ jamīm dəḅér bə'aršách? «*
- 13^a *wajjabó-zāḏ'el-dawīḏ wajjāggeḏ-lō,*
- 13^{b^f} *wajjōmər lō: (13^f) „'attā-ḏə'ur'ē, mā-'asīḅ šoləxī ḏabár!“*
- 14 *wajjōmər dawīḏ 'el-gáḏ:*
„šər-tī mə'óḏ: nippələ-nnə-ḅajāḏ- jəḥwē, kī-rabbīm rəxmāu,
uḅjāḏ-'adám 'al-'eplā!“
- 15 *<wajjīḅxər-lō dawīḏ 'eḥ-ḥəḏḏəḅər. wəḥī bīmē-qəšūr xittīm,*
wəttəxəl ḥammāggeḏ-ḅə'ám>¹⁹.
- 11^a *wajjāqom dawīḏ bəḅbóqər, <wajjissā dawīḏ 'eḥ-'ənāu wajjār²⁰*
 16e *wəḥinnē> məl'āch²¹ jəḥwē*

4 lies *wəlammā 'āḏonī ḥammēleḥ?* 5 'el- MLXX 6 so KL.* nach Luc. etc.
 7 so W.* nach Luc.: *wajjaxnū ḅə'rō'ér jəmīn (mīmīn LXX) MLXX* 8 so HIRTZIG* bez.
 TH.* nach Luc.: 'el-'éreḥ *taxtīm xōḏšī* M, *εις την Θαβασών ή έστιν Ναδασαι* LXX 9 so
 W.*: *jə'ən wəsabīb* M, *και Ουδαν και εκύκλωσαν* LXX 10 so KL.* nach Luc. 11 so B.
 nach Luc. 12 V. 11^a s. nach 15^b 13 so Luc. 14 so W.* nach Chr.: *nōḏel* M
 15 so TH.* nach Chr.: *šəḅə' MLXX* 16 *šəlošā* MChr. 17 so B.*: *šarēcha* M 18 *šəlošəḅ*
 MChr. 19 so (TH.W.)B.* nach LXX (nur mit *wəhajjamīm jəmē* für *wīmē* LXX statt des
 obigen *wəḥī bīmē*); den Text von M s. als 15^{ed} unten nach 16^d 20 so Chr. 21 *məl'āch*

- 16^c 'omēd²² 'im-góren 'ornán haibusi (16^a) wəsolēx jađō ləšaxéḫ²⁴.
 17^a wajjōmer dawīd 'el-jahwē
 17^b bir'opō 'eḫ-hammaḷ'ách hammaḱkē ba'ām: „hinnē 'anochi xatāḫi,
 17^d wə'ellē haššōn mē-'asū?
 17^{ce} 'anochi²⁵ he'wēḫi: (17^e) təhīnājadāch bī ubbēḫ 'abi!“
 16^b wajjinnáxem jahwē 'el-hara'ā,
 16^c wajjōmer lammaḷ'ách hammašxīḫ ba'ām: „raḫ'attā: harpē²⁶ jađách!“
 16^d <wajjéref hammaḷ'ách 'eḫ-jađō>.
 15^e wajjittēn jahwē bajisra'el <'eḫ-hađ>deḫer²⁷ mehəbbóqer wə'ađ-'ēḫ mō'ēd,
 wajjámōḫ min-ha'ām²⁸ šib'im'ēlef'iš.
 18 wajjabō-zađ'el-dawīd bajjōm haḫū, wajjōmer lō: „'ālē
 haqém lajahwē mizbēx
 (19) bəzōren 'ornán haibusi!“ (19) wajjā'al dawīd kiḫbār-gāđ,
 ka'sér šiwwā<'opō>²⁹ jahwē.
 20 wajjašqēf 'ornān wajjār 'eḫ-hammēlēch weḫ-'ābađāu 'obərīm 'alāu,
 (<wə'ornān dāš xittīm>)³⁰,
 (21) wajješē 'ornán wajjištáxū lammeḫēch 'appāu 'aršā (21) wajjōmār³¹:
 „maddū' bā 'āđonī-
 hammēlēch 'el-'ābdō?“ wajjōmer dawīd: „liqnōḫ me'immách 'eḫ-haggóren,
 liḫnōḫ mizbēx lajahwē,
 (22) wəḫe'ašār hammaḡgefā me'āl ha'ām!“ (22) wajjōmer 'ornán 'el-dawīd:
 „jiqqáx wəjā'al 'āđonī hammēlēch
 haḫḫōb bə'enāu: rə'ē haḫbaqár la'olā wəhəmmoriggīm,
 uchlē haḫbaqár la'ešim:
 23 haḱkól-naḫān'ēbeđ 'āđonī³² hammēlēch lammeḫēch!“ wajjōmer 'ornán³³,
 „jahwē 'ēlohēch jiršēni³⁴!“
 24 wajjōmer hammēlēch 'el-'ornān: „lō, kī-qanō 'eqnē me'ittāch³⁵
 bimxīr, wəlō 'a'lē
 lajahwē 'ēlohāi 'olōḫ xinnām!“ wajjiqen dawīd 'eḫ-haggóren³⁶
 bəchésef šəqalim xəmiššim,
 25 wajjiḫen-'šām³⁷ mizbēx lajahwē, wajjā'al 'olōḫ ušlamīm,
 wajjé'aḫer-jahwē la'areš³⁸
 wətté'ašār-hammaḡgefā
 me'āl jisra'el.

22 so Chr.: hajā M Chr. 23 so hier etc. (mit B. 334) stets nach Chr. und 'Oqvá LXX: 'arəunā M 24 wajjišlax jađō hammaḷ'ach jərūšalem ləšaxtah 25 wə'anochi 26 heḡef M 27 deḫer bajisra'el M, bajisra'el deḫer LXX 28 danach middan wə'ađ-bə'er šəba'. Ist auch das folgende šib'im noch zu streichen? 29 so LXX (vgl. KL.) 30 so TH.* nach Chr. 31 danach 'arəunā 32 'ēbeđ 'āđonī W.*: 'arəunā 33 danach 'el-hammēlēch 34 so W.*: jiršecha 35 so allgemein nach LXX: me'ōḫəcha M 36 danach wə'eḫ-haḫbaqar 37 danach dawīd 38 aus 21, 14^e wiederholt

Anhang.

LXXI. Salomo wird zum König gesalbt (Sβ).

I Reg. 1.

- 1 *wəhəmmēlēch dawīd zaqēn, bā bajjamīm,
wəichassūhū bəbzadīm, wəlō jexamlō.*
- 2 *wajjōmərūlōʾābādāu: „jəbāqšū lādōnī həmmēlēch nāʾrā bəpūlā,
wəʾaməḏāʾlīfnē həmmēlēch,
uḫī-lō sochēneḫ wəšachəbā bəxēqāch, wəxām lādōnī həmmēlēch.“*
- 3 *wəibāqšū <ʾābdē həmmēlēch>
nāʾrā jafā ʾbchōlgəbūl jisraʾēl, wajjimšəʾū ʾēḫ-ʾābīšāz haššūnəmmīḫ,
wajjabīʾū ʾoḫāh ʾel-həmmēlēch¹,*
- 4 ^β *wəttəhīlō² sochēneḫ, wətsārəḫēhū: ^αwəhənnāʾrā jafā ʾad-məʾód,
^γwəhəmmēlēch lō jəḏaʾāh.*
- 5 *wəʾḏonijjā³ bən-xaggīḫ <ʾāšēr jaləḏā ləmmēlēch dawīd> miḫnəššē
lēmōr: „ānī ʾēmlóch!“
wajjāʾas lō rəchēḫ ufarašim, wəxmiššimʾišrašim ləfanāu.*
- 6 *wəlō-ʾāšabō ʾabīu
mijjamāu lēmōr: „maddūʾkáchā ʾašīḫ?“ wəzəḫ-hū tōb-tóʾar məʾód,
wəʾoḫō jaləḏā ʾaxrē ʾāšalōm.*
- 7 *wajjihjū ḏəbarāu ʾim-jōʾāb bən-šərujā wəʾim ʾəbjəḫār haḫkohēn,
wajjāʾzərūʾaxrē ʾḏonijjā.*
- 8 *wəšadōq haḫkohén ubnəjā bən-jōjadā⁴ wənaḫán hannabī,
wəšimʾī reʾē <həmmēlēch>⁵,
wəhəggibbōrīm ʾāšēr ləḏawīd <wəhəkreḫī wəhəppələḫī>
lō-ḫajū ʾaxrē⁶ ʾḏonijjā.*
- 9 *wajjizbāx ʾḏonijjā šōn ubaqār umrī ʾimʾēbən hažzoxēlēḫ,
ʾāšer-ʾēšəl ʾēn rozəl,
wajjiqrā ʾēḫ-kəl-ʾexāu⁷ wəʾēḫ-kəl-⁸ʾanšē jəhūdā, ʾābdē həmmēlēch,*
- 10 *wəḫ-ḫajū ʾaxrē⁶ ʾḏonijjā,
wəʾēḫ-həggibbōrīm wəʾēḫ-šəlomō ʾaxīu lō qarā.*
- 11 *wajjōmər naḫán ʾel-bəḫ-šəbāʾ
ʾēm-šəlomō lēmōr: „həlōšamāʾt, kīmalāch ʾḏonijjā bən-xaggīḫ,
wəḏonēn dawīd lōjadāʾ?*
- 12 *wəʾattā ləchī ʾīʾašēch nā ʾešā, uməltī ʾēḫ-nəfšəch
wəʾēḫ-nəfšə bənəch šəlomō:*
- 13 *ləchī ubóʾī ʾel-həmmēlēch dawīd <ḫəxáḏrā>, wəʾamərt ʾelāu:
»həlō-ʾattā, ʾḏonī həmmēlēch,*

LXXI. 1 so LXX: *ləmmēlēch* M 2 *ləmmēlēch* (in LXX hinter *sochēneḫ*) 3 so hier und V. 7^b. 18: sonst stets *ʾḏonijjahū* M 4 *ubnəjahū* bez. *jəhōjadāʾ*, und so stets im Folgenden M 5 so Josephus: *wəreʾī* M, *καὶ Πησεί* LXX 6 so LXX: *ʾim-* M 7 danach (in LXX erst nach *jəhūdā*) *bənē həmmēlēch* 8 so 10 Hss., sonst *ulchəl-* M

- nišbá'ta la'maḫāch lēmór kī-šlomō bənēch jimlóch 'axārāi,*
wəhū ješēb 'al-kis'ī?
- (14) *umaddū' malāch 'āḏonijjā?* « (14) <wə>hinnē⁹ 'ōḏāch məḏabbéřēḫ šām
 'im-hammēlēch, wə'nī 'abō
- (15) *'axārāich umillēḫi 'ēḫ-dəḇarāich!*“ (15) *wəttabō ḫāḫ-šēḇa' 'ēl-hammēlēch ḫaxāḏrā,*
wəhammēlēch zaqēn mə'óḏ,
- (16) *wə'tišāz ḫāššūnaḫmīḫ məšarāḫ 'ēḫ-hammēlēch.* (16) *wəttiqqōḏ ḫāḫ-šēḇa'¹⁰ laḫmēlēch,*
wəjjōmēr ḫammēlēch: „mā-llāch?“
- 17 *wəttōmēr¹¹: „'āḏonī, 'attā nišbá't bəjahwē 'ēlohēch la'maḫāch,*
kī-šlomō bənēch jimlóch 'axārāi,
- (18) *wəhū ješēb 'al-kis'ī:* (18) *wə'attā hinnē 'āḏonijjā malāch,*
wə'attā¹², 'āḏonī ḫammēlēch, lō-jadā't!
- 19 *wəjjizbāx šōr umrī-wəšōn larōḇ, wəjjiqrā ləchól-bənēḫ hammēlēch,*
ul'ēḇjaḫār ḫakkohén uljo'áb šarḫaššabā,
- (20) *wəlišlomō 'āḏāch lō qarā.* (20) *wə'attā, 'āḏonī ḫammēlēch,*
'ēnē chól-jisra'el 'alēch,
ləhaggīḏ lahém, mī-ješēb 'al-kissē 'āḏonī-ḫammēlēch 'axārāu.
- 21 *wəḫajā kiškāḇ 'āḏonī-*
ḫammēlēch 'im-'āḇoḫāu, wəḫajīḫi 'ānī ubnī šəlomō xəṭṭa'im!“
- 22 *wəhinnē 'ōḏēnnā məḏabbéřēḫ*
- (23) *'im-hammēlēch, wənaḫān ḫannabī bā.* (23) *wəjjaggīḏū laḫmēlēch lēmór:*
„hinnē naḫān ḫannabī!“
- wəjjabō lifnē ḫammēlēch wəjjištāxū laḫmēlēch 'al-'appāu 'aršā,*
- 24 *wəjjōmēr naḫān <'ēl-hammēlēch>:*
„'āḏonī ḫammēlēch, 'attā 'amārt: »'āḏonijjā jimlóch 'axārāi,
wəhū ješēb 'al-kis'ī«:
- 25 *kī-jarāḏ ḫajjōm wəjjizbāx šōr umrī-wəšōn larōḇ,*
wəjjiqrā ləchól-bənēḫ hammēlēch,
ulšarē ḫaššabā ul'ēḇjaḫār ḫakkohén, wəhinnām 'ochəlīm¹³ ləfanāu,
wəjjōmērū: »jəxī ḫammēlēch 'āḏonijjā!«
- 26 *wəḫī 'ānī-'āḏāch ulšadōq ḫakkohén wəlibnājā bēn-jōjadā',*
wəlišlomō 'āḏāch lō qarā.
- 27 *'im <'umnām> me'ēḫ 'āḏonī ḫammēlēch nihjā ḫaddabār ḫazze,*
wəḫō ḫōḏā't 'ēḫ-'āḇadēch¹⁴,
- (28) *mī-ješēb 'al-kissē 'āḏonī-ḫammēlēch 'axārāu?*“ (28) *wəjjā'an¹⁵ dawīḏ,*
wəjjōmēr: „qir'ū-lī ləḫāḫ-šāḇa'!“
- (29) *wəttabō¹⁶ wəṭṭa'mōḏ lifnē ḫammēlēch,* (29) *wəjjiššāḇa' ḫammēlēch wəjjōmār:*
„xai-jāhwē 'āšer-padā 'ēḫ-naḫšī mikkol-šarā,
- 30 *kī-ḫa'sēr nišbá'tī lāch bəjahwē 'ēlohē jisra'el lēmór*
kī-šlomō bənēch jimlóch
'axārāi, wəhū ješēb 'al-kis'ī taḫtāi, kī-ḫēn 'e'sē

9 so LXX 10 danach *wəttištāxū* 11 danach *lō M*, fehlt LXX 12 so LXX:
wə'attā M 13 danach *wəšōḫīm* 14 so Kethib: *'āḏācha* Qere und LXX 15 danach
ḫammēlēch M, fehlt LXX 16 danach *lifnē ḫammēlēch*

- (31) *hajjōm haẓẓē!*“ (31) *wattiqqōd baḥ-šēba'*
'appāim 'ārš<ā>, *wattištáxū lammēlēch*, *wattōmer*: „*jəxi 'ādonī*
hammēlēch dawīd lə'olām!“
- 32 *wajjōmer hammēlēch*¹⁷: „*qir'ū-lī ləšadōq haḥkohén*¹⁸ *wəlibnajaḥ bən-jōjadā'*!“
wajjabō'ū lifnē hammēlēch,
- 33 *wajjōmer hammēlēch lahēm*: „*qəxi 'immachēm 'ēḥ-'əbdē 'ādonēchēm*,
wəhirkəbtēm 'ēḥ-šəlomō tənī
- (34) *'al-happirdā 'āšer-lī*, *wəhōrādtēm' oḥō 'el-gixōn*, (34) *umašáx' oḥō-šām*
*šadōq haḥkohén*¹⁹ *ləmēlēch*
'al-jisra'el, *uḥqə'tēm baššōfār wə'martēm*: „*jəxi hammēlēch šəlomō!*“
- 35 *wə'ḥḥēm 'əxārāu*, *ubā*
wəjašāb 'al-kis'ī, *wəhū jimlōch taxtái*, *wə'oḥō šiwwīḥī*²⁰
*lihjōḥ nazīd 'al-jisra'el*²¹!“
- 36 *wajjā'an bənajaḥ bən-jōjadā' 'ēḥ-hammēlēch*, *wajjōmer*: „*ja'mēn*²² *jaḥwē*
*'ēḥ-dibrē*²³ *'ādonī hammēlēch*:
- 37 *ka'sēr-hajaḥ-jaḥwē 'im-'ādonī hammēlēch*, *kēn jihjē*²⁴ *'im-šəlomō*,
wīzaddél 'ēḥ-kis'ō mikkissē 'ādonī
- (38) *hammēlēch dawīd!*“ (38) *wajjéréd šadōq haḥkohén wənaḥān ḥannabī*
ubnajaḥ bən-jōjadā',
wəḥakreḥī wəḥapleḥī, *wajjarkitū 'ēḥ-šəlomō 'al-pirdāḥ hammēlēch dawīd*,
*wajjolichū 'oḥō 'el-*²⁵ *gixōn*.
- 39 *wajjiqqāx šadōq haḥkohén 'ēḥ-qéren haššémen min-ha'ohel wajjimšáx*
'ēḥ-šəlomō <ləmēlēch 'al-jisra'el>,
wajjiḥqə'ú baššōfār, *wajjōmarū kol-ha'ām*: „*jəxi hammēlēch šəlomō!*“
- 40 *wajja'lū chōl-ha'ám*
'əxārāu, *wəha'ám məxalləlīm bəxlilīm*, *uśmexīm šimxá zəḏōlā*,
wattibbaqə'ḥa'ərəḥ bəqōlām.
- 41 *wajjišmā' 'ādonijā wəchōl-ḥəgru'īm 'āšer'ittō* (*wəhəm-killū'le'chól*),
wajjišmā' jō'āb 'ēḥ-qōl haššōfār,
- (42) *wajjōmer*: „*maḏdū' ḥəqqirjā*²⁶ *hōmā?*“ (42) *'ōḏēnnū maḏabbér*, *wəhinne*
jōnaḥān bən-'əbjaḥār haḥkohén
bā, *wajjōmer <lō> 'ādonijā*: „*bō*, *kī'is-xāil 'attā*,
- (43) *wəḥōb təbaššēr!*“ (43) *wajjā'an jōnaḥān*,
*wajjōmer*²⁷: „*'ābāl*: *'ādonēn hammēlēch-dawīd himlich 'ēḥ-šəlomō*,
44 *wajjišlāx 'ittō-hammēlēch*
'ēḥ-šadōq haḥkohén wəḥ-naḥān ḥannabī ubnajaḥ bən-jōjadā',
wəḥakreḥī wəḥəppəleḥī,
- (45) *wajjarkitū 'oḥō 'al-pirdāḥ hammēlēch*, (45) *wajjimšáx*²⁸ *'oḥō-šadōq haḥkohén*²⁹

17 danach *dawīd* 18 danach *uḥnaḥān ḥannabī* 19 danach *wənaḥān ḥannabī*,
gestrichen von BENZINGER 20 so M und Luc. (*wə'nī šiwwīḥī* LXX); lies *kī-'oḥō* ḥ.?
21 danach *wə'al-jəhūdā* 22 *'amen ken jōmar* M, *'amen ja'men* LXX 23 so Luc.:
'əlohē MLXX 24 so Qere: *jəhī* Kethib 25 *'al-* M 26 davor *qōl-* 27 danach
la'donijahū M, fehlt LXX 28 *wajjimšəxū* 29 danach *wənaḥān ḥannabī*, gestrichen
VON BENZINGER

- lēmēlēch <'al-jisra'el> bəzixōn,
 wajja'lū miššám, <wəchəl-ha'am 'axārāu> šəməxīm, wəttehóm haqqirjá:
 hū haqqōl 'āšér šəmə'tém.
- 46 wəzám-jasāb šəlomō 'al-kissē hamlūchá, (47) wəzám-bá'u 'abde hammēlēch
 (47) ləbarēch 'ēb-'ādonēn hammēlēch dawīd,
 lēmōr: »jētēb <jəhwē> 'ēlohēch³⁰ 'ēb-šém šəlomō miššəmach,
 wīgaddél 'ēb-kis'ō mikkis'ách!«
- (48) wajjištáxū hammēlēch 'al-həmmiškáb, (48) wəzám-káchā 'amār hammēlēch:
 »barūch jəhwē 'ēlohē jisra'el,
 'āšér naḥān haqqōm <mizzar'ī>³¹ jošēb 'al-kis'ī, wə'enāi ro'ōp!«
- 49 wajjəxrədu wajjaqumū kəl-həgru'im
 (50) 'āšér la'donijjā, wajjələchū'is lədarkō. (50) wə'donijjā-jarē
 mippənē šəlomō, wajjaqōm³²
- (51) wajjələch wajjaxzéq bəqarnōp hammizbēx. (51) wajjuggād lišlomō lēmōr:
 „hinnē 'ādonijjā jarē
 'ēb-hammēlēch šəlomō, wəhinnē 'axáz bəqarnōp hammizbēx lēmōr:
 »jiššabá'-lū haqqōm³³ šəlomō,
- (52) 'im-jamēp 'ēb-'abdō bəxaréḇ!« (52) wajjōmər šəlomō: „'im-jihjē ləbən-xəl,
 lō-jippól miššə'raḇō 'arsā,
- (53) wim-ra'á ḥimmašē- ḇō, wamēp!« (53) wajjišlāx hammēlēch šəlomō
 wajjoriḏēhū³⁴ me'al hammizbēx.
 wajjabō wajjištáxū hammēlēch šəlomō, wajjōmər-lō³⁵: „lēch ləbēpách!«

LXXII. Davids letzter Wille und Tod.

I Reg. 2.

- 1 wajjiqrəbū-jəme- dawīd lamūp, wəišá'u'ēb-šəlomō bənō
 (2) lēmōr: (2) „'ānī¹ ḥolēch bəḏérech kəl-ha'arəš, wəxazáqtā wəhajīpa lə'is.
 3 wəšamárt 'ēb-mišmérép jəhwē 'ēlohēch lalécheḇ bidrachāu <wə>lišmór
 xūqqoḇāu mišwoḇāu umišpatāu wə'edōḇāu, kəkkaḇūt bəḇōrāp mošē,
 ləmə'an taškīl 'ēb-kól-'āšér-ta'sē, wə'ēb-kól-'āšér-tifnēšəm,
 4 ləmə'an jaqīm jəhwē 'ēb-dəbarō 'āšér-dibbēr'alāi lēmōr:
 »'im-jismərū bənēch 'ēb-darkām lalécheḇ ləfanāi bə'mēp
 bəchól-ləbabām², lō-jikkarēp-lāch 'is me'al-kissē jisra'el!«
 5 wəzám 'attə-jadát 'ēb-'āšér-'asāwī jō'āb bən-šərujā,
 'āšér-'asā lišnē-sarē šib'ōp jisra'el, lə'ābnēr bən-nér wələ'masá
 bən-jēpér wajjahragēm, wajjásəm dəmē- milxamā bəšalóm, wajjittén
 dəmē-xinnám³ bəxzoraḇō 'āšér bəmoḇnāu, ubnə'lō 'āšér bəraqlāu.
 6 wə'asīp kəxəchmaḇāch wəlō-ḇōréd šēbaḇō bəšalóm šə'ól<á>.

30 'ēlohēcha Kethib, 'ēlohīm Qere und LXX, nur jəhwē Luc. 31 so LXX
 32 wajjaqom M 33 danach hammēlēch M, fehlt LXX 34 wajjoriḏuhū 35 danach
 šəlomō

LXXII. 1 'anochī 2 danach ubchəl-naḥšam M, fehlt LXX, und weiter lēmōr
 MLXX. 3 so LXXA und Luc.: milxamā M

- 7 *wəliḇnē ʔarʒillái haɡgil'adī ta'sē-xéʒēḏ, wəhajúʔochəlē ʃulxanāch,*
kī-chēn qarəbū 'elái ʔəḇorxī mippənē 'əḇšalōm 'axīch.
- 8 *wəhinnē 'immāch ʃim'ī ʔən-gerā ʔən-həimīnī mibḇaxurīm,*
wəhū qiləlānī qəlālā nimrēʒəḇ ʔəjōm leḇtī maḇnāim,
wəhū-jarāḏ liqrāḇī hajjardén wa'əššāḇə lō ʔəjəhwē tēmór:
- (9) »'im-'əmīḇēch ʔəxáreḇ!« (9) *wə'attā⁴ 'al-tənaqqēu, kī'īs xachām 'a₁ttā,*
wəjaḏá't 'əḇ'əšér ta'sē-llō, wəhōráḏt 'əḇ-šəḇəḇəḇəḏám ʃə'ōl<á>!“
- 10 *wajjiškāḇ <hammēleḇ> dawīḏ 'im-'əḇəḇāu, wajjiqqəḇəḇə'ír dawīḏ,*
- 11 *wəhajjamīm 'əšér malāch dawīḏ 'al-jisra'él 'arba'im ʃaná:*
ḇəxəḇrōn malāch-šəḇə' ʃanīm,
uḇírūšalēm malāch ʃəlošim wəšalōš ʃanīm
- 12 *ušlomō jašəḇ 'al-kissē dawīḏ'əḇū, wəttikkón maḇchuḇō mə'ōḏ.*

LXXIII. Der Tod Adonias, Joabs und Simeis (S β).

I Reg. 2.

- 13 *wajjəḇō 'əḏonijjā ʔən-xəɡgīḇ 'əl-ḇəḇ-šəḇə' 'əm ʃəlomō, wəttōmár:*
„ḇəšalōm ʔə'āch?“ wajjōmər: „ʃalōm!“
- 14 *wajjōmər: „dabār lī 'elāich!“ wəttōmər: „dabbér!“ (15) wajjōmár:*
 (15) *„'att-jaḏá't kī-lī hajḇḇā ḇəmlūchā,*
wə'alāi ʃámū chəl-jisra'él pənēm limlōch, wəttissōḇ
ḇəmlūchā wəttəḇī lə'axī,
- (16) *kī-mijjəhwē ḇəjəḇā llō. (16) wə'attā ʃə'elā 'axāḇ <qəḇannā>¹*
'ənochī ʃə'él me'ittāch:
- (17) *'al-tašīḇī 'əḇ-panāi!“ wəttōmər²: „dabbēr!“ (17) wajjōmər: „'imrī-nā lišlomō³,*
kī-lō-jašīḇ 'əḇ-panāich,
- (18) *wəjittən-lī 'əḇ-'əḇiśāz ḇəššūnəmmīḇ lə'iššā!“ (18) wəttōmər⁴: „ḇōḇ:*
'ənochī 'əḏəḇḇər 'alēch 'əl-ḇəmmēleḇ!“
- 19 *wəttəḇō ʔəḇ-šəḇə' 'əl-ḇəmmēleḇ ʃəlomō ləḏəḇḇər-lō'əl-'əḏonijjā.*
wajjəqəm ḇəmmēleḇ liqrāḇāḇ,
wajjištáxū lāḇ, wajjəšəḇ 'al-kis'ō, wajjəšəm kissē'əm ḇəmmēleḇ,
- (20) *wəttəšəḇ tīmīnō (20) wəttōmár:*
„ʃə'elā 'axāḇ qəḇannā 'əḇnī'ə'šə'éləḇ me'ittāch: 'al-təšəḇ 'əḇ-panāi!“
wajjōmər lah ḇəmmēleḇ: „ʃə'lī, 'immī,
- (21) *kī-lō-'əšīḇ 'əḇ-panāich!“ (21) wəttōmər: „juttán 'əḇ-'əḇiśāz ḇəššūnəmmīḇ*
lə'ḏonijjā 'axīch lə'iššā!“
- 22 *wajjə'əḇ ḇəmmēleḇ⁵ wajjōmər lə'immō: „wəlamā 'ətt ʃə'éləḇ*
'əḇ-'əḇiśāz ḇəššūnəmmīḇ lə'ḏonijjā?
wəšə'lī-lō <gəḇ->'əḇ-ḇəmlūchā: kī-hū 'axī ḇəɡgəḏōl

4 so Luc.: wə'attā

LXXIII. 1 so Luc. 2 danach 'elāu 3 danach ḇəmmēleḇ 4 danach ʔəḇ-šəḇə' 5 'ənochī 6 danach ʃəlomō

- mimmēnnī, wəlō 'ēbjaḫār' ḥakkohēn,*
 (23) *wəlō jō'āb' bēn-šarūjā!*“ (23) *wajjiššābā' ḥammēleḫ šəlomō*
bajahwē lēmōr: „kō-jā'šē-llā' 'ēlohīm
wəchō jōsīf, kī-ḥnafšō dibbēr 'āḏonijjā 'ēḫ-ḥaddabār ḥazzē.
 24 *wə'attā xai-jahwē, 'āšēr ḥēchīnānī,*
wajjōšībēnī 'al-kissē-dawīd' abī, wə'šer' āsā-lō' ḥabāḫ ka'šer-dibbēr,
kī-ḥajjōm jūmāḫ 'āḏonijjā!“
 25 *wajjišlāx ḥammēleḫ šəlomō bajād bənajā bēn-jōjadā',*
wajjīfgā'-bō, wajjamōḫ.
 26 *ul'ēbjaḫār ḥakkohēn 'amār ḥammēleḫ: „'attā-leḫ 'ānaḫōḫ' 'al-šadēḫ,*
kī' iš-māuḫ' a-ttā-ḥajjōm ḥazzē,
wəlō¹⁰ 'āmīḫēḫ, kī-nasāḫ 'ēḫ-'efōd¹¹ lifnē' abī¹², wəchī ḥiḫ' annīḫ
bəchōl 'āšer-ḥiḫ' annā' abī!“
 27 *wajzārēš <ḥammēleḫ> šəlomō 'ēḫ-'ēbjaḫār miḫjōḫ kohēn lajahwē.*
- lammallē 'ēḫ-dəbār jahwē 'āšer-dibbēr 'al-bēḫ 'elā bəšilō*
- 28 *wəḥāšmu'ā bā'ā 'ad-jō'āb,*
- kī-jō'āb naḫā 'axārē 'āḏonijjā, wə'axrē 'abšalōm lō-naḫā*
- wajjánōs jō'āb 'el-'ohēl jahwē, wajjāxzēq bəqarnōḫ ḥammizbēx.*
 29 *wajjuggād lammēleḫ šəlomō,*
kī-nās jō'āb 'el-'ohēl jahwē, „wəhinnē 'ēšēl ḥammizbēx!“
<wajjišlāx šəlomō 'el-jō'āb
lēmōr: „mā-ḥājā- llāḫ kī-nāst 'el-ḥammizbēx?“ wajjōmēr jō'āb:
„kī-jarēḫi miḫpanēḫ, wə'anūs 'el-jahwē!“¹³
wajjišlāx šəlomō 'ēḫ-bənajā bēn-jōjadā' lēmōr: „lēḫ pəzā'-bō!“
 30 *wajjabō bənajā <'el-jō'āb>*
'el-'ohēl jahwē, wajjōmēr 'elāu: „kō-'amār ḥammēleḫ: »šē!«
wajjōmēr: „lō, kī-fō 'amūḫ!“
wajjāšēḫ bənajā 'ēḫ-ḥammēleḫ dabār lēmōr: „kō-dibbēr jō'āb,
 (31) *wəchō 'anānī!“* (31) *wajjōmēr-lō-ḥammēleḫ:*
„'āšē ka'šer-dibbēr, ufzā'-bō uqbartō, wəḥsīróḫ dəmə'xinnām 'āšer-šafāḫ¹⁴
me'alāi ume'al bēḫ' abī,
 32 *wəḥēšīb jahwē 'ēḫ-damō 'al-rōšō, 'āšer-pazā' bišnē-'ānašim*
šaddiqim wəḫōbim mimmēnnū,
wajjāhrəzēm-ḥaxérēḫ, wə'abī dawīd lō-jadā': 'ēḫ-'abnēr bēn-nēr
šar-šabā jisra'el, wə'ēḫ-'āmašā
 (33) *bēn-jēḫer šar-šabā jəḥūdā':* (33) *wəšābū dəmēm bərōš jō'āb*
ubrōš zar'ō lə'olām,
uldawīd¹⁵ ulbēḫō ulchis'ō jihjē-šalōm 'ad-'olām me'im jahwē!“

7 so die Versionen: *ul'ēbjaḫār* bez. *uljō'āb* M 8 *lī* 9 so LXX: *'ānaḫōḫ leḫ* M
 10 so LXX: *ubajjōm h. lō* M 11 *'ēḫ-'ārōn 'āḏonai jahwē* 12 davor *dawīd* M, fehlt
 LXX 13 so KL. nach LXX 14 danach *jō'āb* M, fehlt LXX 15 danach *ulzar'ō*

- 34 *wajjā'al bənajā bən-jōjadā'*
wajjifgā'-bō waimiḥēhū, wajjiqqabēr bəbēḥō bammiḏbār.
- 35 *wajjittēn hammēlēch <šəlomō>*
'ēḥ-bənajā bən-jōjadā' taxtāu 'al-haṣṣabā, wēḥ-ṣadōq haḥkohēn naḥān
hammēlēch tāxāḥ 'ēḥjaḥār.
- 36 *wajjišlāx hammēlēch wajjiqrā ləšim'ī, wajjōmēr lō: „bənē-lāch*
bāiḥ bīrūšalēm, wəjašābtā šām,
- (37) *wəlō-ḥešē-miššām 'ənē wə'anā: (37) wəhajā bəjōm šēḥāch,*
wə'abārtā 'ēḥ-nāxal qidrōn,
jadō' teḏā' kīmōḥ tamūḥ: damāch jihjē bərošāch!“
<wajjāšbi'ēhū hammēlēch
- (38) *bəjōm haḥū>¹⁶, (38) wajjōmēr šim'ī hammēlēch: „tōḥ haḏḏabār:*
ka'sēr dibbēr 'ādōnī hammēlēch,
kenja'sē 'abdāch!“ wajjēšēḥ šim'ī bīrūšalēm jamīm rabīm.
- 39 *waiḥi miqqeš šalōš šanīm,*
wajjibraxūšənē- 'ābadīm ləšim'ī 'el-'achīš bən-mə'chā meḥēch-gāḥ,
wajjaggīdū ləšim'ī lēmōr:
- (40) *„hinnē 'ābadēch bəzāḥ!“ (40) wajjāqom šim'ī wajjāxḏōš 'ēḥ-xāmōrō*
wajjēlēch gāḥā 'el-'achīš
ləbaqqeš 'ēḥ-'ābadāu, wajjēlēch šim'ī, wajjabē 'ēḥ-'ābadāu miggāḥ.
- 41 *wajjuggād lišlomō <lēmōr>¹⁷*
- (42) *kī-halāch šim'ī mīrūšalēm-gāḥ, wajjašōḥ, (42) wajjišlāx hammēlēch*
wajjiqrā ləšim'ī, wajjōmēr 'elāu:
„hālō hišba'tiḥ bəjahwē¹⁸ lēmōr: »bəjōm šēḥāch <mīrūšalēm>¹⁷
wəhalāchtā 'ənē wə'anā,
jadō' teḏā' kīmōḥ tamūḥ!« wəttōmēr¹⁹: »tōḥ haḏḏabār:
- (43) *šamā'tī!« (43) umaddū' lō-šamārt*
'ēḥ-šəḥu'āḥ jahwē wə'ēḥ-hammišwā 'āšēr-šiwwiḥi 'alēch?“
- 44 *wajjōmēr hammēlēch 'el-šim'ī:*
„'attā jadā't 'ēḥ-kōl-hara'ā²⁰ 'āšēr-asīḥa ləḏawīd 'abī,
wəhešēḥ jahwē 'ēḥ-ra'āḥāch bərošāch,
- 45 *wəhammēlēch šəlomō barūch, wəchissē ḏawīd jihjē nachōn*
lifnē jahwē 'ad-'olām!“
- 46 *waišāu hammēlēch <šəlomō> 'ēḥ-bənajā bən-jōjadā', wajješē*
wajjifgā'-bō, wajjamōḥ.

16 so LXX 17 so LXX 18 danach wa'a'id bəcha 19 danach 'elai. Oder
 lies wəttōmār'elai: „tōḥ? 20 danach 'āšēr jadā' ləḥabəcha

Übersicht über die Quellenscheidung.¹⁾

Inhalt:	S α	$\Sigma\alpha$	S β	Auszuscheidendes
I. Samuels Geburt.	I, 1, 1-2, 11	—	—	2, 1-10 ('Ps. Hannas')
II. Die Söhne Elis. Samuels Jugend	2, 12-26	—	—	—
III. Der Gottesmann bei Eli	—	2, 27-36	—	—
IV. Samuels erstes Gesicht	3, 1-4, 1 ^a	—	—	3, 1 ^a . 12. 14. 20
V. Der Verlust der Lade und Elis Tod	4, 1 ^b -9 ^b	—	—	—
	—	—	4, 9 ^c	—
	10-13 ^b	—	—	—
	—	—	13 ^c -15	—
VI. Die Lade bei den Philistern	16-22	—	—	4, 22
	5, 1-4	—	—	—
	—	—	5, 5	—
VII. Die Lade wird nach Kirjath Jearim gebracht (vgl. LI)	6-12	—	—	—
	—	—	6, 1-7, 1	6, 12 ^d . 15 ^d -18
VIII. Die Niederlage der Philister. Samuels Richteramt	—	7, 2-17	—	—
IX. Israels Bitte um einen König	—	8, 1-22	—	8, 18 ^b . 22 ^b
X. Saul bei Samuel	—	—	9, 1-2 ^a	—
	9, 2 ^b -8	—	—	—
	—	—	9	—
	10	—	—	—
XI. Saul von Samuel zum König gesalbt	—	—	11-27	9, 16 ^d
	10, 8	—	10, 1-7	—
XII. Sauls Königswahl durchs Los	—	—	—	—
	—	10, 17-27 ^b	—	10, 25-27 ^b
XIII. Die Entsetzung von Jabes und Sauls Erhebung zum König	—	—	10, 27 ^c -11, 15	11, 12-14
XIV. Samuel legt das Richteramt nieder	—	12, 1-25	—	12, 12 ^a . 13 ^b -15. 21. 22 ^b
XV. Vorbereitungen zur Schlacht bei Michmas	—	—	13, 1-7 ^b	13, 1
	13, 7 ^c -18	—	—	—
	—	—	19-22	—
XVI. Die Schlacht bei Michmas	23	—	—	—
	—	—	14, 1-14	—
XVII. Der Ausgang des Kampfes nach S α	14, 15	—	—	—
	—	—	16-23 ^c	—
XVIII. Der Amalekiterkrieg und Sauls Verwerfung	14, 23 ^d -52	—	—	14, 47-48. 49-51
XIX. Die Salbung Davids durch Samuel	—	—	15, 1-23	—
	15, 24-31	—	—	—
	—	—	32-35	—
XX. David kommt zu Saul	—	—	16, 1-13	—
	—	—	16, 14-23	16, 23 ^c

1) Durch Sperrdruck in Spalte 1 sind die Abschnitte ausgezeichnet, die aus verschiedenen Quellen zusammengesetzt sind. — Die oben in die Fußnoten verwiesenen kleineren bez. unmetrischen Ausscheidungen sind hier in der Schlußcolumnne nicht berücksichtigt.

Inhalt:	S α	S β	S γ	Auszuscheidendes:
XXI. David und Goliath	—	17, 1—11	—	—
	17, 12—15	—	—	—
	—	16	—	—
	17—31	—	—	—
	—	32—40	—	—
	41	—	—	—
	—	42—48 ^a	—	—
	—	—	17, 48 ^b	—
	—	49	—	—
	—	—	50	—
	—	51—54	—	17, 54
XXII. Sauls Eifersucht. David und Merab	—	—	17, 55—18, 1 ^a	—
	18, 6—9	—	—	—
	—	18, 10—19	—	—
XXIII. David und Michal	—	—	18, 20—21	—
	18, 22—25 ^b	—	—	—
	—	—	25 ^c	—
	26 ^a	—	—	—
	—	—	26 ^b —27	—
XXIV. Jonathans Fürsprache für David	—	—	—	—
	—	—	29 ^b	—
	—	18, 30—19, 7	—	—

Inhalt:	S α	S β	Auszuscheidendes:
XXV. Davids Flucht	—	19, 8—17	—
XXVI. David auf der Flucht bei Samuel	19, 18—24	—	—
XXVII. David und Jonathan	—	20, 1—3	—
	20, 4—10	—	—
	—	11	—
	12—17	—	—
XXVIII. David in Nob (vgl. XXX)	—	20, 18—21, 1 ^b	—
XXIX. David bei Achis in Gath (vgl. XXXVIII.)	—	21, 1 ^c —10	—
XXX. David in Adullam. Der Untergang der Priester von Nob (vgl. XXVIII)	—	21, 11—16	—
	22, 1—4	—	—
	—	22, 5	—
XXXI. David in Qeila	—	—	—
XXXII. David in der Steppe Ziph nach S α (vgl. XXXIII)	—	19—23	—
XXXIII. David in der Steppe Ziph und Maon nach S β (vgl. XXXII)	23, 14 ^b —18	—	—
XXXIV. David in Engedi. Das Mantelabenteuer (vgl. XXXVII)	—	23, 19—24, 1	—
XXXV. Samuels Tod	—	24, 2—23	24, 14
XXXVI. David und Abigail	25, 1	—	—
XXXVII. David in Sauls Lager (vgl. XXXIV)	—	25, 2—44	—
XXXVIII. David bei Achis (vgl. XXIX)	26, 1—25	—	—
	27, 1—12	—	—

Inhalt:	S α	S β	Auszuscheidendes:
XXXIX ^a . Der Philisterkrieg. Davids Zug gegen die Amalekiter	28, 1-2	—	—
XL. Saul bei der Hexe von Endor	—	28, 3-24	28, 16 ^b -19 ^a
XXXIX ^b . Fortsetzung von XXXIX ^a .	29, 1-30, 30	—	29, 5. 30, 5. 6 ^a . 12 ^{aod} . 27 ff.
XLI. Die Gilboaschlacht und Sauls Tod (vgl. XLII)	—	31, 1-13	—
XLII. Die Todesbotschaft (vgl. XLI)	II, 1, 1-17	—	1, 17 ^b
XLIII. Davids Klagelied über Saul und Jonathan	(1, 19-27)	—	—
XLIV. David in Hebron	— 2, 8-11	2, 1-7 —	— 2, 10 ^{ab} . 11
XLV. Der Krieg zwischen Abner und Joab	2, 12-13 ^b — 17-32	— 2, 13 ^c -16 —	— — —
XLVI. Davids Kinder	—	3, 2-5	—
XLVII. Abners Verrat und Tod	3, 1. 6-11 — 14 — 17-21 ^c — 27 ^d -39	— 3, 12-13 — 15-16 — 21 ^d -27 ^c —	— — — — — 3, 30. 36 ^b
XLVIII. Der Tod Isbaals	—	4, 1-12	—
XLIX. David König in Jerusalem	— 5, 3-9 ^a — 10-12 —	5, 1-2 — 9 ^{bc} — 13-16	— 5, 4. 5. 8 ^c — — —
L. Der Philisterkrieg (vgl. LIII. LV ^{ab})	5, 17-25	—	—
LI. Die Einholung der Lade (vgl. VII)	6, 1-16 —	— 6, 17-23	6, 8 6, 23
LII. [Der geplante Tempelbau und Jahwes Verheißung an David]	[7, 1-29]	—	[7, 1 ^b . 10-11. 13-15]
LIII. Davids Kämpfe mit den Philistern, Moabitern und Aramäern (vgl. L. LV ^{ab})	—	8, 1-18	—
LIV. David und Meribaal	—	9, 1-13	—
LV ^a . Der Ammoniter- und Moabiterkrieg (vgl. L. LIII)	10, 1-11, 1	—	—
LVI. David und Bathseba. Urias Tod	—	11, 2-27	—
LVII. David und Nathan. Salomos Geburt	—	12, 1-25	12, 6 ^b . 7 ^b -15
LV ^b . Schluß von LV ^a	12, 26-31	—	—
LVIII. Amnon und Thamar. Ammons Tod	—	13, 1-37 ^b	13, 15 ^c . 18 ^b
LIX. Absaloms Flucht und Rückkehr	—	13, 37 ^a . 38 ^b —14, 33	13, 38 ^a . 14, 7 ^c . 14, 25-27 (zu Sy?)
LX. Die Empörung Absaloms	—	15, 1-37	—
LXI. David mit Siba und Simei. Absalom in Jerusalem	—	16, 1-23	16, 23 ^c

Inhalt:	S α	S β	Auszuscheidendes:
LXII. Husai vereitelt Ahitophels Ratschläge	—	17, 1—29	—
LXIII. Die Schlacht. Absaloms Tod	—	18, 1—18	—
LXIV. Die Trauerbotschaft	—	18, 19—32	—
LXV. Davids Trauer um Absalom	—	19, 1—9 ^e	—
LXVI. Davids Heimkehr nach Jerusalem	—	19, 9 ^d —44	—
LXVII. Der Abfall Schebas und Amasas Tod	—	20, 1—26	20, 24 ^a
LXVIII. Die Hungersnot und die Hinrichtung der Sauliden	—	21, 1—14 ^e	21, 2 ^e —3 ^a . 12 ^{bde}
LXIX. (Davids Gegner und Helden: Anhang zu S α)	(21, 14 ^d —23, 38)	—	22, 1—51 (= Ps. 18) 23, 1—7 (= Davids letzte Worte) [24—38]
LXX. Die Volkszählung, Pest und Altarbau	—	24, 1—25	24, 25 ^b
LXXI. Salomon wird zum König gesalbt	—	I R. 1, 1—53	—
LXXII. Davids letzter Wille und Tod	—	—	I R. 2, 1—12 [11]
LXXIII. Der Tod Adonias, Joabs und Simeis	—	2, 13—46	2, 27 ^b . 28 ^b

ZWÖLFTER BAND. Mit 6 Tafeln. Hoch 4. 1891.	Statt M. 23.— M. 12.—
FRIEDRICH ZARNCKE, Causa Nicolai Winter. Ein Bagatellprocess bei der Universität Leipzig. 1890	(Statt M. 4.—) M. 2.—
F. H. WEISSBACH, Anzanische Inschriften und Vorarbeiten zu ihrer Entzifferung. Mit 6 Tafeln. 1891	(" " 3.—) " 1.50
AUGUST LESKIEN, Die Bildung der Nomina im Litauischen. 1891	(" " 16.—) " 8.—
DREIZEHNTER BAND. Mit 5 Tafeln und 1 Facsimile. Hoch 4. 1893.	
FRIEDRICH HULTSCH, D. erzähl. Zeitformen b. Polybios. E. Beitr. z. Synt. d. gemeingriech. Sprache. I. 1891	(Statt M. 7.—) M. 3.50
GEORG GOETZ, Der Liber Glossarum. Mit einem Facsimile. 1891	(" " 3.—) " 1.50
FRIEDRICH RATZEL, Die afrikan. Bögen, ihre Verbreit. u. Verwandtsch. Nebst e. Anhang über d. Bögen Neu-Guineas. der Vedda und der Negritos. Eine anthropogeographische Studie. Mit 5 Tafeln 1891	(" " 3.—) " 1.50
FRIEDRICH HULTSCH, D. erzähl. Zeitformen b. Polybios. E. Beitr. z. Synt. d. gemeingriech. Sprache. II. 1892	(" " 4.—) " 2.—
MORITZ VOIGT, Ueber die leges Iuliae iudiciorum privatorum et publicorum	(" " 2.60) " 1.30
AUGUST LESKIEN, Untersuch. über Quantität u. Betonung i. d. slavischen Sprachen. I. Die Quantität im Serbischen B. Das Verhältniss von Betonung u. Quantität in den zweisilb. primären Nomina. C. Das Verhältniss von Betonung und Quantität in den stammbildenden Suffixen mehrsilbiger Nomina. 1893	(" " 3.—) " 1.50
RICHARD MEISTER, Die Mimiamben des Herodas. Herausgegeben und erklärt mit einem Anhang über den Dichter, die Überlieferung und den Dialekt. 1893	
VIERZEHNTER BAND. Mit 10 Tafeln. Hoch 4. 1894.	Vergriffen. (Statt M. 33.—) M. 16.—
FRIEDRICH HULTSCH, D. erzähl. Zeitform. b. Polybios. F. Beitr. z. Synt. d. gemeingriech. Sprache. III. 1893	(Statt M. 3.60) M. 1.80
JOHANNES ILBERG, Das Hippokrates-Glossar des Erotianos und seine ursprüngliche Gestalt. 1893	(" " 2.—) " 1.—
ALBERT SOCIN, Zum arabischen Dialekt von Marokko. 1893	(" " 3.—) " 1.50
FRIEDRICH DELITZSCH, Beiträge z. Entzifferung u. Erklärung d. kappadokischen Keilschrifttafeln 1893	(" " 3.—) " 1.50
THEODOR SCHREIBER, Die alexandrinische Toreutik. Untersuchungen über die griech. Goldschmiedekunst im Ptolemaeerreiche. I Theil. Mit 5 Tafeln und 13s Abbildungen. 1894	(" " 10.—) " 5.—
MAX HEINZE, Vorlesungen Kants über Metaphysik aus drei Semestern. 1894	(" " 8.—) " 4.—
F. H. WEISSBACH, Neue Beiträge zur Kunde der Susischen Inschriften. Mit 5 Tafeln. 1894	(" " 3.60) " 1.80
FÜNFZEHNTER BAND. Mit 3 Tafeln Hoch 4. 1895.	(Statt M. 33.—) M. 16.—
ALBERT SOCIN u. Dr. HANS STUMME, Der arab. Dialekt der Houwāra des Wād Sūs in Marokko. 1894	(Statt M. 8.—) M. 4.—
HEINRICH SCHURTZ, Das Augenornament und verwandte Probleme. Mit 3 Tafeln. 1895	(" " 5.—) " 2.50
HOLGER PEDERSEN, Albanesische Texte mit Glossar. 1895	(" " 8.—) " 4.—
ERNST WINDISCH, Māra und Buddha. 1895	(" " 12.—) " 6.—
Band 11–15 zusammen (statt Mk. 156.—) für Mk. 70.—	
Band 1–15 zusammen (statt Mk. 420.—) für Mk. 175.—	
SECHZEHNTER BAND. Hoch 4. 1897.	Preis 30 M.
RICHARD FOERSTER, Johann Jacob Reiske's Briefe. 1897	30 M.
SIEBZEHNTER BAND. Mit 3 Textfiguren u. 5 Kartenskizzen im Text. Hoch 4. 1897.	Preis 40 M.
FRIEDRICH HULTSCH, Die Elemente der ägyptischen Theilungsrechnung. Erste Abhandlung 1895	8 M.
FRIEDRICH DELITZSCH, Das Babylonische Welterschöpfungsepos. 1896	8 M.
W. H. ROSCHER, Das von der „Kynanthropie“ handelnde Fragment des Marcellus von Side. Mit 3 Textfiguren. 1896	4 M.
FRIEDRICH RATZEL, Der Staat und sein Boden geographisch betrachtet. Mit 5 Kartenskizzen im Text. 1896	6 M.
KARL BÜCHER, Arbeit und Rhythmus. 1896	6 M.
THEODOR SCHREIBER, Die Wandbilder des Polygnotos in der Halle der Knidier zu Delphi. 1897	8 M.
ACHTZEHNTER BAND. Mit 1 Karte u. 18 Abbildungen. Hoch 4. 1900.	Preis 26 M. 40 S.
CURT WACHSMUTH, Neue Beiträge zur Topographie von Athen. 1897	3 M.
FRIEDRICH HULTSCH, Die Gewichte des Alterthums, nach ihrem Zusammenhange dargestellt. 1898	10 M.
VIKTOR HANTZSCH, Sebastian Münster: Leben, Werk, wissenschaftliche Bedeutung. 1898	6 M.
AUGUST SCHMARSOW, Ghibertis Kompositionsgesetze an der Nordtür des Florentiner Baptisteriums. Mit 18 Abbild. 1899	3 M.
H. GELZER, Die Genesis der byzantinischen Themenverfassung. Mit 1 Karte. 1899	4 M. 40 S.
NEUNZEHNTER BAND. Mit 3 Tafeln. Hoch 4. 1900.	Preis 26 M.
ALBERT SOCIN, Divan aus Centralarabien. I. Theil: Texte nebst Glossen und Excurse. 1900	12 M.
II. Theil: Übersetzung. Mit 3 Tafeln. 1900	4 M.
III. Theil: Einleitung. Glossar und Indices. Nachträge des Herausgebers. 1901	10 M.
ZWANZIGSTER BAND. Mit 1 Tafel. Hoch 4. 1903.	Preis 25 M. 80 S.
RUDOLF HIRZEL, Ἀγαπῶς Νόμος. 1900	3 M.
WILHELM HEINRICH ROSCHER, Ephialtes, eine pathologisch-mythologische Abhandlung über die Alpträume und Alpdämonen des klassischen Alterthums. 1900	4 M.
HERMANN PETER, Der Brief in der römischen Litteratur. Litterargeschichtl. Untersuchungen u. Zusammenfassungen. 1901	6 M.
LUDWIG MITTELS, Zur Geschichte der Erbpacht im Alterthum. 1901	2 M.
HEINRICH GELZER, Der Patriarchat von Achrida. Geschichte und Urkunden. 1902	7 M. 20 S.
SOPHUS RUGE, Topographische Studien zu den portugiesischen Entdeckungen an den Küsten Afrikas. I. Mit 1 Tafel. 1903	3 M. 60 S.
EINUNDZWANZIGSTER BAND. Mit 13 Tafeln und 36 Textabbildungen. Hoch 4. 1903.	Preis 33 M.
EDUARD SIEVERS, Metrische Studien. I. Studien zur hebräischen Metrik. Erster Teil: Untersuchungen. 1901	12 M.
Zweiter Teil: Textproben. 1901	6 M.
THEODOR SCHREIBER, Studien über das Bildniss Alexanders des Grossen. Ein Beitrag zur alexandrinischen Kunstgeschichte mit einem Anhang über die Anfänge des Alexanderkultus. Mit 13 Taf. u. 36 Textabb. 1903	12 M.
W. H. ROSCHER, Die enneadischen und hebdomadischen Fristen und Wochen der ältesten Griechen. Ein Beitrag zur vergleichenden Chronologie und Zahlenmystik. 1903	3 M.
ZWEIUNDZWANZIGSTER BAND. Mit 5 Taf. u. 86 Textfig. Hoch 4. 1904.	Preis 33 M. 80 S.
GERHARD SEELIGER, Die soziale und politische Bedeutung der Grundherrschaft im früheren Mittelalter. Untersuchungen über Hofrecht, Immunität und Landleihen. 1903	6 M. 40 S.
AUGUST SCHMARSOW, Die oberrhein. Malerei u. ihre Nachbarn um d. Mitte d. XV. Jahrh. (1430–1460). Mit 5 Tafeln. 1903	4 M.
FRIEDRICH HULTSCH, Die ptolemäischen Münz- und Rechnungswerte. 1903	2 M. 40 S.
FRANZ STUDNICZKA, Tropaeum Traiani. Ein Beitrag zur Kunstgeschichte der Kaiserzeit. Mit 86 Textfiguren. 1904	8 M.
JOHANNES HERTEL, Über das Tantrākhyāyika, die kasmirische Rezension des Pañcatantra. Mit dem Texte der Handschrift Decc. Coll. VIII, 145. 1904	8 M.
KARL BRUGMANN, Die Demonstrativpronomina der indogerman. Sprachen. Eine bedeutungsgeschichtl. Untersuchung. 1904	5 M.
DREIUNDZWANZIGSTER BAND. Hoch 4. 1905.	
EDUARD SIEVERS, Metrische Studien. II Die hebräische Genesis. Erster Teil: Texte. 1904	5 M. 60 S.
Zweiter Teil: Zur Quellenscheidung und Textkritik. 1905	8 M. 20 S.
EDUARD SIEVERS und HERMANN GUTHE, Amos. 1907	5 M.
EDUARD SIEVERS, Metrische Studien. III. Samuel. Erster Teil: Text. 1907	4 M. 50 S.
VIERUNDZWANZIGSTER BAND. Mit 1 Karte u. 8 graph. Darstellungen. Hoch 4. 1906. Preis 45 M. 60 S.	
W. H. ROSCHER, Die Sieben- und Neunzahl im Kultus und Mythos der Griechen nebst einem Anhang Nachträge zu den „enneadischen und hebdomadischen Fristen und Wochen“ enthaltend. 1904	4 M.
FRANZ EULENBURG, Die Frequenz der deutschen Universitäten von ihrer Gründung bis zur Gegenwart. Mit einer Karte und 8 graphischen Darstellungen. 1904	10 M.
RICHARD MEISTER, Dorer und Achäer. Erster Teil. 1904	3 M. 60 S.
WILHELM STIEDA, Die keramische Industrie in Bayern während des XVIII. Jahrhunderts. 1906	8 M.
JOHANNES HERTEL, Das südliche Pañcatantra. Sanskrittext der Rezension γ mit den Lesarten der besten Hss. d. Rezension α . 1906	10 M.
W. H. ROSCHER, Die Hebdomadenlehren der griechischen Philosophen und Ärzte. Ein Beitrag zur Geschichte der griechischen Philosophie und Medizin. 1906	10 M.
FÜNFUNDZWANZIGSTER BAND. Mit 19 Abb. im Text u. 76 auf 16 Tafeln. Hoch 4. 1907. Preis 27 M. 20 S.	
FRIEDRICH DELITZSCH, Die babylonische Chronik nebst einem Anhang über die synchronistische Geschichte P. 1906	4 M.
WILHELM STIEDA, Die Nationalökonomie als Universitätswissenschaft. 1906	10 M.
GEORG TREU, Olympische Forschungen. I. Skovgaard's Anordnung der Westgiebelgruppe vom Zeustempel. Mit 22 Abbildungen auf 3 Tafeln. 1907	2 M. 40 S.
FRANZ STUDNICZKA, Kalamis. Ein Beitrag zur griechischen Kunstgeschichte. Mit 19 Abb. im Text u. 54 auf 13 Taf. 1907	7 M. 20 S.
K. BRUGMANN, Die distributiven und die kollektiven Numeralia der indogermanischen Sprachen. Mit einem Anhang von EDUARD SIEVERS: Altnordisch <i>teunn(i)r</i> , <i>brenn(i)r</i> , <i>férnir</i> . 1907	3 M. 60 S.
ZUR FÜNFZIGJÄHRIGEN JUBELFEIER DER KÖNIGL. SÄCHS. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN ZU LEIPZIG AM 1. JULI 1896. Hoch 4.	Preis 4 M.
SACHREGISTER DER ABHANDLUNGEN UND BERICHTE DER PHILOLOGISCH-HISTORISCHEN CLASSE. 1846–1895. Hoch 4. 1898.	Preis 8 M.

BERICHTE DER KÖNIGL. SÄCHS. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

BERICHTE beider Classen. 1846—47 (12) 1848 (6).

— Mathematisch-physische Classe. 1849 (3) 1850 (3) 1851 (2) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (3) 1855 (2) 1856 (2) 1857 (3) 1858 (3) 1859 (4) 1860 (3) 1861 (2) 1862 (1) 1863 (2) 1864 (1) 1865 (1) 1866 (5) 1867 (4) 1868 (3) 1869 (4) 1870 (5) 1871 (7) 1872 (4 mit Beiheft) 1873 (7) 1874 (5) 1875 (4) 1876 (2) 1877 (2) 1878 (1) 1879 (1) 1880 (1) 1881 (1) 1882 (1) 1883 (1) 1884 (2) 1885 (3) 1886 (4 mit Supplement) 1887 (2) 1888 (2) 1889 (4) 1890 (4) 1891 (5) 1892 (6) 1893 (9) 1894 (3) 1895 (6) 1896 (6) 1897 (3) 1898 (5) 1899 (6) 1900 (7) 1901 (7) 1902 (7) 1903 (6) 1904 (5) 1905 (6) 1906 (8).

— Naturwissenschaftliche Reihe. 1898 (1) 1899 (1).

— Philologisch-historische Classe. 1849 (5) 1850 (4) 1851 (5) 1852 (4) 1853 (5) 1854 (6) 1855 (4) 1856 (4) 1857 (2) 1858 (2) 1859 (4) 1860 (4) 1861 (4) 1862 (1) 1863 (3) 1864 (3) 1865 (1) 1866 (4) 1867 (2) 1868 (3) 1869 (3) 1870 (3) 1871 (1) 1872 (1) 1873 (1) 1874 (2) 1875 (2) 1876 (1) 1877 (2) 1878 (3) 1879 (2) 1880 (2) 1881 (2) 1882 (1) 1883 (2) 1884 (4) 1885 (4) 1886 (2) 1887 (5) 1888 (4) 1889 (4) 1890 (3) 1891 (3) 1892 (3) 1893 (3) 1894 (2) 1895 (4) 1896 (3) 1897 (2) 1898 (5) 1899 (5) 1900 (9) 1901 (4) 1902 (3) 1903 (5) 1904 (5) 1905 (6) 1906 (5).

Berichte: Bei Bezug vollständiger Bände zur Hälfte des Preises.

Jahrg. 1846—1895 zusammen (statt Mk. 137.—) nur Mk. 60.—

SCHRIFTEN

DER FÜRSTLICH-JABLONOWSKI'SCHEN GESELLSCHAFT ZU LEIPZIG

(HISTORISCH-NATIONALÖKONOMISCHE SEKTION)

ABHANDLUNGEN bei Begründung der K. Sächs. Gesellschaft der Wissenschaften am Tage der 200jährigen Geburtsfeier Leibnizens herausgegeben von der Fürstl. Jablonowski'schen Gesellschaft. Mit dem Bildnisse von Leibniz in Medaillon u. zahlreichen Holzschn. und Kupfertafeln. hoch 4. 1846. broch. Preis 15 *M.*

PREISSCHRIFTEN gekrönt und herausgegeben von der Fürstlich Jablonowski'schen Gesellschaft.

6. TH. HIRSCH, Danzigs Handels- und Gewerbsgeschichte unter der Herrschaft des deutschen Ordens. (Nr. I der hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1858. 8 *M.*
7. H. WISKEMANN, Die antike Landwirthschaft und das von Thünensche Gesetz, aus den alten Schriftstellern dargelegt. (Nr. II d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1859. 2 *M.* 40 *S.*
8. K. WERNER, Urkundliche Geschichte der Iglauer Tuchmacherzunft. (Nr. III d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1861. 3 *M.*
9. V. BÖHMERT, Beiträge zur Gesch. d. Zunftwesens. (Nr. IV d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1862. 4 *M.*
10. H. WISKEMANN, Darstellung der in Deutschland zur Zeit der Reformation herrschenden national-ökonomischen Ansichten. (Nr. V d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1861. 4 *M.*
11. E. L. ETIENNE LASPEYRES, Geschichte der volkswirtschaftl. Anschauungen der Niederländer u. ihrer Litteratur zur Zeit der Republik. (Nr. VI d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1863. 8 *M.*
13. JOH. FALKE, Die Geschichte des Kurfürsten August von Sachsen in volkswirtschaftlicher Beziehung. (Nr. VII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1868. 8 *M.*
14. B. BÜCHSENSCHÜTZ, Die Hauptstätten des Gewerbflusses im classischen Alterthume. (Nr. VIII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1869. 2 *M.* 80 *S.*
15. H. BLÜMNER, Die gewerbliche Thätigkeit der Völker des classischen Alterthums. (Nr. IX d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1869. 4 *M.*
17. H. ZEISSBERG, Die polnische Geschichtschreibung des Mittelalters. (Nr. X der hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1873. 12 *M.*
19. A. LESKIEN, Die Declination im Slavisch-Litauischen und Germanischen. (Nr. XI d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1876. 5 *M.*
20. R. HASSENCAMP, Über den Zusammenhang des lettoslavischen und germanischen Sprachstammes. (Nr. XII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1876. 3 *M.*
21. R. PÖHLMANN, Die Wirthschaftspolitik der Florentiner Renaissance und das Princip der Verkehrsfreiheit. (Nr. XIII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1878. 4 *M.* 20 *S.*
22. A. BRÜCKNER, Die slavischen Ansiedelungen in der Altmark und im Magdeburgischen. (Nr. XIV d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1879. 4 *M.* 20 *S.*
23. F. O. WEISE, Die Griech. Wörter im Latein. (Nr. XV d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1882. 18 *M.*
24. R. PÖHLMANN, Die Übervölkerung der antiken Grossstädte im Zusammenhange mit der Gesamtentwicklung städtischer Civilisation dargestellt. (Nr. XVI d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1884. 4 *M.* 20 *S.*
25. E. HASSE, Geschichte der Leipziger Messen. (Nr. XVII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1885. 15 *M.*
28. K. E. MUCKE, Historische und vergleichende Laut- und Formenlehre der Niedersorbischen (Niederlausitzisch-wendischen) Sprache. Mit besonderer Berücksichtigung der Grenzdialecte und des Obersorbischen. (Nr. XVIII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1891. 20 *M.*
30. M. VANCSA, Das erste Auftreten der deutschen Sprache in den Urkunden. (Nr. XIX d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1895. 5 *M.*
33. E. O. SCHULZE, Die Kolonisierung und Germanisierung der Gebiete zwischen Saale und Elbe. (Nr. XX d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1896. 20 *"*
34. E. ZIEBARTH, Das griechische Vereinswesen. (Nr. XXI d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1896. 10 *M.*
35. H. SCHURTZ, Das afrikanische Gewerbe. (Nr. XXII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1900. 7 *M.*
38. F. POLAND, Geschichte des griechischen Vereinswesens. (Nr. XXIII d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1905. [Unter der Presse.]
39. E. SCHAUMKELL, Geschichte der deutschen Kulturgeschichtschreibung von der Mitte des 18. Jahrhunderts bis zur Romantik im Zusammenhang mit der allgemeinen geistigen Entwicklung. (Nr. XXIV d. hist.-nat.-ök. Sekt.) hoch 4. 1905. 6 *M.*

Acta acad.

Druck von B. G. Teubner in Leipzig.

